

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA ASIJSKÝCH STUDIÍ

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Gramatická analýza objektového slovesa

Grammar analysis of verb-object verb

Vedoucí práce: Mgr. David Uher, PhD

Student: Michaela Václavková

OLMOUC 2015

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem veškeré použité prameny a literaturu.

Olomouc, 7. 5 . 2015

Anotace

Příjmení a jméno autora: Michaela Václavková

Název katedry a fakulty: Katedra asijských studií, Filozofická fakulta

Název diplomové práce: Gramatická analýza objektového slovesa

Vedoucí práce: Mgr. David Uher, Phd.

Počet znaků: 110684

Počet příloh: 1

Počet titulů použité literatury: 11

Klíčová slova: čínské sloveso, objektové sloveso, sloveso s formálním předmětem, gramatická analýza

Jádrem jazykové výpovědi v moderní čínštině je sloveso. Jeho dokonalá znalost je tudíž klíčovou k ovládnutí čínského jazyka. V rámci kategorie sloves je v čínštině vydělována zvláštní skupina tzv. objektových sloves. Původně se jedná o strukturu, která přesahuje slovo, ale v určitých kontextech se jako slovo chová a samostatnost jeho složek je tudíž limitována. Tuto skupinu sloves lze dále rozdělit na objektová slovesa v užším slova smyslu a slovesa s formálním předmětem. Korpusem pro tuto práci byl soubor exemplifikačních vět Učebního slovníku jazyka čínského prof. PhDr. Oldřicha Švarného, CSc. (1920-2011), protože se jeho autor danou problematikou zabýval. Na základě mnou stanovených kritérií byla slovesa vybrána z výše zmíněného slovníku, kategorizována a analyzována v rámci každé kategorie.

Ráda bych poděkovala panu Mgr. Davidu Uhrovi, PhD za trpělivé vedení mé práce a za cenné rady a připomínky v průběhu jejího zpracování. Dále chci poděkovat své rodině za její podporu během studia a svým učitelům za jejich trpělivost, s jakou mě vedli na cestě za poznáním.

Obsah

1	Teoretická část.....	10
1.1	Úvod.....	10
1.2	Zdroj výchozího jazykového korpusu.....	12
1.3	Metodika	13
1.4	Čínské sloveso.....	14
1.5	Objektové sloveso	16
1.6	Sloveso s formálním předmětem.....	18
2	Korpus – kategorizace objektových sloves	19
2.1	Rozdělení dle slovního druhu jednotlivých složek objektového slovesa.....	19
2.1.1	Spojení sloveso – jméno	19
2.1.2	Spojení sloveso – sloveso	53
2.1.3	Spojení sloveso – adjektivum	59
2.2	Rozdělení sloves dle významu jednotlivých složek spojení	65
2.2.1	Slovesa složená z významů obou složek	65
2.2.2	Slovesa složená z významu pouze jedné ze složek.....	91
2.2.3	Význam zcela odlišný od původních významů složek	102
2.3	Rozdělení sloves dle sémantických kategorií	110
2.3.1	Slovesa vyjadřující činnost	110
2.3.2	Slovesa vyjadřující fáze činnosti nebo aktivity	129
2.3.3	Slovesa vyjadřující fyziologické změny v těle člověka.....	130
2.3.4	Slovesa vyjadřující mentální a psychické pochody člověka.....	133
2.3.5	Slovesa vyjadřující lidskou komunikaci a sociální interakci.....	139
2.3.6	Slovesa vyjadřující změnu	150
2.3.7	Slovesa bez zařazení	157
2.4	Rozdělení sloves dle oddělitelnosti složek.....	160

2.4.1	Slovesa, jejichž složky jsou oddělitelné	160
2.4.2	Slovesa, jejichž složky nejsou oddělitelné.....	207
3	Korpus – kategorizace sloves s formálním předmětem.....	220
3.1	Slovesa s formálním předmětem vybrána z Učebního slovníku jazyka čínského	220
3.2	Slovesa s formálním předmětem vedená Učebním slovníku jazyka čínského jako slovesa objektová	221
3.3	Slovesa s formálním předmětem nevyskytující se v Učebním slovníku jazyka čínského.....	221
4	Analýza objektového slovesa	222
4.1	Klasifikace sloves.....	222
4.2	Klasifikace sloves dle spojení složek.....	223
4.2.1	Kategorie 1	223
4.2.2	Kategorie 2.....	225
4.2.3	Kategorie 3.....	226
4.3	Klasifikace sloves dle významu jednotlivých složek spojení	228
4.3.1	Skupina A	228
4.3.2	Skupina B.....	230
4.3.3	Skupina C.....	231
4.4	Klasifikace sloves dle sémantických kategorií	233
4.4.1	Kategorie A.....	233
4.4.2	Kategorie B	235
4.4.3	Kategorie C	236
4.4.4	Kategorie D.....	238
4.4.5	Kategorie E	239
4.4.6	Kategorie F	241
4.4.7	Kategorie G.....	243
4.5	Klasifikace sloves dle oddělitelnosti složek.....	244

4.5.1	Kategorie I	244
4.5.2	Kategorie II	253
4.5.3	Kategorie III.....	258
4.5.4	Kategorie IV	265
4.5.5	Kategorie V	266
4.5.6	Kategorie VI	268
4.5.7	Kategorie VII	268
5	Analýza sloves s formálním předmětem	270
5.1	Kategorie I.....	270
5.2	Kategorie II	271
5.3	Kategorie III.....	271
6	Závěr.....	273
7	Abstract.....	278
8	Bibliografie.....	279
9	Seznam příloh.....	280

1 Teoretická část

1.1 Úvod

Při studiu každého jazyka je nutné zvládnout určité aspekty. Mezi ně patří ovládnutí gramatických, sémantických či lexikálních jevů. Pokud tyto aspekty, a zejména pak slovní zásobu, zvládneme, budeme schopni se tímto jazykem bez problémů dorozumívat. V různých jazycích se základní gramatické jevy liší a na základě těchto odlišností dělíme slova na jednotlivé slovní druhy, větné členy atd. V čínštině je toto dělení poněkud odlišné, jelikož v tomto jazyce se slova nečasují ani neskloňují. Pokud jde o jiné jazyky, jako například čeština či španělština, poznáme slovní druhy a větné členy podle afixů. V čínštině jsou oproti tomu slovní druhy a větné členy dány pozičně, čili závisí na své pozici ve větě. Z tohoto důvodu má čínština pevný pořádek slov ve větě. V češtině máme možnost měnit pozici jednotlivých větných členů, v čínštině máme tyto možnosti značně omezené. (Švarný, Uher 2001, s. 79)

Základním stavebním kamenem každého jazyka, a zejména pak čínského jazyka, je sloveso. Pokud zvládneme určitý počet sloves, jsme schopni ovládnout jazyk na určité úrovni. V čínštině máme různé druhy sloves. Dle jejich struktury a pozice se jejich funkce v rámci věty mění. V rámci kategorie sloves je v čínštině vydělována zvláštní skupina tzv. objektových sloves. Původně se jednalo o strukturu, která se v různých kontextech chovala jako slovo nebo jako slovní spojení a proto se její použití v různých situacích liší. Objektová slovesa můžeme rozdělit také podle oddělitelnosti a pevnosti jejich dvou složek a tudíž můžeme mít objektové sloveso, mezi jehož dvě složky můžeme vložit další element a dále pak máme objektová slovesa, jež nemají tuto možnost oddělení. Úskalím při studiu a použití těchto sloves je jejich odlišení od sloves s formálním předmětem. V této práci se budu mimo jiné zabývat touto problematikou, protože použití těchto sloves se liší podle jejich kategorie. Zhodnocením rozdílů je možné usnadnit užití těchto sloves a pochopení celé problematiky v jejím morfo - syntaktickém kontextu.

Základním korpusem pro tuto práci bude soubor exemplifikačních vět Učebního slovníku jazyka čínského prof. PhDr. Oldřicha Švarného, CSc. (1920-2011), protože se jeho autor danou problematikou v rámci svého výzkumu detailně zabýval. Z tohoto slovníku vyberu všechna objektová slovesa a slovesa s formálním předmětem a provedu jejich analýzu na základě stanovených kritérií. Rozdíly mezi jednotlivými kategoriemi těchto zvláštních sloves mohou usnadnit jejich použití v praxi.

1.2 Zdroj výchozího jazykového korpusu

Zdrojem výchozího jazykového korpusu budou všechny čtyři díly Učebního slovníku jazyka čínského od prof. PhDr. Oldřicha Švarného, CSc. (1920-2011). Tento zdroj jsem zvolila zejména proto, že jeho autor se zabýval problematikou objektových sloves. Objektová slovesa jsou ve slovníku označena speciální zkratkou v-n, popřípadě (v-n), která určitým způsobem usnadní vyhledávání jednotlivých objektových sloves. Oproti tomu jsou ve slovníku také vyznačena slovesa s formálním předmětem, jež mají zkratku velké písmeno „F“, v tomto případě se ale jedná o zkratku finálních přívěsných slov, a tudíž bylo nutné z daných výrazů vybrat pouze slovesa s formálním předmětem. Dalším důvodem byly příkladové věty obsažené ve výše zmíněném slovníku, jelikož internetové zdroje nejsou vždy tak spolehlivé, jak se na první pohled může zdát. Důvodem k sestavení Učebního slovníku jazyka čínského byla snaha doplnit či rozšířit čínské slovníky o další informace, které souvisejí s významem či použitím slov ve slovníku obsažených, což byl také jeden z aspektů pro zvolení tohoto slovníku jako hlavního zdroje, jelikož tyto doplňující informace mohou být nápomocny pro pochopení určitých jevů.

1.3 Metodika

Jak již bylo řečeno výše, výchozím jazykovým korpusem bude Učební slovník jazyka čínského od prof. PhDr. Oldřicha Švarného, CSc. (1920-2011). Z tohoto slovníku vyberu jednotlivá objektová slovesa a slovesa s formálním předmětem a provedu jejich analýzu. Na základě této analýzy provedu kategorizaci jednotlivých sloves a jejich porovnání. Jednotlivé kategorie budou vytvořeny na základě celkového sémantického obsahu objektového slovesa neboli dle sémantických tříd sloves, významu jednotlivých složek, slovních druhů slovesné a jmenné části, oddělitelnosti či neoddělitelnosti obou složek daného spojení a samozřejmě odlišení od sloves s formálním předmětem. Slovesa s formálním předmětem budou analyzována zvlášť a také rozdělena do několika kategorií. Rozdělení dle sémantických tříd bude provedeno na základě Valenčního slovníku českých sloves. (Lopatková et al., 2008, s. 26)

Význam jednotlivých složek bude kategorizován dle významů uvedených v Učebním slovníku popřípadě na základě jiného zdroje v případě, že se dané slovo nebude ve slovníku samostatně vyskytovat. Stejně tomu bude v případě kategorizace dle slovních druhů jednotlivých složek objektového slovesa. Oddělitelnost či neoddělitelnost složek bude rozlišena na základě exemplifikačních vět v Učebním slovníku jazyka čínského. Pomůckou při rozdělování oddělitelných objektových sloves bude publikace „*The Morphology of Chinese: A Linguistic and Cognitive Approach*“ od Jeroma L. Packarda, kde Chao Yuanren vyděluje několik stupňů oddělitelnosti slovesné a jmenné části objektových sloves. (Chao Yuanren, 2000, In: Packard, s. 110)

Vzhledem k důležitosti kontextu při rozpoznávání významů a funkcí čínských sloves budu tato slovesa analyzovat na základě příkladových vět, které vyberu z Učebního slovníku jazyka čínského. Významná role kontextu je nesporná, a čím je rozsáhlejší, tím lépe nám pomůže vše pochopit. Bohužel omezený rozsah diplomové práce mi nedovolí použít širší kontext, proto jsem se omezila na použití jednotlivých vět.

1.4 Čínské sloveso

Jak jsem již zmínila výše, odlišení jednotlivých slovních druhů je v čínštině značně komplikované. Slovesa nemají afixy, které by vyjádřily osobu, číslo či čas. Pevný řád ve větě nám může pomoci při určování jednotlivých slovních druhů. Základními kritérii, abychom mohli klasifikovat nějaký výraz jako sloveso, je nejen jeho pozice ve větě, ale i jeho schopnost vázat na sebe konkrétní jazykové jednotky, které na sebe ve většině případů nemohou vázat výrazy náležející k jinému slovnímu druhu. Obě zápornky (bù 不) a (méi 没) mohou být použity u většiny čínských sloves. Přípony (le 了), (zhe 着) a (go 过) pak mohou následovat těsně za slovesy. Slovesa většinou ve větě zastávají funkci přísudku. Tato pravidla můžeme aplikovat bez ohledu na to, zda se jedná o sloveso jednoslabičné, či víceslabičné. (Švarný, 1998, s. 121)

Všeobecně lze čínská slovesa, a vůbec všechny druhy slov, rozdělit na jednoslabičná, dvojslabičná či víceslabičná. Problémy mohou nastat u sloves dvou a víceslabičných. Mezi slovesa lze zařadit slovesa modifikovaná, modální a fázová a zejména pak slovesa objektová a slovesa s formálním předmětem. Samozřejmě stejně jako v češtině, tak i v čínštině rozlišujeme slovesa tranzitivní, pojící se s jedním popřípadě se dvěma předměty a slovesa intransitivní, u nichž není nutnost spojení s dalším elementem. Sloveso tranzitivní s jedním předmětem je například sloveso chī - jíst (něco) /吃/, sloveso se dvěma předměty je například gěi - dát někomu něco /给/. Mezi slovesa intransitivní patří například sloveso kū - plakat /哭/. (Švarný, 1998, s. 102)

Slovesa modifikovaná jsou slovesa, jež se skládají ze slovesa základního a k němu připojenou druhou složkou neboli modifikátorem. Modifikovaná slovesa můžeme pak většinou překládat jako česká slovesa dokonavá. Další skupinou jsou slovesa modální. Tato slovesa nevyjadřují děj, nýbrž možnost, nutnost či přání děj uskutečnit. Tato slovesa se od jiných dalších liší zejména tím, že nemohou přibírat žádné přípony a zpravidla tvoří zápor pomocí zápornky bú /不/. Mezi tato slovesa patří mimo jiné sloveso yào - chtít (činit něco) /要/ nebo néng - moci, být schopen (něco činit) /能/. (Švarný, Uher, 2001, s. 100 - 117)

Pokud jde o objektová slovesa je to v podstatě spojení slovesné složky a složky jmenné, která funguje jako předmět daného slovesa. Slovesa s formálním předmětem představují slovesnou složku, která se pojí s další složkou, jejíž význam je svým způsobem prázdný. Poslední dvě kategorie mohou působit určité obtíže při studiu, jelikož jejich odlišení je poněkud problematické a působí značné obtíže. Vzhledem k tomu, že i u objektových sloves může být jmenná složka obsahově prázdná a tudíž tvořit v podstatě formální předmět. (Švarný, 1998, s. 192)

1.5 Objektové sloveso

Jak již bylo výše zmíněno, pokud jde o objektová slovesa, jedná se o zvláštní skupinu sloves, která jsou velmi podobná slovesům tranzitivním. Jedná se o slovesa, která vznikají spojením dvou a ve výjimečných případech více slov. Objektová slovesa jsou v širším slova smyslu spojením slovesa a jeho předmětu. V užším slova smyslu se jedná o spojení slovesné části vyjádřené slovesem a jmenné části vyjádřené různými slovními druhy, které fungují jako předmět daného slovesa. Vztah mezi těmito složkami je obdobný jako vztah mezi přísudkovým slovesem a jeho předmětem. (Vochala, Vochalová, 1988, s. 32)

Slovesa objektová jsou od sloves tranzitivních značně odlišná, protože buďto složka slovesná nebo složka jmenná nemohou mimo dané spojení samostatně vystupovat jako samostatné sloveso či podstatné jméno. Popřípadě se jmenná složka mimo daný výraz samostatně vůbec nevyskytuje jako podstatné jméno, nýbrž je adjektivem či dokonce slovesem. Příkladem je objektové sloveso shàngxué – jít do školy /上学/, jehož jmenná část samostatně není podstatným jménem nýbrž slovesem xué – studovat, učit se /学/. Takovýchto výrazů je mnoho a budou předmětem části analýzy. Mnoho takovýchto sloves je již ustrnulým spojením a význam jednotlivých složek buďto nelze odvodit nebo jejich doslovný překlad zcela nesouhlasí gramatickému užití. (Švarný, 1998, s. 119-120)

Pokud jde o celkový význam objektového slovesa a podílu, které na tomto významu mají jednotlivé složky, lze slovesa rozdělit do různých kategorií. PhDr. Jaromír Vochala dělí slovesa dle sémantického podílu na celkové významu do tří kategorií: obě složky jsou významově rovnocenné, slovesná složka má význam širší a jmenná složka význam užší a nakonec na slovesa, jejichž slovesná část je nositelem významu celého slovesa a jmenná část tento význam více méně pouze formálně doplňuje. Z tohoto rozdělení vyplývá, že pan Vochala zcela vypustil slovesa s formálním předmětem a považuje je za slovesa objektová. Zda jsou slovesa s formálním předmětem zvláštní skupinou nebo zda mají být zařazena do sloves objektových je předmětem mnoha diskuzí a mnoho autorů se v názorech neshoduje. Rozdělení objektových sloves v závislosti na vlivu

jednotlivých složek na celkový význam je v mé práci poněkud odlišné a slovesa s formálním předmětem jsou zvláštní kapitolou. (Vochala, Vochalová, 1988, s. 32)

Co se týče rozdělení objektových sloves, za primární rozdělení lze považovat dělení sloves na objektová slovesa oddělitelná a neoddělitelná, čili slovesa mezi jehož složky lze umístit další výrazy rozvíjející slovesnou či jmennou část a na slovesa neoddělitelná u nichž tato možnost není. Mezi složky, které rozvíjejí část slovesnou patří zejména slovesné přípony (le 了), (zhe 着) a (go 过) či zápornky (bù 不) a (méi 没). Jmennou část pak mohou blíže určovat především například osobní zájmena wǒ – já /我 /, nǐ – ty /你 /, tā – on /他 /, která ve spojení s gramatickou příponou de /的 / tvoří přivlastňovací zájmena „moje, tvoje, jeho“ atd.

1.6 Sloveso s formálním předmětem

Tato skupina zvláštních sloves je předmětem mnoha lingvistických diskuzí. Někteří autoři tato slovesa zahrnují a někteří naopak zcela vylučují z kategorie objektových sloves. Podle prof. Švarného, je prázdný (formální) předmět vždy samostatně fungující podstatné jméno, které se připojuje k tzv. přechodným slovesům. U těchto sloves, až na výjimky, platí pravidlo o povinném vyjádření předmětu. „Formální předmět“ znamená předmět významově prázdný, neboli význam jmenné složky nelze odvodit z celkového významu spojení sloveso – předmět. Hlavní kámen úrazu nastává ve chvíli, kdy je jmenná část významově prázdná i u sloves objektových. Tudíž vyvstává otázka, jaký je vlastně rozdíl mezi slovesy objektovými a slovesy s formálním předmětem? Podle prof. Švarného je základním rozdílem jmenná složka spojení. V případě objektového slovesa jmenná složka buďto nemůže samostatně fungovat jako podstatné jméno nebo ve skutečnosti vůbec podstatným jménem není a je například slovesem nebo adjektivem. Kdežto v případě sloves s formálním předmětem je jmenná složka významově prázdná a mimo dané spojení je samostatným podstatným jménem. Jasným příkladem je rozdíl mezi slovesem s formálním předmětem dúshū - studovat /读书/ a objektovým slovesem fāyīn – vyslovovat /发音/. V obou případech je významová složka jmenné části spojení obsahově prázdná. Nicméně v případě slovesa dúshū - studovat /读书/, je jmenná část slovesa vyjádřena podstatným jménem shū - kniha /书/, které jako takové funguje jako samostatné podstatné jméno ve výše zmíněném významu. Oproti tomu v případě slovesa fāyīn – vyslovovat /发音/, je jmenná část opět vyjádřena podstatným jménem, ale v tomto případě se jedná o výraz yīn – zvuk, hlas /音/. Rozdíl je v tom, že tento výraz nevystupuje jako samostatné podstatné jméno ve významu „hlas, zvuk“, ale jako takový je v daném významu pouze ve formě podstatného jména shēngyīn – zvuk, hlas /声音/.

2 Korpus – kategorizace objektových sloves

2.1 Rozdělení dle slovního druhu jednotlivých složek objektového slovesa

2.1.1 Spojení sloveso – jméno

落第	propadnout při zkoušce	他的祖父是个落了第的秀才。(Švarný, 2002, s. 2)
作工	pracovat v průmyslu	小王在火柴厂作了两年工了。(Švarný, 2002, s. 8)
罢工	stávkovat	码头工人罢工了三天工。(Švarný, 2002, s. 8) 工会决定「罢三天工(罢工三天)。(Švarný, 1999, s. 910) 在资本主义国家里, 罢工运动越来越扩大。(Švarný, 1999, s. 910)
成人	dospěti, stát se dospělým	等你成了人, 我就可以放心了。(Švarný, 2002, s. 8) 等到孩子们都长大成人的时候儿, 做母亲的就可以不必担心了。(Švarný, 2002, s. 8) 我已经离开家十年了, 我的大儿子都已经成人了。(Švarný, 1999, s. 744)
做寿	oslavovat narozeniny (v pokročilejším věku)	他昨天刚做过寿,今天就中风了。(Švarný, 2002, s. 12)
挂号	zapsat pořadí, dát se zapsat do pořadníku, přihlásit	到医院去看病得先挂号。(Švarný, 1999, s. 566) 甲: 你挂过号了吗? 乙: 挂过了。(Švarný, 1999, s. 566)
作媒	být prostředníkem při sňatku	他们两个人结婚是我作的媒。(Švarný, 2002, s. 10)
务农	zabývat se zemědělstvím	我祖父和父亲都是务农的(我爷爷跟爸爸都是种地的)。(Švarný, 2002, s. 14) 我父亲曾务过农,后来改经商。(Švarný, 2002, s. 14)
定计	vymyslet plán	我来帮你定个计, 准叫她跟你讲和。(Švarný, 1999, s. 568)

选种[儿]	přebírat sadbu, osivo	妇女们,都在选种儿。(Švarný, 2002, s. 16)
播种	sít	这块地播过种了,别把鸡放进去。(Švarný, 2002, s. 16)
种痘[儿]	být očkován proti neštovicím	每个小孩子都必须种「痘[儿]」(年痘)。(Švarný, 2002, s. 16) 这孩子种过「痘[儿]」(牛痘)了吗?种过了。(Švarný, 2002, s. 16)
同事	pracovat spolu, být kolego	(Švarný, 2002, s. 24)
同班	chodit spolu do školy, do třídy	赵立民是我的同学,可是不跟我同班。(Švarný, 2002, s. 24)
中意	vystihnout smysl	他说的话正中我[的]意。(Švarný, 2002, s. 32)
掉色	pouštět barvu	甲:这块布掉不掉色?乙:不掉[色]。(甲:这块布落不落色?乙:不落[色]。)(Švarný, 2002, s. 68)
捎色	ztrácet barvu, blednout	真可惜,这块料子被太阳晒得捎色了。(Švarný, 2002, s. 68)
配色	ladit k sobě barvy	这个姑娘很巧,不但会扎花儿,配色配得也很合适。(Švarný, 2002, s. 68)
染色	barvit, obarvovat	一般毛料子用家庭染法就染不上色。(Švarný, 2002, s. 68)
没房	zatopit domy	水已经没[了]房了,不知道那位生病的老太太跑出来了没有?(Švarný, 2002, s. 72)
签字	podepisovat se	这封信部长「签过字(签过名)了吗?(Švarný, 2002, s. 120) 请在这张纸上「签名(签字)。(Švarný, 2000, s. 1704) 外国教授也在我们的和平呼呼书上签了名。(Švarný, 2000, s. 1704) 这文件上的签名看不清楚。(Švarný, 2000, s. 1704)
签名	podepisovat se	这封信部长「签过字(签过名)了吗?(Švarný, 2002, s. 120) 签完[了]名请到客厅去。(Švarný, 1999, s. 614) 她[一]赌气把他的象片儿撕了。(Švarný, 2000, s. 1704) 请在这张纸上「签名(签字)。(Švarný, 2000, s. 1704) 外国教授也在我们的和平呼呼书上签了名。(Švarný, 2000, s. 1704) 这文件上的签名看不清楚。(Švarný, 2000, s. 1704)

坐牢	být ve vězení, sedět ve vězení	他坐过三年[监]牢。(Švarný, 2002, s. 146)
见面[儿]	setkat se, osobně se vidět	甲：你跟他见过面[儿]吗？乙：见过好几次了。还没见过呢。(Švarný, 2002, s. 150)
下乡	odebrat se na venkov (a tam pracovat), jít na venkov (působit, pracovat)	捷克人喜欢下乡多过假期。(Švarný, 2002, s. 154) 我的同事们有的都下过两次乡了。(Švarný, 1999, s. 822)
犯法	provinit se proti zákonu (dopustit se přestupku)	你说我犯了什么法？(Švarný, 2002, s. 156) 他犯了什么法，为什么逮捕他？(Švarný, 2000, s. 1546)
间苗	protrhávat sazenice, jednotit	这块地已经间过苗了。(Švarný, 2002, s. 160)
进屋	vstoupit do místnosti	一进屋[子]就问见一股酒味儿。(Švarný, 2002, s. 160) 他进了屋[子]就赶紧把窗户关了。(Švarný, 2002, s. 160)
打架	prát se, bít se	他常常跟别的孩子打架。(Švarný, 2002, s. 170)
吵架	hádat se	(Švarný, 2002, s. 170)
劝架	krotit hádku	我劝不了这个架，让他们自己解决吧！(Švarný, 2002, s. 170)
辞岁	uctivě se poklonit	孩子们向父母辞过岁以后，大家又一同谈起新年的计划。(Švarný, 2002, s. 180)
吞金	polknout zlaté šperky (druh sebevraždy)	(Švarný, 2002, s. 190)
过期	prochází doba platnosti, míjí lhůta	你这张票已经过期了。(Švarný, 2002, s. 198)
完工	skončit práce, být hotov s výstavbou	水坝快完工了。(Švarný, 2002, s. 200)
报恩	odplatit dobrodiní, odměnit se	重话里常常有牛马「报主人的恩（给主人报恩）的故事」。(Švarný, 2002, s. 208)
讲道	kázat	星期日神父在教堂里照常讲道。(Švarný, 2002, s. 210)
过冬	trávit zimu	(Švarný, 1999, s. 570)
道喜	gratulovat, blahopřát	我们[来]给你道喜来了。(Švarný, 2002, s. 210)
	mít obchodní styky, být	她生了个儿子，我们「给她道喜去吧（去给她道喜吧）」。

	v obchodním spojení	(Švarný, 1999, s. 664) 咱们去道个喜就走。(Švarný, 1999, s. 664)
游园	procházet se v parku, bavit se procházením v parku	春节那天我们班的同学都在颐和园游园联欢，游完了园又一块儿去看了电影儿。(Švarný, 2002, s. 218)
经商	zabývat se obchodem	在我很小的时候儿，我父亲就到外面经商去了。(Švarný, 2002, s. 228) 他经了几年商，现在又改行了。(Švarný, 2002, s. 228)
做对	být proti sobě, nemít stejně názory	他们俩老是做对。(Švarný, 2002, s. 232)
喘气	oddychovat	病人喘气很平静。(Švarný, 2002, s. 236)
吹气	foukat	只吹了三口气火苗儿就上来了。(Švarný, 2002, s. 236)
生气	hněvat se, zlobit se	他生了很大的气。(Švarný, 2002, s. 238) 他生气生得很厉害。(Švarný, 2002, s. 238) 不要跟我生气。(Švarný, 2002, s. 238) 不要让我生气。(Švarný, 2002, s. 238)
闹气	hašteřit se	刚才她就为了你说的那几句话跟我闹了半天气。(Švarný, 2002, s. 238)
服气	podrobit se, poddat se, smířit se	你要是说得到做得到我就服你的气了。(Švarný, 2002, s. 238)
打气	podněcovat, povzbuzovat	今天我们足球队跟金星队比赛，「多找几个人去给他们打打气吧（多找几个人给他们打打气去吧）。(Švarný, 2002, s. 238)
认错儿	přiznat svou vinu, omluvit se	他不肯认错儿。(Švarný, 2002, s. 244) 他已经认了错儿了，就别再骂他了吧！(Švarný, 2002, s. 244)
订婚	zasnoubit se	他们昨天才定的婚。(Švarný, 2002, s. 252) 她跟一个小时候儿的同学订婚了。(Švarný, 1999, s. 1232)
发热	mít horečku	我觉得身上发热。(Švarný, 2002, s. 254)
受热	dostat úpal	他一定是受了热了。(Švarný, 2002, s. 254)
留神	být opatrný, dávat pozor, být pozorný, soustředit se	你得留点儿神，他不是什么好人。(Švarný, 2002, s. 274)

		只要留点儿神就不会写错了。(Švarný, 1999, s. 1230)
		我妹妹不留神砸了一个茶碗。(Švarný, 1999, s. 1230)
立春	nastává jaro	(Švarný, 1999, s. 568)
立秋	nastává podzim	(Švarný, 1999, s. 570)
立夏	začíná léto (podle rolnického kalendáře)	(Švarný, 2002, s. 278)
过年	slavit Nový rok, trávit novoroční svátky	去年总算过了个好年。(Švarný, 2002, s. 280)
		过年的时候儿, 家家[儿]都吃饺子。(Švarný, 2002, s. 280)
		这只猪留到过年[的时候儿]再杀吧! (Švarný, 2002, s. 280)
收工	skončit denní práci expl. sklidit nářadí	收工了, 干活儿的都回家了。(Švarný, 2002, s. 284)
答礼	opětovat pozdrav	(Švarný, 1999, s. 292)
回礼	opětovat pozdrav	(Švarný, 1999, s. 292)
参军	vstoupit do vojska	跟我同班的同学差不多都参军了。 他参了军不久, 就当了班长。(Švarný, 1999, s. 296)
动工	zahájit práce	拦河坝已经动工了。(Švarný, 1999, s. 302)
动心	být pohnut, dojat	他说的话「很动人(很叫人动心)。(Švarný, 1999, s. 302)
谢恩	děkovat za prokázané dobrodiní	对这种人还谢什么恩呢?(Švarný, 1999, s. 306)
谢客	nepřijímat návštěvy	(Švarný, 1999, s. 306)
谢罪	přiznávat vinu a omlouvat se	他亲自来向你「谢罪(让错)了, 不要再生气了吧! (Švarný, 1999, s. 308)
		我「谢完了罪(谢过罪「谢过了罪)就走了。(Švarný, 1999, s. 308)
落价	klesat na ceně	米已经落[了]两次价[儿]了。(Švarný, 1999, s. 308)
涨价	stoupat na ceně	米涨[了]价[儿]了。(Švarný, 1999, s. 308)
镀银	postříbřit	我们做化学实验把铜子儿镀了一层银。(Švarný, 1999, s. 312)
求情	prosit, žádonit o sympatie	我跟妈妈求了半天情, 她才答应了。(Švarný, 1999, s. 328)
知情	být vděčný, znát pocit	他东奔西跑为大家办笋, 可是谁也不知他的情。(Švarný, 1999,

	vděčnosti	s. 328) 这个人一点儿都不知[人]情。(Švarný, 1999, s. 328) 这件事是他和她媳妇儿搞的, 我们系个都不知情。(Švarný, 1999, s. 328)
知情	být obeznámen s celou záležitostí, vyznat se v situaci	如果你知情不告要与犯者同罪。(Švarný, 1999, s. 328)
离婚	rozejít se, rozvést se	甲: 他们到底离了婚了吗? 乙: 我也没打听这个事儿。(Švarný, 1999, s. 330) 他们俩离婚了。(他们俩离了。)(Švarný, 1999, s. 330) 他还不到四十岁, 已经离过两次婚了。(Švarný, 1999, s. 1232)
为难	být v nesnadné situaci, mít nesnáze	这可叫我为了难了。(Švarný, 1999, s. 336)
结果[儿]	plodit (char.stromy)	这棵树明年就可以结果[儿]了。(Švarný, 1999, s. 340)
发音	vyslovovat	我听听你怎么发音。(Švarný, 1999, s. 344) 他发音不清楚。(Švarný, 1999, s. 344) 发音要清楚。(Švarný, 1999, s. 344) 你发音不正。(你的发音不正)(Švarný, 1999, s. 344) 你发的音不正。(Švarný, 1999, s. 344)
立功	získat si zásluhy, vyznamenat se	战争的时候儿他立过几次功。(Švarný, 1999, s. 360) 在解放天津的战役里我们班集体立了二等功。(Švarný, 1999, s. 360, 536)
遇救	být zachráněn, obdržet záchranu	那次他「矢足落海虽然遇救了(矢足落海虽然遇了救「不小心掉在海里虽然被人救起来了「不小心掉在海里虽然被人救出来了), 后来还是得了严重的肺炎。(Švarný, 1999, s. 366)
开工	zahajovat práce (expl. na staveništi)	拦河坝的工程明年开工。(Švarný, 1999, s. 374)
赶集	jít na jarmark	天还没亮, 祖母就[去]赶集去了。(Švarný, 1999, s. 386) 赶完了集, 上我家来吃午饭啊!(Švarný, 1999, s. 386)
决口	prolomit se, dostat	河堤「决了口 [儿] (决了个口子) 整个[儿]村子都淹了。

	trhlinu	(Švarný, 1999, s. 388)
跳伞	seskočit padákem	我已经跳过三次伞了。(Švarný, 1999, s. 396)
告假	říkat si o dovolenou, žádat dovolenou	他明天下乡去看母亲, 已经告好了假了。(Švarný, 1999, s. 402)
告状	podávat stížnost, stěžovat si	他在院长面前告了你一状。(Švarný, 1999, s. 402)
放心	neznepokojoovat se	他们一天不回来我就一天放不下心。(Švarný, 1999, s. 404)
关心	starat se o, mít starost o	用不着她关什么心。(Švarný, 1999, s. 404)
认生	být ostýchavý	小孩儿认生, 不乐意他抱。(Švarný, 1999, s. 408) 你老上这儿来, 还认什么生? (Švarný, 1999, s. 408)
记功	učinit pochvalný záznam expl. O dobrém výkonu	因为我们练兵的成绩很好, 上级给我们全班记了一功。 (Švarný, 1999, s. 410)
休假	být na dovolené, trávit dovolenou, mít dovolenou	甲: 你们今年上哪儿去休假? 乙: 没钱, 哪儿也不去。 (Švarný, 1999, s. 414) 甲: 你什么时候儿去休假? 乙: 大概八月下半月。(Švarný, 1999, s. 644) 甲: 你是什么时候儿[去]休假的? 乙: 七月中到八月初。(Švarný, 1999, s. 644) 他上个月在山上休了两个星期的假。(Švarný, 1999, s. 644)
逃难	utíkat před pohromou, prchat před katastrofou expl. povodní, válečným děním etc.	世界上没有安全的地方, 逃难逃到哪儿去? (Švarný, 1999, s. 428) 死就死吧, 我不愿意再逃一次难了。(Švarný, 2000, s. 1444)
害喜	trpět nevolností pro těhotenství pociťovat nevolnost (pro těhotenství)	你害喜了吧! 怎么老想吃酸的? (Švarný, 1999, s. 446)
经心	nechat projít myslí, uvažovat	你办事儿可得经点儿心。(Švarný, 1999, s. 450) 他成了这个样儿, 是我「经的心不够 (关心不够)。(Švarný, 1999, s. 450)

经手	mít v rukou, zařizovat, nechat procházet (svýma) rukama	这事儿没经我的手，我不负责。(Švarný, 1999, s. 450) 这件事儿是他经的手。(Švarný, 1999, s. 450) 他经手的事都办得很好。(Švarný, 1999, s. 684) 这事儿没经我的手，我什么都不知道。(Švarný, 1999, s. 684)
停经	být v klimakteriu (dosl. zastavit měsíčky)	(Švarný, 1999, s. 450)
念经	číst modlitby	(Švarný, 1999, s. 450)
开例	vytvářet precedens	要是为你开了这个例，以后就不好办事儿了。(Švarný, 1999, s. 474)
上当	sednout na vějičku, být oklamán	别上他的当！(Švarný, 1999, s. 478)
停工	zastavit práci	因为没电，我们厂上个月停了好几次工。(Švarný, 1999, s. 480)
还愿	splnit slib	许了愿就得还[愿]。(Švarný, 1999, s. 486)
除虫	ničit hmyz	这种药哪儿能除什么虫呢？(Švarný, 1999, s. 492)
发言	pronášet řeč, mít projev	会上很多人发了言。(Švarný, 1999, s. 494)
理发	stříhat vlasy, upravovat vlasy	理完了发再去洗个澡,那才舒服呢！(Švarný, 1999, s. 494)
冒险	riskovat, vrhat se do nebezpečí	你回来吧，何必冒这个险呢？(Švarný, 1999, s. 498) 别去吧！何必冒这个险呢。(Švarný, 1999, s. 902)
脱险	vyvážnout z nebezpečí, zachránit se	这次飞机失事只有三个人脱险。(Švarný, 1999, s. 498) 我们这次可脱[了]险了。(Švarný, 1999, s. 498) 大家都欢迎脱险回来的英雄去了。(Švarný, 1999, s. 498) 这架飞机失事只有三个人脱险。(Švarný, 1999, s. 1052) 病人这回要是还脱不了险那可就没希望了。(Švarný, 1999, s. 1052)
保险	být pojištěn, dát se pojistit (proti nebezpečí)	我们的房子也保[了]险了。(Švarný, 1999, s. 498)
兴工	zahajovat práce expl. ve stavebnictví	我们的新宿舍已经「兴工了（动工了「施工了」）。(Švarný, 1999, s. 498)

		「兴了（动了）半年工，又停[工]了。(Švarný, 1999, s. 498)
扫兴	kazit radost	大家都欢欢喜喜，就你一个人睡头丧气，这不是扫大家的兴吗？(Švarný, 1999, s. 500) 郊游遇到这种天气真是扫兴。(Švarný, 1999, s. 748) 这个片子我看过了，可是因为不愿意扫你的兴,就陪你再看一次吧！(Švarný, 1999, s. 748)
干杯	vypít až do dna, připít si a vypít sklenici až do dna	来，来，咱们干一杯！(Švarný, 1999, s. 502)
信教	vyznávat náboženství	甲：你们家信什么教？乙：不信什么教。信天主教。(Švarný, 1999, s. 506) 我们家不信教。(Švarný, 1999, s. 506)
安家	usadit se expl. s rodinou	他想在北京城里安家。(Švarný, 1999, s. 514) 她的俩儿子都在农村安了家。(Švarný, 1999, s. 514)
练拳	provádět gymnastická cvičení	(Švarný, 1999, s. 518)
练兵	podrobovat se vojenskému výcviku	练好了兵才可以参加战斗。(Švarný, 1999, s. 518)
换班	střídat směnu, střídat se v práci	现在正是换班的时候儿。(Švarný, 1999, s. 522) 甲：门口儿的警卫员换过班了吗？乙：刚换过。(Švarný, 1999, s. 522)
下班	jít z práce, jít ze směny	(Švarný, 1999, s. 522)
上班	jít do práce, jít na směnu	每天上下班的时候儿街上的车辆特别多！(Švarný, 1999, s. 522)
合身儿	slušet char. oděv	甲：我的衣服合不合身？乙：合身儿。不合身儿。(Švarný, 1999, s. 526)
合婚	dohodnout se o sňatku, spříznit se prostř. sňatku	这两家[儿]从前有仇，现在「却（到）合[了]婚了。(Švarný, 1999, s. 526)
操劳	plahočit se, dřít	老妈妈喂为孩子们操了一辈子[的]劳了，也该享[一]享福了。(Švarný, 1999, s. 528)

通风	větrat	把门跟窗户开开，通通风。(Švarný, 1999, s. 538)
伤风	mít rýmu	我昨天受了凉，今天伤风了。(Švarný, 1999, s. 538) 他受了一点儿凉又伤了风了。(Švarný, 1999, s. 538) 孩子伤风伤得很厉害。(Švarný, 1999, s. 956)
走风[儿]	vyjít najevo, prozradit se	那事儿走了风[儿]了。(Švarný, 1999, s. 538) 甲：是什么人走的风[儿]？乙：这可查不出来。(Švarný, 1999, s. 538)
发财	zbohatnout	富农总是想[个人]发财，[所以]不愿意合作社办好。(Švarný, 1999, s. 540) 不知道他怎么发了一笔财。(Švarný, 1999, s. 540) 他是[由]做买卖发财的。(Švarný, 1999, s. 958) 谁也不知道他这财是怎么发的。(Švarný, 1999, s. 958)
发酵	kvasit, fermentovat	米已经发[了]酵了。(Švarný, 1999, s. 540)
剪发	ustříhnout vlasy, dát si ustříhnout vlasy	她是剪过发的哪！(Švarný, 1999, s. 542)
减刑	snižovat trest	他在劳动改造中表现得很好，「已经减过两次刑了（已经两次减刑了「已经减刑两次了」)。(Švarný, 1999, s. 558)
减价	být zlevněn	鸡蛋减过两次价了。(Švarný, 1999, s. 558)
行礼	zdravit, dát pozdravení	看见老师得恭恭敬敬地行个礼。(Švarný, 1999, s. 574) 看见先生得行礼。(Švarný, 1999, s. 908) 士兵向他行过几次礼，他还是没发现。(Švarný, 1999, s. 908) 看见老师应该行礼。(Švarný, 1999, s. 574)
缺席	být nepřítomen, neúčastnit se, chybět, nedostavit se expl. schůze, zasedání	昨天的会议他缺席了。(Švarný, 1999, s. 576) 他开会[的时候]常常缺席。(Švarný, 2000, s. 1446) 他缺席了好几次，这次又不来，真太不象话了。(Švarný, 2000, s. 1446)
成器	stát se užitečným a platným členem	这孩子将来成不了大器。(Švarný, 1999, s. 580)

	společnosti, stát se pořádným člověkem	这孩子不成器。(Švarný, 1999, s. 580)
完篇	být dokončen, být napsán char. články	我的论文还没「完篇(写完)。(Švarný, 1999, s. 582) 我的论文总算「完了篇了(写完了)。(Švarný, 1999, s. 582)
盖章	opatřit razítkem (úředním nebo osobní pečeti, která plní funkci podpisu), přiložit faksimile podpisu	这公事请院长盖个章。(Švarný, 1999, s. 582)
观光	prohlížet pamětihodnosti	(Švarný, 1999, s. 582)
续弦	znovu se oženit	小春的娘死了半年了, 人家都劝他爹「再续个媳妇儿(续弦)。(Švarný, 1999, s. 588) 他妻子死了以后, 他是不是「续过弦了(又结婚了)? (Švarný, 1999, s. 588)
散心	rozptylovat se	你到街上去走走, 散散心吧!(Švarný, 1999, s. 590)
散步	procházet se	「饭后(吃完了饭)应该散一会儿步。(Švarný, 1999, s. 592)
让步	ustoupit	劳驾, 请让一步, 我要过去。(Švarný, 1999, s. 592)
布局	přivodit situaci, nastrojit atmosféru	甲: 这件事儿是谁布的局? 乙: 这可查不出来。(Švarný, 1999, s. 640) 一切全都布好了局了, 专等他来自投罗网。(Švarný, 1999, s. 640)
站队	řadit se, stavět se do řady	等你们「站好了队我们就出发。(Švarný, 1999, s. 608)
排队	řadit se, stavět se do řady	等你们「排好了队我们就出发。(Švarný, 1999, s. 608) 我们排好了队报数儿的时候儿才发现少了一个人。(Švarný, 1999, s. 1198) 老师叫学生在院子里排队。(Švarný, 1999, s. 1198)
冲锋	vyrážet k útoku	敌人胡乱地冲过几次锋, 除了给我们送来更多的战利品以外没有任何收获。(Švarný, 1999, s. 610)

		他在冲锋的时候儿被枪弹打中了。(Švarný, 1999, s. 610)
分红	dostat podíl na zisku, dostat svůj peněžní podíl	等我分了红[利], 给你买一件新大衣。(Švarný, 1999, s. 612)
领情	přijmout úsluhu, ocenit laskavost	他是一片好意, 可是谁也不领他的情。(Švarný, 1999, s. 614) 我不能领这个情。(Švarný, 1999, s. 614)
出名	slavný	捷克啤酒「很有名(很出名「很有名气「是很有名的「是很出名的)。(Švarný, 1999, s. 616)
动武	prát se expl. ať už se zbraní nebo beze zbraně	他们先是吵嘴, 后来「动起武来了(打起来了)。(Švarný, 1999, s. 618) 你们两个人辩论是可以的, 可是不要动武。(Švarný, 1999, s. 618)
毕业	skončit studium, absolvovat, zakončit školu, zakončit kurz, graduovat	甲: 毕业以后你到哪儿去工作? 我决定下乡。(Švarný, 1999, s. 626) 大考有一门儿功课不及格就毕不了业。(Švarný, 1999, s. 626) 我现在在查理大学哲学系亚非科三年级, 再过两年就毕业了。(Švarný, 2000, s. 1514) 他小学毕了业就进了工业专科学校。(Švarný, 2000, s. 1514) 你要是不参加最后的考试就「毕不了业(不能毕业)。(Švarný, 2000, s. 1514)
备课	připravovat se na přednášky char. vyučující	他用很多时间备课。(他备课的时间很长。)(Švarný, 1999, s. 642) 教授备完课就散步去了。(Švarný, 1999, s. 642)
备礼	chystat dárek	我「备了礼(预备了礼物), 让弟弟送给他。(Švarný, 1999, s. 642)
放假	mít volno	整天整夜地赶都赶不完哪, 还放什么假呀?(Švarný, 1999, s. 644)
请假	žádat o volno	上[个]月我已经请过一次假了, 不能再请了。(Švarný, 1999, s. 644)

接吻	líbat, líbat se	他们接了很多吻。(Švarný, 1999, s. 646)
接枝	očkovat, štěpovat	他是我们果园里的接枝专家。(Švarný, 1999, s. 646) 苹果树接了枝以后长得不错。(Švarný, 1999, s. 646) 我给苹果树接过枝，可是没成功。(Švarný, 1999, s. 646)
通商	mít obchodní styky, být v obchodním spojení	中国很愿意跟日本通商。(Švarný, 1999, s. 658)
有喜	být těhotnou, otěhotnět	听说她「有了三个月的喜了（怀孕三个月了）。(Švarný, 1999, s. 664) 她[儿]媳妇儿「有喜了（怀孕了「有了」）。(Švarný, 1999, s. 664)
解气	ukojit zlost, ulevit od hněvu	这可解了我的气了。(Švarný, 1999, s. 668) 你生谁的气？为什么拿我解气？(Švarný, 1999, s. 668)
解恨	ukojit svou roztrpčenost, ukojit zlost	他挨了一顿骂，可解了我的恨了。(Švarný, 1999, s. 668)
解手儿	konat tělesnou potřebu	请你等我一会儿，我去「解手[儿]」（解个手儿）。(Švarný, 1999, s. 670)
解粮	eskortovat obilí	(Švarný, 1999, s. 670)
解款	dopravovat peníze pod stráží	(Švarný, 1999, s. 670)
充军	posílat do vyhnanství konat voj. Službu	他被充军到西伯利亚去了。(Švarný, 1999, s. 670) 他祖父被封建统治者充过军。(Švarný, 1999, s. 670) 我那个朋友坐过牢，也充过军。(Švarný, 1999, s. 1188)
养伤	zotavovat se po zranění	等你养好了伤就可以回到前线去了。(Švarný, 1999, s. 674)
养病	zotavovat se, doléčovat se	他到山上养病去了。(Švarný, 1999, s. 674)
努力	usilovně pracovat, být pilný	我们得努力。(Švarný, 1999, s. 680) 努了半天力，还是没用。(Švarný, 1999, s. 680)
用力	vynakládat úsilí	再「用一点儿力（使一点儿力「用一点儿劲儿「使一点儿劲

		儿)就拿得起来了。(Švarný, 1999, s. 680)
使力	vynakládat úsilí	再「用一点儿力(使一点儿力「用一点儿劲儿「使一点儿劲儿)就拿得起来了。(Švarný, 1999, s. 680)
动手	bít se, prát se	他们吵了一会儿,就动起手来了。(Švarný, 1999, s. 684)
作战	účastnit se boje	你别看他挂着这么些奖章,实际上他从来没「作过战(打过仗)。(Švarný, 1999, s. 690) 他平时看起来很老实,可是作战的时候儿非常勇猛。(Švarný, 1999, s. 690)
宣战	vyhlásit válku	日本没宣战就轰炸了珍珠港。(Švarný, 1999, s. 690) 虽然没宣过战,仗可是已经打了好几年了。(Švarný, 1999, s. 690) 五一,工厂又提高了生产指标,这不是公开地向其他厂宣战吗?(Švarný, 1999, s. 690)
挑战	vyhlásit soutěž, vyzvat k soutěži	他们向我们这队「宣过战(挑过战),可是我们一直没应战。(Švarný, 1999, s. 690)
应战	přijmout výzvu k soutěžení	他们向我们这队「宣过战(挑过战),可是我们一直没应战。(Švarný, 1999, s. 690)
打战	třásti se, chvěti se	想到那死尸可怕的样子,他不禁打了个冷战。(Švarný, 1999, s. 690)
贬值	ztrácet hodnotu, ztrácet kupní sílu	国民党的金元券「已经贬过不知多少次值了(不知已经贬值多少次了)。(Švarný, 1999, s. 692)
值班	mít službu, směnu	甲:今天食堂里是谁值班?乙:好象是老赵。(Švarný, 1999, s. 693) 我上星期日刚值过班,怎么又该我值班呢?(Švarný, 1999, s. 693)
变脸	zachmuřit se, změnit výraz obličeje expl. v nevoli	一听这话他就变了脸了。(Švarný, 1999, s. 694)
开脸	šlechtit si obličej expl. zvláštní technikou	(Švarný, 1999, s. 693)

	pomocí nití si odstraňovat chloupky na obličeji	
洗冤	smýt křivdu	老船夫希望儿子回来给他洗冤。(Švarný, 1999, s. 696) 这下儿算是洗清了三十年的冤。(Švarný, 1999, s. 696)
应景儿	uzpůsobit se situaci	大伙儿都挺乐的, 我也说个笑话儿应个景儿吧! (Švarný, 1999, s. 702)
升旗	vztyčit vlajku	早上升完了旗我们就做体操。(Švarný, 1999, s. 716)
升天	zemřít lit. vstoupit na nebesa	(Švarný, 1999, s. 716)
结冰	tuhnout v led, tvoří se ledový příkrov expl. na řece, jezeře	河里结冰了没有? (河[水]冻了没有?)。(Švarný, 1999, s. 722) 茶杯里的水「结冰了(冻冰)。(Švarný, 1999, s. 742) 湖上已经结了很的冰。(Švarný, 1999, s. 722)
降旗	spouštět vlajku	少先队正在集合, 准备降旗。(Švarný, 1999, s. 726) 总统逝世那天, 全国降半旗志哀。(Švarný, 1999, s. 726)
降级	snížit hodnost, degradovat	因为他犯了很严重的错误, 领导上决定降他的级。(Švarný, 1999, s. 726) 因为他犯了很严重的错误, 领导上决定降他两级。(Švarný, 1999, s. 726)
穿孝	nosit smutek	甲: 你知道李山穿的是谁的孝? 乙: 他祖母的。(甲: 你知道李山给谁穿孝? 乙: 他祖母。)(Švarný, 1999, s. 730)
登陆	vyložit se, provést výsadek	敌人登陆以后立刻被民兵包围了。(Švarný, 1999, s. 736) 没有合适的地方船不能靠岸, 他们就「登不了陆(不能登陆)。(Švarný, 1999, s. 736)
成功	dosáhnout úspěchu, zdařit se	我们的试验作到第十五次才成功。(Švarný, 1999, s. 744) 这件事大概成不了功。(Švarný, 1999, s. 744) 这回要是还成不了功, 我就不干了。(Švarný, 1999, s. 744)
成事	dokázat něco, stát se	我看他这个人成不了大事。(Švarný, 1999, s. 744)

	platným člověkem	
学医	studovat lékařství	学了两年医，他又改学文学了。(Švarný, 1999, s. 756)
升级	postoupit v hodnosti, postoupit do vyšší třídy	他成绩不好，怕不能「升级(升班)。(他成绩不好，怕「升不了级(升不了班)。(Švarný, 1999, s. 756) 听说你升[了]级了，恭喜恭喜!(Švarný, 1999, s. 756)
留级	propadnout	这孩子留过三次级了，该给他换个学校。(Švarný, 1999, s. 756)
宿营	tábořit pod širým nebem	今天晚上在什么地方宿营呢?(Švarný, 1999, s. 761) 宿营的时候儿要小心火。(Švarný, 1999, s. 761) 勘探队在森林里宿了五、六天营。(Švarný, 1999, s. 870)
活心	váhat, být nerozhodný	「叫(让「给)大家一说，「他的心活了(他活了心了)。(Švarný, 1999, s. 766)
称心	líbit se, být po chuti	这样总算称了你的心了吧!(Švarný, 1999, s. 782)
抹脸	zvážnět, nasadit vážnou tvář	(Švarný, 1999, s. 794)
卸任	vzdát se úřadu, abdikovat	王县长卸任后就回乡[去]了。(Švarný, 1999, s. 798)
存心	chovat tajný úmysl, mít za lubem	你存的是什么心?(Švarný, 1999, s. 812) 你这么说是存的什么心?(Švarný, 1999, s. 812) 你是不是存心找我的错儿?(Švarný, 1999, s. 812) 你真要存心害我吗?(Švarný, 1999, s. 812)
享福	těšit se šťastnému stáří, těšit se štěstí, těšit se pohodlí	老王说他可享不惯一天到晚没事儿干的福。(Švarný, 1999, s. 814)
发福	tloustnout	你最近发福了。(Švarný, 1999, s. 814) 她可真发了福了，胖得都跟个球儿似的了。(Švarný, 1999, s. 814)
得势	dostat se k moci, stát se vlivným	没想到他得了势就不认得老朋友了。(Švarný, 1999, s. 840)
失势	ztratit moc, ztratit vliv	(Švarný, 1999, s. 840)
便血	mít ve stolici krev	母亲便了几次血，应该赶紧找大夫看看。(Švarný, 1999, s. 842)

		他便血的情茨很厉害，请快送他上医院吧！(Švarný, 1999, s. 898)
生利	přinášet zisk	把钱存在银行里生利[线]比随便花了好。(Švarný, 1999, s. 844) 把钱存在银行里生不了多少利[钱]。(Švarný, 1999, s. 844)
出轨	vykolejit se	就在这个地方，火车出过两次轨。(Švarný, 1999, s. 848)
推头	stříhat vlasy	我去理发馆「推头(理发)」,你上哪儿啊？(Švarný, 1999, s. 852) 夏天给他推个光头方便多了。(Švarný, 1999, s. 852)
杀价儿	přehnaně srážet cenu	你杀价儿杀得太狠，这笔生意怕作不成。(Švarný, 1999, s. 860)
炼丹	získat pilulku magických účinků expl. taoistická praktika	(Švarný, 1999, s. 864)
住店	přenocovat v hotelu, bydlet v hotelu	她带着孩子住了几天店，钱都快花完了。(Švarný, 1999, s. 866)
转运	mít (najednou) štěstí, být účasten zvratu osudu k lepšímu, štěstí přeje	他今年转运了，一下子升了好几极，工赉提高了不少。 (Švarný, 1999, s. 868) 他转运以后，样样儿都如意。(Švarný, 1999, s. 868)
宣誓	vyhlašovat přísahu, přisahat	新队员在入队仪式上宣过誓，就都成为正式队员了。(Švarný, 1999, s. 870) 你入党的时候儿宣的誓难道忘了吗？(Švarný, 1999, s. 870)
失传	zaniká tradice expl. rozumí se tradovaná znalost, dovednost	到现在，这种秘方早已失[了]传了。(Švarný, 1999, s. 872)
负约	nedostát slovu, nedostavit se (na sjednanou schůzku)	上次我「负了约(负约了)」,请你原谅。 上次我「失 了约(失约了)」,请你原谅。(Švarný, 1999, s. 876) 我们说好了一块儿去看展览会，可是他「负约了(失约了)」 1999, s. 876)
脱节[儿]	vykloubit se, vyvrtnout se	我的胳膊不久前脱过节，现在还不能提重东西。(Švarný, 1999, s. 886) 我的腕骨脱过节[儿]，所以现在不敢拿太重的东西。 (Švarný, 1999, s. 1052) 他把腕骨摔脱节[儿]了。(Švarný, 1999, s. 1052)

变节	zradit své přesvědčení	被捕的同志会不会因为怕受刑而变了节呢? (Švarný, 1999, s. 886) 到现在我才知道他原来是变[了]节了。(Švarný, 1999, s. 886)
守节	zachovávat věrnost (zemřelému manželovi)	我嫂子守了十年节, 解放以后才改嫁。(Švarný, 1999, s. 886)
就职	nastoupit úřad, nastoupit výkon funkce	他父亲已被任命为部长, 明天「就职(就上任)。(Švarný, 1999, s. 890) 他是昨天才「就的职(上的任)。(Švarný, 1999, s. 890) 明天是新总较就职的日子。(Švarný, 1999, s. 890)
代课	suplovat přednášky, zastupovat v přednášení	对先生给我们代过课, 学生们都很客欢他。(Švarný, 1999, s. 892) 今天你是不是可以替我代课? (Švarný, 1999, s. 892)
作曲	skládat hudbu expl. daný text	因为音乐知识太浅,我不可能作曲。(Švarný, 1999, s. 896) 着首歌儿是谁作的词,谁作的曲? (Švarný, 1999, s. 896)
长肉	přibývat na váze, zesílit	这孩子吃饭很香, 身上也长了肉了。(Švarný, 1999, s. 900)
致意	vyřizovat pozdrav, pozdravovat	我很成谢所有在北京的明友们对我的照顾, 请代我向他们致意。(Švarný, 1999, s. 906) 请你替我向他致意。(Švarný, 1999, s. 906) 我向她亲切的「致过意(致意过)可是一直还没得到什么音信。(Švarný, 1999, s. 906)
致词	pronášet úvodní slovo, mít krátký projev	今天会有捷苏友协的代表致词。(Švarný, 1999, s. 906) 主席致过词,就开始了文娱节目。(Švarný, 1999, s. 906)
致谢	vzdávat dík, děkovat	你寄给我的书已经收到了, 现在特别来向你到谢。(Švarný, 1999, s. 906) 甲:你向姨夫到过谢了吗? 乙:致过了。(甲:你向姨父致谢过了吗?乙:致谢过了。甲:你谢过姨父了吗?乙:谢过了。) (Švarný, 1999, s. 906)
敬礼	uctivě zdravit, dávat pozdravení	他对我敬了个礼。(Švarný, 1999, s. 908)

罢课	stávkovat char. studenti	(Švarný, 1999, s. 910)
介意	urazit se, vadit, pociťovat jako obtíž	这种小事儿不必介意。(Švarný, 1999, s. 912) 你介什么意?(Švarný, 1999, s. 912) 上次说的话你真介[了]意了? 这我可没想到。(Švarný, 1999, s. 912)
打印	přikládat razítko expl. s názvem úřadu, se jménem jednotlivce	他签了名, 还打了印(盖了印)。(Švarný, 1999, s. 916)
盖印	přikládat razítko expl. s názvem úřadu, se jménem jednotlivce	他签了名, 还打了印(盖了印)。(Švarný, 1999, s. 916)
造谣	vymýšlet pomluvy, vymýšlet pověsti, dělat klevety, dělat řeči	你的妹妹专喜欢「造人家的谣言(给人家造谣)。(Švarný, 1999, s. 922) 又有人「造你的谣(给你造谣), 说你离婚了。(Švarný, 2000, s. 1694) 有人专门喜欢造谣。(Švarný, 2000, s. 1694)
抽筋[儿]	být v křečích, být postižen křečím	他游泳的时候儿腿「抽筋儿了(抽了筋[儿]), 所以淹死了。(Švarný, 1999, s. 924)
禁烟	je zakázáno kouření opia, platí zákaz kouření	这里禁烟禁了五年了。(Švarný, 1999, s. 926) 禁了烟以后, 再吸鸦片就是犯法的了。(Švarný, 2000, s. 1352)
跳舞	tančit	甲: 你跳的什么舞? 乙: 这就是最流行的“摇摆舞”。 (Švarný, 1999, s. 942) 他跳舞跳得真不怎么样, 老踩我脚。(Švarný, 1999, s. 942) 疯狂的跳舞一直继续到深夜。(Švarný, 1999, s. 942)
失约	nedodržet úmluvu expl. nedostavit se na určené místo	她失过好几次约, 我不信她的话了。(Švarný, 1999, s. 944)
开矿	těžít expl. těžít důlní metodou	这一带煤的隐藏量很丰富, 明年就要在这里开矿了。 (Švarný, 1999, s. 960)
盗墓	vykrádat hrob	古时候儿为了怕有人盗坟, 常常做很多假坟。(古时候儿为

		了怕有人盗墓，常常做很多假墓。) (Švarný, 1999, s. 964)
		从前他「盗过坟(盗过墓)，现在已经安分务正了。(Švarný, 1999, s. 964)
失业	ztratit práci, být bez zaměstnání	他叔叔又失业了。(Švarný, 1999, s. 968)
		我们其中不少人从前部失过业。(Švarný, 1999, s. 968)
失色	ztratit barvu, zblednout	听了这话他大悚失色。(Švarný, 1999, s. 968)
发炎	zanítiti se	因为没有好好儿地消毒，伤口 [儿] 已经发了几次炎了。(Švarný, 1999, s. 976)
耐冬	přezimující, neodumírající během zimního období	这神花草耐不了冬，所以不必再保藏它了。(Švarný, 1999, s. 988)
编号	očíslovat, katalogizovat	图书馆新买的书还没编号儿呢。(Švarný, 1999, s. 988)
奏乐	provozovat hudbu, hrát char. hudebníci	乐队奏了半天乐,也没看见什么人上台。(Švarný, 1999, s. 992)
		乐队开始奏乐，我们都姑起来米了。(Švarný, 1999, s. 992)
登记	být zaznamenán, být zanesen do seznamu	办公室里的每件家具都「登记过了(登过记了)。(Švarný, 1999, s. 996)
调兵	přemísťovat vojska	他只有虚名没有实权，所以调不动兵，你还是想别的办法吧！(Švarný, 1999, s. 1004)
调情	získávat si přízeň expl. u osoby druhého pohlaví	调了半天情还不知道就是自己的太太。(Švarný, 1999, s. 1004)
调味	upravovat chuť expl. pokrmů	菜里得加点儿葱蒜调味才好吃。(Švarný, 1999, s. 1006)
		这碗汤淡得很，加点儿味精调[一] 饒味吧！(Švarný, 1999, s. 1006)
		你常用什么作料调味？(Švarný, 1999, s. 1006)
出奇	být podivným, děje se divná věc	钱刚才还在桌子上,现在就不见了，真是出了奇了。(Švarný, 1999, s. 1008)
入库	ukládat do trezoru	上午收入的现款已经入了库了。(Švarný, 1999, s. 1026)
		每天收入的现款必须当天入库。(Švarný, 1999, s. 1294)

分类	třídit	我们把所有的书都按照内容分好类了。(Švarný, 1999, s. 1030)
开刀	operovat	大夫在开刀呢, 门诊部现在没人。(Švarný, 1999, s. 1036)
脱身[儿]	uvolnit se k odchodu, uvolnit se a odejít	大伙儿围着他, 他脱不了身[儿]。(Švarný, 1999, s. 1052)
告状	podávat žalobu	这纠纷本来是可以私下解决的, 他偏到法院去告了一状。 (Švarný, 1999, s. 1056)
贪污	dopouštět se zpronevěry	他当会计的时候儿贪过不少污。(Švarný, 1999, s. 1062) 贪污是犯法的行为。(Švarný, 1999, s. 1062)
分肥	rozdělovat si zisk, brát podíl na zisku	这趟子买卖他没分着肥, 心里有点儿不高兴。(Švarný, 1999, s. 1070) 一帮强盗因为分肥不均, 结果互相残杀起来了。(Švarný, 1999, s. 1070)
变质	změnit se co do kvality, změnit své vlastnosti, zkazit se	这东西「搁久了(搁得日子久了), 已经变[了]质了。 (Švarný, 1999, s. 1074) 这酒变质了, 也许还可以做菜用。(Švarný, 1999, s. 1074)
申冤	dostat zadostiučinění	事情察明了以后他才申了冤。(Švarný, 1999, s. 1082)
封箱	zapečetit bednu, zapečetit schránku	你还要拿什么东西就赶快拿, 「封了箱(箱子封上了)就拿 不出来了。(Švarný, 1999, s. 1092)
洗澡	koupat se, brát koupel	你洗澡了澡应该把澡盆刷干净。(Švarný, 1999, s. 1092) 这个地方「洗澡(游泳)不安全。(Švarný, 1999, s. 1092)
合群	přidružovat se k ostatním, rád být s ostatními	这孩子不合群[儿], 总喜欢一个人玩儿。(Švarný, 1999, s. 1104)
配角	obsazovat role	我们的人才很少, 为了演这出戏, 老配不上角儿, 你看怎么 办?(Švarný, 1999, s. 1106)
捧角	projevovat nadšení, projevovat obdiv expl. herci, umělci	他哪儿懂艺术, 不过[是]捧捧角儿罢了。(Švarný, 1999, s. 1106) 今天晚上等他一出台咱们就给他捧捧角儿。(Švarný, 1999, s. 1106)
弄鬼	působit nepříjemnosti,	到底是怎么回事儿? 是什么人弄的鬼?(Švarný, 1999, s. 1108)

	strojit úklady	
亡国	hyne stát	栗是亡了国也就保不住家了。(Švarný, 1999, s. 1122)
要命	být strašný, přesahovat míru, jít na nervy	这真要命。(Švarný, 1999, s. 1124)
拼命	chytit se do křížku, vyřídit si to za každou cenu	你再欺负我, 「我可就跟你拼命了(我就跟你拼命)。 (Švarný, 1999, s. 1124) 我把这条老命跟你拼了(我算跟你拼了这条老命了)。 (Švarný, 1999, s. 1124)
玩儿命	zahrávat si (hazardovat) se životem	司机同志, 你把车子开得飞快, 这不是玩儿命吗? (Švarný, 1999, s. 1124)
闯祸	provést nepříjemnost, provádět zlo	你为什么「怕得这个样子(怕成这个样子), 是不是又闯了什么祸了? (Švarný, 1999, s. 1134)
惹祸	zapříčinit nehodu, způsobit nepříjemnost, tropit neplechu, vyvolávat nesnáze	这孩子昨天又惹下了一场大祸。(Švarný, 1999, s. 1134) 这孩子顽皮得很, 常常在外面「惹事[儿](惹祸)。(Švarný, 2000, s. 1496) 他随便说了一句话就「惹出事[儿]来了(惹出祸来了)。 (Švarný, 2000, s. 1496)
担心	znepokojovat se	为了这事他担了好几天的心。(Švarný, 1999, s. 1136)
题款儿	sestavit nápis, vytvořit sentenci expl. na standartu, do památníku	你去请作者题个款儿吧! (Švarný, 1999, s. 1148)
投资	investovat	这个企业有不小的一部分是外国投资。(Švarný, 1999, s. 1200)
入伍	vstoupit do vojenské služby	(Švarný, 1999, s. 1152)
退伍	odejít z vojenské služby	我父亲 1960 年退伍以后就在家乡的人民公社里当饲养员。 (Švarný, 1999, s. 1152)
砸锅	to je malér, pokazit se	真砸了锅了。(Švarný, 1999, s. 1162) 这件事情砸了锅了。(Švarný, 1999, s. 1162)
遇难	dostat se do neštěstí, přijít o život expl. při	你哪里能了解遇过难的人的心情呢! (Švarný, 1999, s. 1162)

	neštěstí	
赔罪	omluvit se	你得罪了人，就得去陪罪。(Švarný, 1999, s. 1164) 你去跟他陪个罪他也许就不生气了。(Švarný, 1999, s. 1164)
避暑	chránit se před letními vedry, vyhýbat se horkému létu	他们全家都到海边儿避暑去了。(Švarný, 1999, s. 1166)
挂号	zaregistrovat, zapsat	到医院去看病先要挂号。(Švarný, 1999, s. 1170) 把这挂信挂个号吧，免得丢了。(Švarný, 1999, s. 1170)
挂名儿	nominálně zapsat, nominálně být zapsán, pouze formálně zapsat	这位先生在机关里就是挂一个名，他根本不来上班儿。(Švarný, 1999, s. 1170) 他是这个大学的挂名儿学生。(Švarný, 1999, s. 1170)
挂彩	být raněn, utrpět zranění expl. v boji, bitvě	上次战争中他挂过好几次彩。(Švarný, 1999, s. 1170) 他在解放战争里挂过好几次彩。(Švarný, 2000, s. 1364)
动兵	uchylovat se k použití vojenské síly	在中国历史上战国时代的各国常为了一些小事动兵。(Švarný, 1999, s. 1170)
革职	zbavit místa	让他们革我的职吧，我才不怕呢。(Švarný, 1999, s. 1178)
革命	odstranit někoho	什么？你们要来革我的命吗？(Švarný, 1999, s. 1178)
防荒	bojovat proti hladu, bojovat proti důsledkům neúrody	很多人让为丰年就用不着防什么荒。(Švarný, 1999, s. 1180)
航海	plavit se po moři	甲：你航过海吗？乙：我可没航过海。(Švarný, 1999, s. 1212)
抗日	stavět se na odpor proti Japonsku	他跟我们一起抗过日，可是以后就成了一个大汉奸。(Švarný, 1999, s. 1224) 那时候几凡是爱国的人没有不主张抗日的。(Švarný, 1999, s. 1224) 中国的抗日战争是一九三七年开始的。(Švarný, 1999, s. 1224)
争嘴	reptat odmlouvat	小孩子不应该跟老人争嘴。(Švarný, 1999, s. 1224) 他只争了几句嘴，就叫爸爸打了个耳刮子。(Švarný, 1999, s. 1224)

游泳	plavat, koupat se expl. s příležitostí k plavání	<p>我妹妹「游泳游得(泅水泅得)很好。(Švarný, 1999, s. 1226)</p> <p>甲：你会不会游泳？乙：我会，可是游得不好。（甲：你会不会泅水？乙：我会，可是泅得不好。）(Švarný, 1999, s. 1226)</p> <p>他们「游一会儿泳(泅一会儿水)又晒一会儿太阳，这样过了一下午。(Švarný, 1999, s. 1226)</p> <p>他的小儿子游泳游得很好。(Švarný, 2000, s. 1482)</p> <p>游泳是很好的夏季运动。(Švarný, 2000, s. 1482)</p>
游湖	bavit se na jezeře expl. procházkou po břehu, ježděním na loďkách etc.	巧得很，客人刚游完[了]湖就下雨来了。(Švarný, 1999, s. 1226)
失神	být roztržitý	<p>他最近常常失神，不知道心里有什么事。(Švarný, 1999, s. 1230)</p> <p>开汽车的时候儿你失一会儿神都不行。(Švarný, 1999, s. 1230)</p>
费神	starat se, vynakládat energii	<p>别费神了，我自己来吧！(Švarný, 1999, s. 1230)</p> <p>你帮我作这事儿一定「费了不少神(费了不少心)。(Švarný, 1999, s. 1230)</p>
结婚	uzavírat manželství, ženit se, vdávat se	<p>我姐姐很早就结婚了（我姐姐结婚结得挺早）。(Švarný, 1999, s. 1232)</p> <p>我姐租早就结嫌了。(Švarný, 1999, s. 1232)</p> <p>我结婚已经好几年了。(Švarný, 1999, s. 1232)</p> <p>他们俩结婚是我作的媒。(Švarný, 1999, s. 1232)</p>
定婚	zasnoubit se	<p>他们昨天才定的婚。(Švarný, 2002, s. 252)</p> <p>她跟一个小时候儿的同学订婚了。(Švarný, 1999, s. 1232)</p>
结帮	utvořit skupinu	<p>过路的人要结成帮才敢翻过前面这座山。(Švarný, 1999, s. 1232)</p> <p>流氓们一会儿[的]工夫就结了一大帮，吵着要砸这家的玻璃。(Švarný, 1999, s. 1232)</p>
吹台	rozpadnout se, neuskutečnit	他们的摄影小组只开了一次会就吹[了]台了。(Švarný, 1999, s. 1234)
吹牛	chlubit se	你别信他的话，他总是爱吹牛。(Švarný, 1999, s. 1234)

		他在这儿吹了半天牛，谁也没答理他。(Švarný, 1999, s. 1234)
团圆	sejít se pospolu	过年的时候儿我们全家就要团圆了。(Švarný, 1999, s. 1234) 我们一家人分散在天南地北，无论如何也「不了圆了（团圆不了了「不能团圆了」)。(Švarný, 1999, s. 1244)
捣蛋	tropit neplechu	你滚开吧，在这儿捣什么蛋？(Švarný, 1999, s. 1250)
完蛋	je konec, je po všem, vše je ztraceno	让爸爸知道了那就完蛋了。(Švarný, 1999, s. 1250) 这次考试不及格，就完了蛋了。
济事	zachraňovat situaci, pomáhat, být co platný	这样作不济事，怎样作才济事呢？(Švarný, 1999, s. 1258) 我看她这病很危险，打针恐怕也「不济事了（济不了事了」)。(Švarný, 1999, s. 1258)
斗拳	boxovat	来，来，谁敢跟我斗[一场]拳？(Švarný, 1999, s. 1262)
巴锅	přischnout k hrnci	小米粥巴了锅了。(Švarný, 1999, s. 1270)
成灾	stát se pohromou, dát vznik pohromě	今年春天大水成灾，涛了不少地。(Švarný, 1999, s. 1280) 没想到这场暴风两竟成了灾了。(Švarný, 1999, s. 1280)
碰壁	vyjít s nepořízenou (lit. narazit na stěnu)	他运气不好，到处碰壁。(Švarný, 1999, s. 1292) 我找人借钱不知道碰过多少壁了。(Švarný, 1999, s. 1292)
发威	pouštět hrůzu	老虎发了半天威[风]，没想到别的野兽一点儿都不害怕。(Švarný, 2000, s. 1326)
助威	dodávat kuráž, povzbuzovat	我们「给你助不了威（不能给你助威」)。(Švarný, 2000, s. 1326) 两个孩手在摔跤，别的孩子在旁边儿助威。(Švarný, 2000, s. 1326)
倒牙	mít trnutí zubů	我吃青苹果倒了牙了。(Švarný, 2000, s. 1334)
怀孕	otěhotnět	他的妻子已经怀了六个月的孕了。(Švarný, 2000, s. 1360)
显怀	projevovat těhotenství, prozrazovat (svým zevnějškem) těhotenství	他媳妇儿已经显怀了。(Švarný, 2000, s. 1360) 她还没结婚哪，怎么就显了怀了？(Švarný, 2000, s. 1360)

扎彩	věšet pestré ozdoby	新娘坐的汽车已经扎好了彩。(Švarný, 2000, s. 1364)
贺喜	blahopřát k radostné události	他刚得了个儿子, 我们去贺喜吧。(Švarný, 2000, s. 1366)
		这已经是第七个孩子了, 还贺什么喜呢? (Švarný, 2000, s. 1366)
贺年	blahopřát k Novému roku	我们去给院长「贺完了年(拜完了年)就可以回家了。 (Švarný, 2000, s. 1366)
雇工	najímat pracovníky, najímat dělníky	农忙的时候儿自己忙不过来就雇几个工。(Švarný, 2000, s. 1368)
醒酒	probrat se z alkoholického opojení	他现在喝醉了, 等他「醒了(酒醒了「醒过酒来)再跟他说话吧。(Švarný, 2000, s. 1374)
		浓茶可以醒酒。(Švarný, 2000, s. 1374)
录音	nahrávat, zaznamenávat expl. zvukově	我们给他的钢琴演奏已经录了两次音了。(Švarný, 2000, s. 1380)
犯规	dopustit se přestupku proti pravidlům	要是连着犯三次规就得退出比赛。(Švarný, 2000, s. 1390)
		踢足球的时候儿用手触球是犯规的。(Švarný, 2000, s. 1390)
结盟	utvořit svazek, uzavřít spojení	我们几个是结了盟的兄弟。(Švarný, 2000, s. 1396)
鼓掌	tleskat, aplaudovat	「鼓了半天掌(拍了半天手)也没人出来说话。(Švarný, 2000, s. 1404)
		他莫名其妙地也跟着鼓起掌来。(Švarný, 2000, s. 1404)
		歌剧闭幕以后, 观众都站起来热烈地鼓掌。(Švarný, 2000, s. 1404)
缴械	odevzdávat zbraně, skládat zbraně	敌人都缴械了。(Švarný, 2000, s. 1408)
		敌人缴了械就应当受到一般俘虏的待遇。(Švarný, 2000, s. 1408)
插手	vměšovat se, strkat prsty	你又不懂, 插什么手呢? (Švarný, 2000, s. 1414)
		别人的事儿你不要去插手。(Švarný, 2000, s. 1414)
		不管什么事, 他一插手就坏了。(Švarný, 2000, s. 1414)
滑雪	lyžovat	他滑雪滑了二十年了, 经验很丰富。(Švarný, 2000, s. 1416)
滑冰	bruslit	(Švarný, 2000, s. 1416)

阅兵	sledovat vojenskou přehlídku	阅过兵以后就各自回家了。(Švarný, 2000, s. 1418) 今天在检阅台上阅兵的有各兄弟国家的政府代表团。(Švarný, 2000, s. 1418) 我国每年五月九日都举行阅兵典礼。(Švarný, 2000, s. 1418)
拜寿	blahopřát k narozeninám expl. osobám úctyhodného stáří	今天是我母亲的生日, 我要回家给她拜寿去。(Švarný, 2000, s. 1420) 拜过了寿我们要走, 可是主人硬要留我们吃面。(Švarný, 2000, s. 1420)
中暑	dostat úpal	他中暑了, 送他到医院去吧。(Švarný, 2000, s. 1426) 我有一点儿不舒顺, 大酿是中了暑[气]。(Švarný, 2000, s. 1426)
甘心	mít radost, být uspokojen	现在我可甘心了。(Švarný, 2000, s. 1428) 要是能够回到祖国, 就是死也甘心。(Švarný, 2000, s. 1428)
绝食	odmítat potravu	俘虏为了抗议非人道的待遇, 已经绝食两天了。(Švarný, 2000, s. 1430)
逃债	vyhýbat se placení dluhů	你跑到哪儿去也逃不了这个债。(Švarný, 2000, s. 1444)
抬杠	přít se, hádat se	为了看电影儿的事儿, 妹妹又跟我抬了半天杠。(Švarný, 2000, s. 1452) 他们两个人无论讨论什么都要抬杠。(Švarný, 2000, s. 1482) 他们俩总是为了一点儿小事就抬半天杠。(Švarný, 2000, s. 1482)
歇工	ustat v práci	天太热, 中午应该歇会儿工。(Švarný, 2000, s. 1452)
冻冰	zmrznout, zamrznout, pokrýt se ledem char. voda	外面冻冰了。(Švarný, 2000, s. 1454) 他把水放进冰箱, 不一会儿就冻成冰了。(Švarný, 2000, s. 1454)
拆伙儿	rozpadnout se char. kolektiv, parta etc.	他们那个歌舞团成立了才一个礼拜就「拆伙儿(散伙儿)」了。(Švarný, 2000, s. 1458) 情况越来越不好, 咱们「拆了伙儿(散了伙儿)各奔前程吧!

		(Švarný, 2000, s. 1458)
散伙儿	rozpadnout se char. kolektiv, parta etc.	他们那个歌舞团成立了才一个礼拜就「拆伙儿(散伙儿)了。 (Švarný, 2000, s. 1458) 情况越来越不好, 咱们「拆了伙儿(散了伙儿)各奔前程吧! (Švarný, 2000, s. 1458)
退皮	loupat se lit. zhazovat kůži	他背上晒得退了一层皮。(Švarný, 2000, s. 1470)
退色	ztrácet barvu, vyblednout	这种布不退色。(Švarný, 2000, s. 1472) 这块布虽然退了色了, 可是还很好看。(Švarný, 2000, s. 1472)
投篮	zaznamenávat koš, házet koš expl. v košíkové	队长投篮[投得]很准。(Švarný, 2000, s. 1476)
上操	jít na cvičení	我们受军训的时候儿早上六点钟上操, 下了操才吃早饭。 (Švarný, 2000, s. 1478)
下操	jít z cvičení	我们受军训的时候儿早上六点钟上操, 下了操才吃早饭。 (Švarný, 2000, s. 1478)
练操	cvičit, provádět cvičení	战士们练操得很带劲儿。(Švarný, 2000, s. 1478)
操心	trápit se, mít starosti	孩子筹这么大了, 你还操什么心呢? (Švarný, 2000, s. 1478) 别操心, 我会自己管自己。(Švarný, 2000, s. 1478)
打拳	cvičit stínový box (tchai-t'i) expl. druh čínského sportu	他每天早上在院子里「打拳(练拳)。(Švarný, 2000, s. 1482) 每天早上「打(练)半个钟头拳对身体很有益处。(Švarný, 2000, s. 1482)
练拳	cvičit stínový box (tchai-t'i) expl. druh čínského sportu	他每天早上在院子里「打拳(练拳)。(Švarný, 2000, s. 1482) 每天早上「打(练)半个钟头拳对身体很有益处。(Švarný, 2000, s. 1482)
赛拳	boxovat	我跟他「比过(赛过)好几次拳。(Švarný, 2000, s. 1482)
比拳	boxovat	我跟他「比过(赛过)好几次拳。(Švarný, 2000, s. 1482)

站岗	stát na stráž, stát hlídkou	他站了四个钟头的岗,累得要命。(Švarný, 2000, s. 1496)
换岗	střídat stráž	城堡的门卫每四个钟头儿换一次岗。(Švarný, 2000, s. 1496)
惹事[儿]	tropit neplechu, vyvolávat nesnáze	这孩子顽皮得很,常常在外面「惹事[儿]」(惹祸)。(Švarný, 2000, s. 1496) 他随便说了一句话就「惹出事[儿]」来了(惹出祸来了)。(Švarný, 2000, s. 1496)
寻死	pokoušet se o sebevraždu	她寻过好几回死,糠没成功。(Švarný, 2000, s. 1506)
通奸	dopouštět se cizoložství	(Švarný, 2000, s. 1508)
验尸	ohledávat mrtvolu char. lékař, soudní znalec	得等验过尸才知道是怎么死的。(Švarný, 2000, s. 1536)
取巧	využít chytře situace, chytračit	有人说他这次比赛得胜是因为取了巧,不是真功夫。(Švarný, 2000, s. 1538)
注册	zaregistrovat, zanést do seznamu, zapsat	差不多所有的学生都注完册了,明天正式上课。(Švarný, 2000, s. 1544)
打仗	bojovat, válčit	听说在南美洲又打起仗来了。(Švarný, 2000, s. 1546) 让战士们吃饱睡足,好好儿地打一仗。(Švarný, 2000, s. 1546)
夸口	vychloubat se	你既然已经夸下了口,那就非得作出点儿成绩来不可。(Švarný, 2000, s. 1550) 这个人一天到晚「夸口(吹牛)」说他认识什么什么大人物。(Švarný, 2000, s. 1550) 喜欢夸口的人办事情并不一定好。(Švarný, 2000, s. 1550)
夸功	vynášet své zásluhy	他自己夸了半天功,可是没人注意他。(Švarný, 2000, s. 1550)
闭幕	skončit se char. divadelní představení, výstava, konference	(Švarný, 2000, s. 1552)
戒荤	zdržovat se požívání živočišných produktů expl. masa, vajec etc.	泻肚子戒几天荤就好了。(Švarný, 2000, s. 1556)
戒口	postit se	(Švarný, 2000, s. 1556)
戒烟	zdržovat se kouření	有肺病的人必须戒烟。(Švarný, 2000, s. 1556)

哈气	dýchat expl. vydechovat teplý, vlhký vzduch	我对着手哈了半天气才不麻了。(Švarný, 2000, s. 1560)
延期	být odložen, mít prodloužen termín, mít prodlouženou lhůtu	那事儿又延期了。(Švarný, 2000, s. 1586) 这事儿已经「延过好几次期了(延期好几次了)还是赶紧办了吧! (Švarný, 2000, s. 1586)
估价	odhadovat cenu	你来估估价, 这张面儿值多少[钱]? (Švarný, 2000, s. 1590)
灌肠	dávat výplach střev, dostávat výplach střev	动手术以前他们给我灌了两次肠。(Švarný, 2000, s. 1594)
出丧	koná se pohřeb, být pohřbíván	你知道他父亲哪天出丧? (Švarný, 2000, s. 1600) 出过丧以后, 不是直系亲属的人都脱孝服。(Švarný, 2000, s. 1600)
丧命	ztratit život	这样丧命真不值得。(Švarný, 2000, s. 1602) 没想到他这么年轻就丧了命了。(Švarný, 2000, s. 1602)
入股[儿]	účastnit se svým podílem, dát svůj podíl	入股[儿]你们栗是给他送礼物, 「我也入一股[儿](也算我一股[儿])」。(Švarný, 2000, s. 1606) 我父亲在朋友开的铺子里入了股[儿]。(Švarný, 2000, s. 1606)
垮台	rozpadnout se, rozvalit se	法国的内阁又垮[台]了。(Švarný, 2000, s. 1620) 这个新政府也许一时「垮不了台(不会垮台「不会倒台)」。 (Švarný, 2000, s. 1620)
动怒	zuřit, hněvat se	我说了这么一句话你就「动了怒了(生这么大的气), 你的气量真小。(Švarný, 2000, s. 1630)
测字	hádat podle znaků, věštit podle znaků	哥哥老不来信, 母亲不放心, 就去测了一个字。(Švarný, 2000, s. 1634)
出恭	jít vykonávat tělesnou potřebu, jít na stranu expl. pr. na velkou stranu	「我去出个恭就来。(我去解手儿, 一会儿就来。「我去上厕所, 一会儿就来。)」(Švarný, 2000, s. 1638)
监工	dohlížet na pracovníky,	修建花园儿派什么人去监工呢? (Švarný, 2000, s. 1642)

	dohlížet na práci	他以前监过工，所以你可以问他那个时候儿的情况。(Švarný, 2000, s. 1642) (Švarný, 2000, s. 1642)
学徒	být učedníkem, být v učebním poměru	他在工厂里「学了两年徒(做了两年学徒)。(Švarný, 2000, s. 1646)
过堂	procházet soudním řízením, být soudně stíhán	这犯人已经过了三次堂了。(Švarný, 2000, s. 1664)
偏心	nadržovat (expl. jednomu více nežli druhému), nebýt nestranný	做父母的不应该偏心，要给予子女们同等待遇。(Švarný, 2000, s. 1670)
领赏	dostávat odměnu expl. zpr. za nekalé služby	这些没良心的特务暗杀了革命战士领了赏以后就喝酒赌钱去了。(Švarný, 2000, s. 1684)
焦心	trápit se, být sklíčen	这孩子老不退烧, 真叫人焦心。(Švarný, 2000, s. 1690) 这么久不来信, 真叫斗妈妈「焦心(焦了心了)。(Švarný, 2000, s. 1690) 你生了病焦心也没有用。(Švarný, 2000, s. 1690)
销假	oznámit skončení dovolené expl. a nastoupit práci	我是昨天[坐]夜车回来的，今天一早就到机关去销了假。(Švarný, 2000, s. 1692)
赖地	lehat si na zem, válet se po zemi (v záchvatech zlosti)	孩子赖了半天地，没人理他他自己又爬起来了。(Švarný, 2000, s. 1696)
赌气	nazlobit se, rozduřit se	他们俩赌了半天气, 这会儿又好了。(Švarný, 2000, s. 1704) 她[一]赌气把他的象片儿撕了。(Švarný, 2000, s. 1704)
酸心	trpět v duši, mít pokaženou radost	想起叫敌人烧了的房子，她又心酸了。(Švarný, 2000, s. 1712) 她从来没难过过，可是这次的失望可真使她「心酸了(酸了心了)。(Švarný, 2000, s. 1712)
守寡	zůstat vdovou, po smrti manžela zůstat neprovdanou	她守了十年寡才又结婚。(Švarný, 2000, s. 1720)

撒尿	močit, čurat	不知道哪家的狗在我们大门口儿撒了一泡尿。(Švarný, 2000, s. 1720)
撒手	pustit (uvolnit) sevřenou ruku expl. a tak uvolnit věc již v ruce svíráme	孩子抓住了妈妈的衣服不肯撒手。(Švarný, 2000, s. 1722) 危险! (Švarný, 2000, s. 1722)
撒种	sít	年义务劳动的时候儿我撒过种, 所以对这个有点儿经验。 (Švarný, 2000, s. 1722) 合作社的社员们都在田里撒种呢。(Švarný, 2000, s. 1722)
害臊	stydět se, být stydlivý	别害臊, 这儿没有生人。(Švarný, 2000, s. 1726) 这里都是熟人, 害什么臊啊? (Švarný, 2000, s. 1726)
遵命	zpr. poněkud ironicky poslušně se podrobovat rozkazu (přání etc.)	只要她说一句话大家都得遵命。(Švarný, 2000, s. 1726) 你既然坚持这样, 那就遵你的命吧! (Švarný, 2000, s. 1726)
如愿	stát se podle něčí vůle	现在可如了你的愿了。(Švarný, 2002, s. 228)
吃苦	snášet utrpení, mít strastiplný život	要去开发边疆, 不怕吃苦才行。(Švarný, 2002, s. 262) 他一生吃了不少苦。(Švarný, 1999, s. 748)
着意	věnovat pozornost, všímat si	他对这事儿早就「着意了(着了意了)。(Švarný, 1999, s. 344)
挂心	znepokojovat se, starostlivě se znepokojovat, být neklidný	(Švarný, 1999, s. 402) 这点儿小事儿别老挂在心上。(Švarný, 1999, s. 1170) 不要为了这件小事儿挂心。(Švarný, 1999, s. 1170)
许愿	učinit slib	你许了愿就得还[愿]。(Švarný, 1999, s. 428) 许了愿就得还[愿]。(Švarný, 1999, s. 486)
注意	všímat si, dát si pozor	这个人不老实, 你得「注意他(对他注点儿意)。(Švarný, 1999, s. 434) 我们要特别注意他的行为。(Švarný, 1999, s. 434)
讲和	smiřovat, udobřit navzájem	他们闹得两天不说话了, 你去给他们讲讲和吧! (Švarný, 1999, s. 500) 他们俩吵了架, 我去给他们讲和去。(Švarný, 1999, s. 500)

化缘	žebrot		和尚化了一天缘也没得到几个钱。(Švarný, 1999, s. 592)
及格	dosáhnout úspěchu, projít expl. při zkoušce		你考试及了]格了吗? (Švarný, 1999, s. 802, 1148) 你要是还不准备, 那么这次考试还及不了格。(Švarný, 1999, s. 802)
成句 [儿]	řadit se ve větu, dávat smysl char. slova		孩子会说话了, 可是还「说不成句[儿]」(说不成句子)。(Švarný, 1999, s. 804)
负债	mít dluhy		她为[了]盖房子负了一身债。(Švarný, 1999, s. 876)
罢市	stávkovat char. obchodníci		(Švarný, 1999, s. 910)
強嘴	odmlouvat		不许孩子跟我強嘴, 不然就打他的屁股。(Švarný, 1999, s. 936) 弟弟跟妈妈強了几句嘴, 结果挨了一顿打。(Švarný, 1999, s. 936)
划拳	hrát hru na pěsti expl. při které se hádá počet, hrát „hádání prstů“ expl. druh čínské společenské hry napřímených prstů ze zaťaté pěsti		旁边儿的桌子上有人在喝酒划拳, 闹得很厉害。(Švarný, 1999, s. 952) 客人都兴高彩烈的划起拳来了。(Švarný, 1999, s. 952) 大家喝酒喝得高兴, 就划起拳来了。(Švarný, 2000, s. 1482)
伤心	být zarmoucen, smutný, trápit se	být	不要伤心, 你母亲的病不久就会好的。(Švarný, 1999, s. 956) 你叫我伤过多少次心。(Švarný, 1999, s. 956) 为了女儿的事, 她也不知伤了多少心。(Švarný, 1999, s. 404)
吵嘴	hádat se		不要跟我「吵架(吵嘴「拌嘴」)。(Švarný, 1999, s. 1090)
撒谎	lhát		你还撒什么谎呢, 我全都知道了。(Švarný, 2000, s. 1722) 这孩子并没有撒谎, 那是他的幻想。(Švarný, 2000, s. 1722)
哈腰	ohýbat se v pase, hrbit se		他见人就点头儿哈腰, 样子讨厌极了。(Švarný, 2000, s. 1560) 老头儿哈着腰走路。(Švarný, 2000, s. 1560)

执政	mít v rukou vládní moc, vládnout	国王执了三年政就让位给太子了。(Švarný, 2000, s. 1502) 在苏联和人民民主国家，执政的是劳动人民。(Švarný, 2000, s. 1502)
下凡	sestoupit na svět char. světec, nadpřirozená bytost	这个漂亮的女孩子象是下凡的神仙。(Švarný, 2000, s. 1498) 观音下[了]凡以后，就变成一个美丽的少女了。(Švarný, 2000, s. 1498)
拜年	navštívit a blahopřát k Novému roku	咱们到亲戚家拜完了年上哪儿玩儿去？(Švarný, 2000, s. 1462)
退社	vystupovat z družstva	别人都想入社，你怎么反要退社呢？(Švarný, 2000, s. 1472) 他退了社以后，又想入社。(Švarný, 2000, s. 1472)
露笑	objevuje se úsměv, zakmitnul se úsměv	他脸上露了笑了。(他脸上露出笑容了。)(Švarný, 2000, s. 1456)
露面儿	ukázat se venku, vyjít ven, ukázat se na veřejnosti char. osoba	听说他们家里住着一个亲戚，可是从来没见过他露过面儿。(Švarný, 2000, s. 1456)
插嘴	míchat se do řeči, vměšovat se (slovy)	你瞧，就是叫你插嘴插坏了。(Švarný, 2000, s. 1414) 我们在讨论重要的事儿，你别插嘴。(Švarný, 2000, s. 1414)
出勤	být na služební cestě	我的间事出勤还没回来。(Švarný, 2000, s. 1424) 这个月我已经出过三次勤了。(Švarný, 2000, s. 1424)
缺勤	chybět v práci	他有病了，今天缺勤。(Švarný, 2000, s. 1424) 王国定十年没缺过一次勤，受到了表扬。(Švarný, 2000, s. 1424)
落色	ztrácet barvu, blednout	这块布「落了色了（掉了色了），变得不好看了。(Švarný, 2000, s. 1356)
落炕	být uvržen těžkou nemocí na lůžko	他落了炕（他病得不能起床），不久就死了。(Švarný, 2000, s. 1356)
落架	rozvalit se, být ve zříceninách	这所旧房子已经落了架了。(Švarný, 2000, s. 1356)
齐心	být jednomyslný, táhnout za jeden provaz	只要我们大家齐心，没有办不了的事儿。(Švarný, 2000, s. 1426) 要是大家齐了心，这件事儿就好办了。(Švarný, 2000, s.

		1426)
投相	kapitulovat, vzdát se	(Švarný, 1999, s. 1200)
避孕	provádět antikoncepci	(Švarný, 1999, s. 1166)
充饥	ukojit hlad	吃土豆儿充不了饥。(Švarný, 1999, s. 1188) 甲：光吃土豆儿充不了饥。乙：还是充得了饥。(Švarný, 2000, s. 1546)
误点	mít zpoždění char. dopravní prostředek	火车误点误了九分钟。(Švarný, 1999, s. 912)
误事	zanedbat svou práci (příležitost)	他这次又是因为喝酒误了事。(Švarný, 1999, s. 912)
平非	potlačit banditismus	(Švarný, 1999, s. 828)
转向[儿]	ztratit směr, ztratit orientaci	我们文转了向[儿], 现在我们往那儿走? (Švarný, 1999, s. 804)
同乡	být rodákem z téhož kraje	(Švarný, 2002, s. 24)
定神	uspokojit se, uklidnit se	请你定一定神再说话。(Švarný, 2002, s. 252)

2.1.2 Spojení sloveso – sloveso

作揖	zdravit (pozvednutím a spuštěním sepjatých rukou)	这老头儿见人就作揖。(Švarný, 2002, s. 12) 老头儿对着画像作了几个揖。(Švarný, 2002, s. 12)
同学	chodit spolu do školy	他跟赵立民同过学。(Švarný, 2002, s. 24)
上学	chodit do školy	我祖母只上过三年学。(Švarný, 2002, s. 28) 人甲：你上哪儿去？乙：上学去。(Švarný, 2002, s. 28)
下学	mít po škole, vyučování	(Švarný, 2002, s. 28)
话别	rozloučit se	(Švarný, 2002, s. 34)
失信	nedržet slovo, nedostát slibu, slovu	黄文友对她已经失过三次信了。(Švarný, 2002, s. 120) 她已经很多次失信了，我再不去找她了。(Švarný, 1999, s. 968)

		我们相处了好几年，他从来没失过一次信。(Švarný, 1999, s. 968)
帮忙	pomáhat, pomoci zvládnout nával práce	你弄得一个朋友都没有，谁来帮你的忙啊？(Švarný, 2002, s. 214) 我想去帮他的忙，他说用不着。(Švarný, 1999, s. 1232) 我要「帮忙(给他帮帮忙「给他帮个忙「给他帮点儿忙「帮他的忙) 可是他不愿意。(Švarný, 1999, s. 1232)
告别	loučit se, rozloučit se, odloučit se	他跟朋友告了别就动身了。(Švarný, 2002, s. 250) 李林告别了年老的母亲(李林和年老的母亲告别以后)就到东北垦荒去了。(Švarný, 2002, s. 250) 我离开布拉格以前得到各处去「告别(辞别)。(Švarný, 2002, s. 402) 他跟我们告了别以后就匆匆忙忙的走了。(Švarný, 2002, s. 402)
留学	studovat v cizině	我在中国留了三年学。(Švarný, 2002, s. 274)
害怕	mít strach, pocíťovat strach	一打雷我就害怕。(Švarný, 1999, s. 304) 甲：你害不害怕？乙：害怕。不害怕。(甲：你害怕不害怕？ 乙：害怕。不害怕。甲：你怕不怕？乙：怕。不怕。) (Švarný, 1999, s. 304) 这一次我真害了怕了。(Švarný, 1999, s. 304)
道谢	děkovat, vyjadřovat své díky	我来向你道谢。(Švarný, 1999, s. 306) 甲：你向客人道过谢了吗？乙：道过[谢]了(甲：你谢过客人了吗？ 乙：谢过了)。(Švarný, 1999, s. 306)
交费	zaplatit příspěvek	甲：你「交了费(交费了)没有？乙：交了。没有。(Švarný, 1999, s. 324) 交了[学]费才能去上课。(Švarný, 1999, s. 324)

解放	být rozpustilý, dopřávat si svobody	妈妈不在家，你可解了放了。(Švarný, 1999, s. 354)
开学	začíná škola	布拉格的学校都是九月一日开学。(Švarný, 1999, s. 374)
活该	utrpět (něco nepříjemného podle zásluhy)	他挨了一顿打，「算是活他的该（[是]活该）。(Švarný, 1999, s. 398) 这才是活该呢。(Švarný, 1999, s. 398)
告辞	loučit se, odcházet	对不起，我得告辞了。(Švarný, 1999, s. 402) 我跟她告了辞没在说别的就走了。(Švarný, 1999, s. 402)
喝采	voláním projevovat nadšení a souhlas	他每次表演完了，观众都站起来喝采。(Švarný, 1999, s. 420) 台下有人「喝了几声采(叫了几声好儿)，他表演得更卖力了。(Švarný, 1999, s. 420)
讲理	dohadovat se, domlouvati se	跟他讲了半天理，还是没用。(Švarný, 1999, s. 520)
出差	být na služební cestě	王五七月里已经出过好几次差了，让则人去吧。(Švarný, 1999, s. 544)
减产	vykazovat pokles výroby	去年水灾很严重，各地农业都减产了。(Švarný, 1999, s. 558)
乘凉	občerstvovat se chlárkem	吃完了饭乘会儿凉再睡吧。(Švarný, 1999, s. 558)
揭短	poukazovat veřejně na chyby	你放心，我不会在大家的面前揭你的短[处]。(Švarný, 1999, s. 560)
解渴	uhasit žízeň	我喝了三大杯凉水总算解了渴了。(Švarný, 1999, s. 668) 吃冰淇淋解不了渴。(Švarný, 2000, s. 1694)
领洗	přijímat křest	(Švarný, 1999, s. 696)
投降	kapitulovat, vzdát se	敌人向我们投降了。(Švarný, 1999, s. 726) 他向解放军战士投了降，受到了宽大待遇。(Švarný, 1999, s. 726) 对已经放下武器投降的敌人我们都宽待。(Švarný, 1999, s. 726)
考试	podrobovat se zkoušce	我们明天考试，不能陪你去玩儿。(Švarný, 1999, s. 786) 「考试完了（考完 [了]试）就按程度分班。(Švarný, 1999, s. 786)

		你考完试了？（你考完了？） (Švarný, 1999, s. 786)
具保	poskytnout ručení	结果是他那开布店的舅舅「具[了]保（具的保），把他从警察局领出来了。(Švarný, 1999, s. 788)
绝交	přerušit styky (přátelské)	他们俩家儿早就绝[了]交了。(Švarný, 1999, s. 834) 从发生了那件事儿以后，他们俩就绝了交了。(Švarný, 2000, s. 1430)
交租	zapravovat nájemné, zapravovat pachtovné	你这几亩地一年要交多少租？(Švarný, 1999, s. 850)
够受	působit dost nesnází, být téměř na hranici snesitelnosti	这种沉重的负担可真够你受[的]。(Švarný, 1999, s. 966)
见怪	cítit se uraženým, zlobit se	我说这话请你别见怪。(Švarný, 1999, s. 1008) 跟他,你可见不得怪, 你没看出他是个「白痴(傻子)吗? (Švarný, 1999, s. 1008)
突围	prorazit obklíčení	今天夜里要是「突不成围（突不出围）就会受到很大的损失。(Švarný, 1999, s. 1056) 我们夜里要加强警戒, 小心敌人突围。(Švarný, 2000, s. 1564) 这次要是「突不成围(突围不成功), 损失就太大了。(Švarný, 2000, s. 1564)
摆供	rozložit obětiny	摆好了供就立刻点香! (Švarný, 1999, s. 1116)
上供	přinášet obětiny	(Švarný, 1999, s. 1116)
遇害	být zavražděn, přijít o život expl. vraždou	我的朋友在这次事件里遇害了。(Švarný, 1999, s. 1162) 没想到他在最后一段路上遇了害。(Švarný, 1999, s. 1162)
同居	sdílet společnou domácnost	他们同居好几年了。(Švarný, 1999, s. 1192) 他们俩只「同过居（同居过）并不是正式夫妻。(Švarný, 1999, s. 1192)
出嫁	provdat se	他所有的女儿都「嫁出去了（出嫁了「结婚了」)。(Švarný, 1999, s. 1222) 这个姑娘很特别,我看她一生也「出不了嫁(嫁不出去)。(Švarný, 1999, s. 1222)

改嫁	provdát se znovu	他一去十年沒有消息，他的媳妇儿也改了嫁了。(Švarný, 1999, s. 1222)
评理	posuzovat expl. pravdu, kdo je v právu	这件事很难评理。(Švarný, 1999, s. 1296) 你们都来评评这个理，到底谁是谁非。(Švarný, 1999, s. 1296)
搬倒	povalit posunutím	这个石墩子搬不倒。(Švarný, 2000, s. 1334)
送终	být při smrtelné posteli	是他那最小的儿子给他送的终。(Švarný, 2000, s. 1338)
失迎	opomenout jít uvítat	对不起，失迎了（对不起没去迎接你）。(Švarný, 2000, s. 1340)
作证	svědčit, vystupovat jako svědek	我在法庭上作了证。(Švarný, 2000, s. 1382)
下葬	být pohřbíván expl. s obřady	什么时候下葬?(Švarný, 2000, s. 1414)
绝望	pozbyvat naději, rezignovat	很多大夫对他的病都绝望了，可是他慢慢儿的好了起来。(Švarný, 2000, s. 1430) 母亲绝望的哭泣着。(Švarný, 2000, s. 1430)
逃学	chodit za školu	小李又逃了一天学，上河边儿钓鱼去了。(Švarný, 2000, s. 1444)
上冻	pokrýt se ledem char. vodní toky a vodní plochy	河上冻了。(河冻了。「河上封了冻了。「河封冻了。(Švarný, 2000, s. 1454) 现在才十月，怎么就上了冻了。(Švarný, 2000, s. 1454)
露相儿	prozradit se, ukázat svou pravou tvářnost	她穿得象个贵妇人，一开口说话就「露出马脚来了（露相儿了）。(Švarný, 2000, s. 1456)
停刊	přestat vycházet	解故以前《新华日报》常常被迫停刊。(Švarný, 2000, s. 1470) 这种杂志停过几次刊，可是因为读者的要求，只得重析「发刊(出版)。(Švarný, 2000, s. 1470)
退学	vystupovat ze školy, opouštět studium	他因为生病，退学了。(Švarný, 2000, s. 1472) 我已经「退了学（退学了），不管怎么样也不能再有什么前途了。(Švarný, 2000, s. 1472)
治标	lčit symptom, lčit vnější projevy nemoci,	这种药恐怕「只治得了标，治不了本（只能治标，不能治本）。(Švarný, 2000, s. 1474)

léčit vnější projevy zla

		我们当前的目的是治标，最后的目的是治本。(Švarný, 2000, s. 1474)
得闲[儿]	získat volnou chvíli, mít volno	我「得闲[儿]」(有闲空儿「有空儿」)就来看你。(Švarný, 2000, s. 1492)
		他一天到晚很忙，可是「一得了闲[儿]」(一有空儿)就跑到书店去看书。(Švarný, 2000, s. 1492)
打赌	vsadit se	我说他一定不来了，你敢跟我「赌(打赌)」吗？(Švarný, 2000, s. 1704)
摔跤	udělat přemet, svalit se, praštit sebou expl. po uklouznutí, podražení nohou etc.	路不平，小心[别]摔跤。(Švarný, 2000, s. 1714)
		便道上结了一层冰，我来的时候儿摔了好几交。(Švarný, 2000, s. 1714)
吃亏	utrpět škodu, utrpět ztrátu	吃一次亏就学一次乖。(Švarný, 1999, s. 1276)
		俗语说，“好汉不吃眼前亏”。(Švarný, 1999, s. 1276)
吃惊	uleknout se, polekat se	他忽然听说要派他到热带去「不禁(不由)吃了一惊」。(Švarný, 2002, s. 262)
		你看见他忽然回来，是不是吃了一惊？(Švarný, 2002, s. 446)
作陪	dělat společníka pro hosta	今天我们请白同志吃饭，请你作陪[客]好不好？(Švarný, 1999, s. 652)
通信	vést korespondenci, psát si	我们已经很久不通信了。(Švarný, 1999, s. 658)
		我们通了半年信，后来他就没消息了。(Švarný, 1999, s. 658)
炼焦	vyrábět koks	炼焦工人都争取炼出最好的焦献给国家。(Švarný, 1999, s. 864)
约分	krátit zlomek	(Švarný, 1999, s. 944)
退烧	přestávat mít horečku	「退烧(烧退了「热退了)」以后，他就安静下来了。(Švarný, 2000, s. 1472)
		吃了这付药以后，他就退了烧了。(Švarný, 2000, s. 1472)
消肿	rozehnat otok	每两个钟头用冷水敷一次就会消肿了。(Švarný, 2000, s. 1384)
落枕	být stížen bolestivým strnutím krku expl.	你大概是睡落[了]枕了，所以脖子疼。(Švarný, 2000, s. 1384)

důsledkem nevhodné polohy krku při psaní 1356)

斗起来 začít zápasit 两只公鸡斗起来了。(Švarný, 1999, s. 1262)

2.1.3 Spojení sloveso – adjektivum

穿白 nosit smutek (Švarný, 2002, s. 66)

道白 recitovat, pronášet mluvenou řeč, recitovat (mluvené vsuvky mezi zpívanými áriemi v čínské opeře) 老旦道完了白，又唱了一段儿。(Švarný, 2002, s. 66)

「道完了白（说完了道白）还要唱一段儿。(Švarný, 2000, s. 210)

留后 zanechat po sobě potomky (mužské) 可怜他年轻儿地就死了也没留个后。(Švarný, 2002, s. 258)

着急 být rozčilen, být nervózní 孩子的病老不见好，她心里有点儿着急。(Švarný, 1999, s. 352)
他急得很(他很着急)。(Švarný, 2000, s. 1318)
别急！（别着急!）。(Švarný, 2000, s. 1318)
还早着呢，着什么急呀！（Švarný, 2000, s. 1318)

着慌 rozčilovat se, vzrušovat se, být nervózní, ztrácet hlavu 看见孩子病势转重，她着了慌了。(Švarný, 1999, s. 352)

你着什么慌啊，慢慢儿地来吧！（Švarný, 2000, s. 1532)

卖乖 dělat naoko dobrotu, dělat se hodným 他卖了半天乖，结果还是没落着什么好处。(Švarný, 1999, s. 396)

办公 pracovat 等父亲办完[了]公休息一会儿再去麻烦他吧！（Švarný, 1999, s. 468)

办公时间不应该做私人的工作。(Švarný, 1999, s. 468)

		他刚找着事儿，办了三天公又病了。(Švarný, 1999, s. 512)
除草	plít, ničit plevel	除完了草，我们又松了松土。(Švarný, 1999, s. 492)
行好	konat skutky milosrdenství	您行个好吧！(Švarný, 1999, s. 574)
散闷儿	povyrážet se, bavit se	我们出去撒撒闷儿吧！(Švarný, 1999, s. 590)
起章[儿]	načrtnout koncept	写文章以前先要[起[个]章儿(起 [个]章稿儿)。(Švarný, 1999, s. 632)
		那封信我已经起好[了]章[儿]了。(Švarný, 1999, s. 632)
		他起章[儿]很快。(他起章[儿]起得很快。他起起章[儿]来很快。)(Švarný, 1999, s. 632)
撒欢儿	skotačit, skákat radostí char. děti, psi, živě a vesele poskakovat char. dětí, psi	狗一看见我，就撒起欢儿来了。(Švarný, 1999, s. 664)
		狗看见主人回来了撒了半天欢儿。(Švarný, 2000, s. 1722)
打杂儿	vykonávat různé pomocné úkoly	你自己要是干不了就找一个人来打杂儿吧。(Švarný, 1999, s. 700)
		我给他打过杂儿。(Švarný, 1999, s. 700)
戒严	omezit volnost pohybu, vydat zákaz vycházení, vyhlásit stanné právo	我们城市里晚上九点钟戒严。(Švarný, 1999, s. 724)
		这一带晚上戒严戒了一个多礼拜了。(Švarný, 1999, s. 724)
		最近这一带很不安静，戒严已经戒了好几天了。(Švarný, 2000, s. 1556)
受寒	nachladit se	我母亲的病大概是因为受了寒了。(Švarný, 1999, s. 724)
耐寒	být odolný proti chladu	这种植物很耐寒。(Švarný, 1999, s. 724)
		松树耐寒，多半生长在北方。(Švarný, 1999, s. 988)
诉苦	snášet strádání	他在我这儿诉了半天苦。(Švarný, 1999, s. 748)
偷懒[儿]	lajdačit, ulejšvat se, potají lenořit	作什么事都得负责，不许偷懒[儿]。(Švarný, 1999, s. 784)
		你偷不了懒[儿]，我看着你哪！(Švarný, 1999, s. 784)
		好好儿[的]干，别偷懒[儿]。(Švarný, 2000, s. 1672)

认真	brát záležitost vážně, brát záležitost jako skutečný fakt	他不过是说笑话，别认真！（Švarný, 1999, s. 806） 我们跟他说着玩儿的，没想到他会认了真了。（Švarný, 1999, s. 806）
护短	omlouvát nedostatky	有了错处就该接受批评，不要总是护短。（Švarný, 1999, s. 818） 老是护孩子的短不合教育原理。（Švarný, 1999, s. 818）
平乱	potlačit vzpouru	国王派军将去平乱，「乱没平了（没平成乱），将军自己倒做起乱来了。（Švarný, 1999, s. 828）
复原	vrátit se do původního stavu, být jako dříve char. zdraví	我哥哥身体已经慢慢儿地复原了（复元了）。（Švarný, 1999, s. 1024） 只有人参才使我的身体复了原（复了元）。（Švarný, 1999, s. 1024）
还原	být jako dříve expl. ve svém chování, vnějším vzhledu	挨了一顿打，他改好了点儿，可不出三天又还了原[儿]了。（Švarný, 1999, s. 1024）
入迷	dát se okouzlit, dát se unést, být okouzlen, být uchvácen	她看小说儿看得入了迷了。（Švarný, 1999, s. 1026） 他看书看得入了迷了。（Švarný, 1999, s. 1136）
撒野	skotačit, být rozpustilý, vyvádět	孩子在书房里坐了一整天了，让他出去撒一会儿野吧！（Švarný, 1999, s. 1032） 有客人在这儿，别撒野。（Švarný, 2000, s. 1722）
发横	rozzuřit se	他一发横就把那只狗打死了。（Švarný, 1999, s. 1040） 他发了一阵儿横，转脸儿一看，老婆孩子吓得那么可怜就又有点儿后悔。（Švarný, 1999, s. 1040）
动凶	dát se do rvačky, začít se bít	他们先是吵架，后来动起凶来了。（Švarný, 1999, s. 1090） 快走开吧，看样子他们要动凶。（Švarný, 1999, s. 1090） 他们吵着吵着就动起凶来了。（Švarný, 1999, s. 1090）
捣鬼	strojit úklady, snažit se přelstít, dělat podvodné triky	别捣鬼了，我什么都知道。（Švarný, 1999, s. 1108） 一定是他捣的鬼，你看他还忍不住笑呢。（Švarný, 1999, s.

		1108)
开荒	obdělávat úhor	他哥哥在边疆开了三年荒，去年「回来了（回来的）。」(Švarný, 1999, s. 1180)
行善	být dobročinný, konat milosrdenství	这位老太太一生行过不少善。(Švarný, 1999, s. 1190)
拉稀	mít průjem	这孩子拉了「好几天稀（好几天肚子）了，找大夫看看吧！」(Švarný, 1999, s. 1204)
保密	zachovávat tajemství	军人在任何情况下都应当严格地「保密(保守军事秘密)。(Švarný, 1999, s. 1218)
		你别跟他说什么，他「保不了密（不会保守秘密）。」(Švarný, 1999, s. 1218)
		会议的时间和地点是保密的。(Švarný, 1999, s. 1218)
告密	učinit oznámení na policii, udat	事情泄露得这样突然，一定是有人告了密。(Švarný, 1999, s. 1218)
撒村	klít, mluvit hrubě	她忽然「撒起村来了（撒起野来了），弄得大伙儿很不好意思。(Švarný, 1999, s. 1220)
转文	prokládat svou řeč nehovorovými citáty z literatury expl. ukazovat tak svou učenost	(Švarný, 1999, s. 1228)
缝穷	vydělávat si na nuzné živobytí šitím	她缝了半辈子穷，现在加入合作社做了缝衣工人。(Švarný, 1999, s. 1276)
打尖	občerstvit se, odpočinout a posilnit	在这沙漠地带连一个打尖的地方都没有。(Švarný, 1999, s. 1286)
		咱们就到前面那个村子里去打个尖吧！(Švarný, 1999, s. 1286)
返潮	vlhnout	我屋子里墙都返潮了。(Švarný, 1999, s. 1292)
从良	vdát se lit. dát se na dobrou cestu char. prostitutka	妓女嫁人就叫从良。(Švarný, 2000, s. 1338)
		我看你这辈子也从不了良！(Švarný, 2000, s. 1338)
吃素	požívat vegetariánské pokrmy	我吃了几年素，现在一看见肉就恶心。(Švarný, 2000, s. 1346)
		他夏天吃素（他夏天只吃素菜）。(Švarný, 2000, s. 1346)

穿素	oblékat polosmuteční oděv expl. oblékat oděv tlumených barev ještě určitou dobu po uplynutí vlastního smutku	他还是穿素。(Švarný, 2000, s. 1346)
发愁	být smutný, tesknit	这事儿跟你没关系，你发什么愁呢？(Švarný, 2000, s. 1368)
还俗	vrátit se do světského života char. mnich či jeptiška	他当了三年和尚，解放以后才还了俗。(Švarný, 2000, s. 1468) 这个和尚还了俗以后，觉得有点儿后悔。(Švarný, 2000, s. 1468)
成仙	stát se Nesmrtelným, stát se zázračnou bytostí 2 věty	传说他死了以后就成[了]仙了。(Švarný, 2000, s. 1488)
作恶	dopouštět se zla, konat zlo	这个人生前作了不少恶，总算得到了应有的下场。(Švarný, 2000, s. 14522)
解闷儿	rozptýlit nudu, obveselovat	昨天我整天坐家里，没来一个人给我解闷儿。(Švarný, 2000, s. 1530) 我们一起玩儿了一会儿纸牌，总算解了以会儿闷儿。(Švarný, 2000, s. 1530)
抓瞎	naslepo zařizovat, naslepo chytat kde se co dá	平常一点儿准备都没有，临考试他可抓[了]瞎了。(Švarný, 2000, s. 1568)
拜堂	složit poklonu k nebi, zemi a rodičům expl. svatební obřad	新夫妇「拜完堂（拜了堂）宴席就开始了。(Švarný, 2000, s. 1664)
腾空	vznést se do výše, vyletět vzhůru	要想腾空没有翅膀儿不行。(Švarný, 2000, s. 1708) 孙悟空将身一纵，就腾了空了。(Švarný, 2000, s. 1708)
耐苦	odolný proti strádání	四川马「个子(个儿)小，可是很耐苦。(Švarný, 1999, s. 988) 他一向娇娇生惯养，可耐不了这种苦。(Švarný, 1999, s. 988)
结怨	znenávidět se	从那时候儿起他就跟我结了怨了。(Švarný, 2000, s. 1628)
扑空	vrhnout se do prázdna, minout cíl	猫扑麻雀扑了个空。(Švarný, 2000, s. 1540)
思凡	myslet na světské věci	年轻的尼姑思凡是很可以理解的。(Švarný, 2000, s. 1498)

char. mnich, jeptiška

小尼姑从前思过凡，可是现在只在真心养性。(Švarný,
2000, s. 1498)

2.2 Rozdělení sloves dle významu jednotlivých složek spojení

2.2.1 Slovesa složená z významů obou složek

2.2.1.1 Slovesa s jasným významem obou složek

作工	pracovat v průmyslu	小王在火柴厂作了两年工了。(Švarný, 2002, s. 8)
成人	dospěti, stát se dospělým	等你成了人, 我就可以放心了。(Švarný, 2002, s. 8) 等到孩子们都长大成人的时候儿, 做母亲的就可以不必担心了。(Švarný, 2002, s. 8) 我已经离开家十年了, 我的大儿子都已经成人了。(Švarný, 1999, s. 744)
作媒	být prostředníkem při sňatku	他们俩个人结婚是我作的媒。(Švarný, 2002, s. 10)
务农	zabývat se zemědělstvím	我祖父和父亲都是务农的(我爷爷跟爸爸都是种地的)。(Švarný, 2002, s. 14) 我父亲曾务过农, 后来改经商。(Švarný, 2002, s. 14)
选种[儿]	přebírat sadbu, osivo	妇女们, 都在选种儿。(Švarný, 2002, s. 16)
同事	pracovat spolu, být kolegou	(Švarný, 2002, s. 24)
上学	chodit do školy	我祖母只上过三年学。(Švarný, 2002, s. 28) 人甲: 你上哪儿去? 乙: 上学去。(Švarný, 2002, s. 28)
下学	mít po škole, vyučování	(Švarný, 2002, s. 28)
中意	vystihnout smysl	他说的话正中我[的]意。(Švarný, 2002, s. 32)
配色	ladit k sobě barvy	这个姑娘很巧, 不但会扎花儿, 配色配得也很合适。(Švarný, 2002, s. 68)
没房	zatopit domy	水已经没[了]房了, 不知道那位生病的老太太跑出来了没有?(Švarný, 2002, s. 72)

坐牢	být ve vězení, sedět ve vězení	他坐过三年[监]牢。(Švarný, 2002, s. 146)
进屋	vstoupit do místnosti	一进屋[子]就问见一股酒味儿。(Švarný, 2002, s. 160) 他进了屋[子]就赶紧把窗户关了。(Švarný, 2002, s. 160)
吞金	polknout zlaté šperky (druh sebevraždy)	(Švarný, 2002, s. 190)
过期	prochází doba platnosti, míjí lhůta	你这张票已经过期了。(Švarný, 2002, s. 198)
完工	skončit práce, být hotov s výstavbou	水坝快完工了。(Švarný, 2002, s. 200)
报恩	odplatit dobrodiní, odměnit se	重话里常常有牛马「报主人的恩（给主人报恩）的故事」。(Švarný, 2002, s. 208)
游园	procházet se v parku, bavit se procházením v parku	春节那天我们班的同学都在颐和园游园联欢，游完了园又一块儿去看了电影儿。(Švarný, 2002, s. 218)
过年	slavit Nový rok, trávit novoroční svátky	去年总算过了个好年。(Švarný, 2002, s. 280) 过年的时候儿，家家[儿]都吃饺子。(Švarný, 2002, s. 280) 这只猪留到过年[的时候儿]再杀吧！(Švarný, 2002, s. 280)
收工	skončit denní práci expl. sklídit nářadí	收工了，干活儿的都回家了。(Švarný, 2002, s. 284)
答礼	opětovat pozdrav	(Švarný, 1999, s. 292)
回礼	opětovat pozdrav	(Švarný, 1999, s. 292)
参军	vstoupit do vojska	跟我同班的同学差不多都参军了。 他参了军不久，就当了班长。(Švarný, 1999, s. 296)
谢恩	děkovat za prokázané dobrodiní	对这种人还谢什么恩呢？(Švarný, 1999, s. 306)
落价	klesat na ceně	米已经落[了]两次价[儿]了。(Švarný, 1999, s. 308)
涨价	stoupat na ceně	米涨[了]价[儿]了。(Švarný, 1999, s. 308)
跳伞	seskočit padákem	我已经跳过三次伞了。(Švarný, 1999, s. 396)
告假	říkat si o dovolenou, žádat dovolenou	他明天下乡去看母亲，已经告好了假了。(Švarný, 1999, s. 402)
告状	podávat stížnost, stěžovat	他在院长面前告了你一状。(Švarný, 1999, s. 402)

si

记功	učinit pochvalný záznam expl. O dobrém výkonu	因为我们练兵的成绩很好，上级给我们全班记了一功。 (Švarný, 1999, s. 410)
休假	být na dovolené, trávit dovolenou, mít dovolenou	甲：你们今年上哪儿去休假？乙：没钱，哪儿也不去。 (Švarný, 1999, s. 414) 甲：你什么时候儿去休假？乙：大概八月下半月。(Švarný, 1999, s. 644) 甲：你是什么时候儿[去]休假的？乙：七月中到八月初。 (Švarný, 1999, s. 644) 他上个月在山上休了两个星期的假。(Švarný, 1999, s. 644)
逃难	utíkat před pohromou, prchat před katastrofou expl. povodní, válečným děním etc.	世界上没有安全的地方，逃难逃到哪儿去？(Švarný, 1999, s. 428) 死就死吧，我不愿意再逃一次难了。(Švarný, 2000, s. 1444)
经心	nechat projít myslí, uvažovat	你办事儿可得经点儿心。(Švarný, 1999, s. 450) 他成了这个样儿，是我「经的心不够(关心不够)。(Švarný, 1999, s. 450)
念经	číst modlitby	(Švarný, 1999, s. 450)
开例	vytvářet precedens	要是为你开了这个例，以后就不好办事儿了。(Švarný, 1999, s. 474)
停工	zastavit práci	因为没电，我们厂上个月停了好几次工。(Švarný, 1999, s. 480)
除草	plít, ničit plevel	除完了草，我们又松了松土。(Švarný, 1999, s. 492)
除虫	ničit hmyz	这种药哪儿能除什么虫呢？(Švarný, 1999, s. 492)
发言	pronášet řeč, mít projev	会上很多人发了言。(Švarný, 1999, s. 494)
理发	stříhat vlasy, upravovat vlasy	理完了发再去洗个澡，那才舒服呢！(Švarný, 1999, s. 494)
冒险	riskovat, vrhat se do nebezpečí	你回来吧，何必冒这个险呢？(Švarný, 1999, s. 498) 别去吧！何必冒这个险呢。(Švarný, 1999, s. 902)
脱险	vyvážnout z nebezpečí,	这次飞机失事只有三个人脱险。(Švarný, 1999, s. 498)

	zachránit se	我们这次可脱[了]险了。(Švarný, 1999, s. 498) 大家都欢迎脱险回来的英雄去了。(Švarný, 1999, s. 498) 这架飞机失事只有三个人脱险。(Švarný, 1999, s. 1052) 病人这回要是还脱不了险那就没希望了。(Švarný, 1999, s. 1052)
保险	být pojištěn, dát se pojistit (proti nebezpečí)	我们的房子也保[了]险了。(Švarný, 1999, s. 498)
兴工	zahajovat práce expl. ve stavebnictví	我们的新宿舍已经「兴工了（动工了「施工了）。(Švarný, 1999, s. 498) 「兴了（动了）半年工，又停[工]了。(Švarný, 1999, s. 498)
扫兴	kazit radost	大家都欢欢喜喜，就你一个人睡头丧气，这不是扫大家的兴吗？(Švarný, 1999, s. 500) 郊游遇到这种天气真是扫兴。(Švarný, 1999, s. 748) 这个片子我看过了，可是因为不愿意扫你的兴，就陪你再看一次吧！(Švarný, 1999, s. 748)
讲和	smiřovat, udobřit navzájem	他们闹得两天不说话了，你去给他们讲讲和吧！(Švarný, 1999, s. 500) 他们俩吵了架，我去给他们讲和去。(Švarný, 1999, s. 500)
信教	vyznávat náboženství	甲：你们家信什么教？乙：不信什么教。信天主教。(Švarný, 1999, s. 506) 我们家不信教。(Švarný, 1999, s. 506)
安家	usadit se expl. s rodinou	他想在北京城里安家。(Švarný, 1999, s. 514) 她的俩儿子都在农村安了家。(Švarný, 1999, s. 514)
换班	střídat směnu, střídat se v práci	现在正是换班的时候儿。(Švarný, 1999, s. 522) 甲：门口儿的警卫员换过班了吗？乙：刚换过。(Švarný, 1999, s. 522)
下班	jít z práce, jít ze směny	(Švarný, 1999, s. 522)
上班	jít do práce, jít na směnu	每天上下班的时候儿街上的车辆特别多！(Švarný, 1999, s. 522)
剪发	ustříhnout vlasy, dát si	她是剪过发的哪！(Švarný, 1999, s. 542)

	ustříhnout vlasy	
减刑	snižovat trest	他在劳动改造中表现得很好，「已经减过两次刑了（已经两次减刑了「已经减刑两次了）。(Švarný, 1999, s. 558)
减产	vykazovat pokles výroby	去年水灾很严重，各地农业都减产了。(Švarný, 1999, s. 558)
乘凉	občerstvovat se chládkem	吃完了饭乘会儿凉再睡吧。(Švarný, 1999, s. 558)
过冬	trávit zimu	(Švarný, 1999, s. 570)
骂街	veřejně vykřikovat nadávky, nadávat na celou ulici	他在外边儿骂了半天街，我们关着大门没去理他。(Švarný, 1999, s. 572)
缺席	být nepřítomen, neúčastnit se, chybět, nedostavit se expl. schůze, zasedání	昨天的会议他缺席了。(Švarný, 1999, s. 576) 他开会[的时候儿常常缺席。(Švarný, 2000, s. 1446) 他缺席了好几次，这次又不来，真太不象话了。(Švarný, 2000 s. 1446)
成器	stát se užitečným a platným členem společnosti, stát se pořádným člověkem	这孩子将来成不了大器。(Švarný, 1999, s. 580) 这孩子不成器。(Švarný, 1999, s. 580)
完篇	být dokončen, být napsán char. články	我的论文还没「完篇(写完)。(Švarný, 1999, s. 582) 我的论文总算「完了篇了（写完了）。(Švarný, 1999, s. 582)
盖章	opatřit razítkem (úředním nebo osobní pečeti, která plní funkci podpisu), přiložit faksimile podpisu	这公事请院长盖个章。(Švarný, 1999, s. 582)
站队	řadit se, stavět se do řady	等你们「站好了队我们就出发。(Švarný, 1999, s. 608)
排队	řadit se, stavět se do řady	等你们「排好了队我们就出发。(Švarný, 1999, s. 608) 我们排好了队报数儿的时候儿才发现少了一个人。(Švarný, 1999, s. 1198) 老师叫学生在院子里排队。(Švarný, 1999, s. 1198)
冲锋	vyrážet k útoku	敌人胡乱地冲过几次锋，除了给我们送来更多的战利品以外没

		有任何收获。(Švarný, 1999, s. 610)
		他在冲锋的时候儿被枪弹打中了。(Švarný, 1999, s. 610)
备课	připravovat se na přednášky char. vyučující	他用很多时间备课。(他备课的时间很长。)(Švarný, 1999, s. 642)
		教授备完课就散步去了。(Švarný, 1999, s. 642)
备礼	chystat dárek	我「备了礼(预备了礼物),让弟弟送给他。(Švarný, 1999, s. 642)
请假	žádat o volno	上[个]月我已经请过一次假了,不能再请了。(Švarný, 1999, s. 644)
作陪	dělat společníka pro hosta	今天我们请白同志吃饭,请你作陪[客]好不好?(Švarný, 1999, s. 652)
解气	ukojit zlost, ulevit od hněvu	这可解了我的气了。(Švarný, 1999, s. 668)
		你生谁的气?为什么拿我解气?(Švarný, 1999, s. 668)
解恨	ukojit svou roztrpčenost, ukojit zlost	他挨了一顿骂,可解了我的恨了。(Švarný, 1999, s. 668)
解粮	eskortovat obilí	(Švarný, 1999, s. 670)
解款	dopravovat peníze pod stráží	(Švarný, 1999, s. 670)
养伤	zotavovat se po zranění	等你养好了伤就可以回到前线去了。(Švarný, 1999, s. 674)
养病	zotavovat se, doléčovat se	他到山上养病去了。(Švarný, 1999, s. 674)
经手	mít v rukou, zařizovat, nechat procházet (svýma) rukama	这事儿没经我的手,我不负责。(Švarný, 1999, s. 450)
		这件事儿是他经的手。(Švarný, 1999, s. 450)
		他经手的事都办得很好。(Švarný, 1999, s. 684)
		这事儿没经我的手,我什么都不知道。(Švarný, 1999, s. 684)
作战	účastnit se boje	你别看他挂着这么些奖章,实际上他从来没「作过战(打过仗)。(Švarný, 1999, s. 690)
		他平时看起来很老实,可是作战的时候儿非常勇猛。(Švarný, 1999, s. 690)
宣战	vyhlásit válku	日本没宣战就轰炸了珍珠港。(Švarný, 1999, s. 690)

		虽然没宣过战，仗可是已经打了好几年了。(Švarný, 1999, s. 690)
		五一，工厂又提高了生产指标，这不是公开地向其他厂宣战吗？(Švarný, 1999, s. 690)
应战	přijmout výzvu k soutěžení	他们向我们这队「宣过战(挑过战)」，可是我们一直没应战。(Švarný, 1999, s. 690)
贬值	ztrácet hodnotu, ztrácet kupní sílu	国民党的金元券「已经贬过不知多少次了(不知已经贬值多少次了)。(Švarný, 1999, s. 692)
值班	mít službu, směnu	甲：今天食堂里是谁值班？乙：好象是老赵。(Švarný, 1999, s. 693) 我上星期日刚值过班，怎么又该我值班呢？(Švarný, 1999, s. 693)
变脸	zachmuřit se, změnit výraz obličeje expl. v nevoli	一听这话他就变了脸了。(Švarný, 1999, s. 694)
洗冤	smýt křivdu	老船夫希望儿子回来给他洗冤。(Švarný, 1999, s. 696) 这下儿算是洗清了三十年的冤。(Švarný, 1999, s. 696)
升旗	vztyčit vlajku	早上升完了旗我们就做体操。(Švarný, 1999, s. 716)
升天	zemřít lit. vstoupit na nebesa	(Švarný, 1999, s. 716)
结冰	tuhnout v led, tvoří se ledový příkrov expl. na řece, jezeře	河里结冰了没有？(河[水]冻了没有？)。(Švarný, 1999, s. 722) 茶杯里的水「结冰了(冻冰)。(Švarný, 1999, s. 742) 湖上已经结了很的冰。(Švarný, 1999, s. 722)
耐寒	být odolný proti chladu	这种植物很耐寒。(Švarný, 1999, s. 724) 松树耐寒，多半生长在北方。(Švarný, 1999, s. 988)
降旗	spouštět vlajku	少先队正在集合，准备降旗。(Švarný, 1999, s. 726) 总统逝世那天，全国降半旗志哀。(Švarný, 1999, s. 726)
降级	snížit hodnost, degradovat	因为他犯了很严重的错误，领导上决定降他的级。(Švarný, 1999, s. 726) 因为他犯了很严重的错误，领导上决定降他两级。(Švarný,

		1999, s. 726)
登陆	vyložit se, provést výsadek	敌人登陆以后立刻被民兵包围了。(Švarný, 1999, s. 736) 没有合适的地方船不能靠岸，他们就「登不了陆(不能登陆)。(Švarný, 1999, s. 736)
成功	dosáhnout úspěchu, zdařit se	我们的试验作到第十五次才成功。(Švarný, 1999, s. 744) 这件事大概成不了功。(Švarný, 1999, s. 744) 这回要是还成不了功，我就不干了。(Švarný, 1999, s. 744)
学医	studovat lékařství	学了两年医，他又改学文学了。(Švarný, 1999, s. 756)
升级	postoupit v hodnosti, postoupit do vyšší třídy	他成绩不好，怕不能「升级(升班)。(他成绩不好，怕「升不了级(升不了班)。(Švarný, 1999, s. 756) 听说你升[了]级了，恭喜恭喜! (Švarný, 1999, s. 756)
考试	podrobovat se zkoušce	我们明天考试，不能陪你去玩儿。(Švarný, 1999, s. 786) 「考试完了(考完[了]试)就按程度分班。(Švarný, 1999, s. 786) 你考完试了?(你考完了?) (Švarný, 1999, s. 786)
具保	poskytnout ručení	结果是他那开布店的舅舅「具[了]保(具的保)，把他从警察局领出来了。(Švarný, 1999, s. 788)
穿白	nosit smutek	(Švarný, 2002, s. 66)
下乡	odebrat se na venkov (a tam pracovat), jít na venkov (působit, pracovat)	捷克人喜欢下乡多过假期。(Švarný, 2002, s. 154) 我的同事们有的都下过两次乡了。(Švarný, 1999, s. 822)
认真	brát záležitost vážně, brát záležitost jako skutečný fakt	他不过是说笑话，别认真! (Švarný, 1999, s. 806) 我们跟他说着玩儿的，没想到他会认了真了。(Švarný, 1999, s. 806)
谢罪	přiznávat vinu a omlouvat se	他亲自来向你「谢罪(让错)了，不要再生气了吧! (Švarný, 1999, s. 308)

		我「谢完了罪(谢过罪「谢过了罪)就走了。(Švarný, 1999, s. 308)
知情	být vděčný, znát pocit vděčnosti	他东奔西跑为大家办筓,可是谁也不知他的情。(Švarný, 1999, s. 328) 这个人一点儿都不知[人]情。(Švarný, 1999, s. 328) 这件事是他和她媳妇儿搞的,我们系个都不知情。(Švarný, 1999, s. 328)
知情	být obeznámen s celou záležitostí, vyznat se v situaci	如果你知情不告要与犯者同罪。(Švarný, 1999, s. 328)
求情	prosít, žadonit o sympatie	我跟妈妈求了半天情,她才答应了。(Švarný, 1999, s. 328)
为难	být v nesnadné situaci, mít nesnáze	这可叫我为了难了。(Švarný, 1999, s. 336)
穿孝	nosit smutek	甲:你知道李山穿的是谁的孝?乙:他祖母的。(甲:你知道李山给谁穿孝?乙:他祖母。)(Švarný, 1999, s. 730)
及格	dosáhnout úspěchu, projít expl. při zkoušce	你考试及了]格了吗?(Švarný, 1999, s. 802, 1148) 你要是还不准备,那么这次考试还及不了格。(Švarný, 1999, s. 802)
享福	těšit se šťastnému stáří, těšit se štěstí, těšit se pohodlí	老王说他可享不惯一天到晚没事儿干的福。(Švarný, 1999, s. 814)
绝交	přerušit styky (přátelské)	他们俩家儿早就绝[了]交了。(Švarný, 1999, s. 834) 从发生了那件事儿以后,他们俩就绝了交了。(Švarný, 2000, s. 1430)
得势	dostat se k moci, stát se vlivným	没想到他得了势就不认得老朋友了。(Švarný, 1999, s. 840)
矢势	ztratit moc, ztratit vliv	(Švarný, 1999, s. 840)
便血	mít ve stolici krev	母亲便了几次血,应该赶紧找大夫看看。(Švarný, 1999, s. 842) 他便血的情炎很厉害,请快送他上医院吧!(Švarný, 1999, s. 898)
推头	stříhat vlasy	我去理发馆「推头(理发),你上哪儿啊?(Švarný, 1999, s. 852)

		夏天给他推个光头方便多了。(Švarný, 1999, s. 852)
杀价儿	přehnaně srážet cenu	你杀价儿杀得太狠, 这笔生意怕作不成。(Švarný, 1999, s. 860)
炼丹	získat pilulku magických účinků expl. taoistická praktika	(Švarný, 1999, s. 864)
住店	přenocovat v hotelu, bydlet v hotelu	她带着孩子住了几天店, 钱都快花完了。(Švarný, 1999, s. 866)
宣誓	vyhlašovat přísahu, přísahat	新队员在入队仪式上宣过誓, 就都成为正式队员了。(Švarný, 1999, s. 870)
		你入党的时候儿宣的誓难道忘了吗?(Švarný, 1999, s. 870)
负债	mít dluhy	她为[了]盖房子负了一身债。(Švarný, 1999, s. 876)
负约	nedostát slovu, nedostavit se (na sjednanou schůzku)	上次我「负了约(负约了), 请你原谅。 上次我「失了约(失约了), 请你原谅。(Švarný, 1999, s. 876)
		我们说好了一块儿去看展览会, 可是他「负约了(失约了)。(Švarný, 1999, s. 876)
变节	zradit své přesvědčení	被捕的同志会不会因为怕受刑而变了节呢?(Švarný, 1999, s. 886)
		到现在我才知道他原来是变[了]节了。(Švarný, 1999, s. 886)
守节	zachovávat věnost (zemřelému manželovi)	我嫂子守了十年节, 解放以后才改嫁。(Švarný, 1999, s. 886)
就职	nastoupit úřad, nastoupit výkon funkce	他父亲已被任命为部长, 明天「就职(就上任)。(Švarný, 1999, s. 890)
		他是昨天才「就的职(上的任)。(Švarný, 1999, s. 890)
		明天是新总较就职的日子。(Švarný, 1999, s. 890)
代课	suplovat přednášky, zastupovat v přednášení	对先生给我们代过课, 学生们都很客欢他。(Švarný, 1999, s. 892)
		今天你是不是可以替我代课?(Švarný, 1999, s. 892)
作曲	skládat hudbu expl. daný text	因为音乐知识太浅, 我不可能作曲。(Švarný, 1999, s. 896)
		着首歌儿是谁作的词, 谁作的曲?(Švarný, 1999, s. 896)
致词	pronášet úvodní slovo, mít krátký projev	今天会上有捷苏友协的代表致词。(Švarný, 1999, s. 906)

		主席致过词,就开始了文娱节目。(Švarný, 1999, s. 906)
致谢	vzdávat dík, děkovat	你寄给我的书已经收到了, 现在特别来向你到谢。(Švarný, 1999, s. 906) 甲:你向姨夫到过谢了吗? 乙:致过了。(甲: 你向姨父致谢过了吗?乙:致谢过了。甲: 你谢过姨父了吗? 乙: 谢过了。)(Švarný, 1999, s. 906)
敬礼	uctivě zdravít, dávat pozdravení	他对我敬了个礼。(Švarný, 1999, s. 908)
造谣	vymýšlet pomluvy, vymýšlet pověsti, dělat klevety, dělat řeči	你的妹妹专喜欢「造人家的谣言(给人家造谣)。(Švarný, 1999, s. 922) 又有人「造你的谣(给你造谣), 说你离婚了。(Švarný, 2000, s. 1694) 有人专门喜欢造谣。(Švarný, 2000, s. 1694)
禁烟	je zakázáno kouření opia, platí zákaz kouření	这里禁烟禁了五年了。(Švarný, 1999, s. 926) 禁了烟以后, 再吸鸦片就是犯法的了。(Švarný, 2000, s. 1352)
盗墓	vykrádat hrob	古时候儿为了怕有人盗坟, 常常做很多假坟。(古时候儿为了怕有人盗墓, 常常做很多假墓。)(Švarný, 1999, s. 964) 从前他「盗过坟(盗过墓), 现在已经安分务正了。(Švarný, 1999, s. 964)
失业	ztratit práci, být bez zaměstnání	他叔叔又失业了。(Švarný, 1999, s. 968) 我们其中不少人从前部失过业。(Švarný, 1999, s. 968)
失色	ztratit barvu, zblednout	听了这话他大悚失色。(Švarný, 1999, s. 968)
耐苦	odolný proti strádání	四川马「个子(个儿)小, 可是很耐苦。(Švarný, 1999, s. 988) 他一向娇娇生惯养, 可耐不了这种苦。(Švarný, 1999, s. 988)
耐冬	přezimující, neodumírající během zimního období	这神花草耐不了冬, 所以不必再保藏它了。(Švarný, 1999, s. 988)
奏乐	provozovat hudbu, hrát char. hudebníci	乐队奏了半天乐,也没看见什么人上台。(Švarný, 1999, s. 992)

		乐队开始奏乐，我们都姑起米了。(Švarný, 1999, s. 992)
调兵	přemísťovat vojska	他只有虚名没有实权，所以调不动兵，你还是想别的办法吧！(Švarný, 1999, s. 1004)
调味	upravovat chuť expl. pokrmů	菜里得加点儿葱蒜调味才好吃。(Švarný, 1999, s. 1006)
		这碗汤淡得很，加点儿味精调[一]饒味吧！(Švarný, 1999, s. 1006)
		你常用什么作料调味？(Švarný, 1999, s. 1006)
复原	vrátit se do původního stavu, být jako dříve char. zdraví	我哥哥身体已经慢慢儿地复原了(复元了)。(Švarný, 1999, s. 1024)
		只有人参才使我的身体复了原(复了元)。(Švarný, 1999, s. 1024)
入库	ukládat do trezoru	上午收入的现款已经入了库了。(Švarný, 1999, s. 1026)
		每天收入的现款必须当天入库。(Švarný, 1999, s. 1294)
突围	prorazit obklíčení	今天夜里要是「突不成围(突不出围)就会受到很大的损失。(Švarný, 1999, s. 1056)
		我们夜里要加强警戒，小心敌人突围。(Švarný, 2000, s. 1564)
		这次要是「突不成围(突围不成功)，损失就太大了。(Švarný, 2000, s. 1564)
告状	podávat žalobu	这纠纷本来是可以私下解决的，他偏到法院去告了一状。(Švarný, 1999, s. 1056)
分肥	rozdělovat si zisk, brát podíl na zisku	这趟子买实他没分着肥，心里有点儿不高兴。(Švarný, 1999, s. 1070)
		一帮强盗因为分肥不均，结果互相残杀起来了。(Švarný, 1999, s. 1070)
变质	změnit se co do kvality, změnit své vlastnosti, zkazit se	这东西「搁久了(搁得日子久了)，已经变[了]质了。(Švarný, 1999, s. 1074)
		这酒变质了，也许还可以做菜用。(Švarný, 1999, s. 1074)
封箱	zapečetit bednu, zapečetit schránku	你还要拿什么东西就赶快拿，「封了箱(箱子封上了)就拿不出来了。(Švarný, 1999, s. 1092)
摆供	rozložit obětiny	摆好了供就立刻点香！(Švarný, 1999, s. 1116)

上供	přinášet obětiny	(Švarný, 1999, s. 1116)
亡国	hyne stát	栗是亡了国也就保不住家了。(Švarný, 1999, s. 1122)
入伍	vstoupit do vojenské služby	(Švarný, 1999, s. 1152)
革职	zbavit místa	让他们革我的职吧，我才不怕呢。(Švarný, 1999, s. 1178)
行善	být dobročinný, konat milosrdenství	这位老太太一生行过不少善。(Švarný, 1999, s. 1190)
同居	sdílet společnou domácnost	他们同居好几年了。(Švarný, 1999, s. 1192)
		他们俩只「同过居（同居过）并不是正式夫妻。(Švarný, 1999, s. 1192)
拉稀	mít průjem	这孩子拉了「好几天稀（好几天肚子）了，找大夫看看吧！(Švarný, 1999, s. 1204)
航海	plavit se po moři	甲：你航过海吗？乙：我可没航过海。(Švarný, 1999, s. 1212)
保密	zachovávat tajemství	军人在任何情况下都应当严格地「保密(保守军事秘密)。(Švarný, 1999, s. 1218)
		你别跟他说什么，他「保不了密（不会保守秘密)。(Švarný, 1999, s. 1218)
		会议的时间和地点是保密的。(Švarný, 1999, s. 1218)
抗日	stavět se na odpor proti Japonsku	他跟我们一起抗过日，可是以后就成了一个大汉奸。(Švarný, 1999, s. 1224)
		那时候几凡是爱国的人没有不主张抗日的。(Švarný, 1999, s. 1224)
		中国的抗日战争是一九三七年开始的。(Švarný, 1999, s. 1224)
游湖	bavit se na jezeře expl. procházkou po břehu, ježděním na loďkách etc.	巧得很，客人刚游完[了]湖就下雨来了。(Švarný, 1999, s. 1226)
费神	starat se, vynakládat energii	别费神了，我自己来吧！(Švarný, 1999, s. 1230)
		你帮我作这事儿一定「费了不少神(费了不少心)。(Švarný, 1999, s. 1230)
济事	zachraňovat situaci, pomáhat, být co platný	这样作不济事，怎样作才济事呢？(Švarný, 1999, s. 1258)

		我看她这病很危险，打针恐怕也「不济事了（济不了事了）。(Švarný, 1999, s. 1258)
斗起来	začít zápasit	两只公鸡斗起来了。(Švarný, 1999, s. 1262)
巴锅	přischnout k hrnci	小米粥巴了锅了。(Švarný, 1999, s. 1270)
成灾	stát se pohromou, dát vznik pohromě	今年春天大水成灾,涛了不少地。(Švarný, 1999, s. 1280)
		没想到这场暴风两竟成了灾了。(Švarný, 1999, s. 1280)
吃素	požívat vegetariánské pokrmy	我吃了几年素, 现在一看见肉就恶心。(Švarný, 2000, s. 1346)
		他夏天吃素 (他夏天只吃素菜)。(Švarný, 2000, s. 1346)
贺喜	blahopřát k radostné události	他刚得了个儿子, 我们去贺喜吧。(Švarný, 2000, s. 1366)
		这已经是第七个孩子了, 还贺什么喜呢? (Švarný, 2000, s. 1366)
贺年	blahopřát k Novému roku	我们去给院长「贺完了年 (拜完了年) 就可以回家了。(Švarný, 2000, s. 1366)
消肿	rozehnat otok	每两个钟头用冷水敷一次就会消肿了。(Švarný, 2000, s. 1384)
犯规	dopustit se přestupku proti pravidlům	要是连着犯三次规就得退出比赛。(Švarný, 2000, s. 1390)
		踢足球的时候儿用手触球是犯规的。(Švarný, 2000, s. 1390)
结盟	utvořit svazek, uzavřít spojení	我们几个是结了盟的兄弟。(Švarný, 2000, s. 1396)
缴械	odevzdávat zbraně, skládat zbraně	敌人都缴械了。(Švarný, 2000, s. 1408)
		敌人缴了械就应当受到一般俘虏的待遇。(Švarný, 2000, s. 1408)
阅兵	sledovat vojenskou přehlídku	阅过兵以后就各自回家了。(Švarný, 2000, s. 1418)
		今天在检阅台上阅兵的有各兄弟国家的政府代表团。(Švarný, 2000, s. 1418)
		我国每年五月九日都举行阅兵典礼。(Švarný, 2000, s. 1418)
缺勤	chybět v práci	他有病了, 今天缺勤。(Švarný, 2000, s. 1424)

		王国定十年没缺过一次勤，受到了表扬。(Švarný, 2000, s. 1424)
绝食	odmítat potravu	俘虏为了抗议非人道的待遇，已经绝食两天了。(Švarný, 2000, s. 1430)
绝望	pozbyvat naději, rezignovat	很多大夫对他的病都绝望了，可是他慢慢儿的好了起来。(Švarný, 2000, s. 1430) 母亲绝望的哭泣着。(Švarný, 2000, s. 1430)
露笑	objevuje se úsměv, zakmitnul se úsměv	他脸上露了笑了。(他脸上露出笑容了。)(Švarný, 2000, s. 1456)
露相儿	prozradit se, ukázat svou pravou tvářnost	她穿得象个贵妇人，一开口说话就「露出马脚来了(露相儿了)。(Švarný, 2000, s. 1456)
露面儿	ukázat se venku, vyjít ven, ukázat se na veřejnosti char. osoba	听说他们家里住着一个亲戚，可是从来没见过他露过面儿。(Švarný, 2000, s. 1456)
拆伙儿	rozpadnout se char. kolektiv, parta etc.	他们那个歌舞团成立了才一个礼拜就「拆伙儿(散伙儿)了。(Švarný, 2000, s. 1458) 情况越来越不好，咱们「拆了伙儿(散了伙儿)各奔前程吧！(Švarný, 2000, s. 1458)
散伙儿	rozpadnout se char. kolektiv, parta etc.	他们那个歌舞团成立了才一个礼拜就「拆伙儿(散伙儿)了。(Švarný, 2000, s. 1458) 情况越来越不好，咱们「拆了伙儿(散了伙儿)各奔前程吧！(Švarný, 2000, s. 1458)
拜年	navštívit a blahopřát k Novému roku	咱们到亲戚家拜完了年上哪儿玩儿去？(Švarný, 2000, s. 1462)
停刊	přestat vycházet	解放以前《新华日报》常常被迫停刊。(Švarný, 2000, s. 1470) 这种杂志停过几次刊，可是因为读者的要求，只得重析「发刊(出版)。(Švarný, 2000, s. 1470)
上操	jít na cvičení	我们受军训的时候儿早上六点钟上操，下了操才吃早饭。(Švarný, 2000, s. 1478)
下操	jít z cvičení	我们受军训的时候儿早上六点钟上操，下了操才吃早饭。(Švarný, 2000, s. 1478)
成仙	stát se Nesmrtelným, stát se zázračnou bytostí 2 věty	传说他死了以后就成[了]仙了。(Švarný, 2000, s. 1488)
得闲[儿]	získat volnou chvíli, mít	我「得闲[儿](有闲空儿「有空儿)就来看你。(Švarný,

	volno	2000, s. 1492) 他一天到晚很忙，可是「一得了闲[儿]（一有空儿）就跑到书店去看书。（Švarný, 2000, s. 1492)
站岗	stát na stráž, stát hlídkou	他站了四个钟头的岗,累得要命。（Švarný, 2000, s. 1496)
换岗	střídat stráž	城堡的门卫每四个钟头儿换一次岗。（Švarný, 2000, s. 1496)
下凡	sestoupit na svět char. světec, nadpřirozená bytost	这个漂亮的女孩子象是下凡的神仙。（Švarný, 2000, s. 1498) 观音下[了]凡以后，就变成一个美丽的少女了。（Švarný, 2000, s. 1498)
执政	mít v rukou vládní moc, vládnout	国王执了三年政就让位给太子了。（Švarný, 2000, s. 1502) 在苏联和人民民主国家，执政的是劳动人民。（Švarný, 2000, s. 1502)
作恶	dopouštět se zla, konat zlo	这个人生前作了不少恶，总算得到了应有的下场。（Švarný, 2000, s. 14522)
验尸	ohledávat mrtvolu char. lékař, soudní znalec	得等验过尸才知道是怎么死的。（Švarný, 2000, s. 1536)
扑空	vrhnout se do prázdna, minout cíl	猫扑麻雀扑了个空。（Švarný, 2000, s. 1540)
夸功	vynášet své zásluhy	他自己夸了半天功，可是没人注意他。（Švarný, 2000, s. 1550)
戒荤	zdržovat se požívání živočišných produktů expl. masa, vajec etc.	泻肚子戒几天荤就好了。（Švarný, 2000, s. 1556)
戒烟	zdržovat se kouření	有肺病的人必须戒烟。（Švarný, 2000, s. 1556)
延期	být odložen, mít prodloužen termín, mít prodlouženou lhůtu	那事儿又延期了。（Švarný, 2000, s. 1586) 这件事儿已经「延过好几次期了（延期好几次了）还是赶紧办了吧！（Švarný, 2000, s. 1586)
估价	odhadovat cenu	你来估估价，这张面儿值多少[钱]？（Švarný, 2000, s. 1590)
丧命	ztratit život	这样丧命真不值得。（Švarný, 2000, s. 1602) 没想到他这么年轻就丧了命了。（Švarný, 2000, s. 1602)

测字	hádat podle znaků, věštit podle znaků	哥哥老不来信，母亲不放心，就去测了一个字。(Švarný, 2000, s. 1634)
出恭	jít vykonávat tělesnou potřebu, jít na stranu expl. pr. na velkou stranu	「我去出个恭就来。(我去解手儿,一会儿就来。「我去上厕所,一会儿就来。)(Švarný, 2000, s. 1638)
监工	dohlížet na pracovníky, dohlížet na práci	修建花园儿派什么人去监工呢?(Švarný, 2000, s. 1642) 他以前监过工,所以你可以问他那个时候儿的情况。(Švarný, 2000, s. 1642)
领赏	dostávat odměnu expl. zpr. za nekalé služby	这些没良心的特务暗杀了革命战士领了赏以后就喝酒赌钱去了。(Švarný, 2000, s. 1684)
销假	oznámit skončení dovolené expl. a nastoupit práci	我是昨天[坐]夜车回来的,今天一早就到机关去销了假。(Švarný, 2000, s. 1692)
撒手	pustit (uvolnit) sevřenou ruku expl. a tak uvolnit věc již v ruce svíráme	孩子抓住了妈妈的衣服不肯撒手。(Švarný, 2000, s. 1722) 危险!快撒手!(Švarný, 2000, s. 1722)
遵命	zpr. poněkud ironicky poslušně se podrobovat rozkazu (přání etc.)	只要她说一句话大家都得遵命。(Švarný, 2000, s. 1726) 你既然坚持这样,那就遵你的命吧!(Švarný, 2000, s. 1726)

2.2.1.2 Slovesa s významem odvozeným od obou složek

同乡	být rodákem z téhož kraje	(Švarný, 2002, s. 24)
劝架	krotit hádku	我劝不了这个架,让他们自己解决吧!(Švarný, 2002, s. 170)
认错儿	přiznat svou vinu, omluvit se	他不肯认错儿。(Švarný, 2002, s. 244) 他已经认了错儿了,就别再骂他了吧!(Švarný, 2002, s. 244)
见面[儿]	setkat se, osobně se vidět	甲:你跟他见过面[儿]吗?乙:见过好几次了。还没见过呢。(Švarný, 2002, s. 150)
犯法	provinit se proti zákonu (dopustit se přestupku)	你说我犯了什么法?(Švarný, 2002, s. 156) 他犯了什么法,为什么逮捕他?(Švarný, 2000, s. 1546)
间苗	protrhávat sazenice, jednotit	这块地已经间过苗了。(Švarný, 2002, s. 160)

受热	dostat úpal	他一定是受了热了。(Švarný, 2002, s. 254)
卖乖	dělat naoko dobrotu, dělat se hodným	他卖了半天乖, 结果还是没落着什么好处。(Švarný, 1999, s. 396)
吃亏	utrpět škodu, utrpět ztrátu	吃一次亏就学一次乖。(Švarný, 1999, s. 1276) 俗语说, “好汉不吃眼前亏”。(Švarný, 1999, s. 1276)
吃苦	snášet utrpení, mít strastiplný život	要去开发边疆, 不怕吃苦才行。(Švarný, 2002, s. 262) 他一生吃了不少苦。(Švarný, 1999, s. 748)
停经	být v klimakteriu (dosl. zastavit měsíčky)	(Švarný, 1999, s. 450)
合婚	dohodnout se o sňatku, spříznit se prostř. sňatku	这两家[儿]从前有仇, 现在「却(到)合[了]婚了。(Švarný, 1999, s. 526)
行好	konat skutky milosrdenství	您行个好吧! (Švarný, 1999, s. 574)
布局	přivodit situaci, nastrojít atmosféru	甲: 这件事儿是谁布的局? 乙: 这可查不出来。(Švarný, 1999, s. 640) 一切全都布好了局了, 专等他来自投罗网。(Švarný, 1999, s. 640)
分红	dostat podíl na zisku, dostat svůj peněžní podíl	等我分了红[利], 给你买一件新大衣。(Švarný, 1999, s. 612)
闭幕	skončit se char. divadelní představení, výstava, konference	(Švarný, 2000, s. 1552)
害喜	trpět nevolností pro těhotenství pociťovat nevolnost (pro těhotenství)	你害喜了吧! 怎么老想吃酸的?(Švarný, 1999, s. 446)
解渴	uhasit žízeň	我喝了三大杯凉水总算解了渴了。(Švarný, 1999, s. 668) 吃冰淇淋解不了渴。(Švarný, 2000, s. 1694)
用力	vynakládat úsilí	再「用一点儿力(使一点儿力「用一点儿劲儿「使一点儿劲儿)就拿得起来了。(Švarný, 1999, s. 680)
使力	vynakládat úsilí	再「用一点儿力(使一点儿力「用一点儿劲儿「使一点儿劲

		儿)就拿得起来了。(Švarný, 1999, s. 680)
成事	dokázat něco, stát se platným člověkem	我看他这个人成不了大事。(Švarný, 1999, s. 744)
诉苦	snášet strádání	他在我这儿诉了半天苦。(Švarný, 1999, s. 748)
平乱	potlačit vzpouru	国王派军将去平乱,「乱没平了(没平成乱),将军自己倒做起乱来了。(Švarný, 1999, s. 828)
转运	mít (najednou) štěstí, být účasten zvratu osudu k lepšímu, štěstí přeje	他今年转运了,一下子升了好几级,工赉提高了不少。(Švarný, 1999, s. 868) 他转运以后,样样儿都如意。(Švarný, 1999, s. 868)
练兵	podrobovat se vojenskému výcviku	练好了兵才可以参加战斗。(Švarný, 1999, s. 518)
失传	zaniká tradice expl. rozumí se tradovaná znalost, dovednost	到现在,这种秘方早已失[了]传了。(Švarný, 1999, s. 872)
长肉	přibývat na váze, zesílit	这孩子吃饭很香,身上也长了肉了。(Švarný, 1999, s. 900)
打印	přikládat razítko expl. s názvem úřadu, se jménem jednotlivce	他签了名,还打了印(盖了印)。(Švarný, 1999, s. 916)
盖印	přikládat razítko expl. s názvem úřadu, se jménem jednotlivce	他签了名,还打了印(盖了印)。(Švarný, 1999, s. 916)
抽筋[儿]	být v křečích, být postižen křečí	他游泳的时候儿腿「抽筋儿了(抽了筋[儿]),所以淹死了。(Švarný, 1999, s. 924)
失约	nedodržet úmluvu expl. nedostavit se na určené místo	她失过好几次约,我不信她的话了。(Švarný, 1999, s. 944)
约分	krátit zlomek	(Švarný, 1999, s. 944)
还原	být jako dříve expl. ve svém chování, vnějším vzhledu	挨了一顿打,他改好了点儿,可不出三天又还了原[儿]了。(Švarný, 1999, s. 1024)
入迷	dát se okouzlit, dát se unést, být okouzlen, být uchvácen	她看小说儿看得入了迷了。(Švarný, 1999, s. 1026) 他看书看得入了迷了。(Švarný, 1999, s. 1136)
合群	přidružovat se k	这孩子不合群[儿],总喜欢一个人玩儿。(Švarný, 1999, s. 1104)

	ostatním, rád být s ostatními	
玩儿命	zahrávat si (hazardovat) se životem	司机同志，你把车子开得飞快，这不是玩儿命吗？(Švarný, 1999, s. 1124)
惹祸	zapříčinit nehodu, způsobit nepříjemnost, tropit neplechu, vyvolávat nesnáze	这孩子昨天又惹下了一场大祸。(Švarný, 1999, s. 1134) 这孩子顽皮得很，常常在外面「惹事[儿] (惹祸)。(Švarný, 2000, s. 1496) 他随便说了一句话就「惹出事[儿]来了 (惹出祸来了)。(Švarný, 2000, s. 1496)
退伍	odejít z vojenské služby	我父亲 1960 年退伍以后就在家乡的人民公社里当饲养员。(Švarný, 1999, s. 1152)
遇难	dostat se do neštěstí, přijít o život expl. při neštěstí	你哪里能了解遇过难的人的心情呢！(Švarný, 1999, s. 1162)
避暑	chránit se před letními vedry, vyhýbat se horkému létu	他们全家都到海边儿避暑去了。(Švarný, 1999, s. 1166)
防荒	bojovat proti hladu, bojovat proti důsledkům neúrody	很多人认为丰年就用不着防什么荒。(Švarný, 1999, s. 1180)
充饥	ukojit hlad	吃土豆儿充不了饥。(Švarný, 1999, s. 1188) 甲：光吃土豆儿充不了饥。乙：还是充得了饥。(Švarný, 2000, s. 1546)
缝穷	vydělávat si na nuzné živobytí šitím	她缝了半辈子穷，现在加入合作社做了缝衣工人。(Švarný, 1999, s. 1276)
碰壁	vyjít s nepořízenou (lit. narazit na stěnu)	他运气不好，到处碰壁。(Švarný, 1999, s. 1292) 我找人借钱不知道碰过多少壁了。(Švarný, 1999, s. 1292)
结婚	uzavírat manželství, ženit se, vdávat se	我姐姐很早就结婚了 (我姐姐结婚结得报早)。(Švarný, 1999, s. 1232) 我姐租早就结嫌了。(Švarný, 1999, s. 1232)

		我结婚已经好几年了。(Švarný, 1999, s. 1232)
		他们俩结婚是我作的媒。(Švarný, 1999, s. 1232)
发威	pouštět hrůzu	老虎发了半天威[风], 没想到别的野兽一点儿都不害怕。 (Švarný, 2000, s. 1326)
助威	dodávat kuráž, povzbuzovat	我们「给你助不了威(不能给你助威)。(Švarný, 2000, s. 1326)
		两个孩手在摔跤, 别的孩子在旁边儿助威。(Švarný, 2000, s. 1326)
搬倒	povalit posunutím	这个石墩子搬不倒。(Švarný, 2000, s. 1334)
失迎	opomenout jít uvítat	对不起, 失迎了(对不起没去迎接你)。(Švarný, 2000, s. 1340)
穿素	oblékat polosmuteční oděv expl. oblékat oděv tlumených barev ještě určitou dobu po uplynutí vlastního smutku	他还是穿素。(Švarný, 2000, s. 1346)
显怀	projevovat těhotenství, prozrazovat (svým zevnějškem) těhotenství	他媳妇儿已经显怀了。(Švarný, 2000, s. 1360)
		她还没结婚哪, 怎么就显了怀了?(Švarný, 2000, s. 1360)
雇工	najímat pracovníky, najímat dělníky	农忙的时候儿自己忙不过来就的雇几个工。(Švarný, 2000, s. 1368)
醒酒	probrat se z alkoholického opojení	他现在喝醉了, 等他「醒了(酒醒了「醒过酒来)再跟他 说话吧。(Švarný, 2000, s. 1374)
		浓茶可以醒酒。(Švarný, 2000, s. 1374)
插手	vměšovat se, strkat prsty	你又不不懂,插什么手呢?(Švarný, 2000, s. 1414)
		别人的事儿你不要去插手。(Švarný, 2000, s. 1414)
		不管什么事儿, 他一插手就坏了。(Švarný, 2000, s. 1414)
出勤	být na služební cestě	我的间事出勤还没回来。(Švarný, 2000, s. 1424)
		这个月我已经出过三次勤了。(Švarný, 2000, s. 1424)
歇工	ustat v práci	天太热, 中午应该歇会儿工。(Švarný, 2000, s. 1452)
退学	vystupovat ze školy, opouštět studium	他因为生病, 退学了。(Švarný, 2000, s. 1472)

		我已经「退了学（退学了），不管怎么样也不能再有什么前途了。(Švarný, 2000, s. 1472)
退社	vystupovat z družstva	别人都想入社，你怎么反要退社呢？(Švarný, 2000, s. 1472) 他退了社以后，又想入社。(Švarný, 2000, s. 1472)
退烧	přestávat mít horečku	「退烧(烧退了「热退了」)以后，他就安静下来了。(Švarný, 2000, s. 1472) 吃了这付药以后，他就退了烧了。(Švarný, 2000, s. 1472)
治标	léčit symptom, léčit vnější projevy nemoci, léčit vnější projevy zla	这种药恐怕「只治得了标，治不了本（只能治标，不能治本） 2000, s. 1474) 我们当前的目的是治标，最后的目的是治本。(Švarný, 2000, s. 1474)
投篮	zaznamenávat koš, házet koš expl. v košíkové	队长投篮[投得]很准。(Švarný, 2000, s. 1476)
打拳	cvičit stínový box (tchai- ťi) expl. druh čínského sportu	他每天早上在院子里「打拳(练拳)。(Švarný, 2000, s. 1482) 每天早上「打（练）半个钟头拳对身体很有益处。(Švarný, 2000, s. 1482)
练拳	cvičit stínový box (tchai- ťi) expl. druh čínského sportu	他每天早上在院子里「打拳(练拳)。(Švarný, 2000, s. 1482) 每天早上「打（练）半个钟头拳对身体很有益处。(Švarný, 2000, s. 1482)
寻死	pokoušet se o sebevraždu	她寻过好几回死，糠没成功。(Švarný, 2000, s. 1506)
通奸	dopouštět se cizoložství	(Švarný, 2000, s. 1508)
灌肠	dávat výplach střev, dostávat výplach střev	动手术以前他们给我灌了两次肠。(Švarný, 2000, s. 1594)
入股[儿]	účastnit se svým podílem, dát svůj podíl	入股[儿]你们栗是给他送礼物，「我也入一股[儿]（也算我一股[儿]）。(Švarný, 2000, s. 1606) 我父亲在朋友开的铺子里入了股[儿]。(Švarný, 2000, s. 1606)

学徒	být učedníkem, být v učebním poměru	他在工厂里「学了两年徒(做了两年学徒)。(Švarný, 2000, s. 1646)
赖地	lehat si na zem, válet se po zemi (v záchvatech zlosti)	孩子赖了半天地, 没人理他他自己又爬起来了。(Švarný, 2000, s. 1696)
守寡	zůstávat vdovou, po smrti manžela zůstávat neprovdanou	她守了十年寡才又结婚。(Švarný, 2000, s. 1720)
还俗	vrátit se do světského života char. mnich či jeptiška	他当了三年和尚, 解放以后才还了俗。(Švarný, 2000, s. 1468) 这个和尚还了俗以后, 觉得有点儿后悔。(Švarný, 2000, s. 1468)

2.2.1.3 Slovesa, jejichž složené významy dají vzniknout celkovému významu, vyjádřenému jedním slovem

播种	sít	这块地播过种了, 别把鸡放进去。(Švarný, 2002, s. 16)
染色	barvit, obarvovat	一般毛料子用家庭染法就染不上色。(Švarný, 2002, s. 68)
打架	prát se, bít se	他常常跟别的孩子打架。(Švarný, 2002, s. 170)
吵架	hádat se	(Švarný, 2002, s. 170)
喘气	oddychovat	病人喘气很平静。(Švarný, 2002, s. 236)
吹气	foukat	只吹了三口气火苗儿就上来了。(Švarný, 2002, s. 236)
定婚	zasnoubit se	他们昨天才定的婚。(Švarný, 2002, s. 252) 她跟一个小时候儿的同学订婚了。(Švarný, 1999, s. 1232)
定神	uspokojit se, uklidnit se	请你定一定神再说话。(Švarný, 2002, s. 252)
镀银	postříbřit	我们做化学实验把铜子儿镀了一层银。(Švarný, 1999, s. 312)
离婚	rozejít se, rozvést se	甲: 他们到底离了婚了吗? 乙: 我也没打听这个事儿。(Švarný, 1999, s. 330) 他们俩离婚了。(他们俩离了。)(Švarný, 1999, s. 330) 他还不到四十岁, 已经离过两次婚了。(Švarný, 1999, s. 1232)
结果[儿]	plodit (char.stromy)	这棵树明年就可以结果[儿]了。(Švarný, 1999, s. 340)
发音	vyslovovat	我听听你怎么发音。(Švarný, 1999, s. 344)

		他发音不清楚。(Švarný, 1999, s. 344)
		发音要清楚。(Švarný, 1999, s. 344)
		你发音不正。(你的发音不正)(Švarný, 1999, s. 344)
		你发的音不正。(Švarný, 1999, s. 344)
决口	prolomit se, dostat trhlinu	河堤「决了口[儿]」(决了个口子)整个[儿]村子都淹了。 (Švarný, 1999, s. 388)
吃惊	uleknout se, polekat se	他忽然听说要派他到热带去「不禁(不由)吃了一惊。(Švarný, 2002, s. 262)
		你看见他忽然回来, 是不是吃了一惊? (Švarný, 2002, s. 446)
操劳	plahočit se, dřít	老妈妈喂为孩子们操了一辈子[的]劳了, 也该享[一]享福了。 (Švarný, 1999, s. 528)
通风	větrat	把门跟窗户开开, 通通风。(Švarný, 1999, s. 538)
发酵	kvasit, fermentovat	米已经发[了]酵了。(Švarný, 1999, s. 540)
减价	být zlevněn	鸡蛋减过两次价了。(Švarný, 1999, s. 558)
签名	podepisovat se	这封信部长「签过字(签过名)了吗? (Švarný, 2002, s. 120)
		签完[了]名请到客厅去。(Švarný, 1999, s. 614)
		她[一]赌气把他的象片儿撕了。(Švarný, 2000, s. 1704)
		请在这张纸上「签名(签字)。(Švarný, 2000, s. 1704)
		外国教授也在我们的和平呼呼书上签了名。(Švarný, 2000, s. 1704)
		这文件上的签名看不清楚。(Švarný, 2000, s. 1704)
接吻	líbat, líbat se	他们接了很多吻。(Švarný, 1999, s. 646)
动手	bít se, prát se	他们吵了一会儿, 就动起手来了。(Švarný, 1999, s. 684)
受寒	nachladit se	我母亲的病大概是因为受了寒了。(Švarný, 1999, s. 724)
讲道	kázat	星期日神父在教堂里照常讲道。(Švarný, 2002, s. 210)
如愿	stát se podle něčí vůle	现在可如了你的愿了。(Švarný, 2002, s. 228)
出轨	vykolejit se	就在这个地方, 火车出过两次轨。(Švarný, 1999, s. 848)
宿营	tábořit pod širým nebem	今天晚上在什么地方宿营呢? (Švarný, 1999, s. 761)
		宿营的时候儿要小心火。(Švarný, 1999, s. 761)

		勘探队在森林里宿了五、六天营。(Švarný, 1999, s. 870)
脱节[儿]	vykloubit se, vyvrtnout se	我的胳膊不久前脱过节, 现在还不能提重东西。(Švarný, 1999, s. 886)
		我的腕骨脱过节[儿], 所以现在不敢拿太重的东西。(Švarný, 1999, s. 1052)
		他把腕骨摔脱节[儿]了。(Švarný, 1999, s. 1052)
罢课	stávkovat char. studenti	(Švarný, 1999, s. 910)
罢市	stávkovat char. obchodníci	(Švarný, 1999, s. 910)
跳舞	tančit	甲: 你跳的什么舞? 乙: 这就是最流行的“摇摆舞”。(Švarný, 1999, s. 942)
		他跳舞跳得真不怎么样, 老踩我脚。(Švarný, 1999, s. 942)
		疯狂的跳舞一直继续到深夜。(Švarný, 1999, s. 942)
登记	být zaznamenán, být zanesen do seznamu	办公室里的每件家具都「登记过了(登过记了)。(Švarný, 1999, s. 996)
分类	třídit	我们把所有的书都按照内容分好类了。(Švarný, 1999, s. 1030)
开刀	operovat	大夫在开刀呢, 门诊部现在没人。(Švarný, 1999, s. 1036)
投资	investovat	这个企业有不小的一部分是外国投资。(Švarný, 1999, s. 1200)
游泳	plavat, koupat se expl. s příležitostí k plavání	我妹妹「游泳游得(泅水泅得)很好。(Švarný, 1999, s. 1226)
		甲: 你会不会游泳? 乙: 我会, 可是游得不好。(甲: 你会不会泅水? 乙: 我会, 可是泅得不好。)(Švarný, 1999, s. 1226)
		他们「游一会儿泳(泅一会儿水)又晒一会儿太阳, 这样过了一下午。(Švarný, 1999, s. 1226)
		他的小儿子游泳游得很好。(Švarný, 2000, s. 1482)
		游泳是很好的夏季运动。(Švarný, 2000, s. 1482)
失神	být roztržitý	他最近常常失神, 不知道心里有什么事。(Švarný, 1999, s. 1230)
		开汽车的时候儿你失一会儿神都不行。(Švarný, 1999, s. 1230)

散步	procházet se	「饭后（吃完了饭）应该散一会儿步。（Švarný, 1999, s. 592)
斗拳	boxovat	来，来，谁敢跟我斗[一場]拳？（Švarný, 1999, s. 1262)
怀孕	otěhotnět	他的妻子已经怀了六个月的孕了。（Švarný, 2000, s. 1360)
滑雪	lyžovat	他滑雪滑了二十年了，经验很丰富。（Švarný, 2000, s. 1416)
滑冰	bruslit	（Švarný, 2000, s. 1416)
练操	cvičit, provádět cvičení	战士们练操得很带劲儿。（Švarný, 2000, s. 1478)
打仗	bojovat, válčit	听说在南美洲又打起仗来了。（Švarný, 2000, s. 1546)
		让战士们吃饱睡足，好好儿地打一仗。（Švarný, 2000, s. 1546)
撒尿	močit, čurat	不知道哪家的狗在我们大门口儿撒了一泡尿。（Švarný, 2000, s. 1720)
罢工	stávkovat	码头工人罢工了三天工。（Švarný, 2002, s. 8)
		工会决定「罢工三天(罢工三天)。（Švarný, 1999, s. 910)
		在资本主义国家里，罢工运动越来越扩大。（Švarný, 1999, s. 910)
留级	propadnout	这孩子留过三次级了，该给他换个学校。（Švarný, 1999, s. 756)
有喜	být těhotnou, otěhotnět	听说她「有了三个月的喜了（怀孕三个月了）。（Švarný, 1999, s. 664)
		她[儿]媳妇儿「有喜了（怀孕了「有了）。（Švarný, 1999, s. 664)
洗澡	koupat se, brát koupel	你洗完澡应该把澡盆刷干净。（Švarný, 1999, s. 1092)
		这个地方「洗澡(游泳)不安全。（Švarný, 1999, s. 1092)
冻冰	zmrznout, zamrznout, pokrýt se ledem char. voda	外面冻冰了。（Švarný, 2000, s. 1454)
		他把水放进冰箱，不一会儿就冻成冰了。（Švarný, 2000, s. 1454)
作揖	zdravit (pozvednutím a spuštěním sepjatých rukou)	这老头儿见人就作揖。（Švarný, 2002, s. 12)
		老头儿对着画像作了几个揖。（Švarný, 2002, s. 12)
出名	slavný	捷克啤酒「很有名（很出名「很有名气「是很有名的「是很出

		名的)。 (Švarný, 1999, s. 616)
行礼	zdravit, dát pozdravení	看见老师得恭恭敬敬地行个礼。 (Švarný, 1999, s. 574) 看见先生得行礼。 (Švarný, 1999, s. 908) 士兵向他行过几次礼，他还是没发现。 (Švarný, 1999, s. 908) 看见老师应该行礼。 (Švarný, 1999, s. 574)
退皮	loupat se lit. zhazovat kůži	他背上晒得退了一层皮。 (Švarný, 2000, s. 1470)
退色	ztrácet barvu, vyblednout	这种布不退色。 (Švarný, 2000, s. 1472) 这块布虽然退了色了，可是还很好看。 (Švarný, 2000, s. 1472)

2.2.2 Slovesa složená z významu pouze jedné ze složek

2.2.2.1 Význam odvozený od první složky

同学	chodit spolu do školy	他跟赵立民同过学。 (Švarný, 2002, s. 24)
同班	chodit spolu do školy, do třídy	赵立民是我的同学,可是不跟我同班。 (Švarný, 2002, s. 24)
道白	recitovat, pronášet mluvenou řeč, recitovat (mluvené vsuvky mezi zpívanými áriemi v čínské opeře)	老旦道完了白，又唱了一段儿。 (Švarný, 2002, s. 66) 「道完了白（说完了道白）还要唱一段儿。 (Švarný, 2000, s. 210)
签字	podepisovat se	这封信部长「签过字（签过名）了吗？ (Švarný, 2002, s. 120) 请在这张纸上「签名（签字）。 (Švarný, 2000, s. 1704) 外国教授也在我们的和平呼呼书上签了名。 (Švarný, 2000, s. 1704) 这文件上的签名看不清楚。 (Švarný, 2000, s. 1704)

帮忙	pomáhat, pomoci zvládnout nával práce	你弄得一个朋友都没有，谁来帮你的忙啊？(Švarný, 2002, s. 214) 我想去帮他的忙，他说用不着。(Švarný, 1999, s. 1232) 我要「帮忙(给他帮帮忙「给他帮个忙「给他帮点儿忙「帮他的忙)可是他不愿意。(Švarný, 1999, s. 1232)
闹气	hašteřit se	刚才她就为了你说的那几句话跟我闹了半天气。(Švarný, 2002, s. 238)
服气	podrobit se, poddat se, smířit se	你要是说得到做得到我就服你的气了。(Švarný, 2002, s. 238)
留后	zanechat po sobě potomky (mužské)	可怜他年轻儿地就死了也没留个后。(Švarný, 2002, s. 258)
喝采	voláním projevovat nadšení a souhlas	他每次表演完了，观众都站起来喝采。(Švarný, 1999, s. 420) 台下有人「喝了几声采(叫了几声好儿)，他表演得更卖力了。(Švarný, 1999, s. 420)
许愿	učinit slib	你许了愿就得还[愿]。(Švarný, 1999, s. 428) 许了愿就得还[愿]。(Švarný, 1999, s. 486)
办公	pracovat	等父亲办完[了]公休息一会儿再去麻烦他吧！(Švarný, 1999, s. 468) 办公时间不应该做私人的工作。(Švarný, 1999, s. 468) 他刚找着事儿，办了三天公又病了。(Švarný, 1999, s. 512)
揭短	poukazovat veřejně na chyby	你放心，我不会在大家的面前揭你的短[处]。(Švarný, 1999, s. 560)
挂号	zapsat pořadí, dát se zapsat do pořadníku, přihlásit	到医院去看病得先挂号。(Švarný, 1999, s. 566) 甲：你挂过号了吗？乙：挂过了。(Švarný, 1999, s. 566)
观光	prohlížet pamětihodnosti	(Švarný, 1999, s. 582)
散心	rozptylovat se	你到街上去走走，散散心吧！(Švarný, 1999, s. 590)
操心	trápit se, mít starosti	孩子筹这么大了，你还操什么心呢？(Švarný, 2000, s. 1478)

		别操心，我会自己管自己。(Švarný, 2000, s. 1478)
让步	ustoupit	劳驾，请让一步，我要过去。(Švarný, 1999, s. 592)
化缘	žebrat	和尚化了一天缘也没得到几个钱。(Švarný, 1999, s. 592)
领情	přijmout úsluhu, ocenit laskavost	他是一片好意，可是谁也不领他的情。(Švarný, 1999, s. 614)
		我不能领这个情。(Švarný, 1999, s. 614)
毕业	skončit studium, absolvovat, zakončit školu, zakončit kurz, graduovat	甲：毕业以后你到哪儿去工作？我决定下乡。(Švarný, 1999, s. 626)
		大考有一门儿功课不及格就毕不了业。(Švarný, 1999, s. 626)
		我现在在查理大学哲学系亚非科三年级,再过两年就毕业了。(Švarný, 2000, s. 1514)
		他小学毕了业就进了工业专科学校。(Švarný, 2000, s. 1514)
		你要是不参加最后的考试就「毕不了业(不能毕业)。(Švarný, 2000, s. 1514)
接枝	očkovat, štěpovat	他是我们果园里的接枝专家。(Švarný, 1999, s. 646)
		苹果树接了枝以后长得不错。(Švarný, 1999, s. 646)
		我给苹果树接过枝，可是没成功。(Švarný, 1999, s. 646)
卸任	vzdát se úřadu, abdikovat	王县长卸任后就回乡[去]了。(Švarný, 1999, s. 798)
存心	chovat tajný úmysl, mít za lubem	你存的是什么心？(Švarný, 1999, s. 812)
		你这么说是存的什么心？(Švarný, 1999, s. 812)
		你是不是存心找我的错儿？(Švarný, 1999, s. 812)
		你真要存心害我吗？(Švarný, 1999, s. 812)
平非	potlačit banditismus	(Švarný, 1999, s. 828)
致意	vyřizovat pozdrav, pozdravovat	我很感谢所有在北京的明友们对我的照顾，请代我向他们致意。(Švarný, 1999, s. 906)
		请你替我向他致意。(Švarný, 1999, s. 906)
		我向她亲切的「致过意(致意过)可是一直还没得到什么音信。(Švarný, 1999, s. 906)

误点	mít zpoždění char. dopravní prostředek	火车误点误了九分钟。(Švarný, 1999, s. 912)
伤心	být zarmoucen, být smutný, trápit se	不要伤心, 你母亲的病不久就会好的。(Švarný, 1999, s. 956) 你叫我伤过多少次心。(Švarný, 1999, s. 956) 为了女儿的事, 她也不知伤了多少心。(Švarný, 1999, s. 404)
弄鬼	působit nepříjemnosti, strojit úklady	到底是怎么回事儿? 是什么人弄的鬼?(Švarný, 1999, s. 1108)
砸锅	to je malér, pokazit se	真砸了锅了。(Švarný, 1999, s. 1162) 这件事情砸了锅了。(Švarný, 1999, s. 1162)
革命	odstranit někoho	什么? 你们要来革我的命吗?(Švarný, 1999, s. 1178)
告密	učinit oznámení na policii, udat	事情泄露得这样突然, 一定是有人告了密。(Švarný, 1999, s. 1218)
吹台	rozpadnout se, neuskutečnit	他们的摄影小组只开了一次会就吹[了]台了。(Švarný, 1999, s. 1234)
吹牛	chlubit se	你别信他的话, 他总是爱吹牛。(Švarný, 1999, s. 1234) 他在这儿吹了半天牛, 谁也没答理他。(Švarný, 1999, s. 1234)
评理	posuzovat expl. pravdu, kdo je v právu	这件事很难评理。(Švarný, 1999, s. 1296) 你们都来评评这个理, 到底谁是谁非。(Švarný, 1999, s. 1296)
落架	rozvalit se, být ve zříceninách	这所旧房子已经落了架了。(Švarný, 2000, s. 1356)
甘心	mít radost, být uspokojen	现在我可甘心了。(Švarný, 2000, s. 1428) 要是能够回到祖国, 就是死也甘心。(Švarný, 2000, s. 1428)
思凡	myslet na světské věci char. mnich, jeptiška	年轻的尼姑思凡是很可以理解的。(Švarný, 2000, s. 1498) 小尼姑从前思过凡, 可是现在只在真心养性。(Švarný, 2000, s. 1498)
夸口	vychloubat se	你既然已经夸下了口, 那就非得作出点儿成绩来不可。(Švarný, 2000, s. 1550) 这个人一天到晚「夸口(吹牛)说他认识什么什么大人

		物。(Švarný, 2000, s. 1550)
		喜欢夸口的人办事情并不一定好。(Švarný, 2000, s. 1550)
戒口	postit se	(Švarný, 2000, s. 1556)
垮台	rozpadnout se, rozvalit se	法国的内阁又垮[台]了。(Švarný, 2000, s. 1620)
		这个新政府也许一时「垮不了台（不会垮台「不会倒台」）。(Švarný, 2000, s. 1620)
过堂	procházet soudním řízením, být soudně stíhán	这犯人已经过了三次堂了。(Švarný, 2000, s. 1664)
偏心	nadržovat (expl. jednomu více nežli druhému), nebýt nestranný	做父母的不应该偏心，要给予子女们同等待遇。(Švarný, 2000, s. 1670)
焦心	trápit se, být sklíčen	这孩子老不退烧，真叫人焦心。(Švarný, 2000, s. 1690)
		这么久不来信，真叫斗妈妈「焦心（焦了心了」)。(Švarný, 2000, s. 1690)
		你生了病焦心也没有用。(Švarný, 2000, s. 1690)
腾空	vznést se do výše, vyletět vzhůru	要想腾空没有翅膀儿不行。(Švarný, 2000, s. 1708)
		孙悟空将身一纵，就腾了空了。(Švarný, 2000, s. 1708)
酸心	trpět v duši, mít pokaženou radost	想起叫敌人烧了的房子，她又心酸了。(Švarný, 2000, s. 1712)
		她从来没难过过，可是这次的失望可真使她「心酸了（酸了心了」)。(Švarný, 2000, s. 1712)
撒种	sít	年义务劳动的时候儿我撒过种，所以对这个有点儿经验。(Švarný, 2000, s. 1722)
		合作社的社员们都在田里撒种呢。(Švarný, 2000, s. 1722)
注意	všímat si, dát si pozor	这个人老实，你得「注意他（对他注点儿意」)。(Švarný, 1999, s. 434)
		我们要特别注意他的行为。(Švarný, 1999, s. 434)
吵嘴	hádat se	不要跟我「吵架(吵嘴「拌嘴」)。(Švarný, 1999, s. 1090)

2.2.2.2 Význam odvozený od druhé složky

种痘[儿]	být očkován proti neštovicím	每个小孩子都必须种「痘[儿] (年痘)。(Švarný, 2002, s. 16)
		这孩子种过「痘[儿] (牛痘)了吗? 种过了。(Švarný, 2002, s. 16)
掉色	pouštět barvu	甲: 这块布掉不掉色? 乙: 不掉 [色]。(甲: 这块布落不落色? 乙: 不落 [色]。)(Švarný, 2002, s. 68)
捎色	ztrácet barvu, blednout	真可惜, 这块料子被太阳晒得捎色了。(Švarný, 2002, s. 68)
经商	zabývat se obchodem	在我很小的时候儿, 我父亲就到外面经商去了。(Švarný, 2002, s. 228)
		他经了几年商, 现在又改行了。(Švarný, 2002, s. 228)
做对	být proti sobě, nemít stejné názory	他们俩老是做对。(Švarný, 2002, s. 232)
生气	hněvat se, zlobit se	他生了很大的气。(Švarný, 2002, s. 238)
		他生气生得很厉害。(Švarný, 2002, s. 238)
		不要跟我生气。(Švarný, 2002, s. 238)
		不要让我生气。(Švarný, 2002, s. 238)
发热	mít horečku	我觉得身上发热。(Švarný, 2002, s. 254)
立夏	začíná léto (podle rolnického kalendáře)	(Švarný, 2002, s. 278)
动工	zahájit práce	拦河坝已经动工了。(Švarný, 1999, s. 302)
害怕	mít strach, pociťovat strach	一打雷我就害怕。(Švarný, 1999, s. 304)
		甲: 你害不害怕? 乙: 害怕。不害怕。(甲: 你害怕不害怕? 乙: 害怕。不害怕。甲: 你怕不怕? 乙: 怕。不怕。)(Švarný, 1999, s. 304)
		这一次我真害了怕了。(Švarný, 1999, s. 304)
道谢	děkovat, vyjadřovat své díky	我来向你道谢。(Švarný, 1999, s. 306)
		甲: 你向客人道过谢了吗? 乙: 道过 [谢] 了 (甲: 你谢过客人了吗? 乙: 谢过了)。(Švarný, 1999, s. 306)
哈气	dýchat expl. vydechovat teplý, vlhký vzduch	我对着手哈了半天气才不麻了。(Švarný, 2000, s. 1560)

谢客	nepřijímat návštěvy	(Švarný, 1999, s. 306)
着急	být rozčilen, být nervózní	孩子的病老不见好，她心里有点儿着急。(Švarný, 1999, s. 352) 他急得很(他很着急)。(Švarný, 2000, s. 1318) 别急！（别着急!）。(Švarný, 2000, s. 1318) 还早着呢，着什么急呀！（Švarný, 2000, s. 1318)
立功	získat si zásluhy, vyznamenat se	战争的时候儿他立过几次功。(Švarný, 1999, s. 360) 在解放天津的战役里我们班集体立了二等功。(Švarný, 1999, s. 360, 536)
遇救	být zachráněn, obdržet záchranu	那次他「矢足落海虽然遇救了(矢足落海虽然遇了救「不小心掉在海里虽然被人救起来了「不小心掉在海里虽然被人救出来了), 后来还是得了严重的肺炎。(Švarný, 1999, s. 366)
开工	zahajovat práce (expl. na staveništi)	拦河坝的工程明年开工。(Švarný, 1999, s. 374)
赶集	jít na jarmark	天还没亮，祖母就[去]赶集去了。(Švarný, 1999, s. 386) 赶完了集，上我家来吃午饭啊！（Švarný, 1999, s. 386)
上当	sednout na vějičku, být oklamán	别上他的当！（Švarný, 1999, s. 478)
发财	zbohatnout	富农总是想[个人]发财，[所以]不愿意合作社办好。(Švarný, 1999, s. 540) 不知道他怎么发了一笔财。(Švarný, 1999, s. 540) 他是[由]做买卖发财的。(Švarný, 1999, s. 958) 谁也不知道他这财是怎么发的。(Švarný, 1999, s. 958)
定计	vymyslet plán	我来帮你定个计，准叫她跟你讲和。(Švarný, 1999, s. 568)
立春	Nastává jaro	(Švarný, 1999, s. 568)
立秋	Nastává podzim	(Švarný, 1999, s. 570)
立冬	nastává zima	今天立冬。(Švarný, 1999, s. 570)
起章[儿]	načrtnout koncept	写文章以前先要[起[个]章儿(起[个]章稿儿)。(Švarný, 1999, s. 632) 那封信我已经起好[了]章[儿]了。(Švarný, 1999, s. 632)

		他起章[儿]很快。(他起章[儿]起得很快。他起起章[儿]来很快。)(Švarný, 1999, s. 632)
放假	mít volno	整天整夜地赶都赶不完哪, 还放什么假呀?(Švarný, 1999, s. 644)
通信	vést korespondenci, psát si	我们已经很久不通信了。(Švarný, 1999, s. 658) 我们通了半年信, 后来他就没消息了。(Švarný, 1999, s. 658)
通商	mít obchodní styky, být v obchodním spojení	中国很愿意跟日本通商。(Švarný, 1999, s. 658)
撒欢儿	skotačit, skákat radostí char. děti, psi, živě a vesele poskakovat char. děti, psi	狗一看见我, 就撒起欢儿来了。(Švarný, 1999, s. 664) 狗看见主人回来了撒了半天欢儿。(Švarný, 2000, s. 1722)
充军	posílat do vyhnanství konat voj. službu	他被充军到西伯利亚去了。(Švarný, 1999, s. 670) 他祖父被封建统治者充过军。(Švarný, 1999, s. 670) 我那个朋友坐过牢, 也充过军。(Švarný, 1999, s. 1188)
打战	třásti se, chvěti se	想到那死尸可怕的样子, 他不禁打了个冷战。(Švarný, 1999, s. 690)
开脸	šlechtit si obličej expl. zvláštní technikou pomocí nití si odstraňovat chloupky na obličejí	(Švarný, 1999, s. 693)
应景儿	uzpůsobit se situaci	大伙儿都挺乐的, 我也说个笑话儿应个景儿吧!(Švarný, 1999, s. 702)
投降	kapitulovat, vzdát se	敌人向我们投降了。(Švarný, 1999, s. 726) 他向解放军战士投了降, 受到了宽大待遇。(Švarný, 1999, s. 726) 对已经放下武器投降的敌人我们都宽待。(Švarný, 1999, s. 726)
偷懒[儿]	lajdačit, ulejšvat se, potají lenošit	作什么事都得负责, 不许偷懒[儿]。(Švarný, 1999, s. 784) 你偷不了懒[儿], 我看着你哪!(Švarný, 1999, s. 784)

		好好儿[的]干,别偷懒[儿]。(Švarný, 2000, s. 1672)
抹脸	zvážnět, nasadit vážnou tvář	(Švarný, 1999, s. 794)
转向[儿]	ztratit směr, ztratit orientaci	我们文转了向[儿],现在我们往那儿走?(Švarný, 1999, s. 804)
发幅	tloustnout	你最近发幅了。(Švarný, 1999, s. 814) 她可真发了幅了,胖得都跟个球儿似的了。(Švarný, 1999, s. 814)
生利	přinášet zisk	把钱存在银行里生利[线]比随便花了好。(Švarný, 1999, s. 844) 把钱存在银行里生不了多少利[钱]。(Švarný, 1999, s. 844)
炼焦	vyrábět koks	炼焦工人都争取炼出最好的焦献给国家。(Švarný, 1999, s. 864)
划拳	hrát hru na pěsti expl. při které se hádá počet, hrát „hádání prstů“ expl. druh čínské společenské hry napřímených prstů ze zatáté pěsti	旁边儿的桌子上有人在喝酒划拳,闹得很厉害。(Švarný, 1999, s. 952) 客人都兴高彩烈的划起拳来了。(Švarný, 1999, s. 952) 大家喝酒喝得高兴,就划起拳来了。(Švarný, 2000, s. 1482)
开矿	těžít expl. těžít důlní metodou	这一带煤的隐藏量很丰富,明年就要在这里开矿了。(Švarný, 1999, s. 960)
发炎	zanítiti se	因为没有好好儿地消毒,伤口[儿]已经发了几次炎了。(Švarný, 1999, s. 976)
编号	očíslovat, katalogizovat	图书馆新买的书还没编号儿呢。(Švarný, 1999, s. 988)
出奇	být podivným, děje se divná věc	钱刚才还在桌子上,现在就不见了,真是出了奇了。(Švarný, 1999, s. 1008)
见怪	cítit se uraženým, zlobit se	我说这话请你别见怪。(Švarný, 1999, s. 1008) 跟他,你可见不得怪,你没看出他是个「白痴(傻子)吗?(Švarný, 1999, s. 1008)
发横	rozzuřit se	他一发横就把那只狗打死了。(Švarný, 1999, s. 1040) 他发了一阵儿横,转脸儿一看,老婆孩子吓得那么可怜就又有点儿后悔。(Švarný, 1999, s. 1040)

配角	obsazovat role	我们的人才很少，为了演这出戏，老配不上角儿，你看怎么办？ (Švarný, 1999, s. 1106)
捣鬼	strojit úklady, snažit se přelstít, dělat podvodné triky	别捣鬼了，我什么都知道。 (Švarný, 1999, s. 1108) 一定是他捣的鬼，你看他还忍不住笑呢。 (Švarný, 1999, s. 1108)
闯祸	provést nepříjemnost, provádět zlo	你为什么「怕得这个样子(怕成这个样子)，是不是又闯了什么祸了？ (Švarný, 1999, s. 1134)
题款儿	sestavit nápis, vytvořit sentenci expl. na standartu, do památníku	你去请作者题个款儿吧！ (Švarný, 1999, s. 1148)
挂彩	být raněn, utrpět zranění expl. v boji, bitvě	上次战争中他挂过好几次彩。 (Švarný, 1999, s. 1170) 他在解放战争里挂过好几次彩。 (Švarný, 2000, s. 1364)
动兵	uchylovat se k použití vojenské síly	在中国历史上战国时代的各国常为了一些小事动兵。 (Švarný, 1999, s. 1170)
开荒	obdělávat úhor	他哥哥在边疆开了三年荒，去年「回来了（回来的）。 (Švarný, 1999, s. 1180)
撒村	klít, mluvit hrubě	她忽然「撒起村来了（撒起野来了），弄得大伙儿很不好意思。 (Švarný, 1999, s. 1220)
出嫁	provdat se	他所有的女儿都「嫁出去了（出嫁了「结婚了」）。 (Švarný, 1999, s. 1222) 这个姑娘很特别,我看她一生也「出不了嫁(嫁不出去)。 (Švarný, 1999, s. 1222)
改嫁	provdat se znovu	他一去十年没有消息，他的媳妇儿也改了嫁了。 (Švarný, 1999, s. 1222)
转文	prokládat svou řeč nehovorovými citáty z literatury expl. ukazovat tak svou učenost	(Švarný, 1999, s. 1228)
结帮	utvořit skupinu	过路的人要结成帮才敢翻过前面这座山。 (Švarný, 1999, s. 1232) 流氓们一会儿[的]工夫就结了一大帮，吵着要砸这家的玻璃。 (Švarný, 1999, s. 1232)
捣蛋	tropit neplechu	你滚开吧，在这儿捣什么蛋？ (Švarný, 1999, s. 1250)

返潮	vlhnout	我屋子里墙都返潮了。(Švarný, 1999, s. 1292)
倒牙	mít trnutí zubů	我吃青苹果倒了牙了。(Švarný, 2000, s. 1334)
送终	být při smrtelné posteli	是他那最小的儿子给他送的终。(Švarný, 2000, s. 1338)
从良	vdát se lit. dát se na dobrou cestu char. prostitutka	妓女嫁人就叫从良。(Švarný, 2000, s. 1338) 我看妳这辈子也从不了良!(Švarný, 2000, s. 1338)
落色	ztrácet barvu, blednout	这块布「落了色了(掉了色了)」,变得不好看了。 (Švarný, 2000, s. 1356)
落炕	být uvržen těžkou nemocí na lůžko	他落了炕(他病得不能起床),不久就死了。(Švarný, 2000, s. 1356)
扎彩	věšet pestré ozdoby	新娘坐的汽车已经扎好了彩。(Švarný, 2000, s. 1364)
发愁	být smutný, tesknit	这事儿跟你没关系,你发什么愁呢?(Švarný, 2000, s. 1368)
作证	svědčit, vystupovat jako svědek	我在法庭上作了证。(Švarný, 2000, s. 1382)
下葬	být pohřbíván expl. s obřady	什么时候下葬?(Švarný, 2000, s. 1414)
逃债	vyhýbat se placení dluhů	你跑到哪儿去也逃不了这个债。(Švarný, 2000, s. 1444)
逃学	chodit za školu	小李又逃了一天学,上河边儿钓鱼去了。(Švarný, 2000, s. 1444)
上冻	pokrýt se ledem char. vodní toky a vodní plochy	河上冻了。(河冻了。「河上封了冻了。「河封冻了。 (Švarný, 2000, s. 1454) 现在才十月,怎么就上了冻了。(Švarný, 2000, s. 1454)
解闷儿	rozptýlit nudu, obveselovat	昨天我整天坐家里,没来一个人给我解闷儿。(Švarný, 2000, s. 1530) 我们一起玩儿了一会儿纸牌,总算解了以会儿闷儿。 (Švarný, 2000, s. 1530)
取巧	využít chytře situace, chytračit	有人说他这次比赛得胜是因为取了巧,不是真功夫。 (Švarný, 2000, s. 1538)
注册	zaregistrovat, zanést do seznamu, zapsat	差不多所有的学生都注完册了,明天正式上课。(Švarný, 2000, s. 1544)
哈腰	ohýbat se v pase, hrbít se	他见人就点头儿哈腰,样子讨厌极了。(Švarný, 2000, s. 1560)

		老头儿哈着腰走路。(Švarný, 2000, s. 1560)
抓瞎	naslepo zařizovat, naslepo chytat kde se co dá	平常一点儿准备都没有，临考试他可抓[了]瞎了。(Švarný, 2000, s. 1568)
出丧	koná se pohřeb, být pohřbíván	你知道他父亲哪天出丧?(Švarný, 2000, s. 1600)
		出过丧以后，不是直系亲属的人都脱孝服。(Švarný, 2000, s. 1600)
动怒	zuřit, hněvat se	我说了这么一句话你就「动了怒了(生这么大的气)」，你的气量真小。(Švarný, 2000, s. 1630)
打赌	vsadit se	我说他一定不来了，你敢跟我「赌(打赌)」吗?(Švarný, 2000, s. 1704)
赌气	nazlobit se, rozdurdit se	他们俩赌了半天气,这会儿又好了。(Švarný, 2000, s. 1704)
		她[一]赌气把他的象片儿撕了。(Švarný, 2000, s. 1704)
撒谎	lhát	你还撒什么谎呢，我全都知道了。(Švarný, 2000, s. 1722)
		这孩子并没有撒谎，那是他的幻想。(Švarný, 2000, s. 1722)
害臊	stydět se, být stydlivý	别害臊，这儿没有生人。(Švarný, 2000, s. 1726)
		这里都是熟人，害什么臊啊?(Švarný, 2000, s. 1726)
留学	studovat v cizině	我在中国留了三年学。(Švarný, 2002, s. 274)

2.2.3 Význam zcela odlišný od původních významů složek

落第	propadnout při zkoušce	他的祖父是个落了第的秀才。(Švarný, 2002, s. 2)
做寿	oslavovat narozeniny (v pokročilejším věku)	他昨天刚做过寿,今天就中风了。(Švarný, 2002, s. 12)
话别	rozloučit se	(Švarný, 2002, s. 34)
失信	nedržet slovo, nedostát slibu, slovu	黄文友对她已经失过三次信了。(Švarný, 2002, s. 120)
		她已经很多次失信了，我再不去找她了。(Švarný, 1999, s. 968)
		我们相处了好几年，他从来没失过一次信。(Švarný, 1999, s.

		968)
道喜	gratulovat, blahopřát	我们[来]给你道喜来了。(Švarný, 2002, s. 210)
	mít obchodní styky, být v obchodním spojení	她生了个儿子, 我们「给她道喜去吧(去给她道喜吧)。(Švarný, 1999, s. 664)
		咱们去道个喜就走。(Švarný, 1999, s. 664)
打气	podněcovat, povzbuzovat	今天我们足球队跟金星队比赛, 「多找几个人去给他们打打气吧(多找几个人给他们打打气去吧)。(Švarný, 2002, s. 238)
告别	loučit se, rozloučit se, odloučit se	他跟朋友告了别就动身了。(Švarný, 2002, s. 250)
		李林告别了年老的母亲(李林和年老的母亲告别以后)就到东北垦荒去了。(Švarný, 2002, s. 250)
		我离开布拉格以前得到各处去「告别(辞别)。(Švarný, 2002, s. 402)
		他跟我们告了别以后就匆匆忙忙的走了。(Švarný, 2002, s. 402)
留神	být opatrný, dávat pozor, být pozorný, soustředit se	你得留点儿神, 他不是什么好人。(Švarný, 2002, s. 274)
		只要留点儿神就不会写错了。(Švarný, 1999, s. 1230)
		我妹妹不留神砸了一个茶碗。(Švarný, 1999, s. 1230)
动心	být pohnut, dojat	他说的话「很动人(很叫人动心)。(Švarný, 1999, s. 302)
交费	zaplatit příspěvek	甲: 你「交了费(交费了)没有? 乙: 交了。没有。(Švarný, 1999, s. 324)
		交了[学]费才能去上课。(Švarný, 1999, s. 324)
着慌	rozčilovat se, vzrušovat se, být nervózní, ztrácet hlavu	看见孩子病势转重, 她着了慌了。(Švarný, 1999, s. 352)
		你着什么慌啊, 慢慢儿地来吧! (Švarný, 2000, s. 1532)
解放	být rozpustilý, dopřávat si svobody	妈妈不在家, 你可解了放了。(Švarný, 1999, s. 354)
开学	začíná škola	布拉格的学校都是九月一日开学。(Švarný, 1999, s. 374)
活该	utrpět (něco nepříjemného podle zásluhy)	他挨了一顿打, 「算是活他的该([是]活该)。(Švarný, 1999, s. 398)

		这才是活该呢。(Švarný, 1999, s. 398)
挂心	znepokojovat se, starostlivě se znepokojovat, být neklidný	(Švarný, 1999, s. 402) 这点儿小事儿别老挂在心上。(Švarný, 1999, s. 1170) 不要为了这件小事儿挂心。(Švarný, 1999, s. 1170)
放心	neznepokojovat se	他们一天不回来我就一天放不下心。(Švarný, 1999, s. 404)
关心	starat se o, mít starost o	用不着她关什么心。(Švarný, 1999, s. 404)
认生	být ostýchavý	小孩儿认生,不思意他抱。(Švarný, 1999, s. 408) 你老上这儿来,还认什么生?(Švarný, 1999, s. 408)
还愿	splnit slib	许了愿就得还[愿]。(Švarný, 1999, s. 486)
干杯	vypít až do dna, připít si a vypít sklenici až do dna	来, 来, 咱们干一杯!(Švarný, 1999, s. 502)
讲理	dohadovat se, domlouvat se	跟他讲了半天理, 还是没用。(Švarný, 1999, s. 520)
合身儿	slušet char. oděv	甲: 我的衣服合不合身?乙: 合身儿。不合身儿。(Švarný, 1999, s. 526)
伤风	mít rýmu	我昨天受了凉, 今天伤风了。(Švarný, 1999, s. 538) 他受了一点儿凉又伤了风了。(Švarný, 1999, s. 538) 孩子伤风伤得很厉害。(Švarný, 1999, s. 956)
走风[儿]	vyjít najevo, prozradit se	那事儿走了风[儿]了。(Švarný, 1999, s. 538) 甲: 是什么人走的风[儿]? 乙: 这可查不出来。(Švarný, 1999, s. 538)
出差	být na služební cestě	王五七月里已经出过好几次差了, 让则人去吧。(Švarný, 1999, s. 544)
续弦	znovu se oženit	小春的娘死了半年了, 人家都劝他爹「再续个媳妇儿(续弦)。 (Švarný, 1999, s. 588) 他妻子死了以后, 他是不是「续过弦了(又结婚了)? (Švarný, 1999, s. 588)
散闷儿	povyrážet se, bavit se	我们出去撒撒闷儿吧!(Švarný, 1999, s. 590)
解手儿	konat tělesnou potřebu	请你等我一会儿, 我去「解手[儿](解个手儿)。(Švarný,

		1999, s. 670)
动武	prát se expl. at' už se zbraní nebo beze zbraně	他们先是吵嘴，后来「动起武来了（打起来了）。（Švarný, 1999, s. 618) 你们两个人辩论是可以的，可是不要动武。（Švarný, 1999, s. 618)
努力	usilovně pracovat, být pilný	我们得努力。（Švarný, 1999, s. 680) 努了半天力，还是没用。（Švarný, 1999, s. 680)
领洗	přijímat křest	(Švarný, 1999, s. 696)
打杂儿	vykonávat různé pomocné úkoly	你自己要是干不了就找一个人来打杂儿吧。（Švarný, 1999, s. 700) 我给他打过杂儿。（Švarný, 1999, s. 700)
戒严	omezit volnost pohybu, vydat zákaz vycházení, vyhlásit stanné právo	我们城市里晚上九点钟戒严。（Švarný, 1999, s. 724) 这一带晚上戒严戒了一个多礼拜了。（Švarný, 1999, s. 724) 最近这一带很不安静，戒严已经戒了好几天了。（Švarný, 2000, s. 1556)
活心	váhat, být nerozhodný	「叫（让「给）大家一说，「他的心活了（他活了心了）。（Švarný, 1999, s. 766)
称心	líbit se, být po chuti	这样总算称了你的心了吧！（Švarný, 1999, s. 782)
成句[儿]	řadit se ve větu, dávat smysl char. slova	孩子会说话了，可是还「说不成句[儿]（说不成句子）。（Švarný, 1999, s. 804)
护短	omlouvát nedostatky	有了错处就该接受批评，不要总是护短。（Švarný, 1999, s. 818) 老是护孩子的短不合教育原理。（Švarný, 1999, s. 818)
交租	zapravovat nájemné, zapravovat pachtovné	你这几亩地一年要交多少租？（Švarný, 1999, s. 850)
误事	zanedbat svou práci (příležitost)	他这次又是因为喝酒误了事。（Švarný, 1999, s. 912)
介意	urazit se, vadit, pocíťovat jako obtíž	这种小事儿不必介意。（Švarný, 1999, s. 912) 你介什么意？（Švarný, 1999, s. 912)

		上次说的话你真介[了]意了？这我可没想到。(Švarný, 1999, s. 912)
強嘴	odmlouvat	不许孩子跟我強嘴，不然就打他的屁股。(Švarný, 1999, s. 936) 弟弟跟妈妈強了几句嘴，结果挨了一顿打。(Švarný, 1999, s. 936)
调情	získávat si přízeň expl. u osoby druhého pohlaví	调了半天情还不知道就是自己的太太。(Švarný, 1999, s. 1004)
撒野	skotačit, být rozpustilý, vyvádět	孩子在书房里坐了一整天了，让他出去撒一会儿野吧！(Švarný, 1999, s. 1032) 有客人在这儿，别撒野。(Švarný, 2000, s. 1722)
脫身[儿]	uvolnit se k odchodu, uvolnit se a odejít	大伙儿围着他，他脫不了身[儿]。(Švarný, 1999, s. 1052)
贪污	dopouštět se zpronevěry	他当会计的时候儿贪过不少污。(Švarný, 1999, s. 1062) 贪污是犯法的行为。(Švarný, 1999, s. 1062)
申冤	dostat zadostiučinění	事情察明了以后他才申了冤。(Švarný, 1999, s. 1082)
动凶	dát se do rvačky, začít se bít	他们先是吵架，后来动起凶来了。(Švarný, 1999, s. 1090) 快走开吧，看样子他们要动凶。(Švarný, 1999, s. 1090) 他们吵着吵着就动起凶来了。(Švarný, 1999, s. 1090)
要命	být strašný, přesahovat míru, jít na nervy	这真要命。(Švarný, 1999, s. 1124)
拼命	chytit se do křížku, vyřídit si to za každou cenu	你再欺负我，「我可就跟你拼命了(我就跟你拼命)。(Švarný, 1999, s. 1124) 我把这条老命跟你拼了(我算跟你拼了这条老命了)。(Švarný, 1999, s. 1124)
担心	znepokojovat se	为了这事他担了好几天的心。(Švarný, 1999, s. 1136)
捧角	projevovat nadšení, projevovat obdiv expl. herci, umělci	他哪儿懂艺术，不过[是]捧捧角儿罢了。(Švarný, 1999, s. 1106) 今天晚上等他一出台咱们就给他捧捧角儿。(Švarný, 1999, s. 1106)
遇害	být zavražděn, přijít o život expl. vraždou	我的朋友在这次事件里遇害了。(Švarný, 1999, s. 1162)

		没想到他在最后一段路上遇了害。(Švarný, 1999, s. 1162)
赔罪	omluvit se	你得罪了人, 就得去赔罪。(Švarný, 1999, s. 1164) 你去跟他陪个罪他也许就不生气了。(Švarný, 1999, s. 1164)
挂号	zaregistrovat, zapsat	到医院去看病先要挂号。(Švarný, 1999, s. 1170) 把这挂信挂个号吧, 免得丢了。(Švarný, 1999, s. 1170)
挂名儿	nominálně zapsat, nominálně být zapsán, pouze formálně zapsat	这位先生在机关里就是挂一个名, 他根本不来上班儿。(Švarný, 1999, s. 1170) 他是这个大学的挂名儿学生。(Švarný, 1999, s. 1170)
团圆	sejít se pospolu	过年的时候儿我们全家就要团圆了。(Švarný, 1999, s. 1234) 我们一家人分散在天南地北, 无论如何也「不了圆了(团圆不了了「不能团圆了)。(Švarný, 1999, s. 1244)
完蛋	je konec, je po všem, vše je ztraceno	让爸爸知道了那就完蛋了。(Švarný, 1999, s. 1250) 这次考试不及格, 就完了蛋了。
打尖	občerstvit se, odpočinout a posilnit	在这沙漠地带连一个打尖的地方都没有。(Švarný, 1999, s. 1286) 咱们就到前面那个村子里去打个尖吧!(Švarný, 1999, s. 1286)
争嘴	reptat odmlouvat	小孩子不应该跟老人争嘴。(Švarný, 1999, s. 1224) 他只争了几句嘴, 就叫爸爸打了个耳刮子。(Švarný, 1999, s. 1224)
齐心	být jednomyslný, táhnout za jeden provaz	只要我们大家齐心, 没有办不了的事儿。(Švarný, 2000, s. 1426) 要是大家齐了心, 这件事儿就好办了。(Švarný, 2000, s. 1426)
抬杠	přít se, hádat se	为了看电影儿的事儿, 妹妹又跟我抬了半天杠。(Švarný, 2000, s. 1452) 他们两个人无论讨论什么都要抬杠。(Švarný, 2000, s. 1482) 他们俩总是为了一点儿小事就抬半天杠。(Švarný, 2000, s. 1482)

惹事[儿]	tropit neplechu, vyvolávat nesnáze	这孩子顽皮得很，常常在外面「惹事[儿]（惹祸）。 (Švarný, 2000, s. 1496) 他随便说了一句话就「惹出事[儿]来了（惹出祸来了）。 (Švarný, 2000, s. 1496)
赛拳	boxovat	我跟他「比过(赛过)好几次拳。(Švarný, 2000, s. 1482)
比拳	boxovat	我跟他「比过(赛过)好几次拳。(Švarný, 2000, s. 1482)
结怨	znenávidět se	从那时候儿起他就跟我结了怨了。(Švarný, 2000, s. 1628)
拜堂	složit poklonu k nebi, zemi a rodičům expl. svatební obřad	新夫妇「拜完堂（拜了堂）宴席就开始了。(Švarný, 2000, s. 1664)
摔跤	udělat přemet, svalit se, praštit sebou expl. po uklouznutí, podražení nohou etc.	路不平，小心[别]摔跤。(Švarný, 2000, s. 1714) 便道上结了一层冰，我来的时候儿摔了好几交。(Švarný, 2000, s. 1714)
落枕	být stížen bolestivým strnutím krku expl. důsledkem nevhodné polohy krku při psaní	你大概是睡落[了]枕了，所以脖子疼。(Švarný, 2000, s. 1356)
鼓掌	tleskat, aplaudovat	「鼓了半天掌（拍了半天手）也没人出来说话。(Švarný, 2000, s. 1404) 他莫名其妙地也跟着鼓起掌来。(Švarný, 2000, s. 1404) 歌剧闭幕以后，观众都站起来热烈地鼓掌。(Švarný, 2000, s. 1404)
插嘴	míchat se do řeči, vměšovat se (slovy)	你瞧，就是叫你插嘴插坏了。(Švarný, 2000, s. 1414) 我们在讨论重要的事儿，你别插嘴。(Švarný, 2000, s. 1414)
拜寿	blahopřát k narozeninám expl. osobám úctyhodného stáří	今天是我母亲的生日，我要回家给她拜寿去。(Švarný, 2000, s. 1420) 拜过了寿我们要走，可是主人硬要留我们吃面。(Švarný, 2000, s. 1420)
中暑	dostat úpal	他中暑了，送他到医院去吧。(Švarný, 2000, s. 1426) 我有一点儿不舒展，大酿是中了暑[气]。(Švarný, 2000, s. 1426)

辞岁	uctivě se poklonit	孩子们向父母辞过岁以后，大家又一同谈起新年的计划。 (Švarný, 2002, s. 180)
着意	věnovat pozornost, všímat si	他对这事儿早就「着意了（着了意了）。(Švarný, 1999, s. 344)
告辞	loučit se, odcházet	对不起，我得告辞了。(Švarný, 1999, s. 402) 我跟她告了辞没在说别的就走了。(Švarný, 1999, s. 402)
避孕	provádět antikoncepci	(Švarný, 1999, s. 1166)
投相	kapitulovat, vzdát se	(Švarný, 1999, s. 1200)
够受	působit dost nesnází, být téměř na hranici snesitelnosti	这种沉重的负担可真够你受[的]。(Švarný, 1999, s. 966)

2.3 Rozdělení sloves dle sémantických kategorií

2.3.1 Slovesa vyjadřující činnost

2.3.1.1 Slovesa vyjadřující obecně lidskou činnost

落第	propadnout při zkoušce	他的祖父是个落了第的秀才。(Švarný, 2002, s. 2)
罢工	stávkovat	码头工人罢工了三天工。(Švarný, 2002, s. 8) 工会决定「罢工三天(罢工三天)。(Švarný, 1999, s. 910) 在资本主义国家里, 罢工运动越来越扩大。(Švarný, 1999, s. 910)
做寿	oslavovat narozeniny (v pokročilejším věku)	他昨天刚做过寿,今天就中风了。(Švarný, 2002, s. 12)
种痘[儿]	být očkován proti neštovicím	每个小孩子都必须种「痘[儿](年痘)。(Švarný, 2002, s. 16) 这孩子种过「痘[儿](牛痘)了吗? 种过了。(Švarný, 2002, s. 16)
作工	pracovat v průmyslu	小王在火柴厂作了两年工了。(Švarný, 2002, s. 8)
务农	zabývat se zemědělstvím	我祖父和父亲都是务农的(我爷爷跟爸爸都是种地的)。(Švarný, 2002, s. 14) 我父亲曾务过农,后来改经商。(Švarný, 2002, s. 14)
练兵	podrobovat se vojenskému výcviku	练好了兵才可以参加战斗。(Švarný, 1999, s. 518)
化缘	žebrot	和尚化了一天缘也没得到几个钱。(Švarný, 1999, s. 592)
作战	účastnit se boje	你别看他挂着这么些奖章,实际上他从来没「作过战(打过仗)。(Švarný, 1999, s. 690) 他平时看起来很老实,可是作战的时候儿非常勇猛。(Švarný, 1999, s. 690)
开矿	těžít expl. těžít důlní metodou	这一带煤的隐藏量很丰富,明年就要在这里开矿了。(Švarný, 1999, s. 960)
犯法	provinit se proti zákonu (dopustit se přestupku)	你说我犯了什么法?(Švarný, 2002, s. 156)

		他犯了什么法，为什么逮捕他？(Švarný, 2000, s. 1546)
吞金	polknout zlaté šperky (druh sebevraždy)	(Švarný, 2002, s. 190)
经商	zabývat se obchodem	在我很小的时候儿，我父亲就到外面经商去了。(Švarný, 2002, s. 228) 他经了几年商，现在又改行了。(Švarný, 2002, s. 228)
挂号	zapsat pořadí, dát se zapsat do pořadníku, přihlásit	到医院去看病得先挂号。(Švarný, 1999, s. 566)
过年	slavit Nový rok, trávit novoroční svátky	甲：你挂过号了吗？乙：挂过了。(Švarný, 1999, s. 566) 去年总算过了个好年。(Švarný, 2002, s. 280) 过年的时候儿，家家[儿]都吃饺子。(Švarný, 2002, s. 280) 这只猪留到过年[的时候儿]再杀吧！(Švarný, 2002, s. 280)
交费	zaplatit příspěvek	甲：你「交了费（交费了）没有？乙：交了。没有。(Švarný, 1999, s. 324) 交了[学]费才能去上课。(Švarný, 1999, s. 324)
记功	učinit pochvalný záznam expl. o dobrém výkonu	因为我们练兵的成绩很好，上级给我们全班记了一功。 (Švarný, 1999, s. 410)
出差	být na služební cestě	王五七月里已经出过好几次差了，让则人去吧。(Švarný, 1999, s. 544)
散闷儿	povyrážet se, bavit se	我们出去撒撒闷儿吧！(Švarný, 1999, s. 590)
布局	přivodit situaci, nastrojiti atmosféru	甲：这件事儿是谁布的局？乙：这可查不出来。(Švarný, 1999, s. 640) 一切全都布好了局了，专等他来自投罗网。(Švarný, 1999, s. 640)
作陪	dělat společníka pro hosta	今天我们请白同志吃饭，请你作陪[客]好不好？(Švarný, 1999, s. 652)
解粮	eskortovat obilí	(Švarný, 1999, s. 670)
解款	dopravovat peníze pod stráží	(Švarný, 1999, s. 670)

努力	usilovně pracovat, být pilný	我们得努力。(Švarný, 1999, s. 680) 努了半天力, 还是没用。(Švarný, 1999, s. 680)
够受	působit dost nesnáží, být téměř na hranici snesitelnosti	这种沉重的负担可真够你受[的]。(Švarný, 1999, s. 966)
编号	očíslovat, katalogizovat	图书馆新买的书还没编号儿呢。(Švarný, 1999, s. 988)
告状	podávat žalobu	这纠纷本来是可以私下解决的, 他偏到法院去告了一状。(Švarný, 1999, s. 1056)
分肥	rozdělovat si zisk, brát podíl na zisku	这趟子买实他没分着肥, 心里有点儿不高兴。(Švarný, 1999, s. 1070) 一帮强盗因为分肥不均, 结果互相残杀起来了。(Švarný, 1999, s. 1070)
突围	prorazit obklíčení	今天夜里要是「突不成围(突不出围)就会受到很大的损失。(Švarný, 1999, s. 1056) 我们夜里要加强警戒, 小心敌人突围。(Švarný, 2000, s. 1564) 这次要是「突不成围(突围不成功), 损失就太大了。(Švarný, 2000, s. 1564)
捣蛋	tropit neplechu	你滚开吧, 在这儿捣什么蛋?(Švarný, 1999, s. 1250)
闯祸	provést nepříjemnost, provádět zlo	你为什么「怕得这个样子(怕成这个样子), 是不是又闯了什么祸了?(Švarný, 1999, s. 1134)
投资	investovat	这个企业有不小的一部分是外国投资。(Švarný, 1999, s. 1152, 1200)
革命	odstranit někoho	什么? 你们要来革我的命吗?(Švarný, 1999, s. 1178)
防荒	bojovat proti hladu, bojovat proti důsledkům neúrody	很多人让为丰年就用不着防什么荒。(Švarný, 1999, s. 1180)
投相	kapitulovat, vzdát se	(Švarný, 1999, s. 1200)
打尖	občerstvit se, odpočinout a posilnit	在这沙漠地带连一个打尖的地方都没有。(Švarný, 1999, s. 1286) 咱们就到前面那个村子里去打个尖吧!(Švarný, 1999, s. 1286)
抗日	stavět se na odpor proti Japonsku	他跟我们一起抗过日, 可是以后就成了一个大汉奸。(Švarný, 1999, s. 1224)

		那时候几凡是爱国的人没有不主张抗日的。(Švarný, 1999, s. 1224)
		中国的抗日战争是一九三七年开始的。(Švarný, 1999, s. 1224)
雇工	najímat pracovníky, najímat dělníky	农忙的时候儿自己忙不过来就的雇几个工。(Švarný, 2000, s. 1368)
录音	nahrávat, zaznamenávat expl. zvukově	我们给他的钢琴演奏已经录了两次音了。(Švarný, 2000, s. 1380)
缴械	odevzdávat zbraně, skládát zbraně	敌人都缴械了。(Švarný, 2000, s. 1408)
		敌人缴了械就应当受到一般俘虏的待遇。(Švarný, 2000, s. 1408)
出勤	být na služební cestě	我的间事出勤还没回来。(Švarný, 2000, s. 1424)
		这个月我已经出过三次勤了。(Švarný, 2000, s. 1424)
航海	plavit se po moři	甲：你航过海吗？乙：我可没航过海。(Švarný, 1999, s. 1212)
脱身[儿]	uvolnit se k odchodu, uvolnit se a odejít	大伙儿围着他，他脱不了身[儿]。(Švarný, 1999, s. 1052)
游湖	bavit se na jezeře expl. procházkou po břehu, ježděním na loďkách etc.	巧得很，客人刚游完[了]湖就下雨来了。(Švarný, 1999, s. 1226)
惹祸	zapříčinit nehodu, způsobit nepříjemnost, tropit neplechu, vyvolávat nesnáze	这孩子昨天又惹下了一场大祸。(Švarný, 1999, s. 1134)
		这孩子顽皮得很，常常在外面「惹事[儿](惹祸)。(Švarný, 2000, s. 1496)
		他随便说了一句话就「惹出事[儿]来了(惹出祸来了)。(Švarný, 2000, s. 1496)
用力	vynakládat úsilí	再「用一点儿力(使一点儿力「用一点儿劲儿「使一点儿劲儿)就拿得起来了。(Švarný, 1999, s. 680)
使力	vynakládat úsilí	再「用一点儿力(使一点儿力「用一点儿劲儿「使一点儿劲儿)就拿得起来了。(Švarný, 1999, s. 680)
立功	získat si zásluhy, vyznamenat se	战争的时候儿他立过几次功。(Švarný, 1999, s. 360)
		在解放天津的战役里我们班集体立了二等功。(Švarný, 1999,

		s. 360, 536)
盗墓	vykrádat hrob	古时候儿为了怕有人盗坟，常常做很多假坟。（古时候儿为了怕有人盗墓，常常做很多假墓。）(Švarný, 1999, s. 964) 从前他「盗过坟(盗过墓)」，现在已经安分务正了。(Švarný, 1999, s. 964)
犯规	dopustit se přestupku proti pravidlům	要是连着犯三次规就得退出比赛。(Švarný, 2000, s. 1390) 踢足球的时候儿用手触球是犯规的。(Švarný, 2000, s. 1390)
调兵	přemísťovat vojska	他只有虚名没有实权，所以调不动兵，你还是想别的办法吧！(Švarný, 1999, s. 1004)
贪污	dopouštět se zpronevěry	他当会计的时候儿贪过不少污。(Švarný, 1999, s. 1062) 贪污是犯法的行为。(Švarný, 1999, s. 1062)
配角	obsazovat role	我们的人才很少，为了演这出戏，老配不上角儿，你看怎么办？(Švarný, 1999, s. 1106)
玩儿命	zahrávat si (hazardovat) se životem	司机同志，你把车子开得飞快，这不是玩儿命吗？(Švarný, 1999, s. 1124)
应战	přijmout výzvu k soutěžení	他们向我们这队「宣过战(挑过战)」，可是我们一直没应战。(Švarný, 1999, s. 690)
穿素	oblékat polosmuteční oděv expl. oblékat oděv tlumených barev ještě určitou dobu po uplynutí vlastního smutku	他还是穿素。(Švarný, 2000, s. 1346)
值班	mít službu, směnu	甲：今天食堂里是谁值班？乙：好象是老赵。(Švarný, 1999, s. 693) 我上星期日刚值过班，怎么又该我值班呢？(Švarný, 1999, s. 693)
从良	vdát se lit. dát se na dobrou cestu char. prostitutka	妓女嫁人就叫从良。(Švarný, 2000, s. 1338) 我看妳这辈子也从不了良！(Švarný, 2000, s. 1338)
领洗	přijímat křest	(Švarný, 1999, s. 696)
洗冤	smýt křivdu	老船夫希望儿子回来给他洗冤。(Švarný, 1999, s. 696)

		这下儿算是洗清了三十年的冤。(Švarný, 1999, s. 696)
打杂儿	vykonávat různé pomocné úkoly	你自己要是干不了就找一个人来打杂儿吧。(Švarný, 1999, s. 700) 我给他打过杂儿。(Švarný, 1999, s. 700)
投降	kapitulovat, vzdát se	敌人向我们投降了。(Švarný, 1999, s. 726) 他向解放军战士投了降, 受到了宽大待遇。(Švarný, 1999, s. 726) 对已经放下武器投降的敌人我们都宽待。(Švarný, 1999, s. 726)
登陆	vyložit se, provést výsadek	敌人登陆以后立刻被民兵包围了。(Švarný, 1999, s. 736) 没有合适的地方船不能靠岸, 他们就「登不了陆(不能登陆)。(Švarný, 1999, s. 736)
成功	dosáhnout úspěchu, zdařit se	我们的试验作到第十五次才成功。(Švarný, 1999, s. 744) 这件事大概成不了功。(Švarný, 1999, s. 744) 这回要是还成不了功, 我就不干了。(Švarný, 1999, s. 744)
留级	propadnout	这孩子留过三次级了, 该给他换个学校。(Švarný, 1999, s. 756)
宿营	tábořit pod širým nebem	今天晚上在什么地方宿营呢?(Švarný, 1999, s. 761) 宿营的时候儿要小心火。(Švarný, 1999, s. 761) 勘探队在森林里宿了五、六天营。(Švarný, 1999, s. 870)
行好	konat skutky milosrdenství	您行个好吧!(Švarný, 1999, s. 574)
偷懒[儿]	lajdačit, ulejšvat se, potají lenořit	作什么事都得负责, 不许偷懒[儿]。(Švarný, 1999, s. 784) 你偷不了懒[儿], 我看着你哪!(Švarný, 1999, s. 784) 好好儿[的]干, 别偷懒[儿]。(Švarný, 2000, s. 1672)
转向[儿]	ztratit směr, ztratit orientaci	我们文转了向[儿], 现在我们往那儿走?(Švarný, 1999, s. 804)
误事	zanedbat svou práci (příležitost)	他这次又是因为喝酒误了事。(Švarný, 1999, s. 912)
避孕	provádět antikoncepci	(Švarný, 1999, s. 1166)

动兵	uchylovat se k použití vojenské síly	在中国历史上战国时代的各国常为了一些小事动兵。(Švarný, 1999, s. 1170)
革职	zbavit místa	让他们革我的职吧, 我才不怕呢。(Švarný, 1999, s. 1178)
充军	posílat do vyhnanství konat voj. Službu	他被充军到西伯利亚去了。(Švarný, 1999, s. 670) 他祖父被封建统治者充过军。(Švarný, 1999, s. 670) 我那个朋友坐过牢, 也充过军。(Švarný, 1999, s. 1188)
发威	pouštět hrůzu	老虎发了半天威[风], 没想到别的野兽一点儿都不害怕。(Švarný, 2000, s. 1326)
醒酒	probrat se z alkoholického opojení	他现在喝醉了, 等他「醒了(酒醒了「醒过酒来」)再跟他说话吧。(Švarný, 2000, s. 1374) 浓茶可以醒酒。(Švarný, 2000, s. 1374)
缺勤	chybět v práci	他有病了, 今天缺勤。(Švarný, 2000, s. 1424) 王国定十年没缺过一次勤, 受到了表扬。(Švarný, 2000, s. 1424)
避暑	chránit se před letními vedry, vyhýbat se horkému létu	他们全家都到海边儿避暑去了。(Švarný, 1999, s. 1166)
碰壁	vyjít s nepořízenou (lit. narazit na stěnu)	他运气不好, 到处碰壁。(Švarný, 1999, s. 1292) 我找人借钱不知道碰过多少壁了。(Švarný, 1999, s. 1292)
认真	brát záležitost vážně, brát záležitost jako skutečný fakt	他不过是说笑话, 别认真! (Švarný, 1999, s. 806) 我们跟他说着玩儿的, 没想到他会认了真了。(Švarný, 1999, s. 806)
平非	potlačit banditismus	(Švarný, 1999, s. 828)
平乱	potlačit vzpouru	国王派军将去平乱, 「乱没平了(没平成乱), 将军自己倒做起乱来了。(Švarný, 1999, s. 828)
生利	přinášet zisk	把钱存在银行里生利[线]比随便花了好。(Švarný, 1999, s. 844) 把钱存在银行里生不了多少利[钱]。(Švarný, 1999, s. 844)
交租	zapravovat nájemné, zapravovat pachtovné	你这几亩地一年要交多少租? (Švarný, 1999, s. 850)

炼焦	vyrábět koks	炼焦工人都争取炼出最好的焦献给国家。(Švarný, 1999, s. 864)
罢课	stávkovat char. studenti	(Švarný, 1999, s. 910)
罢市	stávkovat char. obchodníci	(Švarný, 1999, s. 910)
住店	přenocovat v hotelu, bydlet v hotelu	她带着孩子住了几天店, 钱都快花完了。(Švarný, 1999, s. 866)
代课	suplovat přednášky, zastupovat v přednášení	对先生给我们代过课, 学生们都很喜欢他。(Švarný, 1999, s. 892) 今天你是不是可以替我代课?(Švarný, 1999, s. 892)
作曲	skládat hudbu expl. daný text	因为音乐知识太浅, 我不可能作曲。(Švarný, 1999, s. 896) 着首歌儿是谁作的词, 谁作的曲?(Švarný, 1999, s. 896)
约分	krátit zlomek	(Švarný, 1999, s. 944)
备课	připravovat se na přednášky char. vyučující	他用很多时间备课。(他备课的时间很长。)(Švarný, 1999, s. 642) 教授备完课就散步去了。(Švarný, 1999, s. 642)
配色	ladit k sobě barvy	这个姑娘很巧, 不但会扎花儿, 配色配得也很合适。(Švarný, 2002, s. 68)
谢客	nepřijímat návštěvy	(Švarný, 1999, s. 306)
通风	větrat	把门跟窗户开开, 通通风。(Švarný, 1999, s. 538)
缺席	být nepřítomen, neúčastnit se, chybět, nedostavit se expl. schůze, zasedání	昨天的会议他缺席了。(Švarný, 1999, s. 576) 他开会[的时候儿常常缺席。(Švarný, 2000, s. 1446) 他缺席了好几次, 这次又不来, 真太不象话了。(Švarný, 2000, s. 1446)
盖章	opatřit razítkem (úředním nebo osobní pečeti, která plní funkci podpisu), přiložit faksimile podpisu	这公事请院长盖个章。(Švarný, 1999, s. 582)
露面儿	ukázat se venku, vyjít ven, ukázat se na veřejnosti char. osoba	听说他们家里住着一个亲戚, 可是从来没见过他露过面儿。(Švarný, 2000, s. 1456)

办公	pracovat	等父亲办完[了]公休息一会儿再去麻烦他吧！(Švarný, 1999, s. 468) 办公时间不应该做私人的工作。(Švarný, 1999, s. 468) 他刚找着事儿，办了三天公又病了。(Švarný, 1999, s. 512)
休假	být na dovolené, trávit dovolenou, mít dovolenou	甲：你们今年上哪儿去休假？乙：没钱，哪儿也不去。(Švarný, 1999, s. 414) 甲：你什么时候儿去休假？乙：大概八月下半月。(Švarný, 1999, s. 644) 甲：你是什么时候儿[去]休假的？乙：七月中到八月初。(Švarný, 1999, s. 644) 他上个月在山上休了两个星期的假。(Švarný, 1999, s. 644)
冒险	riskovat, vrhat se do nebezpečí	你回来吧，何必冒这个险呢？(Švarný, 1999, s. 498) 别去吧！何必冒这个险呢。(Švarný, 1999, s. 902)
脱险	vyvážnout z nebezpečí, zachránit se	这次飞机失事只有三个人脱险。(Švarný, 1999, s. 498) 我们这次可脱[了]险了。(Švarný, 1999, s. 498) 大家都欢迎脱险回来的英雄去了。(Švarný, 1999, s. 498) 这架飞机失事只有三个人脱险。(Švarný, 1999, s. 1052) 病人这回要是还脱不了险那就没有希望了。(Švarný, 1999, s. 1052)
治标	léčit symptom, léčit vnější projevy nemoci, léčit vnější projevy zla	这种药恐怕「只治得了标，治不了本（只能治标，不能治本）」(Švarný, 2000, s. 1474) 我们当前的目的是治标，最后的目的是治本。(Švarný, 2000, s. 1474)
惹事[儿]	tropit neplechu, vyvolávat nesnáze	这孩子顽皮得很，常常在外面「惹事[儿]（惹祸）」。(Švarný, 2000, s. 1496) 他随便说了一句话就「惹出事[儿]来了（惹出祸来了）」。(Švarný, 2000, s. 1496)
执政	mít v rukou vládní moc, vládnout	国王执了三年政就让位给太子了。(Švarný, 2000, s. 1502)

		在苏联和人民民主国家，执政的是劳动人民。(Švarný, 2000, s. 1502)
通奸	dopouštět se cizoložství	(Švarný, 2000, s. 1508)
作恶	dopouštět se zla, konat zlo	这个人生前作了不少恶，总算得到了应有的下场。 (Švarný, 2000, s. 14522)
打赌	vsadit se	我说他一定不来了，你敢跟我「赌(打赌)吗？(Švarný, 2000, s. 1704)
抓瞎	naslepo zařizovat, naslepo chytat kde se co dá	平常一点儿准备都没有，临考试他可抓[了]瞎了。(Švarný, 2000, s. 1568)
估价	odhadovat cenu	你来估估价，这张面儿值多少[钱]？(Švarný, 2000, s. 1590)
开例	vytvářet precedens	要是为你开了这个例，以后就只好办事儿了。(Švarný, 1999, s. 474)
监工	dohlížet na pracovníky, dohlížet na práci	修建花园儿派什么人去监工呢？(Švarný, 2000, s. 1642) 他以前监过工，所以你可以问他那个时候儿的情况。 (Švarný, 2000, s. 1642)
卖乖	dělat naoko dobrotu, dělat se hodným	他卖了半天乖，结果还是没落着什么好处。(Švarný, 1999, s. 396)
经手	mít v rukou, zařizovat, nechat procházet (svýma) rukama	这事儿没经我的手，我不负责。(Švarný, 1999, s. 450) 这件事儿是他经的手。(Švarný, 1999, s. 450) 他经手的事都办得很好。(Švarný, 1999, s. 684) 这事儿没经我的手，我什么都不知道。(Švarný, 1999, s. 684)
逃债	vyhýbat se placení dluhů	你跑到哪儿去也逃不了这个债。(Švarný, 2000, s. 1444)
得闲[儿]	získat volnou chvíli, mít volno	我「得闲[儿](有闲空儿「有空儿)就来看你。(Švarný, 2000, s. 1492) 他一天到晚很忙，可是「一得了闲[儿]（一有空儿）就跑到书店去看书。(Švarný, 2000, s. 1492)
下凡	sestoupit na svět char. světec, nadpřirozená	这个漂亮的女孩子象是下凡的神仙。(Švarný, 2000, s. 1498)

	bytost	观音下[了]凡以后，就变成一个美丽的少女了。(Švarný, 2000, s. 1498)
取巧	využít chytře situace, chytračit	有人说他这次比赛得胜是因为取了巧，不是真功夫。(Švarný, 2000, s. 1538)
入股[儿]	účastnit se svým podílem, dát svůj podíl	入股[儿]你们栗是给他送礼物，「我也入一股[儿](也算我一股[儿])」。(Švarný, 2000, s. 1606)
过堂	procházet soudním řízením, být soudně stíhán	我父亲在朋友开的铺子里入了股[儿]。(Švarný, 2000, s. 1606) 这犯人已经过了三次堂了。(Švarný, 2000, s. 1664)
偏心	nadržovat (expl. jednomu více nežli druhému), nebýt nestranný	做父母的不应该偏心，要给子女们同等待遇。(Švarný, 2000, s. 1670)
领赏	dostávat odměnu expl. zpr. za nekalé služby	这些没良心的特务暗杀了革命战士领了赏以后就喝酒赌钱去了。(Švarný, 2000, s. 1684)
保险	být pojištěn, dát se pojistit (proti nebezpečí)	我们的房子也保[了]险了。(Švarný, 1999, s. 498)
下学	mít po škole, vyučování	(Švarný, 2002, s. 28)
分红	dostat podíl na zisku, dostat svůj peněžní podíl	等我分了红[利]，给你买一件新大衣。(Švarný, 1999, s. 612)
放假	mít volno	整天整夜地赶都赶不完哪，还放什么假呀？(Švarný, 1999, s. 644)
负债	mít dluhy	她为[了]盖房子负了一身债。(Švarný, 1999, s. 876)
作证	svědčit, vystupovat jako svědek	我在法庭上作了证。(Švarný, 2000, s. 1382)
寻死	pokoušet se o sebevraždu	她寻过好几回死，糠没成功。(Švarný, 2000, s. 1506)
扑空	vrhnout se do prázdna, minout cíl	猫扑麻雀扑了个空。(Švarný, 2000, s. 1540)
为难	být v nesnadné situaci, mít nesnáze	这可叫我为了难了。(Švarný, 1999, s. 336)

2.3.1.2 Slovesa vyjadřující pohyb celého těla

跳伞	seskočit padákem	我已经跳过三次伞了。(Švarný, 1999, s. 396)
练拳	provádět gymnastická cvičení	(Švarný, 1999, s. 518)
操劳	plahočit se, dřít	老妈妈喂为孩子们操了一辈子[的]劳了, 也该享[一]享福了。 (Švarný, 1999, s. 528)
站队	řadit se, stavět se do řady	等你们「站好了队我们就出发。(Švarný, 1999, s. 608)
排队	řadit se, stavět se do řady	等你们「排好了队我们就出发。(Švarný, 1999, s. 608) 我们排好了队报数儿的时候儿才发现少了一个人。(Švarný, 1999, s. 1198) 老师叫学生在院子里排队。(Švarný, 1999, s. 1198)
冲锋	vyrážet k útoku	敌人胡乱地冲过几次锋, 除了给我们送来更多的战利品以外没有任何收获。(Švarný, 1999, s. 610) 他在冲锋的时候儿被枪弹打中了。(Švarný, 1999, s. 610)
辞岁	uctivě se poklonit	孩子们向父母辞过岁以后, 大家又一同谈起新年的计划。 (Švarný, 2002, s. 180)
洗澡	koupat se, brát koupel	你洗澡了澡应该把澡盆刷干净。(Švarný, 1999, s. 1092) 这个地方「洗澡(游泳)不安全。(Švarný, 1999, s. 1092)
游泳	plavat, koupat se expl. s příležitostmi k plavání	我妹妹「游泳游得(泅水泅得)很好。(Švarný, 1999, s. 1226) 甲: 你会不会游泳? 乙: 我会, 可是游得不好。(甲: 你会不会泅水? 乙: 我会, 可是泅得不好。)(Švarný, 1999, s. 1226) 他们「游一会儿泳(泅一会儿水)又晒一会儿太阳, 这样过了一下午。(Švarný, 1999, s. 1226) 他的小儿子游泳游得很好。(Švarný, 2000, s. 1482) 游泳是很好的夏季运动。(Švarný, 2000, s. 1482)
拜堂	složit poklonu k nebi, zemi a rodičům expl. svatební obřad	新夫妇「拜完堂(拜了堂)宴席就开始了。(Švarný, 2000, s. 1664)

赖地	lehat si na zem, válet se po zemi (v záchvatech zlosti)	孩子赖了半天地，没人理他他自己又爬起来了。(Švarný, 2000, s. 1696)
摔跤	udělat přemet, svalit se, praštit sebou expl. po uklouznutí, podražení nohou etc.	路不平，小心[别]摔跤。(Švarný, 2000, s. 1714) 便道上结了一层冰，我来的时候儿摔了好几交。(Švarný, 2000, s. 1714)
投篮	zaznamenávat koš, házet koš expl. v košíkové	队长投篮[投得]很准。(Švarný, 2000, s. 1476)
打仗	bojovat, válčit	听说在南美洲又打起仗来了。(Švarný, 2000, s. 1546) 让战士们吃饱睡足，好好儿地打一仗。(Švarný, 2000, s. 1546)
搬倒	povalit posunutím	这个石墩子搬不倒。(Švarný, 2000, s. 1334)
除虫	ničit hmyz	这种药哪儿能除什么虫呢？(Švarný, 1999, s. 492)
哈腰	ohýbat se v pase, hrbít se	他见人就点头儿哈腰，样子讨厌极了。(Švarný, 2000, s. 1560) 老头儿哈着腰走路。(Švarný, 2000, s. 1560)
练操	cvičit, provádět cvičení	战士们练操得很带劲儿。(Švarný, 2000, s. 1478)
播种	sít	这块地播过种了，别把鸡放进去。(Švarný, 2002, s. 16)
撒种	sít	年义务劳动的时候儿我撒过种，所以对这个有点儿经验。(Švarný, 2000, s. 1722) 合作社的社员们都在田里撒种呢。(Švarný, 2000, s. 1722)

2.3.1.3 Slovesa vyjadřující pohyb celého těla s předpokladem použití rukou

斗拳	boxovat	来，来，谁敢跟我斗[一场]拳？(Švarný, 1999, s. 1262)
打架	prát se, bít se	他常常跟别的孩子打架。(Švarný, 2002, s. 170)
动武	prát se expl. at' už se zbraní nebo beze zbraně	他们先是吵嘴，后来「动起武来了（打起来了）。(Švarný, 1999, s. 618) 你们两个人辩论是可以的，可是不要动武。(Švarný, 1999,

		s. 618)
动手	bít se, práť se	他们吵了一会儿，就动起手来了。(Švarný, 1999, s. 684)
动凶	dát se do rvačky, začít se bít	他们先是吵架，后来动起凶来了。(Švarný, 1999, s. 1090) 快走开吧，看样子他们要动凶。(Švarný, 1999, s. 1090) 他们吵着吵着就动起凶来了。(Švarný, 1999, s. 1090)
打拳	cvičit stínový box (tchai-t'i) expl. druh čínského sportu	他每天早上在院子里「打拳(练拳)。(Švarný, 2000, s. 1482) 每天早上「打(练)半个钟头拳对身体很有益处。(Švarný, 2000, s. 1482)
练拳	cvičit stínový box (tchai-t'i) expl. druh čínského sportu	他每天早上在院子里「打拳(练拳)。(Švarný, 2000, s. 1482) 每天早上「打(练)半个钟头拳对身体很有益处。(Švarný, 2000, s. 1482)
赛拳	boxovat	我跟他「比过(赛过)好几次拳。(Švarný, 2000, s. 1482)
比拳	boxovat	我跟他「比过(赛过)好几次拳。(Švarný, 2000, s. 1482)
备礼	chystat dárek	我「备了礼(预备了礼物),让弟弟送给他。(Švarný, 1999, s. 642)
扎彩	věšet pestré ozdoby	新娘坐的汽车已经扎好了彩。(Švarný, 2000, s. 1364)

2.3.1.4 Slovesa vyjadřující pohyb s použitím nohou

上学	chodit do školy	我祖母只上过三年学。(Švarný, 2002, s. 28) 人甲：你上哪儿去？乙：上学去。(Švarný, 2002, s. 28)
进屋	vstoupit do místnosti	一进屋[子]就问见一股酒味儿。(Švarný, 2002, s. 160) 他进了屋[子]就赶紧把窗户关了。(Švarný, 2002, s. 160)
游园	procházet se v parku, bavit se procházením v parku	春节那天我们班的同学都在颐和园游园联欢，游完了园又一块儿去看了电影儿。(Švarný, 2002, s. 218)
赶集	jít na jarmark	天还没亮，祖母就[去]赶集去了。(Švarný, 1999, s. 386)

		赶完了集，上我家来吃午饭啊！(Švarný, 1999, s. 386)
逃难	utíkat před pohromou, prchat před katastrofou expl. povodní, válečným děním etc.	世界上没有安全的地方，逃难逃到哪儿去？(Švarný, 1999, s. 428)
		死就死吧，我不愿意再逃一次难了。(Švarný, 2000, s. 1444)
散步	procházet se	「饭后（吃完了饭）应该散一会儿步。(Švarný, 1999, s. 592)
让步	ustoupit	劳驾，请让一步，我要过去。(Švarný, 1999, s. 592)
撒欢儿	skotačit, skákat radostí char. děti, psi, živě a vesele poskakovat char. děti, psi	狗一看见我，就撒起欢儿来了。(Švarný, 1999, s. 664)
		狗看见主人回来了撒了半天欢儿。(Švarný, 2000, s. 1722)
跳舞	tančit	甲：你跳的什么舞？乙：这就是最流行的“摇摆舞”。 (Švarný, 1999, s. 942)
		他跳舞跳得真不怎么样，老踩我脚。(Švarný, 1999, s. 942)
		疯狂的跳舞一直继续到深夜。(Švarný, 1999, s. 942)
滑雪	lyžovat	他滑雪滑了二十年了，经验很丰富。(Švarný, 2000, s. 1416)
滑冰	bruslit	(Švarný, 2000, s. 1416)
逃学	chodit za školu	小李又逃了一天学，上河边儿钓鱼去了。(Švarný, 2000, s. 1444)
上操	jít na cvičení	我们受军训的时候儿早上六点钟上操，下了操才吃早饭。 (Švarný, 2000, s. 1478)
下操	jít z cvičení	我们受军训的时候儿早上六点钟上操，下了操才吃早饭。 (Švarný, 2000, s. 1478)
站岗	stát na stráž, stát hlídkou	他站了四个钟头的岗，累得要命。(Švarný, 2000, s. 1496)
下班	jít z práce, jít ze směny	(Švarný, 1999, s. 522)
上班	jít do práce, jít na směnu	每天上下班的时候儿街上的车辆特别多！(Švarný, 1999, s. 522)
撒野	skotačit, být rozpustilý, vyvádět	孩子在书房里坐了一整天了，让他出去撒一会儿野吧！ (Švarný, 1999, s. 1032)
		有客人在这儿，别撒野。(Švarný, 2000, s. 1722)

2.3.1.5 Slovesa vyjadřující pohyb s použitím rukou

缝穷	vydělávat si na nuzné živobytí šitím	她缝了半辈子穷，现在加入合作社做了缝衣工人。 (Švarný, 1999, s. 1276)
开荒	obdělávat úhor	他哥哥在边疆开了三年荒，去年「回来了（回来的）。」(Švarný, 1180)
摆供	rozložit obětiny	摆好了供就立刻点香！(Švarný, 1999, s. 1116)
上供	přinášet obětiny	(Švarný, 1999, s. 1116)
除草	plít, ničit plevel	除完了草，我们又松了松土。(Švarný, 1999, s. 492)
撒手	pustit (uvolnit) sevřenou ruku expl. a tak uvolnit věc již v ruce svíráme	孩子抓住了妈妈的衣服不肯撒手。(Švarný, 2000, s. 1722) 危险！ (Švarný, 2000, s. 1722)
选种 [儿]	přebírat sadbu, osivo	妇女们，都在选种儿。(Švarný, 2002, s. 16)
签字	podepisovat se	这封信部长「签过字（签过名）了吗？」(Švarný, 2002, s. 120) 请在这张纸上「签名（签字）。」(Švarný, 2000, s. 1704) 外国教授也在我们的和平呼呼书上签了名。(Švarný, 2000, s. 1704) 这文件上的签名看不清楚。(Švarný, 2000, s. 1704)
签名	podepisovat se	这封信部长「签过字（签过名）了吗？」(Švarný, 2002, s. 120) 签完[了]名请到客厅去。(Švarný, 1999, s. 614) 她[一]赌气把他的象片儿撕了。(Švarný, 2000, s. 1704) 请在这张纸上「签名（签字）。」(Švarný, 2000, s. 1704) 外国教授也在我们的和平呼呼书上签了名。(Švarný, 2000, s. 1704) 这文件上的签名看不清楚。(Švarný, 2000, s. 1704)
间苗	protrhávat sazenice, jednotit	这块地已经间过苗了。(Švarný, 2002, s. 160)
理发	stříhat vlasy, upravovat	理完了发再去洗个澡,那才舒服呢！(Švarný, 1999, s. 494)

	vlasý	
起章[儿]	načrtnout koncept	写文章以前先要[起[个]章儿(起[个]章稿儿)。(Švarný, 1999, s. 632) 那封信我已经起好[了]章[儿]了。(Švarný, 1999, s. 632) 他起章[儿]很快。(他起章[儿]起得很快。他起起章[儿]来很快。)(Švarný, 1999, s. 632)
接枝	očkovat, štěpovat	他是我们果园里的接枝专家。(Švarný, 1999, s. 646) 苹果树接了枝以后长得不错。(Švarný, 1999, s. 646) 我给苹果树接过枝，可是没成功。(Švarný, 1999, s. 646)
通信	vést korespondenci, psát si	我们已经很久不通信了。(Švarný, 1999, s. 658) 我们通了半年信，后来他就没消息了。(Švarný, 1999, s. 658)
洗三	omývat, umývat expl. omývat dítě třetí den po narození	(Švarný, 1999, s. 696)
升旗	vztyčit vlajku	早上升完了旗我们就做体操。(Švarný, 1999, s. 716)
降旗	spouštět vlajku	少先队正在集合，准备降旗。(Švarný, 1999, s. 726) 总统逝世那天，全国降半旗志哀。(Švarný, 1999, s. 726)
推头	stříhat vlasý	我去理发馆「推头(理发)」,你上哪儿啊?(Švarný, 1999, s. 852) 夏天给他推个光头方便多了。(Švarný, 1999, s. 852)
打印	přikládat razítko expl. s názvem úřadu, se jménem jednotlivce	他签了名，还打了印(盖了印)。(Švarný, 1999, s. 916)
盖印	přikládat razítko expl. s názvem úřadu, se jménem jednotlivce	他签了名，还打了印(盖了印)。(Švarný, 1999, s. 916)
划拳	hrát hru na pěsti expl. při které se hádá počet, hrát „hádání prstů“ expl. druh čínské společenské hry napřímených prstů	旁边儿的桌子上有人在喝酒划拳，闹得很厉害。(Švarný, 1999, s. 952)

ze zařaté pěsti

		客人都兴高彩烈的划起拳来了。(Švarný, 1999, s. 952) 大家喝酒喝得高兴, 就划起拳来了。(Švarný, 2000, s. 1482)
分类	třídit	我们把所有的书都按照内容分好类了。(Švarný, 1999, s. 1030)
开刀	operovat	大夫在开刀呢, 门诊部现在没人。(Švarný, 1999, s. 1036)
挂号	zaregistrovat, zapsat	到医院去看病先要挂号。(Švarný, 1999, s. 1170) 把这挂信挂个号吧, 免得丢了。(Švarný, 1999, s. 1170)
挂名儿	nominálně zapsat, nominálně být zapsán, pouze formálně zapsat	这位先生在机关里就是挂一个名, 他根本不来上班 儿。(Švarný, 1999, s. 1170) 他是这个大学的挂名儿学生。(Švarný, 1999, s. 1170)
验尸	ohledávat mrtvolu char. lékař, soudní znalec	得等验过尸才知道是怎么死的。(Švarný, 2000, s. 1536)
注册	zaregistrovat, zanést do seznamu, zapsat	差不多所有的学生都注完册了, 明天正式上课。 (Švarný, 2000, s. 1544)
灌肠	dávat výplach střev, dostávat výplach střev	动手术以前他们给我灌了两次肠。(Švarný, 2000, s. 1594)
奏乐	provozovat hudbu, hrát char. hudebníci	乐队奏了半天乐, 也没看见什么人上台。(Švarný, 1999, s. 992) 乐队开始奏乐, 我们都姑起来了。(Švarný, 1999, s. 992)
剪发	ustříhnout vlasy, dát si ustříhnout vlasy	她是剪过发的哪! (Švarný, 1999, s. 542)
封箱	zapečetit bednu, zapečetit schránku	你还要拿什么东西就赶快拿, 「封了箱(箱子封上了) 就拿不出来了。(Švarný, 1999, s. 1092)
入库	ukládat do trezoru	上午收入的现款已经入了库了。(Švarný, 1999, s. 1026) 每天收入的现款必须当天入库。(Švarný, 1999, s. 1294)
入股[儿]	účastnit se svým podílem, dát svůj podíl	入股[儿]你们票是给他送礼物, 「我也入一股[儿] (也算我一股[儿])」。(Švarný, 2000, s. 1606)

我父亲在朋友开的铺子里入了股[几]。(Švarný, 2000, s. 1606)

鼓掌 tleskat, aplaudovat

「鼓了半天掌（拍了半天手）也没人出来说话。

(Švarný, 2000, s. 1404)

他莫名其妙地也跟着鼓起掌来。(Švarný, 2000, s. 1404)

歌剧闭幕以后，观众都站起来热烈地鼓掌。(Švarný, 2000, s. 1404)

2.3.1.6 Slovesa vyjadřující činnost s použitím očí

观光 prohlížet pamětihodnosti (Švarný, 1999, s. 582)

阅兵 sledovat vojenskou přehlídku

阅过兵以后就各自回家了。(Švarný, 2000, s. 1418)

今天在检阅台上阅兵的有各兄弟国家的政府代表团。

(Švarný, 2000, s. 1418)

我国每年五月九日都举行阅兵典礼。(Švarný, 2000, s. 1418)

2.3.1.7 Slovesa vyjadřující činnost s použitím úst

接吻 líbat, líbat se

他们接了很多吻。(Švarný, 1999, s. 646)

调味 upravovat chuť expl. pokrmů

菜里得加点儿葱蒜调味才好吃。(Švarný, 1999, s. 1006)

这碗汤淡得很，加点儿味精调[一]饸味吧！(Švarný, 1999, s. 1006)

你常用什么作料调味？(Švarný, 1999, s. 1006)

发音 vyslovovat

我听听你怎么发音。(Švarný, 1999, s. 344)

他发音不清楚。(Švarný, 1999, s. 344)

发音要清楚。(Švarný, 1999, s. 344)

你发音不正。（你的发音不正）(Švarný, 1999, s. 344)

你发的音不正。(Švarný, 1999, s. 344)

2.3.2 Slovesa vyjadřující fáze činnosti nebo aktivity

2.3.2.1 Slovesa vyjadřující zahájení nějaké činnosti

动工	zahájit práce	拦河坝已经动工了。(Švarný, 1999, s. 302)
开学	začíná škola	布拉格的学校都是九月一日开学。(Švarný, 1999, s. 374)
开工	zahajovat práce (expl. na staveništi)	拦河坝的工程明年开工。(Švarný, 1999, s. 374)
兴工	zahajovat práce expl. ve stavebnictví	我们的新宿舍已经「兴工了（动工了「施工了」）。(Švarný, 1999, s. 498) 「兴了（动了）半年工，又停[工]了。(Švarný, 1999, s. 498)
斗起来	začít zápasit	两只公鸡斗起来了。(Švarný, 1999, s. 1262) 没想到这场暴风两竟成了灾了。(Švarný, 1999, s. 1280)

2.3.2.2 Slovesa vyjadřující průběh činnosti

歇工	ustat v práci	天太热, 中午应该歇会儿工。(Švarný, 2000, s. 1452)
过期	prochází doba platnosti, míjí lhůta	你这张票已经过期了。(Švarný, 2002, s. 198)

2.3.2.3 Slovesa vyjadřující konečnou fázi činnosti

收工	skončit denní práci expl. sklídit nářadí	收工了, 干活儿的都回家了。(Švarný, 2002, s. 284)
完工	skončit práce, být hotov s výstavbou	水坝快完工了。(Švarný, 2002, s. 200)
停工	zastavit práci	因为没电, 我们厂上个月停了好几次工。(Švarný, 1999, s. 480)

完篇	být dokončen, být napsán char. články	我的论文还没「完篇(写完)。(Švarný, 1999, s. 582) 我的论文总算「完了篇了(写完了)。(Švarný, 1999, s. 582)
毕业	skončit studium, absolvovat, zakončit školu, zakončit kurz, graduovat	甲：毕业以后你到哪儿去工作？我决定下乡。(Švarný, 1999, s. 626) 大考有一门儿功课不及格就毕不了业。(Švarný, 1999, s. 626) 我现在在查理大学哲学系亚非科三年级,再过两年就毕业了。 (Švarný, 2000, s. 1514) 他小学毕了业就进了工业专科学校。(Švarný, 2000, s. 1514) 你要是不参加最后的考试就「毕不了业(不能毕业)。(Švarný, 2000, s. 1514)
闭幕	skončit se char. divadelní představení, výstava, konference	(Švarný, 2000, s. 1552)

2.3.3 Slovesa vyjadřující fyziologické změny v těle člověka

2.3.3.1 Slovesa vyjadřující fyziologické změny způsobeny nemocí

发热	mít horečku	我觉得身上发热。(Švarný, 2002, s. 254)
受热	dostat úpal	他一定是受了热了。(Švarný, 2002, s. 254)
伤风	mít rýmu	我昨天受了凉,今天伤风了。(Švarný, 1999, s. 538) 他受了一点儿凉又伤了风了。(Švarný, 1999, s. 538) 孩子伤风伤得很厉害。(Švarný, 1999, s. 956)
受寒	nachladit se	我母亲的病大概是因为受了寒了。(Švarný, 1999, s. 724)
便血	mít ve stolici krev	母亲便了几次血,应该赶紧找大夫看看。(Švarný, 1999, s. 842) 他便血的情茭很厉害,请快送他上医院吧!(Švarný, 1999, s. 898)

落炕	být uvržen těžkou nemocí na lůžko	他落了炕（他病得不能起床），不久就死了。（Švarný, 2000, s. 1356）
送终	být při smrtelné posteli	是他那最小的儿子给他送的终。（Švarný, 2000, s. 1338）
退烧	přestávat mít horečku	「退烧(烧退了「热退了）以后，他就安静下来了。（Švarný, 2000, s. 1472） 吃了这付药以后，他就退了烧了。（Švarný, 2000, s. 1472）
害喜	trpět nevolností pro těhotenství pocítovat nevolnost (pro těhotenství)	你害喜了吧！怎么老想吃酸的？（Švarný, 1999, s. 446）
打战	třásti se, chvěti se	想到那死尸可怕的样子，他不禁打了个冷战。（Švarný, 1999, s. 690）
拉稀	mít průjem	这孩子拉了「好几天稀（好几天肚子）了，找大夫看看吧！（Švarný, 1999, s. 1204）

2.3.3.2 Slovesa vyjadřující fyziologické změny v důsledku úrazu či jiného problému

发炎	zanítiti se	因为没有好好儿地消毒，伤口 [儿] 已经发了几次炎了。（Švarný, 1999, s. 976）
中暑	dostat úpal	他中暑了，送他到医院去吧。（Švarný, 2000, s. 1426） 我有一点儿不舒顺，大酿是中了暑[气]。（Švarný, 2000, s. 1426）
消肿	rozehnat otok	每两个钟头用冷水敷一次就会消肿了。（Švarný, 2000, s. 1384）
养伤	zotavovat se po zranění	等你养好了伤就可以回到前线去了。（Švarný, 1999, s. 674）
养病	zotavovat se, doléčovat se	他到山上养病去了。（Švarný, 1999, s. 674）
脱节[儿]	vykloubit se, vyvrtnout se	我的胳膊不久前脱过节，现在还不能提重东西。（Švarný, 1999, s. 886）

		我的腕骨脱过节[儿]，所以现在不敢拿太重的东西。 (Švarný, 1999, s. 1052)
		他把腕骨摔脱节[儿]了。(Švarný, 1999, s. 1052)
挂彩	být raněn, utrpět zranění expl. v boji, bitvě	上次战争中他挂过好几次彩。(Švarný, 1999, s. 1170)
		他在解放战争里挂过好几次彩。(Švarný, 2000, s. 1364)
落枕	být stížen bolestivým strnutím krku expl. důsledkem nevhodné polohy krku při psaní	你大概是睡落[了]枕了，所以脖子疼。(Švarný, 2000, s. 1356)
倒牙	mít trnutí zubů	我吃青苹果倒了牙了。(Švarný, 2000, s. 1334)
抽筋[儿]	být v křečích, být postižen křečí	他游泳的时候儿腿「抽筋儿了（抽了筋[儿]），所以淹死 了。(Švarný, 1999, s. 924)
退皮	loupat se lit. zhazovat kůži	他背上晒得退了一层皮。(Švarný, 2000, s. 1470)
失色	ztratit barvu, zblednout	听了这话他大悚失色。(Švarný, 1999, s. 968)

2.3.3.3 Slovesa vyjadřující fyziologické potřeby

解渴	uhasit žízeň	我喝了三大杯凉水总算解了渴了。(Švarný, 1999, s. 668)
		吃冰淇淋解不了渴。(Švarný, 2000, s. 1694)
喘气	oddychovat	病人喘气很平静。(Švarný, 2002, s. 236)
吹气	foukat	只吹了三口气火苗儿就上来了。(Švarný, 2002, s. 236)
充饥	ukojit hlad	吃土豆儿充不了饥。(Švarný, 1999, s. 1188)
		甲：光吃土豆儿充不了饥。乙：还是充得了饥。(Švarný, 2000, s. 1546)
解手儿	konat tělesnou potřebu	请你等我一会儿，我去「解手[儿]（解个手儿）。(Švarný, 1999, s. 670)
哈气	dýchat expl. vydechovat	我对着手哈了半天气才不麻了。(Švarný, 2000, s. 1560)

	teplý, vlhký vzduch	
出恭	jít vykonávat tělesnou potřebu, jít na stranu expl. pr. na velkou stranu	「我去出个恭就来。（我去解手儿,一会儿就来。「我去上厕所,一会儿就来。」）(Švarný, 2000, s. 1638)
戒荤	zdržovat se požívání živočišných produktů expl. masa, vajec etc.	泻肚子戒几天荤就好了。(Švarný, 2000, s. 1556)
戒口	postit se	(Švarný, 2000, s. 1556)
绝食	odmítat potravu	俘虏为了抗议非人道的待遇,已经绝食两天了。(Švarný, 2000, s. 1430)
乘凉	občerstvovat se chládkem	吃完了饭乘会儿凉再睡吧。(Švarný, 1999, s. 558)
戒烟	zdržovat se kouření	有肺病的人必须戒烟。(Švarný, 2000, s. 1556)
留后	zanechat po sobě potomky (mužské)	可怜他年轻轻儿地就死了也没留个后。(Švarný, 2002, s. 258)
撒尿	močit, čurat	不知道哪家的狗在我们大门口儿撒了一泡尿。(Švarný, 2000, s. 1720)
吃素	požívat vegetariánské pokrmy	我吃了几年素,现在一看见肉就恶心。(Švarný, 2000, s. 1346) 他夏天吃素(他夏天只吃素菜)。(Švarný, 2000, s. 1346)

2.3.4 Slovesa vyjadřující mentální a psychické pochody člověka

2.3.4.1 Slovesa vyjadřující negativní emoce

穿白	nosit smutek	(Švarný, 2002, s. 66)
生气	hněvat se, zlobit se	他生了很大的气。(Švarný, 2002, s. 238) 他生气生得很厉害。(Švarný, 2002, s. 238) 不要跟我生气。(Švarný, 2002, s. 238) 不要让我生气。(Švarný, 2002, s. 238)

吃惊	uleknout se, polekat se	他忽然听说要派他到热带去「不禁(不由)吃了一惊。(Švarný, 2002, s. 262) 你看见他忽然回来, 是不是吃了一惊? (Švarný, 2002, s. 446)
害怕	mít strach, pociťovat strach	一打雷我就害怕。(Švarný, 1999, s. 304) 甲: 你害不害怕? 乙: 害怕。不害怕。(甲: 你害怕不害怕? 乙: 害怕。不害怕。甲: 你怕不怕? 乙: 怕。不怕。) (Švarný, 1999, s. 304) 这一次我真害了怕了。(Švarný, 1999, s. 304)
着急	být rozčilen, být nervózní	孩子的病老不见好, 她心里有点儿着急。(Švarný, 1999, s. 352) 他急得很(他很着急)。(Švarný, 2000, s. 1318) 别急! (别着急!)。(Švarný, 2000, s. 1318) 还早着呢, 着什么急呀! (Švarný, 2000, s. 1318)
着慌	rozčilovat se, vzrušovat se, být nervózní, ztrácet hlavu	看见孩子病势转重, 她着了慌了。(Švarný, 1999, s. 352) 你着什么慌啊, 慢慢儿地来吧! (Švarný, 2000, s. 1532)
伤心	být zarmoucen, být smutný, trápit se	不要伤心, 你母亲的病不久就会好的。(Švarný, 1999, s. 956) 你叫我伤过多少次心。(Švarný, 1999, s. 956) 为了女儿的事, 她也不知伤了多少心。(Švarný, 1999, s. 404)
解恨	ukojit svou roztrpčenost, ukojit zlost	他挨了一顿骂, 可解了我的恨了。(Švarný, 1999, s. 668)
解气	ukojit zlost, ulevit od hněvu	这可解了我的气了。(Švarný, 1999, s. 668) 你生谁的气? 为什么拿我解气? (Švarný, 1999, s. 668)
介意	urazit se, vadit, pociťovat jako obtíž	这种小事儿不必介意。(Švarný, 1999, s. 912) 你介什么意? (Švarný, 1999, s. 912) 上次说的话你真介[了]意了? 这我可没想到。(Švarný, 1999, s. 912)
发愁	být smutný, tesknit	这事儿跟你没关系, 你发什么愁呢? (Švarný, 2000, s. 1368)

担心	znepokojovat se	为了这事他担了好几天的心。(Švarný, 1999, s. 1136)
操心	trápit se, mít starosti	孩子筹这么大了, 你还操什么心呢? (Švarný, 2000, s. 1478) 别操心, 我会自己管自己。(Švarný, 2000, s. 1478)
动怒	zuřit, hněvat se	我说了这么一句话你就「动了怒了(生这么大的气), 你的气量真小。(Švarný, 2000, s. 1630)
焦心	trápit se, být sklíčen	这孩子老不退烧, 真叫人焦心。(Švarný, 2000, s. 1690) 这么久不来信, 真叫斗妈妈「焦心(焦了心了)。(Švarný, 2000, s. 1690) 你生了病焦心也没有用。(Švarný, 2000, s. 1690)
赌气	nazlobit se, rozdurdit se	他们俩赌了半天气, 这会儿又好了。(Švarný, 2000, s. 1704) 她[一]赌气把他的象片儿撕了。(Švarný, 2000, s. 1704)
酸心	trpět v duši, mít pokaženou radost	想起叫敌人烧了的房子, 她又心酸了。(Švarný, 2000, s. 1712) 她从来没难过过, 可是这次的失望可真使她「心酸了(酸了心了)。(Švarný, 2000, s. 1712)
要命	být strašný, přesahovat míru, jít na nervy	这真要命。(Švarný, 1999, s. 1124)
吃苦	snášet utrpení, mít strastiplný život	要去开发边疆, 不怕吃苦才行。(Švarný, 2002, s. 262) 他一生吃了不少苦。(Švarný, 1999, s. 748)
诉苦	snášet strádání	他在我这儿诉了半天苦。(Švarný, 1999, s. 748)
活该	utrpět (něco nepříjemného podle zásluhy)	他挨了一顿打, 「算是活他的该(是]活该)。(Švarný, 1999, s. 398) 这才是活该呢。(Švarný, 1999, s. 398)
穿孝	nosit smutek	甲: 你知道李山穿的是谁的孝? 乙: 他祖母的。(甲: 你知道李山给谁穿孝? 乙: 他祖母。)(Švarný, 1999, s. 730)
绝望	pozbyvat naději, resignovat	很多大夫对他的病都绝望了, 可是他慢慢儿的好了起来。(Švarný, 2000, s. 1430) 母亲绝望的哭泣着。(Švarný, 2000, s. 1430)
发横	rozzuřit se	他一发横就把那只狗打死了。(Švarný, 1999, s. 1040)

他发了一阵儿横，转脸儿一看，老婆孩子吓得那么可怜就又有
点儿后悔。(Švarný, 1999, s. 1040)

失神 být roztržitý 他最近常常失神，不知道心里有什么事。(Švarný, 1999, s. 1230)
开汽车的时候儿你失一会儿神都不行。(Švarný, 1999, s. 1230)

2.3.4.2 Slovesa vyjadřující myšlenkové pochody a vnímání člověka

经心 nechat projít myslí,
uvažovat 你办事儿可得经点儿心。(Švarný, 1999, s. 450)

他成了这个样儿，是我「经的心不够(关心不够)。(Švarný,
1999, s. 450)

定计 vymyslet plán 我来帮你定个计，准叫她跟你讲和。(Švarný, 1999, s. 568)

活心 váhat, být nerozhodný 「叫(让「给)大家一说，「他的心活了(他活了心了)。
(Švarný, 1999, s. 766)

留神 být opatrný, dávat pozor,
být pozorný, soustředit se 你得留点儿神，他不是什么好人。(Švarný, 2002, s. 274)

只要留点儿神就不会写错了。(Švarný, 1999, s. 1230)
我妹妹不留神砸了一个茶碗。(Švarný, 1999, s. 1230)

散心 rozptylovat se 你到街上去走走，散散心吧!(Švarný, 1999, s. 590)

存心 chovat tajný úmysl, mít
za lubem 你存的是什么心?(Švarný, 1999, s. 812)

你这么说是存的什么心?(Švarný, 1999, s. 812)
你是不是存心找我的错儿?(Švarný, 1999, s. 812)
你真要存心害我吗?(Švarný, 1999, s. 812)

学医 studovat lékařství 学了两年医，他又改学文学了。(Švarný, 1999, s. 756)

考试 podrobovat se zkoušce 我们明天考试，不能陪你去玩儿。(Švarný, 1999, s. 786)

「考试完了(考完[了]试)就按程度分班。(Švarný, 1999, s.
786)
你考完试了?(你考完了?)(Švarný, 1999, s. 786)

题款儿	sestavit nápis, vytvořit sentenci expl. na standartu, do památníku	你去请作者题个款儿吧！(Švarný, 1999, s. 1148)
留学	studovat v cizině	我在中国留了三年学。(Švarný, 2002, s. 274)
测字	hádat podle znaků, věštit podle znaků	哥哥老不来信，母亲不放心，就去测了一个字。(Švarný, 2000, s. 1634)
中意	vystihnout smysl	他说的话正中我[的]意。(Švarný, 2002, s. 32)
知情	být obeznámen s celou záležitostí, vyznat se v situaci	如果你知情不告要与犯者同罪。(Švarný, 1999, s. 328)
信教	vyznávat náboženství	甲：你们家信什么教？乙：不信什么教。信天主教。(Švarný, 1999, s. 506) 我们家不信教。(Švarný, 1999, s. 506)
思凡	myslet na světské věci char. mnich, jeptiška	年轻的尼姑思凡是很可以理解的。(Švarný, 2000, s. 1498) 小尼姑从前思过凡，可是现在只在真心养性。(Švarný, 2000, s. 1498)
学徒	být učedníkem, být v učebním poměru	他在工厂里「学了两年徒(做了两年学徒)。(Švarný, 2000, s. 1646)
耐苦	odolný proti strádání	四川马「个子(个儿)小，可是很耐苦。(Švarný, 1999, s. 988) 他一向娇娇生惯养，可耐不了这种苦。(Švarný, 1999, s. 988)
注意	všímat si, dát si pozor	这个人老实，你得「注意他(对他注点儿意)。(Švarný, 1999, s. 434) 我们要特别注意他的行为。(Švarný, 1999, s. 434)
念经	číst modlitby	(Švarný, 1999, s. 450)
着意	věnovat, pozornost, všímat si	他对这事儿早就「着意了(着了意了)。(Švarný, 1999, s. 344)

2.3.4.3 Slovesa vyjadřující psychické a myšlenkové pochody ve vztahu k jiným osobám

知情	být vděčný, znát pocit vděčnosti	他东奔西跑为大家办笋,可是谁也不知他的情。(Švarný, 1999, s. 328) 这个人一点儿都不知[人]情。(Švarný, 1999, s. 328) 这件事是他和她媳妇儿搞的,我们系个都不知情。(Švarný, 1999, s. 328)
害臊	stydět se, být stydlivý	别害臊,这儿没有生人。(Švarný, 2000, s. 1726) 这里都是熟人,害什么臊啊?(Švarný, 2000, s. 1726)
关心	starat se o, mít starost o	用不着她关什么心。(Švarný, 1999, s. 404)
见怪	cítit se uraženým, zlobit se	我说这话请你别见怪。(Švarný, 1999, s. 1008) 跟他,你可见不得怪,你没看出他是个「白痴(傻子)吗?(Švarný, 1999, s. 1008)
认生	být ostýchavý	小孩儿认生,不思意他抱。(Švarný, 1999, s. 408) 你老上这儿来,还认什么生?(Švarný, 1999, s. 408)
上当	sednout na vějičku, být oklamán	别上他的当!(Švarný, 1999, s. 478)
挂心	znepokojovat se, starostlivě se znepokojovat, být neklidný	(Švarný, 1999, s. 402) 这点儿小事儿别老挂在心上。(Švarný, 1999, s. 1170) 不要为了这件小事儿挂心。(Švarný, 1999, s. 1170)

2.3.4.4 Slovesa vyjadřující pozitivní pocity a emoce

动心	být pohnut, dojat	他说的话「很动人(很叫人动心)。(Švarný, 1999, s. 302)
解放	být rozpustilý, dopřávat si svobody	妈妈不在家,你可解了放了。(Švarný, 1999, s. 354)
放心	neznepokojovat se	他们一天不回来我就一天放不下心。(Švarný, 1999, s. 404)

称心	líbit se, být po chuti	这样总算称了你的心了吧！(Švarný, 1999, s. 782)
入迷	dát se okouzlit, dát se unést, být okouzlen, být uchvácen	她看小说儿看得入了迷了。(Švarný, 1999, s. 1026) 他看书看得入了迷了。(Švarný, 1999, s. 1136)
甘心	mít radost, být uspokojen	现在我可甘心了。(Švarný, 2000, s. 1428) 要是能够回到祖国, 就是死也甘心。(Švarný, 2000, s. 1428)
定神	uspokojit se, uklidnit se	请你定一定神再说话。(Švarný, 2002, s. 252)

2.3.5 Slovesa vyjadřující lidskou komunikaci a sociální interakci

2.3.5.1 Slovesa vyjadřují oboustrannou lidskou komunikaci

劝架	krotit hádku	我劝不了这个架, 让他们自己解决吧！(Švarný, 2002, s. 170)
告别	loučit se, rozloučit se, odloučit se	他跟朋友告了别就动身了。(Švarný, 2002, s. 250) 李林告别了年老的母亲(李林和年老的母亲告别以后)就到东北垦荒去了。(Švarný, 2002, s. 250) 我离开布拉格以前得到各处去「告别(辞别)。(Švarný, 2002, s. 402) 他跟我们告了别以后就匆匆忙忙的走了。(Švarný, 2002, s. 402)
道喜	gratulovat, blahopřát mít obchodní styky, být v obchodním spojení	我们[来]给你道喜来了。(Švarný, 2002, s. 210) 她生了个儿子, 我们「给她道喜去吧(去给她道喜吧)。(Švarný, 1999, s. 664) 咱们去道个喜就走。(Švarný, 1999, s. 664)
吵嘴	hádat se	不要跟我「吵架(吵嘴「拌嘴)。(Švarný, 1999, s. 1090)
贺喜	blahopřát k radostné události	他刚得了个儿子, 我们去贺喜吧。(Švarný, 2000, s. 1366) 这已经是第七个孩子了, 还贺什么喜呢?(Švarný, 2000, s. 1366)

抬杠	přít se, hádat se	为了看电影儿的事儿，妹妹又跟我抬了半天杠。(Švarný, 2000, s. 1452) 他们两个人无论讨论什么都要抬杠。(Švarný, 2000, s. 1482) 他们俩总是为了一点儿小事就抬半天杠。(Švarný, 2000, s. 1482)
插嘴	míchat se do řeči, vměšovat se (slový)	你瞧，就是叫你插嘴插坏了。(Švarný, 2000, s. 1414) 我们在讨论重要的事儿，你别插嘴。(Švarný, 2000, s. 1414)
吵架	hádat se	(Švarný, 2002, s. 170)
讲道	kázat	星期日神父在教堂里照常讲道。(Švarný, 2002, s. 210)
闹气	hašteřit se	刚才她就为了你说的那几句话跟我闹了半天气。(Švarný, 2002, s. 238)
答礼	opětovat pozdrav	(Švarný, 1999, s. 292)
回礼	opětovat pozdrav	(Švarný, 1999, s. 292)
讲理	dohadovat se, domloutat se	跟他讲了半天理，还是没用。(Švarný, 1999, s. 520)

2.3.5.2 Slovesa vyjadřující jednostranou lidskou komunikaci

话别	rozloučit se	(Švarný, 2002, s. 34)
认错儿	přiznat svou vinu, omluvit se	他不肯认错儿。(Švarný, 2002, s. 244) 他已经认了错儿了，就别再骂他了吧！(Švarný, 2002, s. 244)
求情	prosit, žadonit o sympatie	我跟妈妈求了半天情，她才答应了。(Švarný, 1999, s. 328)
夸口	vychloubat se	你既然已经夸下了口，那就非得作出点儿成绩来不可。(Švarný, 2000, s. 1550) 这个人一天到晚「夸口(吹牛)说他认识什么什么大人物。(Švarný, 2000, s. 1550)

		喜欢夸口的人办事情并不一定好。(Švarný, 2000, s. 1550)
撒谎	lhát	你还撒什么谎呢, 我全都知道了。(Švarný, 2000, s. 1722) 这孩子并没有撒谎, 那是他的幻想。(Švarný, 2000, s. 1722)
宣誓	vyhlašovat přísahu, přísahat	新队员在入队仪式上宣过誓, 就都成为正式队员了。(Švarný, 1999, s. 870) 你入党的时候儿宣的誓难道忘了吗?(Švarný, 1999, s. 870)
敬礼	uctivě zdravít, dávat pozdravení	他对我敬了个礼。(Švarný, 1999, s. 908)
致词	pronášet úvodní slovo, mít krátký projev	今天会有捷苏友协的代表致词。(Švarný, 1999, s. 906) 主席致过词,就开始了文娱节目。(Švarný, 1999, s. 906)
告密	učinit oznámení na policii, udat	事情泄露得这样突然, 一定是有人告了密。(Švarný, 1999, s. 1218)
致谢	vzdávat dík, děkovat	你寄给我的书已经收到了, 现在特别来向你到谢。(Švarný, 1999, s. 906) 甲:你向姨夫到过谢了吗? 乙:致过了。(甲:你向姨父致谢过了吗?乙:致谢过了。甲:你谢过姨父了吗?乙:谢过了。)(Švarný, 1999, s. 906)
撒村	klít, mluvit hrubě	她忽然「撒起村来了(撒起野来了), 弄得大伙儿很不好意思。(Švarný, 1999, s. 1220)
争嘴	reptat, odmlouvat	小孩子不应该跟老人争嘴。(Švarný, 1999, s. 1224) 他只争了几句嘴, 就叫爸爸打了个耳刮子。(Švarný, 1999, s. 1224)
转文	prokládat svou řeč nehovorovými citáty z literatury expl. ukazovat tak svou učenost	(Švarný, 1999, s. 1228)
強嘴	odmlouvat	不许孩子跟我強嘴, 不然就打他的屁股。(Švarný, 1999, s. 936) 弟弟跟妈妈強了几句嘴, 结果挨了一顿打。(Švarný, 1999, s. 936)
致意	vyřizovat pozdrav, pozdravovat	我很成谢所有在北京的明友们对我的照顾, 请代我向他们致意。(Švarný, 1999, s. 906)

		请你替我向他致意。(Švarný, 1999, s. 906)
		我向她亲切的「致过意(致意过)可是一直还没得到什么音信。(Švarný, 1999, s. 906)
发言	pronášet řeč, mít projev	会上很多人发了言。(Švarný, 1999, s. 494)
喝采	voláním projevovat nadšení a souhlas	他每次表演完了, 规众都站起来喝采。(Švarný, 1999, s. 420)
		台下有人「喝了几声采(叫了几声好儿), 他表演得更卖力了。(Švarný, 1999, s. 420)
道白	recitovat, pronášet mluvenou řeč, recitovat (mluvené vsuvky mezi zpívanými áriemi v čínské opeře)	老旦道完了白, 又唱了一段儿。(Švarný, 2002, s. 66)
		「道完了白(说完了道白)还要唱一段儿。(Švarný, 2000, s. 210)
告假	říkat si o dovolenou, žádat dovolenou	他明天下乡去看母亲, 已经告好了假了。(Švarný, 1999, s. 402)
告状	podávat stížnost, stěžovat si	他在院长面前告了你一状。(Švarný, 1999, s. 402)
告辞	loučit se, odcházet	对不起, 我得告辞了。(Švarný, 1999, s. 402)
		我跟她告了辞没在说别的就走了。(Švarný, 1999, s. 402)
赔罪	omluvit se	你得罪了人, 就得去赔罪。(Švarný, 1999, s. 1164)
		你去跟他陪个罪他也许就不生气了。(Švarný, 1999, s. 1164)
许愿	učinit slib	你许了愿就得还[愿]。(Švarný, 1999, s. 428)
		许了愿就得还[愿]。(Švarný, 1999, s. 486)
谢罪	přiznávat vinu a omlouvat se	他亲自来向你「谢罪(让错)了, 不要再生气了吧! (Švarný, 1999, s. 308)
		我「谢完了罪(谢过罪「谢过了罪)就走了。(Švarný, 1999, s. 308)
请假	žádat o volno	上[个]月我已经请过一次假了, 不能再请了。(Švarný, 1999, s. 644)
吹牛	chlubit se	你别信他的话, 他总是爱吹牛。(Švarný, 1999, s. 1234)

		他在这儿吹了半天牛，谁也没答理他。(Švarný, 1999, s. 1234)
宣战	vyhlásit válku	日本没宣战就轰炸了珍珠港。(Švarný, 1999, s. 690) 虽然没宣过战，仗可是已经打了好几年了。(Švarný, 1999, s. 690) 五一，工厂又提高了生产指标，这不是公开地向其他厂宣战吗？(Švarný, 1999, s. 690)
挑战	vyhlásit soutěž, vyzvat k soutěži	他们向我们这队「宣过战(挑过战)」，可是我们一直没应战。(Švarný, 1999, s. 690)
造谣	vymýšlet pomluvy, vymýšlet pověsti, dělat klevety, dělat řeči	你的妹妹专喜欢「造人家的谣言(给人家造谣)」。(Švarný, 1999, s. 922) 又有人「造你的谣(给你造谣)」，说你离婚了。(Švarný, 2000, s. 1694) 有人专门喜欢造谣。(Švarný, 2000, s. 1694)
露相儿	prozradit se, ukázat svou pravou tvářnost	她穿得象个贵妇人，一开口说话就「露出马脚来了(露相儿了)」。(Švarný, 2000, s. 1456)
夸功	vynášet své zásluhy	他自己夸了半天功，可是没人注意他。(Švarný, 2000, s. 1550)
销假	oznámít skončení dovolené expl. a nastoupit práci	我是昨天[坐]夜车回来的，今天一早就到机关去销了假。(Švarný, 2000, s. 1692)
谢恩	děkovat za prokázané dobrodiní	对这种人还谢什么恩呢？(Švarný, 1999, s. 306)
道谢	děkovat, vyjadřovat své díky	我来向你道谢。(Švarný, 1999, s. 306) 甲:你向客人道过谢了吗？乙:道过[谢]了(甲:你谢过客人了吗？乙:谢过了)。(Švarný, 1999, s. 306)
行礼	zdravit, dát pozdravení	看见老师得恭恭敬敬地行个礼。(Švarný, 1999, s. 574) 看见先生得行礼。(Švarný, 1999, s. 908) 士兵向他行过几次礼，他还是没发现。(Švarný, 1999, s. 908) 看见老师应该行礼。(Švarný, 1999, s. 574)
骂街	veřejně vykřikovat nadávky, nadávat na	他在外边儿骂了半天街，我们关着大门没去理他。(Švarný,

2.3.5.3 Slovesa vyjadřující jednostrannou sociální interakci

捧角	projevovat nadšení, projevovat obdiv expl. herci, umělci	他哪儿懂艺术，不过[是]捧捧角儿罢了。(Švarný, 1999, s. 1106) 今天晚上等他一出台咱们就给他捧捧角儿。(Švarný, 1999, s. 1106)
捣鬼	strojit úklady, snažit se přelstít, dělat podvodné triky	别捣鬼了，我什么都知道。(Švarný, 1999, s. 1108) 一定是他捣的鬼，你看他还忍不住笑呢。(Švarný, 1999, s. 1108)
负约	nedostát slovu, nedostavit se (na sjednanou schůzku)	上次我「负了约（负约了），请你原谅。 上次我「失 了约（失约了），请你原谅。(Švarný, 1999, s. 876) 我们说好了一块儿去看展览会，可是他「负约了（失约了）」 1999, s. 876)
揭短	poukazovat veřejně na chyby	你放心，我不会在大家的面前揭你的短[处]。(Švarný, 1999, s. 560)
守节	zachovávat věrnost (zemřelému manželovi)	我嫂子守了十年节，解放以后才改嫁。(Švarný, 1999, s. 886)
解闷儿	rozptýlit nudu, obveselovat	昨天我整天坐家里，没来一个人给我解闷儿。(Švarný, 2000, s. 1530) 我们一起玩儿了一会儿纸牌，总算解了以会儿闷儿。 (Švarný, 2000, s. 1530)
作揖	zdravit (pozvednutím a spuštěním sepjatých rukou)	这老头儿见人就作揖。(Švarný, 2002, s. 12) 老头儿对着画像作了几个揖。(Švarný, 2002, s. 12)
失信	nedržet slovo, nedostát slibu, slovu	黄文友对她已经失过三次信了。(Švarný, 2002, s. 120)

		她已经很多次失信了，我再不去找她了。(Švarný, 1999, s. 968)
		我们相处了好几年，他从来没失过一次信。(Švarný, 1999, s. 968)
报恩	odplatit dobrodiní, odměnit se	重话里常常有牛马「报主人的恩（给主人报恩）的故事」。(Švarný, 2002, s. 208)
服气	podrobit se, poddat se, smířit se	你要是说得到做得到我就服你的气了。(Švarný, 2002, s. 238)
打气	podněcovat, povzbuzovat	今天我们足球队跟金星队比赛，「多找几个人去给他们打打气吧（多找几个人给他们打打气去吧）」。(Švarný, 2002, s. 238)
弄鬼	působit nepříjemnosti, strojit úklady	到底是怎么回事儿？是什么人弄的鬼？(Švarný, 1999, s. 1108)
行善	být dobročinný, konat milosrdenství	这位老太太一生行过不少善。(Švarný, 1999, s. 1190)
济事	zachraňovat situaci, pomáhat, být co platný	这样作不济事，怎样作才济事呢？(Švarný, 1999, s. 1258) 我看她这病很危险，打针恐怕也「不济事了（济不了事了）」。(Švarný, 1999, s. 1258)
失迎	opomenout jít uvítat	对不起，失迎了（对不起没去迎接你）。(Švarný, 2000, s. 1340)
还愿	splnit slib	许了愿就得还[愿]。(Švarný, 1999, s. 486)
如愿	stát se podle něčí vůle	现在可如了你的愿了。(Švarný, 2002, s. 228)
护短	omlouvav nedostatky	有了错处就该接受批评，不要总是护短。(Švarný, 1999, s. 818) 老是护孩子的短不合教育原理。(Švarný, 1999, s. 818)
评理	posuzovat expl. pravdu, kdo je v právu	这件事很难评理。(Švarný, 1999, s. 1296) 你们都来评评这个理，到底谁是谁非。(Švarný, 1999, s. 1296)
走风[儿]	vyjít najevo, prozradit se	那件事儿走了风[儿]了。(Švarný, 1999, s. 538) 甲：是什么人走的风[儿]？乙：这可查不出来。(Švarný, 1999, s. 538)
领情	přijmout úsluhu, ocenit laskavost	他是一片好意，可是谁也不领他的情。(Švarný, 1999, s. 614)

		我不能领这个情。(Švarný, 1999, s. 614)
助威	dodávat kuráž, povzbuzovat	我们「给你助不了威（不能给你助威）。(Švarný, 2000, s. 1326)
		两个孩手在摔跤， 别的孩子在旁边儿助威。(Švarný, 2000, s. 1326)
失约	nedodržet úmluvu expl. nedostavit se na určené místo	她失过好几次约， 我不信她的话了。(Švarný, 1999, s. 944)

2.3.5.4 Slovesa vyjadřující oboustrannou sociální interakci

见面 [儿]	setkat se, osobně se vidět	甲：你跟他见过面[儿]吗？ 乙：见过好几次了。还没见过呢。 (Švarný, 2002, s. 150)
作媒	být prostředníkem při sňatku	他们俩个人结婚是我作的媒。(Švarný, 2002, s. 10)
同学	chodit spolu do školy	他跟赵立民同过学。(Švarný, 2002, s. 24)
同事	pracovat spolu, být kolegou	(Švarný, 2002, s. 24)
合婚	dohodnout se o sňatku, spřiznit se prostř. sňatku	这两家[儿]从前有仇， 现在「却（到）合[了]婚了。(Švarný, 1999, s. 526)
同班	chodit spolu do školy, do třídy	赵立民是我的同学,可是不跟我同班。(Švarný, 2002, s. 24)
续弦	znovu se oženit	小春的娘死了半年了， 人家都劝他爹「再续个媳妇儿(续弦)。 (Švarný, 1999, s. 588) 他妻子死了以后， 他是不是「续过弦了（又结婚了）？ (Švarný, 1999, s. 588)
通商	mít obchodní styky, být v obchodním spojení	中国很愿意跟日本通商。(Švarný, 1999, s. 658)
出嫁	provdát se	他所有的女儿都「嫁出去了（出嫁了「结婚了」)。(Švarný, 1999, s. 1222) 这个站娘很特别,我看她一生也「出不了嫁(嫁不出去)。

		(Švarný, 1999, s. 1222)
改嫁	provdát se znovu	他一去十年沒有消息，他的媳妇儿也改了嫁了。(Švarný, 1999, s. 1222)
结婚	uzavírat manželství, ženit se, vdávat se	我姐姐很早就结婚了(我姐姐结婚结得挺早)。(Švarný, 1999, s. 1232) 我姐很早就结婚了。(Švarný, 1999, s. 1232) 我结婚已经好几年了。(Švarný, 1999, s. 1232) 他们俩结婚是我作的媒。(Švarný, 1999, s. 1232)
结帮	utvořit skupinu	过路的人要结成帮才敢翻过前面这座山。(Švarný, 1999, s. 1232) 流氓们一会儿[的]工夫就结了一大帮，吵着要砸这家的玻璃。(Švarný, 1999, s. 1232)
离婚	rozejít se, rozvést se	甲：他们到底离了婚了吗？乙：我也没打听这个事儿。(Švarný, 1999, s. 330) 他们俩离婚了。(他们俩离了。)(Švarný, 1999, s. 330) 他还不到四十岁，已经离过两次婚了。(Švarný, 1999, s. 1232)
团圆	sejít se pospolu	过年的时候儿我们全家就要团圆了。(Švarný, 1999, s. 1234) 我们一家人分散在天南地北，无论如何也「不了圆了(团圆不了了「不能团圆了)。(Švarný, 1999, s. 1244)
费神	starat se, vynakládat energii	别费神了，我自己来吧！(Švarný, 1999, s. 1230) 你帮我作这事儿一定「费了不少神(费了不少心)。(Švarný, 1999, s. 1230)
订婚	zasnoubit se	他们昨天才定的婚。(Švarný, 2002, s. 252) 她跟一个小时候儿的同学订婚了。(Švarný, 1999, s. 1232)
合群	přidružovat se k ostatním, rád být s ostatními	这孩子不合群[儿],总喜欢一个人玩儿。(Švarný, 1999, s. 1104)
结盟	utvořit svazek, uzavřít spojení	我们几个是结了盟的兄弟。(Švarný, 2000, s. 1396)
齐心	být jednomyslný, táhnout za jeden provaz	只要我们大家齐心，没有办不了的事儿。(Švarný, 2000, s. 1426)

		要是大家齐了心，这件事儿就好办了。(Švarný, 2000, s. 1426)
帮忙	pomáhat, pomoci zvládnout nával práce	你弄得一个朋友都没有，谁来帮你的忙啊？(Švarný, 2002, s. 214) 我想去帮他的忙，他说用不着。(Švarný, 1999, s. 1232) 我要「帮忙(给他帮帮忙「给他帮个忙「给他帮点儿忙「帮他的忙)可是他不愿意。(Švarný, 1999, s. 1232)
讲和	smířovat, udobřit navzájem	他们闹得两天不说话了，你去给他们讲讲和吧！(Švarný, 1999, s. 500) 他们俩吵了架，我去给他们讲和去。(Švarný, 1999, s. 500)
贺年	blahopřát k Novému roku	我们去给院长「贺完了年(拜完了年)就可以回家了。(Švarný, 2000, s. 1366)
插手	vměšovat se, strkat prsty	你又不懂,插什么手呢？(Švarný, 2000, s. 1414) 别人的事儿你不要去插手。(Švarný, 2000, s. 1414) 不管什么事儿，他一插手就坏了。(Švarný, 2000, s. 1414)
拜寿	blahopřát k narozeninám expl. osobám úctyhodného stáří	今天是我母亲的生日,我要回家给她拜寿去。(Švarný, 2000, s. 1420) 拜过了寿我们要走，可是主人硬要留我们吃面。(Švarný, 2000, s. 1420)
拜年	navštívit a blahopřát k Novému roku	咱们到亲戚家拜完了年上哪儿玩儿去？(Švarný, 2000, s. 1462)
结怨	znenávidět se	从那时候儿起他就跟我结了怨了。(Švarný, 2000, s. 1628)
做对	být proti sobě, nemít stejné názory	他们俩老是做对。(Švarný, 2002, s. 232)
具保	poskytnout ručení	结果是他那开布店的舅舅「具[了]保(具的保)，把他从警察局领出来了。(Švarný, 1999, s. 788)
绝交	přerušit styky (přátelské)	他们俩家儿早就绝[了]交了。(Švarný, 1999, s. 834) 从发生了那件事儿以后，他们俩就绝了交了。(Švarný, 2000, s. 1430)
调情	získávat si přízeň expl. u osoby druhého pohlaví	调了半天情还不知道就是自己的太太。(Švarný, 1999, s. 1004)

拼命	chytit se do křížku, vyříditi si to za každou cenu	你再欺负我，「我可就跟你拼命了(我就跟你拼命)。(Švarný, 1999, s. 1124) 我把这条老命跟你拼了(我算跟你拼了这条老命了)。(Švarný, 1999, s. 1124)
扫兴	kazit radost	大家都欢欢喜喜，就你一个人睡头丧气，这不是扫大家的兴吗?(Švarný, 1999, s. 500) 郊游遇到这种天气真是扫兴。(Švarný, 1999, s. 748) 这个片子我看过了，可是因为不愿意扫你的兴,就陪你再看一次吧!(Švarný, 1999, s. 748)
遵命	zpr. poněkud ironicky poslušně se podrobovat rozkazu (přání etc.)	只要她说一句话大家都得遵命。(Švarný, 2000, s. 1726) 你既然坚持这样，那就遵你的命吧!(Švarný, 2000, s. 1726)
入迷	dát se okouzlit, dát se unést, být okouzlen, být uchvácen	她看小说儿看得入了迷了。(Švarný, 1999, s. 1026) 他看书看得入了迷了。(Švarný, 1999, s. 1136)
通奸	dopouštět se cizoložství	(Švarný, 2000, s. 1508)
接吻	líbat, líbat se	他们接了很多吻。(Švarný, 1999, s. 646)
申冤	dostat zadostiučinění	事情察明了以后他才申了冤。(Švarný, 1999, s. 1082)
遇害	být zavražděn, přijít o život expl. vraždou	我的朋友在这次事件里遇害了。(Švarný, 1999, s. 1162) 没想到他在最后一段路上遇了害。(Švarný, 1999, s. 1162)
同居	sdílet společnou domácnost	他们同居好几年了。(Švarný, 1999, s. 1192) 他们俩只「同过居(同居过)并不是正式夫妻。(Švarný, 1999, s. 1192)
保密	zachovávat tajemství	军人在任何情况下都应当严格地「保密(保守军事秘密)。(Švarný, 1999, s. 1218) 你别跟他说什么，他「保不了密(不会保守秘密)。(Švarný, 1999, s. 1218) 会议的时间和地点是保密的。(Švarný, 1999, s. 1218)

2.3.6 Slovesa vyjadřující změnu

2.3.6.1 Slovesa vyjadřující změnu týkající se lidského vzhledu a fyziologie

成人	dospěti, stát se dospělým	等你成了人，我就可以放心了。(Švarný, 2002, s. 8) 等到孩子们都长大成人的时候儿，做母亲的就可以不必担心了。(Švarný, 2002, s. 8) 我已经离开家十年了，我的大儿子都已经成人了。(Švarný, 1999, s. 744)
停经	být v klimakteriu (dosl. zastavit měsíčky)	(Švarný, 1999, s. 450)
有喜	být těhotnou, otěhotnět	听说她「有了三个月的喜了（怀孕三个月了）。(Švarný, 1999, s. 664) 她[儿]媳妇儿「有喜了（怀孕了「有了）。(Švarný, 1999, s. 664)
变脸	zachmuřit se, změnit výraz obličeje expl. v nevoli	一听这话他就变了脸了。(Švarný, 1999, s. 694)
开脸	šlechtit si obličej expl. zvláštní technikou pomocí nití si odstraňovat chloupky na obličejí	(Švarný, 1999, s. 693)
成器	stát se užitečným a platným členem společnosti, stát se pořádným člověkem	这孩子将来成不了大器。(Švarný, 1999, s. 580) 这孩子不成器。(Švarný, 1999, s. 580)
发幅	tloustnout	你最近发幅了。(Švarný, 1999, s. 814) 她可真发了幅了，胖得都跟个球儿似的了。(Švarný, 1999, s. 814)
成事	dokázat něco, stát se platným člověkem	我看他这个人成不了大事。(Švarný, 1999, s. 744)
长肉	přibývat na váze, zesílit	这孩子吃饭很香，身上也长了肉了。(Švarný, 1999, s. 900)
复原	vrátit se do původního stavu, být jako dříve char.	我哥哥身体已经慢慢儿地复原了(复元了)。(Švarný, 1999, s. 900)

	zdraví	s. 1024) 只有人參才使我的身体复了原（复了元）。(Švarný, 1999, s. 1024)
还原	být jako dříve expl. ve svém chování, vnějším vzhledu	挨了一顿打，他改好了点儿,可不出三天又还了原[儿]了。(Švarný, 1999, s. 1024)
怀孕	otěhotnět	他的妻子已经怀了六个月的孕了。(Švarný, 2000, s. 1360)
抹脸	zvážnět, nasadit vážnou tvář	(Švarný, 1999, s. 794)
升天	zemřít lit. vstoupit na nebesa	(Švarný, 1999, s. 716)
遇难	dostat se do neštěstí, přijít o život expl. při neštěstí	你哪里能了解遇过难的人的心情呢！(Švarný, 1999, s. 1162)
显怀	projevovat těhotenství, prozrazovat (svým zevnějškem) těhotenství	他媳妇儿已经显怀了。(Švarný, 2000, s. 1360) 她还没结婚哪，怎么就显了怀了？(Švarný, 2000, s. 1360)
丧命	ztratit život	这样丧命真不值得。(Švarný, 2000, s. 1602) 没想到他这么年轻就丧了命了。(Švarný, 2000, s. 1602)
露笑	objevuje se úsměv, zakmitnul se úsměv	他脸上露了笑了。(他脸上露出笑容了。)(Švarný, 2000, s. 1456)

2.3.6.2 Slovesa vyjadřující změnu situace či postavení člověka

参军	vstoupit do vojska	跟我同班的同学差不多都参军了。 他参了军不久，就当了班长。(Švarný, 1999, s. 296)
离婚	rozejít se, rozvést se	甲：他们到底离了婚了吗？乙：我也没打听这个事儿。(Švarný, 1999, s. 330) 他们俩离婚了。(他们俩离了。)(Švarný, 1999, s. 330) 他还不到四十岁，已经离过两次婚了。(Švarný, 1999, s. 1232)

坐牢	být ve vězení, sedět ve vězení	他坐过三年[监]牢。(Švarný, 2002, s. 146)
下乡	odebrat se na venkov (a tam pracovat), jít na venkov (působit, pracovat)	捷克人喜欢下乡多过假期。(Švarný, 2002, s. 154) 我的同事们有的都下过两次乡了。(Švarný, 1999, s. 822)
应景儿	uzpůsobit se situaci	大伙儿都挺乐的, 我也说个笑话儿应个景儿吧! (Švarný, 1999, s. 702)
吃亏	utrpět škodu, utrpět ztrátu	吃一次亏就学一次乖。(Švarný, 1999, s. 1276) 俗语说, “好汉不吃眼前亏”。(Švarný, 1999, s. 1276)
换班	střídat směnu, střídat se v práci	现在正是换班的时候儿。(Švarný, 1999, s. 522) 甲: 门口儿的警卫员换过班了吗? 乙: 刚换过。(Švarný, 1999, s. 522)
发财	zbohatnout	富农总是想[个人]发财, [所以]不愿意合作社办好。(Švarný, 1999, s. 540) 不知道他怎么发了一笔财。(Švarný, 1999, s. 540) 他是[由]做买卖发财的。(Švarný, 1999, s. 958) 谁也不知道他这财是怎么发的。(Švarný, 1999, s. 958)
减刑	snižovat trest	他在劳动改造中表现得很好, 「已经减过两次刑了(已经两次减刑了「已经减刑两次了)。(Švarný, 1999, s. 558)
充军	posílat do vyhnanství konat voj. Službu	他被充军到西伯利亚去了。(Švarný, 1999, s. 670) 他祖父被封建统治者充过军。(Švarný, 1999, s. 670) 我那个朋友坐过牢, 也充过军。(Švarný, 1999, s. 1188)
戒严	omezit volnost pohybu, vydat zákaz vycházení, vyhlásit stanné právo	我们城市里晚上九点钟戒严。(Švarný, 1999, s. 724) 这一带晚上戒严戒了一个多礼拜了。(Švarný, 1999, s. 724) 最近这一带很不安静, 戒严已经戒了好几天了。(Švarný, 2000, s. 1556)
降级	snižit hodnost, degradovat	因为他犯了很严重的错误, 领导上决定降他的级。(Švarný,

		1999, s. 726)
		因为他犯了很严重的错误，领导上决定降他两级。(Švarný, 1999, s. 726)
升级	postoupit v hodnosti, postoupit do vyšší třídy	他成绩不好，怕不能「升级(升班)。(他成绩不好，怕「升不了级(升不了班)。(Švarný, 1999, s. 756) 听说你升[了]级了，恭喜恭喜!(Švarný, 1999, s. 756)
卸任	vzdát se úřadu, abdikovat	王县长卸任后就回乡[去]了。(Švarný, 1999, s. 798)
及格	dosáhnout úspěchu, projít expl. při zkoušce	你考试及了]格了吗?(Švarný, 1999, s. 802, 1148) 你要是还不准备，那么这次考试还及不了格。(Švarný, 1999, s. 802)
退社	vystupovat z družstva	别人都想入社，你怎么反要退社呢?(Švarný, 2000, s. 1472) 他退了社以后，又想入社。(Švarný, 2000, s. 1472)
换岗	střídat stráž	城堡的门卫每四个钟头儿换一次岗。(Švarný, 2000, s. 1496)
安家	usadit se expl. s rodinou	他想在北京城里安家。(Švarný, 1999, s. 514) 她的俩儿子都在农村安了家。(Švarný, 1999, s. 514)
还俗	vrátit se do světského života char. mnich či jeptiška	他当了三年和尚，解放以后才还了俗。(Švarný, 2000, s. 1468) 这个和尚还了俗以后，觉得有点儿后悔。(Švarný, 2000, s. 1468)
退学	vystupovat ze školy, opouštět studium	他因为生病，退学了。(Švarný, 2000, s. 1472) 我已经「退了学(退学了)，不管怎么样也不能再有什么前途了。(Švarný, 2000, s. 1472)
得势	dostat se k moci, stát se vlivným	没想到他得了势就不认得老朋友了。(Švarný, 1999, s. 840)
失势	ztratit moc, ztratit vliv	(Švarný, 1999, s. 840)
变节	zradit své přesvědčení	被捕的同志会不会因为怕受刑而变了节呢?(Švarný, 1999, s. 886) 到现在我才知道他原来是变[了]节了。(Švarný, 1999, s. 886)

就职	nastoupit úřad, nastoupit výkon funkce	他父亲已被任命为部长，明天「就职(就上任)。(Švarný, 1999, s. 890) 他是昨天才「就的职(上的任)。(Švarný, 1999, s. 890) 明天是新总较就职的日子。(Švarný, 1999, s. 890)
失业	ztratit práci, být bez zaměstnání	他叔叔又失业了。(Švarný, 1999, s. 968) 我们其中不少人从前部失过业。(Švarný, 1999, s. 968)
拆伙儿	rozpadnout se char. kolektiv, parta etc.	他们那个歌舞团成立了才一个礼拜就「拆伙儿(散伙儿)了。(Švarný, 2000, s. 1458) 情况越来越不好，咱们「拆了伙儿(散了伙儿)各奔前程吧！(Švarný, 2000, s. 1458)
散伙儿	rozpadnout se char. kolektiv, parta etc.	他们那个歌舞团成立了才一个礼拜就「拆伙儿(散伙儿)了。(Švarný, 2000, s. 1458) 情况越来越不好，咱们「拆了伙儿(散了伙儿)各奔前程吧！(Švarný, 2000, s. 1458)
入伍	vstoupit do vojenské služby	(Švarný, 1999, s. 1152)
退伍	odejít z vojenské služby	我父亲 1960 年退伍以后就在家乡的人民公社里当饲养员。(Švarný, 1999, s. 1152)
转运	mít (najednou) štěstí, být účasten zvratu osudu k lepšímu, štěstí přeje	他今年转运了，一下子升了好几级，工赍提高了不少。(Švarný, 1999, s. 868) 他转运以后，样样儿都如意。(Švarný, 1999, s. 868)
守寡	zůstat vdovou, po smrti manžela zůstat neprovdanou	她守了十年寡才又结婚。(Švarný, 2000, s. 1720)
成仙	stát se Nesmrtelným, stát se zázračnou bytostí 2 věty	传说他死了以后就成[了]仙了。(Švarný, 2000, s. 1488)

2.3.6.3 Slovesa vyjadřující změnu stavu věcí

染色	barvit, obarvovat	一般毛料子用家庭染法就染不上色。(Švarný, 2002, s. 68)
没房	zatopit domy	水已经没[了]房了, 不知道那位生病的老太太跑出来了没有? (Švarný, 2002, s. 72)
落价	klesat na ceně	米已经落[了]两次价[儿]了。(Švarný, 1999, s. 308)
涨价	stoupat na ceně	米涨[了]价[儿]了。(Švarný, 1999, s. 308)
镀银	postříbřit	我们做化学实验把铜子儿镀了一层银。(Švarný, 1999, s. 312)
决口	prolomit se, dostat trhlinu	河堤「决了口[儿]」(决了个口子)整个[儿]村子都淹了。 (Švarný, 1999, s. 388)
减产	vykazovat pokles výroby	去年水灾很严重, 各地农业都减产了。(Švarný, 1999, s. 558)
减价	být zlevněn	鸡蛋减过两次价了。(Švarný, 1999, s. 558)
贬值	ztrácet hodnotu, ztrácet kupní sílu	国民党的金元券「已经贬过不知多少次值了(不知已经贬值多 少次了)。(Švarný, 1999, s. 692)
杀价儿	přehnaně srážet cenu	你杀价儿杀得太狠, 这笔生意怕作不成。(Švarný, 1999, s. 860)
变质	změnit se co do kvality, změnit své vlastnosti, zkazit se	这东西「搁久了(搁得日子久了), 已经变[了]质了。 (Švarný, 1999, s. 1074) 这酒变质了, 也许还可以做菜用。(Švarný, 1999, s. 1074)
吹台	rozpadnout se, neuskutečnit	他们的摄影小组只开了一次会就吹[了]台了。(Švarný, 1999, s. 1234)
落色	ztrácet barvu, blednout	这块布「落了色了(掉了色了), 变得不好看了。(Švarný, 2000, s. 1356)
落架	rozvalit se, být ve zříceninách	这所旧房子已经落了架了。(Švarný, 2000, s. 1356)
停刊	přestat vycházet	解故以前《新华日报》常常被迫停刊。(Švarný, 2000, s. 1470) 这种杂志停过几次刊, 可是因为读者的要求, 只得重析「发 刊(出版)。(Švarný, 2000, s. 1470)
退色	ztrácet barvu, vyblednout	这种布不退色。(Švarný, 2000, s. 1472) 这块布虽然退了色了, 可是还很好看。(Švarný, 2000, s. 1472)

出轨	vykolejit se	就在这个地方，火车出过两次轨。(Švarný, 1999, s. 848)
捎色	ztrácet barvu, blednout	真可惜，这块料子被太阳晒得捎色了。(Švarný, 2002, s. 68)
垮台	rozpadnout se, rozvalit se	法国的内阁又垮[台]了。(Švarný, 2000, s. 1620) 这个新政府也许一时「垮不了台（不会垮台「不会倒台」）。(Švarný, 2000, s. 1620)

2.3.6.4 Slovesa vyjadřující změny týkající se přírody

立夏	začíná léto (podle rolnického kalendáře)	(Švarný, 2002, s. 278)
上冻	pokrýt se ledem char. vodní toky a vodní plochy	河上冻了。(河冻了。「河上封了冻了。「河封冻了」。 (Švarný, 2000, s. 1454) 现在才十月，怎么就上了冻了。(Švarný, 2000, s. 1454)
冻冰	zmrznout, zamrznout, pokrýt se ledem char. voda	外面冻冰了。(Švarný, 2000, s. 1454) 他把水放进冰箱，不一会儿就冻成冰了。(Švarný, 2000, s. 1454)
结冰	tuhnout v led, tvoří se ledový příkrov expl. na řece, jezere	河里结冰了没有？（河[水]冻了没有？）。(Švarný, 1999, s. 722) 茶杯里的水「结冰了（冻冰）」。(Švarný, 1999, s. 742) 湖上已经结了很的冰。(Švarný, 1999, s. 722)
立春	nastává jaro	(Švarný, 1999, s. 568)
立秋	nastává podzim	(Švarný, 1999, s. 570)
立冬	nastává zima	今天立冬。(Švarný, 1999, s. 570)

2.3.7 Slovesa bez zařazení

2.3.7.1 Slovesa, jež nemohla být zařezena do předchozích kategorií

同乡	být rodákem z téhož kraje	(Švarný, 2002, s. 24)
遇救	být zachráněn, obdržet záchranu	那次他「矢足落海虽然遇救了(矢足落海虽然遇了救「不小心掉在海里虽然被人救起来了「不小心掉在海里虽然被人救出来了), 后来还是得了严重的肺炎。(Švarný, 1999, s. 366)
出名	slavný	捷克啤酒「很有名(很出名「很有名气「是很有名的「是很出名的)。(Švarný, 1999, s. 616)
禁烟	je zakázáno kouření opia, platí zákaz kouření	这里禁烟禁了五年了。(Švarný, 1999, s. 926) 禁了烟以后, 再吸鸦片就是犯法的了。(Švarný, 2000, s. 1352)
登记	být zaznamenán, být zanesen do seznamu	办公室里的每件家具都「登记过了(登过记了)。(Švarný, 1999, s. 996)
亡国	hyne stát	栗是亡了国也就保不住家了。(Švarný, 1999, s. 1122)
下葬	být pohřbíván expl. s obřady	什么时候下葬?(Švarný, 2000, s. 1414)
出丧	koná se pohřeb, být pohřbíván	你知道他父亲哪天出丧?(Švarný, 2000, s. 1600) 出过丧以后, 不是直系亲属的人都脱孝服。(Švarný, 2000, s. 1600)
合身儿	slušet char. oděv	甲: 我的衣服合不合身?乙: 合身儿。不合身儿。(Švarný, 1999, s. 526)
炼丹	získat pilulku magických účinků expl. taoistická praktika	(Švarný, 1999, s. 864)

2.3.7.2 Slovesa, která nevyjadřují žádnou činnost či aktivitu, která má něco společného s člověkem

掉色	pouštět barvu	甲：这块布掉不掉色？乙：不掉[色]。（甲：这块布落不落色？乙：不落[色]。）(Švarný, 2002, s. 68)
发酵	kvasit, fermentovat	米已经发[了]酵了。(Švarný, 1999, s. 540)
过冬	trávit zimu	(Švarný, 1999, s. 570)
耐寒	být odolný proti chladu	这种植物很耐寒。(Švarný, 1999, s. 724) 松树耐寒，多半生长在北方。(Švarný, 1999, s. 988)
成句[儿]	řadit se ve větu, dávat smysl char. slova	孩子会说话了，可是还「说不成句[儿]（说不成句子）。(Švarný, 1999, s. 804)
失传	zaniká tradice expl. rozumí se tradovaná znalost, dovednost	到现在，这种秘方早已失[了]传了。(Švarný, 1999, s. 872)
误点	mít zpoždění char. dopravní prostředek	火车误点误了九分钟。(Švarný, 1999, s. 912)
耐冬	přezimující, neodumírající během zimního období	这神花草耐不了冬，所以不必再保藏它了。(Švarný, 1999, s. 988)
出奇	být podivným, děje se divná věc	钱刚才还在桌子上,现在就不见了，真是出了奇了。(Švarný, 1999, s. 1008)
砸锅	to je malér, pokazit se	真砸了锅了。(Švarný, 1999, s. 1162) 这件事情砸了锅了。(Švarný, 1999, s. 1162)
完蛋	je konec, je po všem, vše je ztraceno	让爸爸知道了那就完蛋了。(Švarný, 1999, s. 1250) 这次考试不及格，就完了蛋了。
巴锅	přischnout k hrnci	小米粥巴了锅了。(Švarný, 1999, s. 1270)
成灾	stát se pohromou, dát vznik pohromě	今年春天大水成灾,涛了不少地。(Švarný, 1999, s. 1280)
返潮	vlnout	我屋子里墙都返潮了。(Švarný, 1999, s. 1292)
延期	být odložen, mít prodloužen termín, mít	那事儿又延期了。(Švarný, 2000, s. 1586)

prodlouženou lhůtu

这件事儿已经「延过好几次期了（延期好几次了）还是赶紧办了吧！（Švarný, 2000, s. 1586）

结果[儿] plodit (char.stromy)

这棵树明年就可以结果[儿]了。（Švarný, 1999, s. 340）

腾空 vznést se do výše, vylétn
vzhůru

要想腾空没有翅膀儿不行。（Švarný, 2000, s. 1708）

孙悟空将身一纵，就腾了空了。（Švarný, 2000, s. 1708）

2.4 Rozdělení sloves dle oddělitelnosti složek

2.4.1 Slovesa, jejichž složky jsou oddělitelné

2.4.1.1 Slovesa obsahující složky, které rozvíjejí slovesnou část

落第	propadnout při zkoušce	他的祖父是个落了第的秀才。(Švarný, 2002, s. 2)
成人	dospěti, stát se dospělým	等你成了人, 我就可以放心了。(Švarný, 2002, s. 8) 等到孩子们都长大成人的时候儿, 做母亲的就可以不必担心了。(Švarný, 2002, s. 8) 我已经离开家十年了, 我的大儿子都已经成人了。(Švarný, 1999, s. 744)
做寿	oslavovat narozeniny (v pokročilejším věku)	他昨天刚做过寿, 今天就中风了。(Švarný, 2002, s. 12)
务农	zabývat se zemědělstvím	我祖父和父亲都是务农的(我爷爷跟爸爸都是种地的)。(Švarný, 2002, s. 14) 我父亲曾务过农, 后来改经商。(Švarný, 2002, s. 14)
播种	sít	这块地播过种了, 别把鸡放进去。(Švarný, 2002, s. 16)
同学	chodit spolu do školy	他跟赵立民同过学。(Švarný, 2002, s. 24)
道白	recitovat, pronášet mluvenou řeč, recitovat (mluvené vsuvky mezi zpívanými áriemi v čínské opeře)	老旦道完了白, 又唱了一段儿。(Švarný, 2002, s. 66) 「道完了白(说完了道白)还要唱一段儿。(Švarný, 2000, s. 210)
染色	barvit, obarvovat	一般毛料子用家庭染法就染不上色。(Švarný, 2002, s. 68)
没房	zatopit domy	水已经没[了]房了, 不知道那位生病的老太太跑出来了没有?(Švarný, 2002, s. 72)
签字	podepisovat se	这封信部长「签过字(签过名)了吗?(Švarný, 2002, s. 120) 请在这张纸上「签名(签字)。(Švarný, 2000, s. 1704)

		外国教授也在我们的和平呼呼书上签了名。(Švarný, 2000, s. 1704)
		这文件上的签名看不清楚。(Švarný, 2000, s. 1704)
签名	podepisovat se	这封信部长「签过字（签过名）了吗？(Švarný, 2002, s. 120) 签完[了]名请到客厅去。(Švarný, 1999, s. 614) 她[一]赌气把他的象片儿撕了。(Švarný, 2000, s. 1704) 请在这张纸上「签名（签字）。(Švarný, 2000, s. 1704) 外国教授也在我们的和平呼呼书上签了名。(Švarný, 2000, s. 1704) 这文件上的签名看不清楚。(Švarný, 2000, s. 1704)
失信	nedržet slovo, nedostát slibu, slovu	黄文友对她已经失过三次信了。(Švarný, 2002, s. 120) 她已经很多次失信了，我再不去找她了。(Švarný, 1999, s. 968) 我们相处了好几年，他从来没失过一次信。(Švarný, 1999, s. 968)
见面[儿]	setkat se, osobně se vidět	甲：你跟他见过面[儿]吗？乙：见过好几次了。还没见过呢。(Švarný, 2002, s. 150)
下乡	odebrat se na venkov (a tam pracovat), jít na venkov (působit, pracovat)	捷克人喜欢下乡多过假期。(Švarný, 2002, s. 154) 我的同事们有的都下过两次乡了。(Švarný, 1999, s. 822)
间苗	prothávat sazenice, jednotit	这块地已经间过苗了。(Švarný, 2002, s. 160)
进屋	vstoupit do místnosti	一进屋[子]就问见一股酒味儿。(Švarný, 2002, s. 160) 他进了屋[子]就赶紧把窗户关了。(Švarný, 2002, s. 160)
辞岁	uctivě se poklonit	孩子们向父母辞过岁以后，大家又一同谈起新年的计划。(Švarný, 2002, s. 180)
过期	prochází doba platnosti, míjí lhůta	你这张票已经过期了。(Švarný, 2002, s. 198)
游园	procházet se v parku,	春节那天我们班的同学都在颐和园游园联欢，游完了园又一

	bavit se procházením v parku	块儿去看了电影儿。(Švarný, 2002, s. 218)
认错儿	přiznat svou vinu, omluvit se	他不肯认错儿。(Švarný, 2002, s. 244)
		他已经认了错儿了, 就别再骂他了吧!(Švarný, 2002, s. 244)
告别	loučit se, rozloučit se, odloučit se	他跟朋友告了别就动身了。(Švarný, 2002, s. 250)
		李林告别了年老的母亲(李林和年老的母亲告别以后)就到东北垦荒去了。(Švarný, 2002, s. 250)
		我离开布拉格以前得到各处去「告别(辞别)。(Švarný, 2002, s. 402)
		他跟我们告了别以后就匆匆忙忙的走了。(Švarný, 2002, s. 402)
受热	dostat úpal	他一定是受了热了。(Švarný, 2002, s. 254)
吃亏	utrpět škodu, utrpět ztrátu	吃一次亏就学一次乖。(Švarný, 1999, s. 1276)
		俗语说, “好汉不吃眼前亏”。(Švarný, 1999, s. 1276)
参军	vstoupit do vojska	跟我同班的同学差不多都参军了。
		他参了军不久, 就当了班长。(Švarný, 1999, s. 296)
道谢	děkovat, vyjadřovat své díky	我来向你道谢。(Švarný, 1999, s. 306)
		甲:你向客人道过谢了吗? 乙:道过[谢]了(甲:你谢过客人了吗? 乙:谢过了)。(Švarný, 1999, s. 306)
谢罪	přiznávat vinu a omlouvat se	他亲自来向你「谢罪(让错)了, 不要再生气了吧!(Švarný, 1999, s. 308)
		我「谢完了罪(谢过罪「谢过了罪)就走了。(Švarný, 1999, s. 308)
落价	klesat na ceně	米已经落[了]两次价[儿]了。(Švarný, 1999, s. 308)
涨价	stoupat na ceně	米涨[了]价[儿]了。(Švarný, 1999, s. 308)
交费	zaplatit příspěvek	甲:你「交了费(交费了)没有? 乙:交了。没有。(Švarný, 1999, s. 324)
		交了[学]费才能去上课。(Švarný, 1999, s. 324)
离婚	rozejít se, rozvést se	甲:他们到底离了婚了吗? 乙:我也没打听这个事儿。(Švarný,

		1999, s. 330)
		他们俩离婚了。(他们俩离了。)(Švarný, 1999, s. 330)
		他还不到四十岁, 已经离过两次婚了。(Švarný, 1999, s. 1232)
为难	být v nesnadné situaci, mít nesnáze	这可叫我为了难了。(Švarný, 1999, s. 336)
着意	věnovat pozornost, všímat si	他对这事儿早就「着意了(着了意了)。(Švarný, 1999, s. 344)
着慌	rozčilovat se, vzrušovat se, být nervózní, ztrácet hlavu	看见孩子病势转重, 她着了慌了。(Švarný, 1999, s. 352)
		你着什么慌啊, 慢慢儿地来吧!(Švarný, 2000, s. 1532)
解放	být rozpustilý, dopřávat si svobody	妈妈不在家, 你可解了放了。(Švarný, 1999, s. 354)
立功	získat si zásluhy, vyznamenat se	战争的时候儿他立过几次功。(Švarný, 1999, s. 360)
		在解放天津的战役里我们班集体立了二等功。(Švarný, 1999, s. 360, 536)
遇救	být zachráněn, obdržet záchranu	那次他「矢足落海虽然遇救了(矢足落海虽然遇了救「不小心掉在海里虽然被人救起来了「不小心掉在海里虽然被人救出来了), 后来还是得了严重的肺炎。(Švarný, 1999, s. 366)
赶集	jít na jarmark	天还没亮, 祖母就[去]赶集去了。(Švarný, 1999, s. 386)
		赶完了集, 上我家来吃午饭啊!(Švarný, 1999, s. 386)
决口	prolomit se, dostat trhlinu	河堤「决了口[儿](决了个口子)整个[儿]村子都淹了。(Švarný, 1999, s. 388)
跳伞	seskočit padákem	我已经跳过三次伞了。(Švarný, 1999, s. 396)
告假	říkat si o dovolenou, žádat dovolenou	他明天下乡去看母亲, 已经告好了假了。(Švarný, 1999, s. 402)
告辞	loučit se, odcházet	对不起, 我得告辞了。(Švarný, 1999, s. 402)
		我跟她告了辞没在说别的就走了。(Švarný, 1999, s. 402)
挂心	znepokojovat se, starostlivě se znepokojovat, být neklidný	(Švarný, 1999, s. 402)
		这点儿小事儿别老挂在心上。(Švarný, 1999, s. 1170)

		不要为了这件小事儿挂心。(Švarný, 1999, s. 1170)
放心	neznepokojovat se	他们一天不回来我就一天放不下心。(Švarný, 1999, s. 404)
记功	učinit pochvalný záznam expl. O dobrém výkonu	因为我们练兵的成绩很好, 上级给我们全班记了一功。 (Švarný, 1999, s. 410)
许愿	učinit slib	你许了愿就得还[愿]。(Švarný, 1999, s. 428) 许了愿就得还[愿]。(Švarný, 1999, s. 486) 死就死吧, 我不愿意再逃一次难了。(Švarný, 2000, s. 1444)
办公	pracovat	等父亲办完[了]公休息一会儿再去麻烦他吧! (Švarný, 1999, s. 468) 办公时间不应该做私人的工作。(Švarný, 1999, s. 468) 他刚找着事儿, 办了三天公又病了。(Švarný, 1999, s. 512)
停工	zastavit práci	因为没电, 我们厂上个月停了好几次工。(Švarný, 1999, s. 480)
除草	plít, ničit plevel	除完了草, 我们又松了松土。(Švarný, 1999, s. 492)
发言	pronášet řeč, mít projev	会上很多人发了言。(Švarný, 1999, s. 494)
理发	stříhat vlasy, upravovat vlasy	理完了发再去洗个澡,那才舒服呢! (Švarný, 1999, s. 494)
脱险	vyvážnout z nebezpečí, zachránit se	这次飞机失事只有三个人脱险。(Švarný, 1999, s. 498) 我们这次可脱[了]险了。(Švarný, 1999, s. 498) 大家都欢迎脱险回来的英雄去了。(Švarný, 1999, s. 498) 这架飞机失事只有三个人脱险。(Švarný, 1999, s. 1052) 病人这回要是还脱不了险那就没希望了。(Švarný, 1999, s. 1052)
保险	být pojištěn, dát se pojistit (proti nebezpečí)	我们的房子也保[了]险了。(Švarný, 1999, s. 498)
练兵	podrobovat se vojenskému výcviku	练好了兵才可以参加战斗。(Švarný, 1999, s. 518)
换班	střídat směnu, střídat se v práci	现在正是换班的时候儿。(Švarný, 1999, s. 522) 甲: 门口儿的警卫员换过班了吗? 乙: 刚换过。(Švarný, 1999, s. 522)
合婚	dohodnout se o sňatku,	这两家[儿]从前有仇, 现在「却(到)合[了]婚了。(Švarný,

	spříznit se prostř. sňatku	1999, s. 526)
伤风	mít rýmu	我昨天受了凉，今天伤风了。(Švarný, 1999, s. 538) 他受了一点儿凉又伤了风了。(Švarný, 1999, s. 538) 孩子伤风伤得很厉害。(Švarný, 1999, s. 956)
走风[儿]	vyjít najevo, prozradit se	那事儿走了风[儿]了。(Švarný, 1999, s. 538) 甲：是什么人走的风[儿]？乙：这可查不出来。(Švarný, 1999, s. 538)
发酵	kvasit, fermentovat	米已经发[了]酵了。(Švarný, 1999, s. 540)
剪发	ustříhnout vlasy, dát si ustříhnout vlasy	她是剪过发的哪！(Švarný, 1999, s. 542)
出差	být na služební cestě	王五七月里已经出过好几次差了，让则人去吧。(Švarný, 1999, s. 544)
减刑	snižovat trest	他在劳动改造中表现得很好，「已经减过两次刑了（已经两次减刑了「已经减刑两次了」)。(Švarný, 1999, s. 558)
减价	být zlevněn	鸡蛋减过两次价了。(Švarný, 1999, s. 558)
乘凉	občerstvovat se chládkem	吃完了饭乘会儿凉再睡吧。(Švarný, 1999, s. 558)
挂号	zapsat pořadí, dát se zapsat do pořádku, přihlásit	到医院去看病得先挂号。(Švarný, 1999, s. 566) 甲：你挂过号了吗？乙：挂过了。(Švarný, 1999, s. 566)
完篇	být dokončen, být napsán char. články	我的论文还没「完篇(写完)。(Švarný, 1999, s. 582) 我的论文总算「完了篇了（写完了)。(Švarný, 1999, s. 582)
续弦	znovu se oženit	小春的娘死了半年了，人家都劝他爹「再续个媳妇儿(续弦)。(Švarný, 1999, s. 588) 他妻子死了以后，他是不是「续过弦了（又结婚了)？(Švarný, 1999, s. 588)
散步	procházet se	「饭后（吃完了饭)应该散一会儿步。(Švarný, 1999, s. 592)
站队	řadit se, stavět se do řady	等你们「站好了队我们就出发。(Švarný, 1999, s. 608)
排队	řadit se, stavět se do řady	等你们「排好了队我们就出发。(Švarný, 1999, s. 608) 我们排好了队报数儿的时候儿才发现少了一个人。(Švarný,

		1999, s. 1198)
		老师叫学生在院子里排队。(Švarný, 1999, s. 1198)
冲锋	vyrážet k útoku	敌人胡乱地冲过几次锋, 除了给我们送来更多的战利品以外没有任何收获。(Švarný, 1999, s. 610) 他在冲锋的时候儿被枪弹打中了。(Švarný, 1999, s. 610)
分红	dostat podíl na zisku, dostat svůj peněžní podíl	等我分了红[利], 给你买一件新大衣。(Švarný, 1999, s. 612)
动武	prát se expl. at' už se zbraní nebo beze zbraně	他们先是吵嘴, 后来「动起武来了(打起来了)。(Švarný, 1999, s. 618) 你们两个人辩论是可以的, 可是不要动武。(Švarný, 1999, s. 618)
毕业	skončit studium, absolvovat, zakončit školu, zakončit kurz, graduovat	甲: 毕业以后你到哪儿去工作? 我决定下乡。(Švarný, 1999, s. 626) 大考有一门儿功课不及格就毕不了业。(Švarný, 1999, s. 626) 我现在在查理大学哲学系亚非科三年级, 再过两年就毕业了。(Švarný, 2000, s. 1514) 他小学毕了业就进了工业专科学校。(Švarný, 2000, s. 1514) 你要是不参加最后的考试就「毕不了业(不能毕业)。(Švarný, 2000, s. 1514)
备课	připravovat se na přednášky char. vyučující	他用很多时间备课。(他备课的时间很长。)(Švarný, 1999, s. 642) 教授备完课就散步去了。(Švarný, 1999, s. 642)
备礼	chystat dárek	我「备了礼(预备了礼物), 让弟弟送给他。(Švarný, 1999, s. 642)
请假	žádat o volno	上[个]月我已经请过一次假了, 不能再请了。(Švarný, 1999, s. 644)
接枝	očkovat, štěpovat	他是我们果园里的接枝专家。(Švarný, 1999, s. 646) 苹果树接了枝以后长得不错。(Švarný, 1999, s. 646) 我给苹果树接过枝, 可是没成功。(Švarný, 1999, s. 646)

撒欢儿	skotačit, skákat radostí char. děti, psi	狗一看见我，就撒起欢儿来了。(Švarný, 1999, s. 664)
	živě a vesele poskakovat char. děti, psi	狗看见主人回来了撒了半天欢儿。(Švarný, 2000, s. 1722)
解渴	uhasit žízeň	我喝了三大杯凉水总算解了渴了。(Švarný, 1999, s. 668) 吃冰淇淋解不了渴。(Švarný, 2000, s. 1694)
充军	posílat do vyhnanství konat voj. službu	他被充军到西伯利亚去了。(Švarný, 1999, s. 670) 他祖父被封建统治者充过军。(Švarný, 1999, s. 670) 我那个朋友坐过牢，也充过军。(Švarný, 1999, s. 1188)
养伤	zotavovat se po zranění	等你养好了伤就可以回到前线去了。(Švarný, 1999, s. 674)
动手	bít se, prát se	他们吵了一会儿，就动起手来了。(Švarný, 1999, s. 684)
作战	účastnit se boje	你别看他挂着这么些奖章，实际上他从来没「作过战(打过仗)。(Švarný, 1999, s. 690) 他平时看起来很老实，可是作战的时候儿非常勇猛。(Švarný, 1999, s. 690)
宣战	vyhlásit válku	日本没宣战就轰炸了珍珠港。(Švarný, 1999, s. 690) 虽然没宣过战，仗可是已经打了好几年了。(Švarný, 1999, s. 690) 五一，工厂又提高了生产指标，这不是公开地向其他厂宣战吗？(Švarný, 1999, s. 690)
挑战	vyhlásit soutěž, vyzvat k soutěži	他们向我们这队「宣过战(挑过战)」，可是我们一直没应战。(Švarný, 1999, s. 690)
值班	mít službu, směnu	甲：今天食堂里是谁值班？乙：好象是老赵。(Švarný, 1999, s. 693) 我上星期日刚值过班，怎么又该我值班呢？(Švarný, 1999, s. 693)
变脸	zachmuřit se, změnit výraz obličeje expl. v nevoli	一听这话他就变了脸了。(Švarný, 1999, s. 694)

打杂儿	vykonávat různé pomocné úkoly	你自己要是干不了就找一个人来打杂儿吧。(Švarný, 1999, s. 700) 我给他打过杂儿。(Švarný, 1999, s. 700)
升旗	vztyčit vlajku	早上升完了旗我们就做体操。(Švarný, 1999, s. 716)
受寒	nachladit se	我母亲的病大概是因为受了寒了。(Švarný, 1999, s. 724)
投降	kapitulovat, vzdát se	敌人向我们投降了。(Švarný, 1999, s. 726) 他向解放军战士投了降, 受到了宽大待遇。(Švarný, 1999, s. 726) 对已经放下武器投降的敌人我们都宽待。(Švarný, 1999, s. 726)
登陆	vyložit se, provést výsadek	敌人登陆以后立刻被民兵包围了。(Švarný, 1999, s. 736) 没有合适的地方船不能靠岸, 他们就「登不了陆(不能登陆)。(Švarný, 1999, s. 736)
成功	dosáhnout úspěchu, zdařit se	我们的试验作到第十五次才成功。(Švarný, 1999, s. 744) 这件事大概成不了功。(Švarný, 1999, s. 744) 这回要是还成不了功, 我就不干了。(Švarný, 1999, s. 744)
升级	postoupit v hodnosti, postoupit do vyšší třídy	他成绩不好, 怕不能「升级(升班)。(他成绩不好, 怕「升不了级(升不了班)。(Švarný, 1999, s. 756) 听说你升[了]级了, 恭喜恭喜! (Švarný, 1999, s. 756)
偷懒[儿]	lajdačit, ulejšvat se, potají lenořit	作什么事都得负责, 不许偷懒[儿]。(Švarný, 1999, s. 784) 你偷不了懒[儿], 我看着你哪! (Švarný, 1999, s. 784) 好好儿[的]干, 别偷懒[儿]。(Švarný, 2000, s. 1672)
考试	podrobovat se zkoušce	我们明天考试, 不能陪你去玩儿。(Švarný, 1999, s. 786) 「考试完了(考完[了]试)就按程度分班。(Švarný, 1999, s. 786) 你考完试了?(你考完了?) (Švarný, 1999, s. 786)
具保	poskytnout ručení	结果是他那开布店的舅舅「具[了]保(具的保), 把他从警察

		局领出来了。(Švarný, 1999, s. 788)
及格	dosáhnout úspěchu, projít expl. při zkoušce	你考试及了]格了吗?(Švarný, 1999, s. 802, 1148) 你要是还不准备,那么这次考试还及不了格。(Švarný, 1999, s. 802)
转向[儿]	ztratit směr, ztratit orientaci	我们文转了向[儿],现在我们往那儿走?(Švarný, 1999, s. 804)
认真	brát záležitost vážně, brát záležitost jako skutečný fakt	他不过是说笑话,别认真!(Švarný, 1999, s. 806) 我们跟他说着玩儿的,没想到他会认了真了。(Švarný, 1999, s. 806)
发幅	tloustnout	你最近发幅了。(Švarný, 1999, s. 814) 她可真发了幅了,胖得都跟个球儿似的了。(Švarný, 1999, s. 814)
绝交	přerušit styky (přátelské)	他们俩家儿早就绝[了]交了。(Švarný, 1999, s. 834) 从发生了那件事儿以后,他们俩就绝了交了。(Švarný, 2000, s. 1430)
得势	dostat se k moci, stát se vlivným	没想到他得了势就不认得老朋友了。(Švarný, 1999, s. 840)
便血	mít ve stolici krev	母亲便了几次血,应该赶紧找大夫看看。(Švarný, 1999, s. 842) 他便血的情茈很厉害,请快送他上医院吧!(Švarný, 1999, s. 898)
出轨	vykolejit se	就在这个地方,火车出过两次轨。(Švarný, 1999, s. 848)
宣誓	vyhlašovat přísahu, přísahat	新队员在入队仪式上宣过誓,就都成为正式队员了。(Švarný, 1999, s. 870) 你入党的时候儿宣的誓难道忘了吗?(Švarný, 1999, s. 870)
失传	zaniká tradice expl. rozumí se tradovaná znalost, dovednost	到现在,这种秘方早已失[了]传了。(Švarný, 1999, s. 872)
负约	nedostát slovu, nedostavit se (na sjednanou schůzku)	上次我「负了约(负约了),请你原谅。 上次我「失了约(失约了),请你原谅。(Švarný, 1999, s. 876)

		我们说好了一块儿去看展览会，可是他「负约了（失约了）」。 (Švarný, 1999, s. 876)
脱节[儿]	vykloubit se, vyvrtnout se	我的胳膊不久前脱过节，现在还不能提重东西。(Švarný, 1999, s. 886)
		我的腕骨脱过节[儿]，所以现在不敢拿太重的东西。(Švarný, 1999, s. 1052)
		他把腕骨摔脱节[儿]了。(Švarný, 1999, s. 1052)
变节	zradit své přesvědčení	被捕的同志会不会因为怕受刑而变了节呢？(Švarný, 1999, s. 886)
		到现在我才知道他原来是变[了]节了。(Švarný, 1999, s. 886)
代课	suplovat přednášky, zastupovat v přednášení	对先生给我们代过课，学生们都很喜欢他。(Švarný, 1999, s. 892)
		今天你是不是可以替我代课？(Švarný, 1999, s. 892)
长肉	přibývat na váze, zesílit	这孩子吃饭很香，身上也长了肉了。(Švarný, 1999, s. 900)
致意	vyřizovat pozdrav, pozdravovat	我很感谢所有在北京的明友们对我的照顾，请代我向他们致意。(Švarný, 1999, s. 906)
		请你替我向他致意。(Švarný, 1999, s. 906)
		我向她亲切的「致过意（致意过）可是一直还没得到什么音信。(Švarný, 1999, s. 906)
致词	pronášet úvodní slovo, mít krátký projev	今天会上有捷苏友协的代表致词。(Švarný, 1999, s. 906)
		主席致过词,就开始了文娱节目。(Švarný, 1999, s. 906)
致谢	vzdávat dík, děkovat	你寄给我的书已经收到了，现在特别来向你到谢。(Švarný, 1999, s. 906)
		甲:你向姨夫到过谢了吗？乙:致过了。(甲:你向姨父致谢过了吗？乙:致谢过了。甲:你谢过姨父了吗？乙:谢过了。)(Švarný, 1999, s. 906)
误事	zanedbat svou práci (příležitost)	他这次又是因为喝酒误了事。(Švarný, 1999, s. 912)
介意	urazit se, vadit, pociťovat jako obtíž	这种小事儿不必介意。(Švarný, 1999, s. 912)
		你介什么意？(Švarný, 1999, s. 912)
		上次说的话你真介[了]意了？这我可没想到。(Švarný,

		1999, s. 912)
打印	přikládat razítko expl. s názvem úřadu, se jménem jednotlivce	他签了名，还打了印(盖了印)。(Švarný, 1999, s. 916)
盖印	přikládat razítko expl. s názvem úřadu, se jménem jednotlivce	他签了名，还打了印(盖了印)。(Švarný, 1999, s. 916)
抽筋[儿]	být v křečích, být postižen křečí	他游泳的时候儿腿「抽筋儿了(抽了筋[儿]),所以淹死了。(Švarný, 1999, s. 924)
禁烟	je zakázáno kouření opia, platí zákaz kouření	这里禁烟禁了五年了。(Švarný, 1999, s. 926) 禁了烟以后，再吸鸦片就是犯法的了。(Švarný, 2000, s. 1352)
失约	nedodržel úmluvu expl. nedostavit se na určené místo	她失过好几次约，我不信她的话了。(Švarný, 1999, s. 944)
划拳	hrát hru na pěsti expl. při které se hádá počet, hrát „hádání prstů“ expl. druh čínské společenské hry napřímených prstů ze zatáaté pěsti	旁边儿的桌子上有人在喝酒划拳，闹得很厉害。(Švarný, 1999, s. 952) 客人都兴高彩烈的划起拳来了。(Švarný, 1999, s. 952) 大家喝酒喝得高兴，就划起拳来了。(Švarný, 2000, s. 1482)
盗墓	vykrádat hrob	古时候儿为了怕有人盗坟，常常做很多假坟。(古时候儿为了怕有人盗墓，常常做很多假墓。)(Švarný, 1999, s. 964) 从前他「盗过坟(盗过墓)」，现在已经安分务正了。(Švarný, 1999, s. 964)
失业	ztratit práci, být bez zaměstnání	他叔叔又失业了。(Švarný, 1999, s. 968) 我们其中不少人从前部失过业。(Švarný, 1999, s. 968)
发炎	zanítiti se	因为没有好好儿地消毒，伤口[儿]已经发了几次炎了。(Švarný, 1999, s. 976)
耐冬	přezimující, neodumírající během zimního období	这神花草耐不了冬，所以不必再保藏它了。(Švarný, 1999, s. 988)

登记	být zaznamenán, být zanesen do seznamu	办公室里的每件家具都「登记过了(登过记了)。(Švarný, 1999, s. 996)
出奇	být podivným, děje se divná věc	钱刚才还在桌子上,现在就不见了,真是出了奇了。(Švarný, 1999, s. 1008)
见怪	cítit se uraženým, zlobit se	我说这话请你别见怪。(Švarný, 1999, s. 1008) 跟他,你可见不得怪,你没看出他是个「白痴(傻子)吗?(Švarný, 1999, s. 1008)
复原	vrátit se do původního stavu, být jako dříve char. zdraví	我哥哥身体已经慢慢地复原了(复元了)。(Švarný, 1999, s. 1024) 只有人参才使我的身体复了原(复了元)。(Švarný, 1999, s. 1024)
还原	být jako dříve expl. ve svém chování, vnějším vzhledu	挨了一顿打,他改好了点儿,可不出三天又还了原[儿]了。(Švarný, 1999, s. 1024)
入库	ukládat do trezoru	上午收入的现款已经入了库了。(Švarný, 1999, s. 1026) 每天收入的现款必须当天入库。(Švarný, 1999, s. 1294)
入迷	dát se okouzlit, dát se unést	她看小说儿看得入了迷了。(Švarný, 1999, s. 1026)
撒野	skotačit, být rozpustilý, vyvádět	孩子在书房里坐了一整天了,让他出去撒一会儿野吧!(Švarný, 1999, s. 1032) 有客人在这儿,别撒野。(Švarný, 2000, s. 1722)
脱身[儿]	uvolnit se k odchodu, uvolnit se a odejít	大伙儿围着他,他脱不了身[儿]。(Švarný, 1999, s. 1052)
突围	prorazit obklíčení	今天夜里要是「突不成围(突不出围)就会受到很大的损失。(Švarný, 1999, s. 1056) 我们夜里要加强警戒,小心敌人突围。(Švarný, 2000, s. 1564) 这次要是「突不成围(突围不成功),损失就太大了。(Švarný, 2000, s. 1564)
告状	podávat žalobu	这纠纷本来是可以私下解决的,他偏到法院去告了一状。(Švarný, 1999, s. 1056)
分肥	rozdělovat si zisk, brát podíl na zisku	这趟子买卖他没分着肥,心里有点儿不高兴。(Švarný, 1999, s. 1070) 一帮强盗因为分肥不均,结果互相残杀起来了。(Švarný,

		1999, s. 1070)
变质	změnit se co do kvality, změnit své vlastnosti, zkazit se	这东西「搁久了（搁得日子久了），已经变[了]质了。 (Švarný, 1999, s. 1074)
		这酒变质了，也许还可以做菜用。(Švarný, 1999, s. 1074)
申冤	dostat zadostiučinění	事情察明了以后他才申了冤。(Švarný, 1999, s. 1082)
吵嘴	hádat se	不要跟我「吵架(吵嘴「拌嘴」)。(Švarný, 1999, s. 1090)
动凶	dát se do rvačky, začít se bít	他们先是吵架，后来动起凶来了。(Švarný, 1999, s. 1090)
		快走开吧，看样子他们要动凶。(Švarný, 1999, s. 1090)
		他们吵着吵着就动起凶来了。(Švarný, 1999, s. 1090)
封箱	zapečetit bednu, zapečetit schránku	你还要拿什么东西就赶快拿，「封了箱(箱子封上了)就拿不出来了。(Švarný, 1999, s. 1092)
洙澡	koupat se, brát koupel	你洙完了澡应该把澡金刷千淨。(Švarný, 1999, s. 1092)
		这个地方「洗澡(游泳)不安全。(Švarný, 1999, s. 1092)
配角	obsazovat role	我们的人才很少，为了演这出戏，老配不上角儿，你看怎么办？(Švarný, 1999, s. 1106)
摆供	rozložit obětiny	摆好了供就立刻点香！(Švarný, 1999, s. 1116)
亡国	hyne stát	粟是亡了国也就保不住家了。(Švarný, 1999, s. 1122)
玩儿命	zahrávat si (hazardovat) se životem	司机同志，你把车子开得飞快，这不是玩儿命吗？(Švarný, 1999, s. 1124)
入迷	být okouzlen, být uchvácen	他看书看得入了迷了。(Švarný, 1999, s. 1136)
砸锅	to je malér, pokazit se	真砸了锅了。(Švarný, 1999, s. 1162)
		这件事情砸了锅了。(Švarný, 1999, s. 1162)
遇害	být zavražděn, přijít o život expl. vraždou	我的朋友在这次事件里遇害了。(Švarný, 1999, s. 1162)
		没想到他在最后一段路上遇了害。(Švarný, 1999, s. 1162)
遇难	dostat se do neštěstí, přijít o život expl. při neštěstí	你哪里能了解遇过难的人的心情呢！(Švarný, 1999, s. 1162)
挂彩	být raněn, utrpět zranění expl. v boji, bitvě	上次战争中他挂过好几次彩。(Švarný, 1999, s. 1170)
		他在解放战争里挂过好几次彩。(Švarný, 2000, s. 1364)

充饥	ukojit hlad	吃土豆儿充不了机。(Švarný, 1999, s. 1188) 甲：光吃土豆儿充不了饥。乙：还是充得了饥。(Švarný, 2000, s. 1546)
充军	být ve vyhnanství	我那个朋友坐过牢，也充过军。(Švarný, 1999, s. 1188)
同居	sdílet společnou domácnost	他们同居好几年了。(Švarný, 1999, s. 1192) 他们俩只「同过居（同居过）并不是正式夫妻。(Švarný, 1999, s. 1192)
航海	plavit se po moři	甲：你航过海吗？乙：我可没航过海。(Švarný, 1999, s. 1212)
保密	zachovávat tajemství	军人在任何情况下都应当严格地「保密(保守军事秘密)。(Švarný, 1999, s. 1218) 你别跟他说什么，他「保不了密（不会保守秘密)。(Švarný, 1999, s. 1218) 会议的时间和地点是保密的。(Švarný, 1999, s. 1218)
告密	učinit oznámení na policii, udat	事情泄露得这样突然，一定是有人告了密。(Švarný, 1999, s. 1218)
撒村	klít, mluvit hrubě	她忽然「撒起村来了（撒起野来了），弄得大伙儿很不好意思。(Švarný, 1999, s. 1220)
改嫁	provdat se znovu	他一去十年没有消息，他的媳妇儿也改了嫁了。(Švarný, 1999, s. 1222)
抗日	stavět se na odpor proti Japonsku	他跟我们一起抗过日，可是以后就成了一个大汉奸。(Švarný, 1999, s. 1224) 那时候几凡是爱国的人没有不主张抗日的。(Švarný, 1999, s. 1224) 中国的抗日战争是一九三七年开始的。(Švarný, 1999, s. 1224)
游湖	bavit se na jezeře expl. procházkou po břehu, ježděním na loďkách etc.	巧得很，客人刚游完[了]湖就下雨来了。(Švarný, 1999, s. 1226)
失神	být roztržitý	他最近常常失神，不知道心里有什么事。(Švarný, 1999, s. 1230) 开汽车的时候儿你失一会儿神都不行。(Švarný, 1999, s. 1230)
费神	starat se, vynakládat	别费神了，我自己来吧！(Švarný, 1999, s. 1230)

energii

		你帮我作这事儿一定「费了不少神(费了不少心)。(Švarný, 1999, s. 1230)
吹台	rozpadnout se, neuskutečnit	他们的摄影小组只开了一次会就吹[了]台了。(Švarný, 1999, s. 1234)
团圆	sejít se pospolu	过年的时候儿我们全家就要团圆了。(Švarný, 1999, s. 1234) 我们一家人分散在天南地北, 无论如何也「不了圆了(团圆不了了「不能团圆了)。(Švarný, 1999, s. 1244)
完蛋	je konec, je po všem, vše je ztraceno	让爸爸知道了那就完蛋了。(Švarný, 1999, s. 1250) 这次考试不及格, 就完了蛋了。
济事	zachraňovat situaci, pomáhat, být co platný	这样作不济事, 怎样作才济事呢?(Švarný, 1999, s. 1258) 我看她这病很危险, 打针恐怕也「不济事了(济不了事了)。(Švarný, 1999, s. 1258)
巴锅	přischnout k hrnci	小米粥巴了锅了。(Švarný, 1999, s. 1270)
成灾	stát se pohromou, dát vznik pohromě	今年春天大水成灾, 涛了不少地。(Švarný, 1999, s. 1280) 没想到这场暴风两竟成了灾了。(Švarný, 1999, s. 1280)
助威	dodávat kuráž, povzbuzovat	我们「给你助不了威(不能给你助威)。(Švarný, 2000, s. 1326) 两个孩手在摔跤, 别的孩子在旁边儿助威。(Švarný, 2000, s. 1326)
倒牙	mít trnutí zubů	我吃青苹果倒了牙了。(Švarný, 2000, s. 1334)
搬倒	povalit posunutím	这个石墩子搬不倒。(Švarný, 2000, s. 1334)
从良	vdát se lit. dát se na dobrou cestu char. prostitutka	妓女嫁人就叫从良。(Švarný, 2000, s. 1338) 我看妳这辈子也从不了良!(Švarný, 2000, s. 1338)
失迎	opomenout jít uvítat	对不起, 失迎了(对不起没去迎接你)。(Švarný, 2000, s. 1340)
落色	ztrácet barvu, blednout	这块布「落了色了(掉了色了), 变得不好看了。(Švarný, 2000, s. 1356)

落炕	být uvržen těžkou nemocí na lůžko	他落了炕（他病得不能起床），不久就死了。（Švarný, 2000, s. 1356）
落架	rozvalit se, být ve zříceninách	这所旧房子已经落了架了。（Švarný, 2000, s. 1356）
落枕	být stížen bolestivým strnutím krku expl. důsledkem nevhodné polohy krku při psaní	你大概是睡落[了]枕了，所以脖子疼。（Švarný, 2000, s. 1356）
显怀	projevovat těhotenství, prozrazovat (svým zevnějškem) těhotenství	他媳妇儿已经显怀了。（Švarný, 2000, s. 1360） 她还没结婚哪，怎么就显了怀了？（Švarný, 2000, s. 1360）
扎彩	věšet pestré ozdoby	新娘坐的汽车已经扎好了彩。（Švarný, 2000, s. 1364）
贺年	blahopřát k Novému roku	我们去给院长「贺完了年（拜完了年）就可以回家了。（Švarný, 2000, s. 1366）
醒酒	probrat se z alkoholického opojení	他现在喝醉了，等他「醒了（酒醒了「醒过酒来）再跟他说话吧。（Švarný, 2000, s. 1374） 浓茶可以醒酒。（Švarný, 2000, s. 1374）
录音	nahrávat, zaznamenávat expl. zvukově	我们给他的钢琴演奏已经录了两次音了。（Švarný, 2000, s. 1380）
作证	svědčit, vystupovat jako svědek	我在法庭上作了证。（Švarný, 2000, s. 1382）
犯规	dopustit se přestupku proti pravidlům	要是连着犯三次规就得退出比赛。（Švarný, 2000, s. 1390） 踢足球的时候儿用手触球是犯规的。（Švarný, 2000, s. 1390）
结盟	utvořit svazek, uzavřít spojení	我们几个是结了盟的兄弟。（Švarný, 2000, s. 1396）
鼓掌	tleskat, aplaudovat	「鼓了半天掌（拍了半天手）也没人出来说话。（Švarný, 2000, s. 1404） 他莫名其妙地也跟着鼓起掌来。（Švarný, 2000, s. 1404） 歌剧闭幕以后，观众都站起来热烈地鼓掌。（Švarný, 2000, s. 1404）
缴械	odevzdávat zbraně, skládat zbraně	敌人都缴械了。（Švarný, 2000, s. 1408） 敌人缴了械就应当受到一般俘虏的待遇。（Švarný, 2000, s. 1408）

		1408)
阅兵	sledovat vojenskou přehlídku	阅过兵以后就各自回家了。(Švarný, 2000, s. 1418) 今天在检阅台上阅兵的有各兄弟国家的政府代表团。(Švarný, 2000, s. 1418) 我国每年五月九日都举行阅兵典礼。(Švarný, 2000, s. 1418)
拜寿	blahopřát k narozeninám expl. osobám úctyhodného stáří	今天是我母亲的生日, 我要回家给她拜寿去。(Švarný, 2000, s. 1420) 拜过了寿我们要走, 可是主人硬要留我们吃面。(Švarný, 2000, s. 1420)
出勤	být na služební cestě	我的间事出勤还没回来。(Švarný, 2000, s. 1424) 这个月我已经出过三次勤了。(Švarný, 2000, s. 1424)
缺勤	chybět v práci	他有病了, 今天缺勤。(Švarný, 2000, s. 1424) 王国定十年没缺过一次勤, 受到了表扬。(Švarný, 2000, s. 1424)
中暑	dostat úpal	他中暑了, 送他到医院去吧。(Švarný, 2000, s. 1426) 我有一点儿不舒服, 大酿是中了暑[气]。(Švarný, 2000, s. 1426)
齐心	být jednomyslný, táhnout za jeden provaz	只要我们大家齐心, 没有办不了的事儿。(Švarný, 2000, s. 1426) 要是大家齐了心, 这件事儿就好办了。(Švarný, 2000, s. 1426)
歇工	ustat v práci	天太热, 中午应该歇会儿工。(Švarný, 2000, s. 1452)
上冻	pokrýt se ledem char. vodní toky a vodní plochy	河上冻了。(河冻了。「河上封了冻了。「河封冻了。(Švarný, 2000, s. 1454) 现在才十月, 怎么就上了冻了。(Švarný, 2000, s. 1454)
露笑	objevuje se úsměv, zakmitnul se úsměv	他脸上露了笑了。(他脸上露出笑容了。)(Švarný, 2000, s. 1456)
露面儿	ukázat se venku, vyjít ven, ukázat se na veřejnosti char. osoba	听说他们家里住着一个亲戚, 可是从来没见过他露过面儿。(Švarný, 2000, s. 1456)
拆伙儿	rozpadnout se char.	他们那个歌舞团成立了才一个礼拜就「拆伙儿(散伙儿)

	kolektiv, parta etc.	了。(Švarný, 2000, s. 1458) 情况越来越不好, 咱们「拆了伙儿(散了伙儿)各奔前程吧! (Švarný, 2000, s. 1458)
散伙儿	rozpadnout se char. kolektiv, parta etc.	他们那个歌舞团成立了才一个礼拜就「拆伙儿(散伙儿)了。(Švarný, 2000, s. 1458) 情况越来越不好, 咱们「拆了伙儿(散了伙儿)各奔前程吧! (Švarný, 2000, s. 1458)
拜年	navštívit a blahopřát k Novému roku	咱们到亲戚家拜完了年上哪儿玩儿去? (Švarný, 2000, s. 1462)
还俗	vrátit se do světského života char. mnich či jeptiška	他当了三年和尚, 解放以后才还了俗。(Švarný, 2000, s. 1468) 这个和尚还了俗以后, 觉得有点儿后悔。(Švarný, 2000, s. 1468)
停刊	přestat vycházet	解故以前《新华日报》常常被迫停刊。(Švarný, 2000, s. 1470) 这种杂志停过几次刊, 可是因为读者的要求, 只得重析「发刊(出版)。(Švarný, 2000, s. 1470)
退色	ztrácet barvu, vyblednout	这种布不退色。(Švarný, 2000, s. 1472) 这块布虽然退了色了, 可是还很好看。(Švarný, 2000, s. 1472)
退学	vystupovat ze školy, opouštět studium	他因为生病, 退学了。(Švarný, 2000, s. 1472) 我已经「退了学(退学了), 不管怎么样也不能再有什么前途了。(Švarný, 2000, s. 1472)
退社	vystupovat z družstva	别人都想入社, 你怎么反要退社呢? (Švarný, 2000, s. 1472) 他退了社以后, 又想入社。(Švarný, 2000, s. 1472)
退烧	přestávat mít horečku	「退烧(烧退了「热退了)以后, 他就安静下来了。(Švarný, 2000, s. 1472) 吃了这付药以后, 他就退了烧了。(Švarný, 2000, s. 1472)
下操	jít z cvičení	我们受军训的时候儿早上六点钟上操, 下了操才吃早饭。(Švarný, 2000, s. 1478)
赛拳	boxovat	我跟他「比过(赛过)好几次拳。(Švarný, 2000, s. 1482)

比拳	boxovat	我跟他「比过(赛过)好几次拳。(Švarný, 2000, s. 1482)
成仙	stát se Nesmrtelným, stát se zázračnou bytostí 2 věty	传说他死了以后就成[了]仙了。(Švarný, 2000, s. 1488)
得闲[儿]	získat volnou chvíli, mít volno	我「得闲[儿](有闲空儿「有空儿)就来看你。(Švarný, 2000, s. 1492) 他一天到晚很忙, 可是「一得了闲[儿] (一有空儿) 就跑到书店去看书。(Švarný, 2000, s. 1492)
换岗	střídat stráž	城堡的门卫每四个钟头儿换一次岗。(Švarný, 2000, s. 1496)
惹事[儿]	tropit neplechu, vyvolávat nesnáze	这孩子顽皮得很, 常常在外面「惹事[儿] (惹祸)。(Švarný, 2000, s. 1496) 他随便说了一句话就「惹出事[儿]来了 (惹出祸来了)。(Švarný, 2000, s. 1496)
思凡	myslet na světské věci char. mnich, jeptiška	年轻的尼姑思凡是很可以理解的。(Švarný, 2000, s. 1498) 小尼姑从前思过凡, 可是现在只在真心养性。(Švarný, 2000, s. 1498)
下凡	sestoupit na svět char. světec, nadpřirozená bytost	这个漂亮的女孩子象是下凡的神仙。(Švarný, 2000, s. 1498) 观音下[了]凡以后, 就变成一个美丽的少女了。(Švarný, 2000, s. 1498)
寻死	pokoušet se o sebevraždu	她寻过好几回死, 糠没成功。(Švarný, 2000, s. 1506)
解闷儿	rozptýlit nudu, obveselovat	昨天我整天坐家里, 没来一个人给我解闷儿。(Švarný, 2000, s. 1530) 我们一起玩儿了一会儿纸牌, 总算解了以会儿闷儿。(Švarný, 2000, s. 1530)
验尸	ohledávat mrtvolu char. lékař, soudní znalec	得等验过尸才知道是怎么死的。(Švarný, 2000, s. 1536)
取巧	využít chytře situace, chytračit	有人说他这次比赛得胜是因为取了巧, 不是真功夫。(Švarný, 2000, s. 1538)
注册	zaregistrovat, zanést do seznamu, zapsat	差不多所有的学生都注完册了, 明天正式上课。(Švarný, 2000, s. 1544)
打仗	bojovat, válčit	听说在南美洲又打起仗来了。(Švarný, 2000, s. 1546) 让战士们吃饱睡足, 好好儿地打一仗。(Švarný, 2000, s.

		1546)
夸口	vychloubat se	你既然已经夸下了口，那就非得作出点儿成绩来不可。 (Švarný, 2000, s. 1550) 这个人一天到晚「夸口(吹牛)说他认识什么什么大人物。 (Švarný, 2000, s. 1550) 喜欢夸口的人办事情并不一定好。(Švarný, 2000, s. 1550)
哈腰	ohýbat se v pase, hrbít se	他见人就点头儿哈腰，样子讨厌极了。(Švarný, 2000, s. 1560) 老头儿哈着腰走路。(Švarný, 2000, s. 1560)
抓瞎	naslepo zařizovat, naslepo chytat kde se co dá	平常一点儿准备都没有，临考试他可抓[了]瞎了。 (Švarný, 2000, s. 1568)
延期	být odložen, mít prodloužen termín, mít prodlouženou lhůtu	那事儿又延期了。(Švarný, 2000, s. 1586) 这事儿已经「延过好几次期了(延期好几次了)还是赶紧办了吧! (Švarný, 2000, s. 1586)
灌肠	dávat výplach střev, dostávat výplach střev	动手术以前他们给我灌了两次肠。(Švarný, 2000, s. 1594)
出丧	koná se pohřeb, být pohřbíván	你知道他父亲哪天出丧?(Švarný, 2000, s. 1600) 出过丧以后，不是直系亲属的人都脱孝服。(Švarný, 2000, s. 1600)
丧命	ztratit život	这样丧命真不值得。(Švarný, 2000, s. 1602) 没想到他这么年轻就丧了命了。(Švarný, 2000, s. 1602)
垮台	rozpadnout se, rozvalit se	法国的内阁又垮[台]了。(Švarný, 2000, s. 1620) 这个新政府也许一时「垮不了台(不会垮台「不会倒台)。(Švarný, 2000, s. 1620)
结怨	znenávidět se	从那时候儿起他就跟我结了怨了。(Švarný, 2000, s. 1628)
动怒	zuřit, hněvat se	我说了这么一句话你就「动了怒了(生这么大的气),你的气量真小。(Švarný, 2000, s. 1630)
监工	dohlížet na pracovníky, dohlížet na práci	修建花园儿派什么人去监工呢?(Švarný, 2000, s. 1642) 他以前监过工，所以你可以问他那个时候儿的情况。 (Švarný, 2000, s. 1642)

		(Švarný, 2000, s. 1642)
过堂	procházet soudním řízením, být soudně stíhán	这犯人已经过了三次堂了。(Švarný, 2000, s. 1664)
拜堂	složít poklonu k nebi, zemi a rodičům expl. svatební obřad	新夫妇「拜完堂（拜了堂）宴席就开始了。(Švarný, 2000, s. 1664)
领赏	dostávat odměnu expl. zpr. za nekalé služby	这些没良心的特务暗杀了革命战士领了赏以后就喝酒赌钱去了。(Švarný, 2000, s. 1684)
焦心	trápit se, být sklíčen	这孩子老不退烧, 真叫人焦心。(Švarný, 2000, s. 1690) 这么久不来信, 真叫斗妈妈「焦心（焦了心了）。(Švarný, 2000, s. 1690) 你生了病焦心也没有用。(Švarný, 2000, s. 1690)
销假	oznámit skončení dovolené expl. a nastoupit práci	我是昨天[坐]夜车回来的, 今天一早就到机关去销了假。(Švarný, 2000, s. 1692)
摔交	udělat přemet, svalit se, praštit sebou expl. po uklouznutí, podražení nohou etc.	路不平, 小心[别]摔交。(Švarný, 2000, s. 1714) 便道上结了一层冰, 我来的时候儿摔了好几交。(Švarný, 2000, s. 1714)
撒种	sít	年义务劳动的时候儿我撒过种, 所以对这个有点儿经验。(Švarný, 2000, s. 1722) 合作社的社员们都在田里撒种呢。(Švarný, 2000, s. 1722)
布局	přivodit situaci, nastrojít atmosféru	甲: 这件事儿是谁布的局? 乙: 这可查不出来。(Švarný, 1999, s. 640) 一切全都布好了局了, 专等他来自投罗网。(Švarný, 1999, s. 640)
起章[儿]	načrtnout koncept	写文章以前先要[起[个]章儿(起[个]章稿儿)。(Švarný, 1999, s. 632) 那封信我已经起好[了]章[儿]了。(Švarný, 1999, s. 632) 他起章[儿]很快。(他起章[儿]起得很快。他起起章[儿]来很快。)(Švarný, 1999, s. 632)

着慌	rozčilovat se, vzrušovat se, být nervózní, ztrácet hlavu	看见孩子病势转重，她着了慌了。(Švarný, 1999, s. 352) 你着什么慌啊，慢慢儿地来吧！(Švarný, 2000, s. 1532)
生利	přinášet zisk	把钱存在银行里生利[线]比随便花了好。(Švarný, 1999, s. 844) 把钱存在银行里生不了多少利[钱]。(Švarný, 1999, s. 844)
入股[儿]	účastnit se svým podílem, dát svůj podíl	入股[几]你们票是给他送礼物，「我也入一股[儿] (也算我一股[儿])」。(Švarný, 2000, s. 1606) 我父亲在朋友开的铺子里入了股[几]。(Švarný, 2000, s. 1606)
治标	léčit symptom, léčit vnější projevy nemoci, léčit vnější projevy zla	这种药恐怕「只治得了标，治不了本 (只能治标，不能治本)」。 (Švarný, 2000, s. 1474) 我们当前的目的是治标，最后的目的是治本。(Švarný, 2000, s. 1474)
安家	usadit se expl. s rodinou	他想在北京城里安家。(Švarný, 1999, s. 514) 她的俩儿子都在农村安了家。(Švarný, 1999, s. 514)
结帮	utvořit skupinu	过路的人要结成帮才敢翻过前面这座山。(Švarný, 1999, s. 1232) 流氓们一会儿[的]工夫就结了一大帮，吵着要砸这家的玻璃。(Švarný, 1999, s. 1232)
喝采	voláním projevovat nadšení a souhlas	他每次表演完了，观众都站起来喝采。(Švarný, 1999, s. 420) 台下有人「喝了几声采(叫了几声好儿)，他表演得更卖力了。(Švarný, 1999, s. 420)
发横	rozzuřit se	他一发横就把那只狗打死了。(Švarný, 1999, s. 1040) 他发了一阵儿横，转脸儿一看，老婆孩子吓得那么可怜就又有几点儿后悔。(Švarný, 1999, s. 1040)
留级	propadnout	这孩子留过三次级了，该给他换个学校。(Švarný, 1999, s. 756)
结冰	tuhnout v led, tvoří se ledový příkrov expl. na řece, jezeře	河里结冰了没有？ (河[水]冻了没有?)。(Švarný, 1999, s. 722)

		茶杯里的水「结冰了（冻冰）。(Švarný, 1999, s. 742)
		湖上已经结了很的冰。(Švarný, 1999, s. 722)
冻冰	zmrznout, zamrznout, pokrýt se ledem char. voda	外面冻冰了。(Švarný, 2000, s. 1454)
		他把水放进冰箱，不一会儿就冻成冰了。(Švarný, 2000, s. 1454)

2.4.1.2 Slovesa obsahující složky , které rozvíjejí jmennou část

作媒	být prostředníkem při sňatku	他们俩个人结婚是我作的媒。(Švarný, 2002, s. 10)
中意	vystihnout smysl	他说的话正中我[的]意。(Švarný, 2002, s. 32)
报恩	odplatit dobrodiní, odměnit se	重话里常常有牛马「报主人的恩（给主人报恩）的故事」。 (Švarný, 2002, s. 208)
道喜	gratulovat, blahopřát mít obchodní styky, být v obchodním spojení	我们[来]给你道喜来了。(Švarný, 2002, s. 210)
		她生了个儿子，我们「给她道喜去吧（去给她道喜吧）」。 (Švarný, 1999, s. 664)
		咱们去道个喜就走。(Švarný, 1999, s. 664)
帮忙	pomáhat, pomoci zvládnout nával práce	你弄得一个朋友都没有，谁来帮你的忙啊？(Švarný, 2002, s. 214)
		我想去帮他的忙，他说用不着。(Švarný, 1999, s. 1232)
		我要「帮忙(给他帮帮忙「给他帮个忙「给他帮点儿忙「帮他的忙)可是他不愿意。(Švarný, 1999, s. 1232)
服气	podrobit se, poddat se, smířit se	你要是说得到做得到我就服你的气了。(Švarný, 2002, s. 238)
定婚	zasnoubit se	他们昨天才定的婚。(Švarný, 2002, s. 252)
		她跟一个小时候儿的同学订婚了。(Švarný, 1999, s. 1232)
定神	uspokojit se, uklidnit se	请你定一定神再说话。(Švarný, 2002, s. 252)

留后	zanechat po sobě potomky (mužské)	可怜他年轻轻儿地就死了也没留个后。(Švarný, 2002, s. 258)
留神	být opatrný, dávat pozor, být pozorný, soustředit se	你得留点儿神, 他不是什么好人。(Švarný, 2002, s. 274) 只要留点儿神就不会写错了。(Švarný, 1999, s. 1230) 我妹妹不留神砸了一个茶碗。(Švarný, 1999, s. 1230)
谢恩	děkovat za prokázané dobrodiní	对这种人还谢什么恩呢?(Švarný, 1999, s. 306)
知情	být vděčný, znát pocit vděčnosti	他东奔西跑为大家办筓,可是谁也不知他的情。(Švarný, 1999, s. 328) 这个人一点儿都不知[人]情。(Švarný, 1999, s. 328) 这件事是他和她媳妇儿搞的, 我们系个都不知情。(Švarný, 1999, s. 328)
发音	vyslovovat	我听听你怎么发音。(Švarný, 1999, s. 344) 他发音不清楚。(Švarný, 1999, s. 344) 发音要清楚。(Švarný, 1999, s. 344) 你发音不正。(你的发音不正)(Švarný, 1999, s. 344) 你发的音不正。(Švarný, 1999, s. 344)
着急	být rozčilen, být nervózní	孩子的病老不见好, 她心里有点儿着急。(Švarný, 1999, s. 352) 他急得很(他很着急)。(Švarný, 2000, s. 1318) 别急!(别着急!)。(Švarný, 2000, s. 1318) 还早着呢, 着什么急呀!(Švarný, 2000, s. 1318)
活该	utrpět (něco nepříjemného podle zásluhy)	他挨了一顿打, 「算是活他的该([是]活该)。(Švarný, 1999, s. 398) 这才是活该呢。(Švarný, 1999, s. 398)
关心	starat se o, mít starost o	用不着她关什么心。(Švarný, 1999, s. 404)
认生	být ostýchavý	小孩儿认生, 不示意他抱。(Švarný, 1999, s. 408) 你老上这儿来, 还认什么生?(Švarný, 1999, s. 408)
注意	všimát si, dát si pozor	这个人不老实, 你得「注意他(对他注点儿意)。(Švarný, 1999, s. 434)

		我们要特别注意他的行为。(Švarný, 1999, s. 434)
经心	nechat projít myslí, uvažovat	你办事儿可得经点儿心。(Švarný, 1999, s. 450)
		他成了这个样儿, 是我「经的心不够(关心不够)。(Švarný, 1999, s. 450)
经手	mít v rukou, zařizovat, nechat procházet (svýma) rukama	这事儿没经我的手, 我不负责。(Švarný, 1999, s. 450)
		这件事儿是他经的手。(Švarný, 1999, s. 450)
		他经手的事都办得很好。(Švarný, 1999, s. 684)
		这事儿没经我的手, 我什么都不知道。(Švarný, 1999, s. 684)
上当	sednout na vějičku, být oklamán	别上他的当! (Švarný, 1999, s. 478)
除虫	ničit hmyz	这种药哪儿能除什么虫呢? (Švarný, 1999, s. 492)
冒险	riskovat, vrhat se do nebezpečí	你回来吧, 何必冒这个险呢? (Švarný, 1999, s. 498)
		别去吧! 何必冒这个险呢。(Švarný, 1999, s. 902)
扫兴	kazit radost	大家都欢欢喜喜, 就你一个人睡头丧气, 这不是扫大家的兴吗? (Švarný, 1999, s. 500)
		郊游遇到这种天气真是扫兴。(Švarný, 1999, s. 748)
		这个片子我看过了, 可是因为不愿意扫你的兴,就陪你再看一次吧! (Švarný, 1999, s. 748)
干杯	vypít až do dna, připít si a vypít sklenici až do dna	来, 来, 咱们干一杯! (Švarný, 1999, s. 502)
信教	vyznávat náboženství	甲: 你们家信什么教? 乙: 不信什么教。信天主教。(Švarný, 1999, s. 506)
		我们家不信教。(Švarný, 1999, s. 506)
走风[儿]	vyjít najevo, prozradit se	那件事儿走了风[儿]了。(Švarný, 1999, s. 538)
		甲: 是什么人走的风[儿]? 乙: 这可查不出来。(Švarný, 1999, s. 538)
揭短	poukazovat veřejně na chyby	你放心, 我不会在大家的面前揭你的短[处]。(Švarný, 1999,

		s. 560)
定计	vymyslet plán	我来帮你定个计，准叫她跟你讲和。(Švarný, 1999, s. 568)
行好	konat skutky milosrdenství	您行个好吧！(Švarný, 1999, s. 574)
行礼	zdravit, dát pozdravení	看见老师得恭恭敬敬地行个礼。(Švarný, 1999, s. 574) 看见先生得行礼。(Švarný, 1999, s. 908) 士兵向他行过几次礼，他还是没发现。(Švarný, 1999, s. 908) 看见老师应该行礼。(Švarný, 1999, s. 574)
盖章	opatřit razítkem (úředním nebo osobní pečeti, která plní funkci podpisu), přiložit faksimile podpisu	这公事请院长盖个章。(Švarný, 1999, s. 582)
让步	ustoupit	劳驾，请让一步，我要过去。(Švarný, 1999, s. 592)
布局	přivodit situaci, nastrojiti atmosféru	甲：这件事儿是谁布的局？乙：这可查不出来。(Švarný, 1999, s. 640) 一切全都布好了局了，专等他来自投罗网。(Švarný, 1999, s. 640)
领情	přijmout úsluhu, ocenit laskavost	他是一片好意，可是谁也不领他的情。(Švarný, 1999, s. 614) 我不能领这个情。(Švarný, 1999, s. 614)
起章[儿]	načrtnout koncept	写文章以前先要[起[个]章儿(起[个]章稿儿)。(Švarný, 1999, s. 632) 那封信我已经起好[了]章[儿]了。(Švarný, 1999, s. 632) 他起章[儿]很快。(他起章[儿]起得很快。他起起章[儿]来很快。)(Švarný, 1999, s. 632)
放假	mít volno	整天整夜地赶都赶不完哪，还放什么假呀？(Švarný, 1999, s. 644)
解手儿	konat tělesnou potřebu	请你等我一会儿，我去「解手[儿](解个手儿)。(Švarný, 1999, s. 670)
用力	vynakládat úsilí	再「用一点儿力(使一点儿力「用一点儿劲儿「使一点儿劲儿)就拿得起来了。(Švarný, 1999, s. 680)
使力	vynakládat úsilí	再「用一点儿力(使一点儿力「用一点儿劲儿「使一点儿劲

		儿)就拿得起来了。(Švarný, 1999, s. 680)
应景儿	uzpůsobit se situaci	大伙儿都挺乐的,我也说个笑话儿应个景儿吧!(Švarný, 1999, s. 702)
降旗	spouštět vlajku	少先队正在集合,准备降旗。(Švarný, 1999, s. 726) 总统逝世那天,全国降半旗志哀。(Švarný, 1999, s. 726)
降级	snížit hodnost, degradovat	因为他犯了很严重的错误,领导上决定降他的级。(Švarný, 1999, s. 726) 因为他犯了很严重的错误,领导上决定降他两级。(Švarný, 1999, s. 726)
道喜	gratulovat, blahopřát mít obchodní styky, být v obchodním spojení	我们[来]给你道喜来了。(Švarný, 2002, s. 210) 她生了个儿子,我们「给她道喜去吧(去给她道喜吧)。(Švarný, 1999, s. 664) 咱们去道个喜就走。(Švarný, 1999, s. 664)
着慌	rozčilovat se, vzrušovat se, být nervózní, ztrácet hlavu	看见孩子病势转重,她着了慌了。(Švarný, 1999, s. 352) 你着什么慌啊,慢慢儿地来吧!(Švarný, 2000, s. 1532)
存心	chovat tajný úmysl, mít za lubem	你存的是什么心?(Švarný, 1999, s. 812) 你这么说是存的什么心?(Švarný, 1999, s. 812) 你是不是存心找我的错儿?(Švarný, 1999, s. 812) 你真要存心害我吗?(Švarný, 1999, s. 812)
护短	omlouvát nedostatky	有了错处就该接受批评,不要总是护短。(Švarný, 1999, s. 818) 老是护孩子的短不合教育原理。(Švarný, 1999, s. 818)
交租	zapravovat nájemné, zapravovat pachtovné	你这几亩地一年要交多少租?(Švarný, 1999, s. 850)
推头	stříhat vlasy	我去理发馆「推头(理发),你上哪儿啊?(Švarný, 1999, s. 852) 夏天给他推个光头方便多了。(Švarný, 1999, s. 852)
宣誓	vyhlašovat přísahu, přísahat	新队员在入队仪式上宣过誓,就都成为正式队员了。(Švarný, 1999, s. 870) 你入党的时候儿宣的誓难道忘了吗?(Švarný, 1999, s. 870)

就职	nastoupit úřad, nastoupit výkon funkce	他父亲已被任命为部长，明天「就职(就上任)。(Švarný, 1999, s. 890) 他是昨天才「就的职(上的任)。(Švarný, 1999, s. 890) 明天是新总较就职的日子。(Švarný, 1999, s. 890)
作曲	skládat hudbu expl. daný text	因为音乐知识太浅,我不可能作曲。(Švarný, 1999, s. 896) 着首歌儿是谁作的词,谁作的曲?(Švarný, 1999, s. 896)
介意	urazit se, vadit, pocit'ovat jako obtíž	这种小事儿不必介意。(Švarný, 1999, s. 912) 你介什么意?(Švarný, 1999, s. 912) 上次说的话你真介[了]意了? 这我可没想到。(Švarný, 1999, s. 912)
造谣	vymýšlet pomluvy, vymýšlet pověsti, dělat klevety, dělat řeči	你的妹妹专喜欢「造人家的谣言(给人家造谣)。(Švarný, 1999, s. 922) 又有人「造你的谣(给你造谣),说你离婚了。(Švarný, 2000, s. 1694) 有人专门喜欢造谣。(Švarný, 2000, s. 1694)
跳舞	tančit	甲:你跳的什么舞? 乙:这就是最流行的“摇摆舞”。(Švarný, 1999, s. 942) 他跳舞跳得真不怎么样,老踩我脚。(Švarný, 1999, s. 942) 疯狂的跳舞一直继续到深夜。(Švarný, 1999, s. 942)
够受	působit dost nesnází, být téměř na hranici snesitelnosti	这种沉重的负担可真够你受[的]。(Švarný, 1999, s. 966)
调兵	přemist'ovat vojska	他只有虚名没有实权,所以调不动兵,你还是想别的办法吧!(Švarný, 1999, s. 1004)
分类	třídit	我们把所有的书都按照内容分好类了。(Švarný, 1999, s. 1030)
弄鬼	působit nepříjemnosti, strojit úklady	到底是怎么回事儿? 是什么人弄的鬼?(Švarný, 1999, s. 1108)
捣鬼	strojit úklady, snažit se přelstít, dělat podvodné triky	别捣鬼了,我什么都知道。(Švarný, 1999, s. 1108) 一定是他捣的鬼,你看他还忍不住笑呢。(Švarný, 1999, s. 188)

		s. 1108)
题款儿	sestavit nápis, vytvořit sentenci expl. na standartu, do památníku	你去请作者题个款儿吧! (Švarný, 1999, s. 1148)
赔罪	omluvit se	你得罪了人, 就得去陪罪。(Švarný, 1999, s. 1164) 你去跟他陪个罪他也许就不生气了。(Švarný, 1999, s. 1164)
挂号	zaregistrovat, zapsat	到医院去看病先要挂号。(Švarný, 1999, s. 1170) 把这挂信挂个号吧, 免得丢了。(Švarný, 1999, s. 1170)
挂名儿	nominálně zapsat, nominálně být zapsán, pouze formálně zapsat	这位先生在机关里就是挂一个名, 他根本不来上班儿。(Švarný, 1999, s. 1170) 他是这个大学的挂名儿学生。(Švarný, 1999, s. 1170)
革职	zbavit místa	让他们革我的职吧, 我才不怕呢。(Švarný, 1999, s. 1178)
革命	odstranit někoho	什么? 你们要来革我的命吗? (Švarný, 1999, s. 1178)
防荒	bojovat proti hladu, bojovat proti důsledkům neúrody	很多人让为丰年就用不着防什么荒。(Švarný, 1999, s. 1180)
捣蛋	tropit neplechu	你滚开吧, 在这儿捣什么蛋? (Švarný, 1999, s. 125)
斗拳	boxovat	来, 来, 谁敢跟我斗[一场]拳? (Švarný, 1999, s. 1262)
打尖	občerstvit se, odpočinout a posilnit	在这沙漠地带连一个打尖的地方都没有。(Švarný, 1999, s. 1286) 咱们就到前面那个村子里去打个尖吧! (Švarný, 1999, s. 1286)
送终	být při smrtelné posteli	是他那最小的儿子给他送的终。(Švarný, 2000, s. 1338)
贺喜	blahopřát k radostné události	他刚得了个儿子, 我们去贺喜吧。(Švarný, 2000, s. 1366) 这已经是第七个孩子了, 还贺什么喜呢? (Švarný, 2000, s. 1366)
雇工	najímat pracovníky, najímat dělníky	农忙的时候儿自己忙不过来就的雇几个工。(Švarný, 2000, s. 1368)
发愁	být smutný, tesknit	这事儿跟你没关系, 你发什么愁呢? (Švarný, 2000, s. 1368)

插手	vměšovat se, strkat prsty	你又不懂,插什么手呢? (Švarný, 2000, s. 1414) 别人的事儿你不要去插手。(Švarný, 2000, s. 1414) 不管什么事儿,他一插手就坏了。(Švarný, 2000, s. 1414)
操心	trápit se, mít starosti	孩子筹这么大了,你还操什么心呢? (Švarný, 2000, s. 1478) 别操心,我会自己管自己。(Švarný, 2000, s. 1478)
打拳	cvičit stínový box (tchai- ťi) expl. druh čínského sportu	他每天早上在院子里「打拳(练拳)。(Švarný, 2000, s. 1482) 每天早上「打(练)半个钟头拳对身体很有益处。(Švarný, 2000, s. 1482)
练拳	cvičit stínový box (tchai- ťi) expl. druh čínského sportu	他每天早上在院子里「打拳(练拳)。(Švarný, 2000, s. 1482) 每天早上「打(练)半个钟头拳对身体很有益处。(Švarný, 2000, s. 1482)
戒荤	zdržovat se požívání živočišných produktů expl. masa, vaječ etc.	泻肚子戒几天荤就好了。(Švarný, 2000, s. 1556)
入股[儿]	účastnit se svým podílem, dát svůj podíl	入股[儿]你们栗是给他送礼物,「我也入一股[儿](也算我一股[儿])」。(Švarný, 2000, s. 1606) 我父亲在朋友开的铺子里入了股[儿]。(Švarný, 2000, s. 1606)
出恭	jít vykonávat tělesnou potřebu, jít na stranu expl. pr. na velkou stranu	「我去出个恭就来。(我去解手儿,一会儿就来。「我去上厕所,一会儿就来。)(Švarný, 2000, s. 1638)
撒谎	lhát	你还撒什么谎呢,我全都知道了。(Švarný, 2000, s. 1722) 这孩子并没有撒谎,那是他的幻想。(Švarný, 2000, s. 1722)
害臊	stydět se, být stydlivý	别害臊,这儿没有生人。(Švarný, 2000, s. 1726) 这里都是熟人,害什么臊啊?(Švarný, 2000, s. 1726)
遵命	zpr. poněkud ironicky poslušně se podrobovat	只要她说一句话大家都得遵命。(Švarný, 2000, s. 1726) 你既然坚持这样,那就遵你的命吧!(Švarný, 2000, s. 190)

	rozkazu (přání etc.)	1726)
评理	posuzovat expl. pravdu, kdo je v právu	这件事很难评理。(Švarný, 1999, s. 1296) 你们都来评评这个理，到底谁是谁非。(Švarný, 1999, s. 1296)

2.4.1.3 Slovesa, jež obsahují jak složky rozvíjející slovesnou, tak jmennou část

作工	pracovat v průmyslu	小王在火柴厂作了两年工了。(Švarný, 2002, s. 8)
罢工	stávkovat	码头工人罢工了三天工。(Švarný, 2002, s. 8) 工会决定「罢工三天(罢工三天)。(Švarný, 1999, s. 910) 在资本主义国家里，罢工运动越来越扩大。(Švarný, 1999, s. 910)
作揖	zdravit (pozvednutím a spuštěním sepjatých rukou)	这老头儿见人就作揖。(Švarný, 2002, s. 12) 老头儿对着画像作了几个揖。(Švarný, 2002, s. 12)
上学	chodit do školy	我祖母只上过三年学。(Švarný, 2002, s. 28) 人甲：你上哪儿去？乙：上学去。(Švarný, 2002, s. 28)
坐牢	být ve vězení, sedět ve vězení	他坐过三年[监]牢。(Švarný, 2002, s. 146)
劝架	krotit hádku	我劝不了这个架，让他们自己解决吧！(Švarný, 2002, s. 170)
如愿	stát se podle něčí vůle	现在可如了你的愿了。(Švarný, 2002, s. 228)
经商	zabývat se obchodem	在我很小的时候儿，我父亲就到外面经商去了。(Švarný, 2002, s. 228) 他经了几年商，现在又改行了。(Švarný, 2002, s. 228)
吹气	foukat	只吹了三口气火苗儿就上来了。(Švarný, 2002, s. 236)
生气	hněvat se, zlobit se	他生了很大的气。(Švarný, 2002, s. 238) 他生气生得很厉害。(Švarný, 2002, s. 238) 不要跟我生气。(Švarný, 2002, s. 238) 不要让我生气。(Švarný, 2002, s. 238)

闹气	hašteřit se	刚才她就为了你说的那几句话跟我闹了半天气。(Švarný, 2002, s. 238)
吃惊	uleknout se, polekat se	他忽然听说要派他到热带去「不禁(不由)吃了一惊。(Švarný, 2002, s. 262) 你看见他忽然回来, 是不是吃了一惊? (Švarný, 2002, s. 446)
留学	studovat v cizině	我在中国留了三年学。(Švarný, 2002, s. 274)
过年	slavit Nový rok, trávit novoroční svátky	去年总算过了个好年。(Švarný, 2002, s. 280) 过年的时候儿, 家家[儿]都吃饺子。(Švarný, 2002, s. 280) 这只猪留到过年[的时候儿]再杀吧! (Švarný, 2002, s. 280)
镀银	postříbřit	我们做化学实验把铜子儿镀了一层银。(Švarný, 1999, s. 312)
求情	prosit, žadonit o sympatie	我跟妈妈求了半天情, 她才答应了。(Švarný, 1999, s. 328)
卖乖	dělat naoko dobrotu, dělat se hodným	他卖了半天乖, 结果还是没落着什么好处。(Švarný, 1999, s. 396)
告状	podávat stížnost, stěžovat si	他在院长面前告了你一状。(Švarný, 1999, s. 402)
休假	být na dovolené, trávit dovolenou, mít dovolenou	甲: 你们今年上哪儿去休假? 乙: 没钱, 哪儿也不去。(Švarný, 1999, s. 414) 甲: 你什么时候儿去休假? 乙: 大概八月下半月。(Švarný, 1999, s. 644) 甲: 你是什么时候儿[去]休假的? 乙: 七月中到八月初。(Švarný, 1999, s. 644) 他上个月在山上休了两个星期的假。(Švarný, 1999, s. 644)
办公	pracovat	等父亲办完[了]公休息一会儿再去麻烦他吧! (Švarný, 1999, s. 468) 办公时间不应该做私人的工作。(Švarný, 1999, s. 468) 他刚找着事儿, 办了三天公又病了。(Švarný, 1999, s. 512)
开例	vytvářet precedens	要是为你开了这个例, 以后就不好办事儿了。(Švarný, 1999, s. 474)
兴工	zahajovat práce expl. ve	我们的新宿舍已经「兴工了(动工了「施工了」)。(Švarný,

	stavebnictví	1999, s. 498) 「兴了（动了）半年工，又停[工]了。(Švarný, 1999, s. 498)
讲理	dohadovat se, domlouvat se	跟他讲了半天理，还是没用。(Švarný, 1999, s. 520)
操劳	plahočit se, dřít	老妈妈喂为孩子们操了一辈子[的]劳了，也该享[一]享福了。 (Švarný, 1999, s. 528)
发财	zbohatnout	富农总是想[个人]发财，[所以]不愿意合作社办好。(Švarný, 1999, s. 540) 不知道他怎么发了一笔财。(Švarný, 1999, s. 540) 他是[由]做买卖发财的。(Švarný, 1999, s. 958) 谁也不知道他这财是怎么发的。(Švarný, 1999, s. 958)
骂街	veřejně vykřikovat nadávky, nadávat na celou ulici	他在外边儿骂了半天街，我们关着大门没去理他。(Švarný, 1999, s. 572)
成器	stát se užitečným a platným členem společnosti, stát se pořádným člověkem	这孩子将来成不了大器。(Švarný, 1999, s. 580) 这孩子不成器。(Švarný, 1999, s. 580)
化缘	žebrot	和尚化了一天缘也没得到几个钱。(Švarný, 1999, s. 592)
接吻	líbat, líbat se	他们接了很多吻。(Švarný, 1999, s. 646)
通信	vést korespondenci, psát si	我们已经很久不通信了。(Švarný, 1999, s. 658) 我们通了半年信，后来他就没消息了。(Švarný, 1999, s. 658)
有喜	být těhotnou, otěhotnět	听说她「有了三个月的喜了（怀孕三个月了）。(Švarný, 1999, s. 664) 她[儿]媳妇儿「有喜了（怀孕了「有了）。(Švarný, 1999, s. 664)
解气	ukojit zlost, ulevit od hněvu	这可解了我的气了。(Švarný, 1999, s. 668) 你生谁的气？为什么拿我解气？(Švarný, 1999, s. 668)
解恨	ukojit svou roztrpčenost, ukójit zlost	他挨了一顿骂，可解了我的恨了。(Švarný, 1999, s. 668)

努力	usilovně pracovat, být pilný	我们得努力。(Švarný, 1999, s. 680) 努了半天力, 还是没用。(Švarný, 1999, s. 680)
打仗	třásti se, chvěti se	想到那死尸可怕的样子, 他不禁打了个冷战。(Švarný, 1999, s. 690)
贬值	ztrácet hodnotu, ztrácet kupní sílu	国民党的金元券「已经贬过不知多少次值了(不知已经贬值多少次了)。(Švarný, 1999, s. 692)
洗冤	smýt křivdu	老船夫希望儿子回来给他洗冤。(Švarný, 1999, s. 696) 这下儿算是洗清了三十年的冤。(Švarný, 1999, s. 696)
穿孝	nosit smutek	甲: 你知道李山穿的是谁的孝? 乙: 他祖母的。(甲: 你知道李山给谁穿孝? 乙: 他祖母。)(Švarný, 1999, s. 730)
成事	dokázat něco, stát se platným člověkem	我看他这个人成不了大事。(Švarný, 1999, s. 744)
诉苦	snášet strádání	他在我这儿诉了半天苦。(Švarný, 1999, s. 748)
学医	studovat lékařství	学了两年医, 他又改学文学了。(Švarný, 1999, s. 756)
宿营	tábořit pod širým nebem	今天晚上在什么地方宿营呢?(Švarný, 1999, s. 761) 宿营的时候儿要小心火。(Švarný, 1999, s. 761) 勘探队在森林里宿了五、六天营。(Švarný, 1999, s. 870)
称心	líbit se, být po chuti	这样总算称了你的心了吧!(Švarný, 1999, s. 782)
享福	těšit se šťastnému stáří, těšit se štěstí, těšit se pohodlí	老王说他可享不惯一天到晚没事儿干的福。(Švarný, 1999, s. 814)
负债	mít dluhy	她为[了]盖房子负了一身债。(Švarný, 1999, s. 876)
守节	zachovávat věrnost (zemřelému manželovi)	我嫂子守了十年节, 解放以后才改嫁。(Švarný, 1999, s. 886)
敬礼	uctivě zdravít, dávat pozdravení	他对我敬了个礼。(Švarný, 1999, s. 908)
伤心	být zarmoucen, být smutný, trápít se	不要伤心, 你母亲的病不久就会好的。(Švarný, 1999, s. 956) 你叫我伤过多少次心。(Švarný, 1999, s. 956) 为了女儿的事, 她也不知伤了多少心。(Švarný, 1999, s. 404)

奏乐	provozovat hudbu, hrát char. hudebníci	乐队奏了半天乐,也没看见什么人上台。(Švarný, 1999, s. 992) 乐队开始奏乐,我们都姑起米了。(Švarný, 1999, s. 992)
调情	získávat si přízeň expl. u osoby druhého pohlaví	调了半天情还不知道就是自己的太太。(Švarný, 1999, s. 1004)
贪污	dopouštět se zpronevěry	他当会计的时候儿贪过不少污。(Švarný, 1999, s. 1062) 贪污是犯法的行为。(Švarný, 1999, s. 1062)
闯祸	provést nepříjemnost, provádět zlo	你为什么「怕得这个样子(怕成这个样子),是不是又闯了什么祸了? (Švarný, 1999, s. 1134)
惹祸	zapříčinit nehodu, způsobit nepříjemnost, tropit neplechu, vyvolávat nesnáze	这孩子昨天又惹下了一场大祸。(Švarný, 1999, s. 1134) 这孩子顽皮得很,常常在外面「惹事[儿](惹祸)。(Švarný, 2000, s. 1496) 他随便说了一句话就「惹出事[儿]来了(惹出祸来了)。(Švarný, 2000, s. 1496)
担心	znepokojovat se	为了这事他担了好几天的心。(Švarný, 1999, s. 1136)
开荒	obdělávat úhor	他哥哥在边疆开了三年荒,去年「回来了(回来的)。(Švarný, 1999, s. 1180)
行善	být dobročinný, konat milosrdenství	这位老太太一生行过不少善。(Švarný, 1999, s. 1190)
拉稀	mít průjem	这孩子拉了「好几天稀(好几天肚子)了,找大夫看看吧!(Švarný, 1999, s. 1204)
争嘴	reptat odmlouvat	小孩子不应该跟老人争嘴。(Švarný, 1999, s. 1224) 他只争了几句嘴,就叫爸爸打了个耳刮子。(Švarný, 1999, s. 1224)
费神	starat se, vynakládat energii	别费神了,我自己来吧!(Švarný, 1999, s. 1230) 你帮我作这事儿一定「费了不少神(费了不少心)。(Švarný, 1999, s. 1230)
吹牛	chlubit se	你别信他的话,他总是爱吹牛。(Švarný, 1999, s. 1234) 他在这儿吹了半天牛,谁也没答理他。(Švarný, 1999, s. 1234)

缝穷	vydělávat si na nuzné živobytí šitím	她缝了半辈子穷，现在加入合作社做了缝衣工人。(Švarný, 1999, s. 1276)
发威	pouštět hrůzu	老虎发了半天威[风]，没想到别的野兽一点儿都不害怕。(Švarný, 2000, s. 1326)
吃素	požívat vegetariánské pokrmy	我吃了几年素，现在一看见肉就恶心。(Švarný, 2000, s. 1346) 他夏天吃素（他夏天只吃素菜）。(Švarný, 2000, s. 1346)
怀孕	otěhotnět	他的妻子已经怀了六个月的孕了。(Švarný, 2000, s. 1360)
鼓掌	tleskat, aplaudovat	「鼓了半天掌（拍了半天手）也没人出来说话。(Švarný, 2000, s. 1404) 他莫名其妙地也跟着鼓起掌来。(Švarný, 2000, s. 1404) 歌剧闭幕以后，观众都站起来热烈地鼓掌。(Švarný, 2000, s. 1404)
逃债	vyhýbat se placení dluhů	你跑到哪儿去也逃不了这个债。(Švarný, 2000, s. 1444)
逃学	chodit za školu	小李又逃了一天学，上河边儿钓鱼去了。(Švarný, 2000, s. 1444)
抬杠	přít se, hádat se	为了看电影儿的事儿，妹妹又跟我抬了半天杠。(Švarný, 2000, s. 1452) 他们两个人无论讨论什么都要抬杠。(Švarný, 2000, s. 1482) 他们俩总是为了一点儿小事就抬半天杠。(Švarný, 2000, s. 1482)
退皮	loupat se lit. zhazovat kůži	他背上晒得退了一层皮。(Švarný, 2000, s. 1470)
站岗	stát na stráž, stát hlídkou	他站了四个钟头的岗，累得要命。(Švarný, 2000, s. 1496)
执政	mít v rukou vládní moc, vládnout	国王执了三年政就让位给太子了。(Švarný, 2000, s. 1502) 在苏联和人民民主国家，执政的是劳动人民。(Švarný, 2000, s. 1502)
作恶	dopouštět se zla, konat zlo	这个人生前作了不少恶，总算得到了应有的下场。(Švarný, 2000, s. 14522)
扑空	vrhnout se do prázdna, minout cíl	猫扑麻雀扑了个空。(Švarný, 2000, s. 1540)
夸功	vynášet své zásluhy	他自己夸了半天功，可是没人注意他。(Švarný, 2000, s. 1540)

		1550)
哈气	dýchat expl. vydechovat teplý, vlhký vzduch	我对着手哈了半天气才不麻了。(Švarný, 2000, s. 1560)
测字	hádat podle znaků, věštít podle znaků	哥哥老不来信，母亲不放心，就去测了一个字。 (Švarný, 2000, s. 1634)
学徒	být učedníkem, být v učebním poměru	他在工厂里「学了两年徒(做了两年学徒)。(Švarný, 2000, s. 1646)
赖地	lehat si na zem, válet se po zemi (v záchvatech zlosti)	孩子赖了半天地，没人理他他自己又爬起来了。 (Švarný, 2000, s. 1696)
赌气	nazlobit se, rozdurdit se	他们俩赌了半天气,这会儿又好了。(Švarný, 2000, s. 1704) 她[一]赌气把他的象片儿撕了。(Švarný, 2000, s. 1704)
守寡	zůstávat vdovou, po smrti manžela zůstávat neprovdanou	她守了十年寡才又结婚。(Švarný, 2000, s. 1720)
撒尿	močit, čurat	不知道哪家的狗在我们大门口儿撒了一泡尿。(Švarný, 2000, s. 1720)
撒欢儿	skotačit, skákat radostí char. děti, psi	狗一看见我，就撒起欢儿来了。(Švarný, 1999, s. 664)
	živě a vesele poskakovat char. děti, psi	狗看见主人回来了撒了半天欢儿。(Švarný, 2000, s. 1722)
住店	přenocovat v hotelu, bydlet v hotelu	她带着孩子住了几天店，钱都快花完了。(Švarný, 1999, s. 866)
強嘴	odmlouvat	不许孩子跟我強嘴，不然就打他的屁股。(Švarný, 1999, s. 936) 弟弟跟妈妈強了几句嘴，结果挨了一顿打。(Švarný, 1999, s. 936)
耐苦	odolný proti strádání	四川马「个子(个儿)小，可是很耐苦。(Švarný, 1999, s. 988) 他一向娇娇生惯养，可耐不了这种苦。(Švarný, 1999, s. 988)
结帮	utvořit skupinu	过路的人要结成帮才敢翻过前面这座山。(Švarný, 1999, s. 1232) 流氓们一会儿[的]工夫就结了一大帮，吵着要砸这家的 玻璃。(Švarný, 1999, s. 1232)

碰壁	vyjít s nepořízenou (lit. narazit na stěnu)	他运气不好，到处碰壁。(Švarný, 1999, s. 1292) 我找人借钱不知道碰过多少壁了。(Švarný, 1999, s. 1292)
吃苦	snášet utrpení, mít strastiplný život	要去开发边疆,不怕吃苦才行。(Švarný, 2002, s. 262) 他一生吃了不少苦。(Švarný, 1999, s. 748)
犯法	provinit se proti zákonu (dopustit se přestupku)	你说我犯了什么法? (Švarný, 2002, s. 156) 他犯了什么法，为什么逮捕他? (Švarný, 2000, s. 1546)

2.4.1.4 Slovesa, u nichž lze na otázku odpovědět pouze jednou složkou

种痘[儿]	být očkován proti neštovicím	每个小孩子都必须种「痘[儿] (年痘)。(Švarný, 2002, s. 16) 这孩子种过「痘[儿] (牛痘)了吗? 种过了。(Švarný, 2002, s. 16)
掉色	pouštět barvu	甲: 这块布掉不掉色? 乙: 不掉 [色]。(甲: 这块布落不落色? 乙: 不落 [色]。)(Švarný, 2002, s. 68)
致谢	vzdávat dík, děkovat	你寄给我的书已经收到了，现在特别来向你到谢。(Švarný, 1999, s. 906) 甲:你向姨夫到过谢了吗? 乙:致过了。(甲: 你向姨父致谢过了吗?乙:致谢过了。甲: 你谢过姨父了吗? 乙: 谢过了。)(Švarný, 1999, s. 906)
游泳	plavat, koupat se expl. s příležitostí k plavání	我妹妹「游泳游得(泅水泅得)很好。(Švarný, 1999, s. 1226) 甲: 你会不会游泳? 乙: 我会，可是游得不好。(甲: 你会不会泅水? 乙: 我会，可是泅得不好。)(Švarný, 1999, s. 1226) 他们「游一会儿泳 (泅一会儿水) 又晒一会儿太阳，这样过了一下午。(Švarný, 1999, s. 1226) 他的小儿子游泳游得很好。(Švarný, 2000, s. 1482) 游泳是很好的夏季运动。(Švarný, 2000, s. 1482)

道谢	děkovat, vyjadřovat své díky	我来向你道谢。(Švarný, 1999, s. 306) 甲:你向客人道过谢了吗? 乙:道过[谢]了(甲:你谢过客人了吗? 乙:谢过了)。(Švarný, 1999, s. 306)
交费	zaplatit příspěvek	甲:你「交了费(交费了)没有? 乙:交了。没有。(Švarný, 1999, s. 324) 交了[学]费才能去上课。(Švarný, 1999, s. 324)
换班	střídat směnu, střídat se v práci	现在正是换班的时候儿。(Švarný, 1999, s. 522) 甲:门口儿的警卫员换过班了吗? 乙:刚换过。(Švarný, 1999, s. 522)
挂号	zapsat pořadí, dát se zapsat do pořádku, přihlásit	到医院去看病得先挂号。(Švarný, 1999, s. 566) 甲:你挂过号了吗? 乙:挂过了。(Švarný, 1999, s. 566)
致谢	vzdávat dík, děkovat	你寄给我的书已经收到了, 现在特别来向你到谢。 (Švarný, 1999, s. 906) 甲:你向姨夫到过谢了吗? 乙:致过了。(甲:你向姨父致谢过了吗?乙:致谢过了。甲:你谢过姨父了吗? 乙:谢过了。)(Švarný, 1999, s. 906)

2.4.1.5 Slovesa, jejichž jmenný morfém může stát před slovesným

活心	váhat, být nerozhodný	「叫(让「给)大家一说, 「他的心活了(他活了心了)。 (Švarný, 1999, s. 766)
平乱	potlačit vzpouru	国王派军将去平乱, 「乱没平了(没平成乱), 将军自己倒做起乱来了。(Švarný, 1999, s. 828)
酸心	trpět v duši, mít pokaženou radost	想起叫敌人烧了的房子, 她又心酸了。(Švarný, 2000, s. 1712) 她从来没难过去, 可是这次的失望可真使她「心酸了(酸

		了心了)。 (Švarný, 2000, s. 1712)
发财	zbohatnout	富农总是想[个人]发财, [所以]不愿意合作社办好。 (Švarný, 1999, s. 540) 不知道他怎么发了一笔财。 (Švarný, 1999, s. 540) 他是[由]做买卖发财的。 (Švarný, 1999, s. 958) 谁也不知道他这财是怎么发的。 (Švarný, 1999, s. 958)
出嫁	provdát se	他所有的女儿都「嫁出去了 (出嫁了「结婚了」)。(Švarný, 1999, s. 1222) 这个姑娘很特别,我看她一生也「出不了嫁(嫁不出去)。(Švarný, 1999, s. 1222)
调味	upravovat chuť expl. pokrmů	菜里得加点儿葱蒜调味才好吃。 (Švarný, 1999, s. 1006) 这碗汤淡得很, 加点儿味精调[一]饒味吧! (Švarný, 1999, s. 1006) 你常用什么作料调味? (Švarný, 1999, s. 1006)
拼命	chytit se do křížku, vyřídit si to za každou cenu	你再欺负我, 「我可就跟你拼命了(我就跟你拼命)。(Švarný, 1999, s. 1124) 我把这条老命跟你拼了 (我算跟你拼了这条老命了)。(Švarný, 1999, s. 1124)

2.4.1.6 Slovesa, jež nemají další rozvíjející složky

选种[儿]	přebírat sadbu, osivo	妇女们,都在选种儿。(Švarný, 2002, s. 16)
同事	pracovat spolu, být kolegu	(Švarný, 2002, s. 24)
同乡	být rodákem z téhož kraje	(Švarný, 2002, s. 24)
下学	mít po škole, vyučování	(Švarný, 2002, s. 28)
话别	rozloučit se	(Švarný, 2002, s. 34)
穿白	nosit smutek	(Švarný, 2002, s. 66)
捎色	ztrácet barvu, blednout	真可惜, 这块料子被太阳晒得捎色了。(Švarný, 2002, s. 68)

配色	ladit k sobě barvy	这个姑娘很巧，不但会扎花儿，配色配得也很合适。(Švarný, 2002, s. 68)
打架	prát se, bít se	他常常跟别的孩子打架。(Švarný, 2002, s. 170)
吵架	hádat se	(Švarný, 2002, s. 170)
吞金	polknout zlaté šperky (druh sebevraždy)	(Švarný, 2002, s. 190)
完工	skončit práce, být hotov s výstavbou	水坝快完工了。(Švarný, 2002, s. 200)
讲道	kázat	星期日神父在教堂里照常讲道。(Švarný, 2002, s. 210)
做对	být proti sobě, nemít stejně názory	他们俩老是做对。(Švarný, 2002, s. 232)
喘气	oddychovat	病人喘气很平静。(Švarný, 2002, s. 236)
打气	podněcovat, povzbuzovat	今天我们足球队跟金星队比赛，「多找几个人去给他们打打气吧（多找几个人给他们打打气去吧）。(Švarný, 2002, s. 238)
发热	mít horečku	我觉得身上发热。(Švarný, 2002, s. 254)
立夏	začíná léto (podle rolnického kalendáře)	(Švarný, 2002, s. 278)
收工	skončit denní práci expl. sklidit nářadí	收工了,干活儿的都回家了。(Švarný, 2002, s. 284)
答礼	opětovat pozdrav	(Švarný, 1999, s. 292)
回礼	opětovat pozdrav	(Švarný, 1999, s. 292)
动工	zahájit práce	拦河坝已经动工了。(Švarný, 1999, s. 302)
动心	být pohnut, dojat	他说的话「很动人(很叫人动心)。(Švarný, 1999, s. 302)
谢客	nepřijímat návštěvy	(Švarný, 1999, s. 306)
知情	být obeznámen s celou záležitostí, vyznat se v situaci	如果你知情不告要与犯者同罪。(Švarný, 1999, s. 328)
结果[儿]	plodit (char. stromy)	这棵树明年就可以结果[儿]了。(Švarný, 1999, s. 340)
开学	začíná škola	布拉格的学校都是九月一日开学。(Švarný, 1999, s. 374)
开工	zahajovat práce (expl. na staveništi)	拦河坝的工程明年开工。(Švarný, 1999, s. 374)
害喜	trpět nevoľností pro těhotenství	你害喜了吧！怎么老想吃酸的？(Švarný, 1999, s. 446)

停经	být v klimakteriu (dosl. zastavit měsíčky)	(Švarný, 1999, s. 450)
念经	číst modlitby	(Švarný, 1999, s. 450)
还愿	splnit slib	许了愿就得还[愿]。(Švarný, 1999, s. 486)
讲和	smiřovat, udobřit navzájem	他们闹得两天不说话了，你去给他们讲讲和吧！(Švarný, 1999, s. 500) 他们俩吵了架，我去给他们讲和去。(Švarný, 1999, s. 500)
练拳	provádět gymnastická cvičení	(Švarný, 1999, s. 518)
下班	jít z práce, jít ze směny	(Švarný, 1999, s. 522)
上班	jít do práce, jít na směnu	每天上下班的时候儿街上的车辆特别多！(Švarný, 1999, s. 522)
通风	větrat	把门跟窗户开开，通通风。(Švarný, 1999, s. 538)
减产	vykazovat pokles výroby	去年水灾很严重，各地农业都减产了。(Švarný, 1999, s. 558)
立春	nastává jaro	(Švarný, 1999, s. 568)
立秋	nastává podzim	(Švarný, 1999, s. 570)
立冬	nastává zima	今天立冬。(Švarný, 1999, s. 570)
过冬	trávit zimu	(Švarný, 1999, s. 570)
缺席	být nepřítomen, neúčastnit se, chybět, nedostavit se expl. schůze, zasedání	昨天的会议他缺席了。(Švarný, 1999, s. 576) 他开会[的时候儿常常缺席。(Švarný, 2000, s. 1446) 他缺席了好几次，这次又不来，真太不象话了。(Švarný, 2000, s. 1446)
观光	prohlížet pamětihodnosti	(Švarný, 1999, s. 582)
散心	rozptýlovat se	你到街上去走走，散散心吧！(Švarný, 1999, s. 590)
散闷儿	povyrážet se, bavit se	我们出去撒撒闷儿吧！(Švarný, 1999, s. 590)
出名	slavný	捷克啤酒「很有名（很出名「很有名气「是很有名的「是很出名的)。(Švarný, 1999, s. 616)
作陪	dělat společníka pro hosta	今天我们请白同志吃饭，请你作陪 [客]好不好？(Švarný, 1999, s. 652)

通商	mít obchodní styky, být v obchodním spojení	中国很愿意跟日本通商。(Švarný, 1999, s. 658)
解体		(Švarný, 1999, s. 668)
解粮	eskortovat obilí	(Švarný, 1999, s. 670)
解款	dopravovat peníze pod stráží	(Švarný, 1999, s. 670)
养病	zotavovat se, doléčovat se	他到山上养病去了。(Švarný, 1999, s. 674)
应战	přijmout výzvu k soutěžení	他们向我们这队「宣过战(挑过战)」, 可是我们一直没应战。 (Švarný, 1999, s. 690)
开脸	šlechtit si obličej expl. zvláštní technikou pomocí nití si odstraňovat chloupky na obličejí	(Švarný, 1999, s. 693)
洗三	omývat, umývat expl. omývat dítě třetí den po narození	(Švarný, 1999, s. 696)
领洗	přijímat křest	(Švarný, 1999, s. 696)
升天	zemřít lit. vstoupit na nebesa	(Švarný, 1999, s. 716)
戒严	omezit volnost pohybu, vydat zákaz vycházení, vyhlásit stanné právo	我们城市里晚上九点钟戒严。(Švarný, 1999, s. 724) 这一带晚上戒严戒了一个多礼拜了。(Švarný, 1999, s. 724) 最近这一带很不安静, 戒严已经戒了好几天了。(Švarný, 2000, s. 1556)
耐寒	být odolný proti chladu	这种植物很耐寒。(Švarný, 1999, s. 724) 松树耐寒, 多半生长在北方。(Švarný, 1999, s. 988)
抹脸	zvážnět, nasadit vážnou tvář	(Švarný, 1999, s. 794)
卸任	vzdát se úřadu, abdikovat	王县长卸任后就回乡[去]了。(Švarný, 1999, s. 798)
成句[儿]	řadit se ve větu, dávat smysl char. slova	孩子会说话了, 可是还「说不成句[儿]」(说不成句子)。 (Švarný, 1999, s. 804)

平非	potlačit banditismus	(Švarný, 1999, s. 828)
矢势	ztratit moc, ztratit vliv	(Švarný, 1999, s. 840)
杀价儿	přehnaně srážet cenu	你杀价儿杀得太狠，这笔生意怕作不成。(Švarný, 1999, s. 860)
炼焦	vyrábět koks	炼焦工人都争取炼出最好的焦献给国家。(Švarný, 1999, s. 864)
炼丹	získat pilulku magických účinků expl. taoistická praktika	(Švarný, 1999, s. 864)
转运	mít (najednou) štěstí, být účasten zvratu osudu k lepšímu, štěstí přeje	他今年转运了，一下子升了好几极，工资提高了不少。 (Švarný, 1999, s. 868) 他转运以后，样样儿都如意。(Švarný, 1999, s. 868)
罢课	stávkovat char. studenti	(Švarný, 1999, s. 910)
罢市	stávkovat char. obchodníci	(Švarný, 1999, s. 910)
误点	mít zpoždění char. dopravní prostředek	火车误点误了九分钟。(Švarný, 1999, s. 912)
约分	krátit zlomek	(Švarný, 1999, s. 944)
开矿	těžít expl. těžít důlní metodou	这一带煤的隐藏量很丰富，明年就要在这里开矿了。 (Švarný, 1999, s. 960)
失色	ztratit barvu, zblednout	听了这话他大悚失色。(Švarný, 1999, s. 968)
编号	očíslovat, katalogizovat	图书馆新买的书还没编号儿呢。(Švarný, 1999, s. 988)
开刀	operovat	大夫在开刀呢，门诊部现在没人。(Švarný, 1999, s. 1036)
合群	přidružovat se k ostatním, rád být s ostatními	这孩子不合群[儿],总喜欢一个人玩儿。(Švarný, 1999, s. 1104)
捧角	projevovat nadšení, projevovat obdiv expl. herci, umělci	他哪儿懂艺术，不过[是]捧捧角儿罢了。(Švarný, 1999, s. 1106) 今天晚上等他一出台咱们就给他捧捧角儿。(Švarný, 1999, s. 1106)
上供	přinášet obětiny	(Švarný, 1999, s. 1116)
要命	být strašný, přesahovat míru, jít na nervy	这真要命。(Švarný, 1999, s. 1124)

投资	investovat	这个企业有不小的一部分是外国投资。(Švarný, 1999, s. 1152, 1200)
入伍	vstoupit do vojenské služby	(Švarný, 1999, s. 1152)
退伍	odejít z vojenské služby	我父亲 1960 年退伍以后就在家乡的人民公社里当饲养员。(Švarný, 1999, s. 1152)
避暑	chránit se před letními vedry, vyhýbat se horkému létu	他们全家都到海边儿避暑去了。(Švarný, 1999, s. 1166)
避孕	provádět antikoncepci	(Švarný, 1999, s. 1166)
动兵	uchylovat se k použití vojenské síly	在中国历史上战国时代的各国常为了一些小事动兵。(Švarný, 1999, s. 1170)
投相	kapitulovat, vzdát se	(Švarný, 1999, s. 1200)
转文	prokládat svou řeč nehovorovými citáty z literatury expl. ukazovat tak svou učenost	(Švarný, 1999, s. 1228)
费神	starat se, vynakládat energii	别费神了, 我自己来吧! (Švarný, 1999, s. 1230)
结婚	uzavírat manželství, ženit se, vdávat se	我姐姐很早就结婚了(我姐姐结婚结得挺早)。(Švarný, 1999, s. 1232) 我姐租早就结嫌了。(Švarný, 1999, s. 1232) 我结婚已经好几年了。(Švarný, 1999, s. 1232) 他们俩结婚是我作的媒。(Švarný, 1999, s. 1232)
斗起来	začít zápasit	两只公鸡斗起来了。(Švarný, 1999, s. 1262)
返潮	vlnnout	我屋子里墙都返潮了。(Švarný, 1999, s. 1292)
入库	jít do trezoru, být ukládán do trezoru	每天收入的现款必须当天入库。(Švarný, 1999, s. 1294)
穿素	oblékat polosmuteční oděv expl. oblékat oděv tlumených barev ještě určitou dobu po uplynutí vlastního smutku	他还是穿素。(Švarný, 2000, s. 1346)
插嘴	míchat se do řeči, vměšovat se (slovy)	你瞧, 就是叫你插嘴插坏了。(Švarný, 2000, s. 1414)

		我们在讨论重要的事儿，你别插嘴。(Švarný, 2000, s. 1414)
下葬	být pohřbíván expl. s obřady	什么时候下葬?(Švarný, 2000, s. 1414)
滑冰	bruslit	(Švarný, 2000, s. 1416)
甘心	mít radost, být uspokojen	现在我可甘心了。(Švarný, 2000, s. 1428)
		要是能够回到祖国,就是死也甘心。(Švarný, 2000, s. 1428)
绝食	odmítat potravu	俘虏为了抗议非人道的待遇,已经绝食两天了。(Švarný, 2000, s. 1430)
绝望	pozbyvat naději, resignovat	很多大夫对他的病都绝望了,可是他慢慢儿的好了起来。(Švarný, 2000, s. 1430)
		母亲绝望的哭泣着。(Švarný, 2000, s. 1430)
露相儿	prozradit se, ukázat svou pravou tvářnost	她穿得象个贵妇人,一开口说话就「露出马脚来了(露相儿了)。(Švarný, 2000, s. 1456)
投篮	zaznamenávat koš, házet koš expl. v košíkové	队长投篮[投得]很准。(Švarný, 2000, s. 1476)
上操	jít na cvičení	我们受军训的时候儿早上六点钟上操,下了操才吃早饭。(Švarný, 2000, s. 1478)
练操	cvičit, provádět cvičení	战士们练操得很带劲儿。(Švarný, 2000, s. 1478)
通奸	dopouštět se cizoložství	(Švarný, 2000, s. 1508)
闭幕	skončit se char. divadelní představení, výstava, konference	(Švarný, 2000, s. 1552)
戒口	postit se	(Švarný, 2000, s. 1556)
戒烟	zdržovat se kouření	有肺病的人必须戒烟。(Švarný, 2000, s. 1556)
估价	odhadovat cenu	你来估估价,这张面儿值多少[钱]?(Švarný, 2000, s. 1590)
破案	rozhodnout soudní případ	(Švarný, 2000, s. 1654)
偏心	nadržovat (expl. jednomu více nežli druhému), nebýt nestranný	做父母的不应该偏心,要给子女们同等待遇。(Švarný, 2000, s. 1670)
打赌	vsadit se	我说他一定不来了,你敢跟我「赌(打赌)吗?(Švarný, 2000, s. 1704)

撒手	pustit (uvolnit) sevřenou ruku expl. a tak uvolnit věc již v ruce svíráme	孩子抓住了妈妈的衣服不肯撒手。(Švarný, 2000, s. 1722) 危险! 快撒手!(Švarný, 2000, s. 1722)
合身儿	slušet char. oděv	甲: 我的衣服合不合身?乙: 合身儿。不合身儿。(Švarný, 1999, s. 526)
消肿	rozehnat otok	每两个钟头用冷水敷一次就会消肿了。(Švarný, 2000, s. 1384)
害怕	mít strach, pocit'ovat strach	一打雷我就害怕。(Švarný, 1999, s. 304) 甲: 你害不害怕? 乙: 害怕。不害怕。(甲: 你害怕不害怕? 乙: 害怕。不害怕。甲: 你怕不怕? 乙: 怕。不怕。) (Švarný, 1999, s. 304) 这一次我真害了怕了。(Švarný, 1999, s. 304)
同班	chodit spolu do školy, do třídy	赵立民是我的同学,可是不跟我同班。(Švarný, 2002, s. 24)
逃难	utíkat před pohromou, prchat před katastrofou expl. povodní, válečným děním etc.	世界上没有安全的地方, 逃难逃到哪儿去?(Švarný, 1999, s. 428)
滑雪	lyžovat	他滑雪滑了二十年了,经验很丰富。(Švarný, 2000, s. 1416)

2.4.2 Slovesa, jejichž složky nejsou oddělitelné

同意	souhlasit, být stejného mínění	你同不同意(同意不同意)? 同意. 不同意。(Švarný, 2002, s. 24)
同车	jet stejným vlakem, jet ve stejném voze	我坐下午四点半的车。那我跟你同车。(Švarný, 2002, s. 24) 我跟他从上海同车到北京。(Švarný, 2002, s. 24)
立志	přáti si, mít touhu	他很小的时候([在]小时候) 「就有志愿做医生(就有志向做医生) 「就有个。(Švarný, 2002, s. 26)
志喜	projevovat radost	(Švarný, 2002, s. 26)

志哀	projevovat smutek, truchlit	总统逝世那天全国都下半旗志哀。(Švarný, 2002, s. 26)
出色	vynikající, skvělý	这场戏演得很出色。(Švarný, 2002, s. 68)
多嘴	mít zbytečné řeči, plést se do cizí záležitosti	这事儿跟你一点儿都没关系，你干吗多嘴呢？(Švarný, 2002, s. 88)
去脏	odstraňovat špínu	这「胰子(肥皂)太坏，一点儿也不去脏。(Švarný, 2002, s. 112)
去世	odejít z tohoto světa, zemřít	甲：你父亲去世几年了？乙：六年多了。(Švarný, 2002, s. 112)
写生	kreslit podle skutečnosti	美术学院的学生常到布拉格旧城区去写生。(Švarný, 2002, s. 118)
守信	držet slovo, dostát slibu	这个人不可靠，很多次都不守信[用]。(Švarný, 1999, s. 1076) 要是他答应帮助你，那么他一定会做到的，他是一个守信[用]的人。(Švarný, 1999, s. 1076)
跬文	mluvit knižně, používat v řeči nehovorových obrátů	他说话喜欢跬文[儿]。(Švarný, 2002, s. 152)
作文	psát slohové cvičení	我们上中学的时候儿还得用文言「作文(作作文)。(Švarný, 2002, s. 152) 我作文作不好。(我的作文不好。)(Švarný, 2002, s. 152)
出席	dostavit se (na schůzi)	最近的几次会院长都没出席。(Švarný, 2002, s. 174)
出场	vyjít na scénu	主角儿一出场，观众就完全安静下来了。(Švarný, 2002, s. 174)
就业	vstoupit do zaměstnání	他中学毕业以后，不能决定升学还是就业。(Švarný, 2002, s. 178)
就学	vstoupit do školy	(Švarný, 2002, s. 178)
报仇	pomstít se	他一心要给父亲报仇。(Švarný, 2002, s. 208)
做主	odvázat se, vzít na sebe odpovědnost	这本儿书不是我的，[所以]我不能做主借给你。(Švarný, 2002, s. 212)
主事	být odpovědným činitelem	你们这儿「是谁主事(是谁负责)? 乙:我们的小组长。(Švarný, 2002, s. 212)
主和	prosazovat řešení mírovou cestou	政府分成主战、主和两派。(Švarný, 2002, s. 212)

主战	prosazovat řešení válkou	政府分成主战、主和两派。(Švarný, 2002, s. 212)
付现	platit hotovými	甲: 您开支票还是「付现(付現金「付现钱)? 乙: 开支票。(Švarný, 2002, s. 214)
现眼	dělat si ostudu, ukazovat se neschopným	别现眼了, 把你的本事练好了再来表演吧! (Švarný, 2002, s. 214)
对头	shodovat se v názorech, být stejného smýšlení	我跟他「不对头(合不来)。(Švarný, 2002, s. 232)
起身	vstát z lože	我「外公(外祖父「老爷)天天早上起身以后就做体操。(Švarný, 2002, s. 242)
起诉	podat žalobu	被害人的家属已经对他起诉了。(Švarný, 2002, s. 242)
起家	získat majetek a postavení	他是卖肉起家的。(Švarný, 2002, s. 242)
发憋	mít nepříjemné pocity, škrábe to (v krku pro nachlazení)	我嗓子有点儿发憋,说不出话来。(Švarný, 2002, s. 248)
落后	být pozadu, být zaostalý	那里的农业生产非常落后。(Švarný, 2002, s. 258)
得所	být ve výhodném postavení, být na výsluní slávy	他一得所就更会目中无人了。(Švarný, 1999, s. 296)
参政	účastnit se politického života	现在有很多妇女参政。(Švarný, 1999, s. 300)
参战	vstoupit do války	美国也参战了。(Švarný, 1999, s. 300)
发木	z dřevěnět chladem, úlekem	我的腿坐的发木了。(Švarný, 1999, s. 314)
谈情	bavit se (expl. s osobami druhého pohlaví)	(Švarný, 1999, s. 328)
着眼	hledět (z určitého hlediska)	要从大处着眼, 不要注意这些鸡毛蒜皮的事儿。(Švarný, 1999, s. 344)
乏味	být nudný, postrádat na zajímavosti	这本小说儿没有真实内容, 非常乏味。(Švarný, 1999, s. 358)
集邮	sbírat poštovní známky	集邮是他的嗜好。(Švarný, 1999, s. 386)
致侯	pozdravovat, vyřizovat pozdrav	请向同志们致侯。(请问同志们好)。(Švarný, 1999, s. 388)
卖悄	flirtovat	她以前是村里品行最不好的女人, 老爱姑在门口儿卖悄。(Švarný, 1999, s. 396)

上诉	podávat odvolání	被告如果不服判决，可以上诉。(Švarný, 1999, s. 402) 他已经上诉了。(Švarný, 1999, s. 402) 他上诉两次了。(Švarný, 1999, s. 402)
败诉	ztratit (soudní) při	这次官司又是资方败诉。(Švarný, 1999, s. 402)
胜诉	vyhrát (soudní) při	(Švarný, 1999, s. 402)
小心	být pečlivý, být opatrný	自从受了批评，他说话办争都很小心。(Švarný, 1999 s. 404) 小心点儿！(Švarný, 1999, s. 404)
认帐	přiznávat, hlásit se expl. k něčemu	他说过这样的话可是现在不认帐了。(Švarný, 1999, s. 408)
休学	nechodit do školy, být uvolněn od školní docházky	他去年因为生病休学了，现在比我低一班。(Švarný, 1999, s. 414)
休会	odložit schůzi	明天是国庆节，休会一天。(Švarný, 1999, s. 414)
退休	odejít na odpočinek	根据法律，妇女五十五岁就可以退休。(Švarný, 1999, s. 414) 他已经退休了，可是还坚持着继续工作。(Švarný, 1999, s. 414)
举例	uvádět příklad	举例说明下列各个问题。(Švarný, 1999, s. 474)
顺序	po pořádku, podle pořadí	请按名单顺序上車。(Švarný, 1999, s. 474)
合法	být v souladu se zákonem	(Švarný, 1999, s. 526)
合理	být v souladu s rozumovými principy, být rozumově odůvodněn	他说的话很合理。(Švarný, 1999, s. 526)
用功	pilný expl. ve studiu	他念书很用功。(Švarný, 1999, s. 536) 学提琴应当「用功[地]练习(在练习的时候儿用功)。(Švarný, 1999, s. 536)
合算	vyplatit se, být výhodný	买好[的]东西耽是貴一点儿也「合算。(Švarný, 1999, s. 554)
上算	vyplatit se, být výhodný	买好[的]东西耽是貴一点儿也「上算。(Švarný, 1999, s. 554)
吹号	dávat znamení trubkou	吹号了，快熄灯吧！(Švarný, 1999, s. 566)
思想	myslit na domov,	(Švarný, 1999, s. 586)

	vzpomínat	narodný kraj	
思家	myslit na domov (rodinu)		(Švarný, 1999, s. 586)
告警	vyhlašovat	poplach	(Švarný, 1999, s. 588)
亦心	být upřímně oddán, být bezelstný		他亦心待人。(Švarný, 1999, s. 610)
有名	slavný		捷克啤酒「很有名(很出名「很有名气「是很有名的「是很出名的)。(Švarný, 1999, s. 616)
省亲	navštěvovat	rodiče	我们的院长回家乡省亲去了。(Švarný, 1999, s. 616)
发柴	z dřevnatět		这萝卜都「柴了(老得发柴了),哪儿还能吃啊?(Švarný, 1999, s. 624) 发柴的萝卜不好吃。(Švarný, 1999, s. 624)
失业	ztratit	zaměstnání	工厂关了门儿,我父亲又失业了。(Švarný, 1999, s. 626)
业农	zabývat se	zemědělstvím	(Švarný, 1999, s. 626)
业商	zabývat se	obchodem	(Švarný, 1999, s. 626)
有余	je přebytek, něco zbývá		一升米三个人吃还有余。(Švarný, 1999, s. 628)
负责	být odpovědný, být svědomitý		这位同志很负责,有什么事儿你可以找他。(Švarný, 1999, s. 642) 这件事他负责。(这件事由他负责。他负责这件事。)(Švarný, 1999, s. 876)
补阳	povzbuzovat aktivitu, povzbuzovat potenci		据人说人参能补阳。(Švarný, 1999, s. 652)
解体	rozpadnout se	char. předměty, organizační jednotky	团长死了以后,据团不久就解体了。(Švarný, 1999, s. 668)
降温	klesá	teplota	气象台报告明天要降温。(Švarný, 1999, s. 674)
有力	být závažný, být přesvědčivý		他提出的几个证据非常有力。(Švarný, 1999, s. 680) 这是一个很有力的证据。(Švarný, 1999, s. 680)
动手	dát se do práce, dát se do toho		现在可以动手了。(Švarný, 1999, s. 684)
值日	mít službu, mít dozor expl. během dne		甲:今天是谁值日?乙:王正国。(Švarný, 1999, s. 694) 我已经值日过了。(Švarný, 1999, s. 694)

上朝	jít ke dvoru panovníka	这种帽子是古时候做官儿的上朝的时候戴的。 (Švarný, 1999, s. 698)
爱美	být parádivý	这个女孩子非常爱美。(Švarný, 1999, s. 702) 女孩子总短不了有爱美的心理。(Švarný, 1999, s. 702) 女孩子们总是爱美的。(Švarný, 1999, s. 702)
反常	být abnormální, přičít se běžným pravidlům	这天气反常。(Švarný, 1999, s. 710)
压桌	být poslední při jídle, dojídat jako poslední	弟弟吃饭最慢，每次总是他压桌。(Švarný, 1999, s. 716)
欠详	podrobnosti chybí	(Švarný, 1999, s. 720)
冰手	mrazit ruku, být mrazivě studený	冬天摸一摸铁栏杆儿都冰手。(Švarný, 1999, s. 722)
烫手	být řezavě horký, pálit ruku	(Švarný, 1999, s. 722)
宿店	přenocovat (v hotelu, v hostinci etc.)	晚上法宿店的地方。(Švarný, 1999, s. 761)
保健	pečovat o zdraví	(Švarný, 1999, s. 772)
展翅	rozepnout křídla	小燕子还展不开翅膀儿呢。(Švarný, 1999, s. 774)
议事	mít radu, radit se	(Švarný, 1999, s. 778)
称职	mít předpoklady pro svůj úřad, mít kvalifikaci pro svoje postavení	他这个经理很不称职。(Švarný, 1999, s. 782) 他是个很称职的经理。(Švarný, 1999, s. 782)
称身	slušet, být slušivý	这件衣裳你穿着很「称身儿（合身儿）。(Švarný, 1999, s. 782)
发懒	být malátný	这孩子一早儿起来就发懒，怕是病了吧！(Švarný, 1999, s. 784)
具名	dát svůj podpis, podepsat se	我们全体具名给他写了一封祝贺信。(Švarný, 1999, s. 788)
到任	nastoupit úřad	新部长还没到任呢。(Švarný, 1999, s. 798) 大使到任以后不久又奉调回国了。(Švarný, 1999, s. 798)
谋生	vydělávat si na živobytí	他已经十八岁了，可以自己去谋生了。(Švarný, 1999, s. 810)

同乡	být z téhož kraje, být z téže oblasti	我路他「同乡（是同乡）。(Švarný, 1999, s. 822)
有利	přinášet užitek, být výhodný	要是对他有利{益},他一定会答应的。(Švarný, 1999, s. 842)
无利	nepřinášet užitek, nevýhodný	(Švarný, 1999, s. 842)
招租	pronajme se, je k pronajmutí	报上不是有很多招租的广告吗? (Švarný, 1999, s. 850)
推故	vymlouvat se, že	他「推故(托故)不能完成这种工作。(Švarný, 1999, s. 852)
托故	vymlouvat se, že	他「托故(推故)不能完成这种工作。(Švarný, 1999, s. 856)
炼丹	získávat pilulku magických účinků	(Švarný, 1999, s. 864)
营利	bažít po zisku, dosahovat zisku	过去商人做买卖不过是为了营利, 哪里顾得到一般人的需要。(Švarný, 1999, s. 7870) 店老板的目的只是营利。(Švarný, 1999, s. 870)
博学	mít široké vzdělání, učený	我朋友的父亲是一位博学的老先生。(Švarný, 1999, s. 874)
闻风	dovědět se novinu, zjistit novinu	刚一闻风儿就逃跑了。(Švarný, 1999, s. 874) 我从中国回来的时候儿, 还没走进家们儿, 邻居们已经闻风儿赶来了。(Švarný, 1999, s. 874)
防特	bojovat proti záškodníkům	(Švarný, 2002, s. 882)
节食	mírnit se v jídle, jíst méně	你的胃不好, 应该节食。(Švarný, 1999, s. 886) 你病刚好, 可应当节食。(Švarný, 1999, s. 886)
致敬	vzdávat úctu	大家都站起来向国旗致敬! (Švarný, 1999, s. 908) 李季向你致敬过, 现在你也该给他一个回答了。(Švarný, 1999, s. 908)
致富	dosahovat bohatství	他只想发家致富, 不顾国家集体的利益。(Švarný, 1999, s. 906)
招生	přijímat nové studenty	布拉格大学东方语文系汉语专业今年不招生。(Švarný, 1999, s. 934)

招工	přijímat dělníky	(Švarný, 1999, s. 934)
舞弊	dopouštět se zpronevěry	这里面一定有人舞弊, 不然不会有 这样[儿]的结果。 (Švarný, 1999, s. 942)
定约	uzavřít smlouvu	(Švarný, 1999, s. 944)
演说	pronášet řeč, mluvit	我最怕在大会上演说。(Švarný, 1999, s. 946)
得胜	dosáhnout vítězství, zvítězit	这次足球比比赛又是主队「胜了(得胜)。(Švarný, 1999, s. 948)
务农	zabývat se zemědělstvím	我家好几代都是务农(种地)的。(Švarný, 1999, s. 948)
务商	zabývat se obchodem	(Švarný, 1999, s. 948)
建厂	budovat továrnu	那时候儿大家都反对在这里建厂。(Švarný, 1999, s. 960)
设宴	pořádat banket	薩波托斯基总设宴欢迎朱德副主席。(Švarný, 1999, s. 962)
防空	provádět protiletdeckou obranu	为了顺防万一,我们必须练习防空。(Švarný, 1999, s. 962) 晚上可能有警报, 请大家注意防空! (Švarný, 1999, s. 962) 昨天城里举行了防空演习。(Švarný, 1999, s. 962)
够受	působit dost nesnázi, být téměř na hranici snesitelnosti	这种折磨可真够受, 也许你没受过。(Švarný, 1999, s. 966) 今天可热得够受。(Švarný, 1999, s. 966)
失火	vznítit se požárem, být stížen požárem	昨天晚上我们邻居家「失火了(着火着火了)。 (Švarný, 1999, s. 968) 布拉格民族「失过(着过)两次火。(Švarný, 1999, s. 968)
失手	upustit z ruky, nechat vypadnout z rukou	他喝醉了酒, 失手把孩子打伤了。(Švarný, 1999, s. 970)
失声	prořeknutím	藏在床后的人失声说“真岂有此理!” (Švarný, 1999, s. 970)
捣乱	dělat zmatek, zlobit, otravovat	别捣乱, 我们正在工作呢。(Švarný, 1999, s. 974)
犯喘	mít záchvat záduchy	天气阴湿的时候儿他就常犯喘。(Švarný, 1999, s. 980)
耐烦	trpělivý	他已经等得很不耐烦了。(Švarný, 1999, s. 988)

耐火	ohnivzdorný	(Švarný, 1999, s. 988)
乐意	těšit se, mít radost	明天咱们一起去看电影儿, 你「乐不乐意 (乐意不乐意)? (Švarný, 1999, s. 994)
奏效	mít účinek	这药他「只服了一次 (只吃了一服) 就立刻奏效了 (见效了)。 (Švarný, 1999, s. 1020)
下野	odejít do ústraní expl. politického	我同学的父亲原来是一位政治活动家, 三年前下野了。 (Švarný, 1999, s. 1032)
在野	být v opozici	(Švarný, 1999, s. 1032)
缺德	být bezzásadový, být nemorální	他真缺德, 没干过一件好事儿。 (Švarný, 1999, s. 1042)
作抵	sloužit jako zástava, sloužit jako hypotéka	要借钱只好「拿 (用) 田「作抵 (作抵押「来抵押)。 (Švarný, 1999, s. 1050) 这条破裤子「哪儿作得了抵押 (哪儿能作抵[押]) 钱是一定借不成了。 (Švarný, 1999, s. 1042)
脱帽	smekat pokrývku hlavy	向烈士政哀以前应该先「脱帽 (摘掉帽子)。 (Švarný, 1999, s. 1052)
脱皮	svlékat kůži char. hadi	蛇常常在河边儿乱石杂草堆里脱皮。 (Švarný, 1999, s. 1052)
切题	mít úzký vztah k pojednávané otázce, mít úzký vztah k projednávanému problému	这篇报告很切题。 (Švarný, 1999, s. 1060)
切身	bezprostředně se dotýkající vlastních zájmů	这个问题跟他没有切身关系, 他就没放在心上。 (Švarný, 1999, s. 1060) 今天会上要讨论的都是工人的切身问题, 所以到会的人一定很多。 (Švarný, 1999, s. 1060)
去污	odstraňovat nečistotu	此种皂片在冷水中亦可去污, 使用便利。 (Švarný, 1999, s. 1062)
搁浅	uvíznout na mělčině	我们的船在沙滩上搁浅了。 (Švarný, 1999, s. 1072)
哺乳	kojit	母亲在给婴儿「哺乳 (喂奶) 以前应该先用温水洗乳房。 (Švarný, 1999, s. 1094)
植林	vysazovat les	(Švarný, 1999, s. 1098)
植树	vysazovat stromy	(Švarný, 1999, s. 1098)

下令	vydat rozkaz	敌人軍官下令枪毙他。(Švarný, 1999, s. 1108)
奉令	obdržet příkaz	(Švarný, 1999, s. 1108)
腾空	vznést se k nebesům	(Švarný, 1999, s. 1112)
复原	obnovit se, vrátit se do původního stavu	你的身体复原了吗?(Švarný, 1999, s. 1118)
复员	vrátit se z vojenské služby, demobilizovat	我国今年复员了三万軍人(我国今年有三万軍人复员)。(Švarný, 1999, s. 1118)
复信	odpovídat na dopis	他「复信告诉我(他回信说)他不能来。(Švarný, 1999, s. 1118)
亡命	být ohrožen na životě	这些人都是些亡命之徒, 什么事儿都干得出来。(Švarný, 1999, s. 1118)
命名	dávat jméno, pojmenovávat	这座工厂已经被命名为「到宁工厂」。(Švarný, 1999, s. 1124)
发迷	být jakoby pomaten, nacházet se v otupení	孩子刚醒, 心里有点儿「发迷(糊里糊涂)「迷糊」。(Švarný, 1999, s. 1136)
糟糕	velmi nepříjemný	这真糟糕, 电影儿一定看不成了。(Švarný, 1999, s. 1140)
付印	být odevzdán do tisku	那本儿字典已经付印了吗?(Švarný, 1999, s. 1148)
列队	seřadit se	我们列队进入站台。(Švarný, 1999, s. 1172) 王連长命令五連在东边儿空場上「列队(列队集合)。(Švarný, 1999, s. 1172)
投弹	vrhat granáty, vrhat bomby	部队明天演习投弹。(Švarný, 1999, s. 1200)
投稿	zasílat rukopis, přispívat	王明常給报纸杂志投稿。(Švarný, 1999, s. 1200)
灭蝇	hubit mouchy	天暖和了, 要注意「灭蝇(消灭蒼蝇)。(Švarný, 1999, s. 1208)
抗旱	bojovat proti suchu	现在农村最主要的任务是抗单。(Švarný, 1999, s. 1224) 全村的农民都集中力量抗旱去了。(Švarný, 2000, s. 1588) 一连两个月没下雨, 应该抓紧组织农民抗旱。(Švarný, 2000, s. 1588)
兼职	současně mít další zaměstnání	他除了在这儿工作还在别的地方兼职。(Švarný, 1999, s. 1254)

防灾	podnikat opatření proti pohromě	看样子今年又要大旱，大家应该准备防灾。(Švarný, 1999, s. 1280)
隔壁	vedle v domě	「隔壁(隔壁儿)就是医院。(Švarný, 1999, s. 1292)
克己	ovládat se, mít vládu sám nad sebou	一个人要是不能「克己(克制自己「控制自己)」，别人就很难帮助他。(Švarný, 2000, s. 1324)
克期	vymezit lhůtu, stanovit lhůtu	(Švarný, 2000, s. 1324)
伐木	kácet stromy, konat dřevorubeckou práci	他们提前完成了伐木[的]工作。(Švarný, 2000, s. 1324) 伐木工人用电锯半天就「找倒(锯倒)几十棵大树。(Švarný, 2000, s. 1324)
施威	ukazovat svou zastrašující sílu, zastrašovat	什么人施威我都不怕。(Švarný, 2000, s. 1326)
成丁	dospět a stát se způsobilým vojenské služby	(Švarný, 2000, s. 1332)
顿首	bít čelem o zem, klanět se v kleče až k zemi	(Švarný, 2000, s. 1334)
触目	bít do očí expl. děsivě	那些纳粹秘密警察用的刑具真是令人触目惊心。(Švarný, 2000, s. 1358)
入微	pečovat o každou maličkost, nenechat bez povšimnutí	她对丈夫体贴入微(她对丈夫的体贴真算是无微不至)。(Švarný, 2000, s. 1360)
糊口	shánět si na živobytí expl. neoblíbenou práci	我干的事儿那里能算职业，不过是弄几个钱儿糊口罢了。(Švarný, 2000, s. 1362) 他的进项少，不能糊口。(Švarný, 2000, s. 1362)
醒目	nápadný, poutavý	这本书的封面很醒目。(Švarný, 2000, s. 1374)
开庭	koná se soudní přelíčení	被告病了，今天不能开庭。(Švarný, 2000, s. 1378)
立宪	dávat ústavu, zavést ústavu	那时候儿康有为是主张立宪的。(Švarný, 2000, s. 1378)
援例	řídít se podle precedentu, postupovat podle precedentu	要是大家都要求「援例(援照以前的例子)那就不好办了。(Švarný, 2000, s. 1388)
批颊	políčekovat, bít po tváři	(Švarný, 2000, s. 1410)
掌咀	políčekovat	(Švarný, 2000, s. 1412)

请示	prosít o svolení, žádat o příkaz	他作什么事儿都得去请示。(Švarný, 2000, s. 1422)
齐力	spojenými silami, spojeným úsilím	大家齐力把堤修好了。(Švarný, 2000, s. 1426)
掛牌	mít ordinaci, zahájit svou ordinaci	我舅舅从小儿跟着祖父学医, 三十岁就自己掛牌了。(Švarný, 2000, s. 1432)
附议	připojovat se k návrhu, souhlasit	甲: 我提议散会。乙: 我附议!(Švarný, 2000, s. 1442)
出缺	být neobsazen char. služební místo	我们厂里现在副厂长出缺。(Švarný, 2000, s. 1446)
破晓	nastává rozbřesk, svítá	我父亲每天「刚破晓(天刚破晓)」「天刚亮)就上工去了。(Švarný, 2000, s. 1448)
饶舌	brebentit, mluvit	因为他很爱饶舌, 所以谁都不在他面前说什么。(Švarný, 2000, s. 1448) 饶舌是很不好的行为。(Švarný, 2000, s. 1448)
学舌	donášet, žalovat	你又在妈妈跟前学舌了吧!(Švarný, 2000, s. 1448)
咬舌	šišlat, mluvit nezřetelně	他有点儿咬舌儿你别笑他。咬舌儿?(Švarný, 2000, s. 1448)
发呆	být tupý, být strnulý	你出去溜溜吧, 干吗老坐在这儿发呆呀!(Švarný, 2000, s. 1448)
吃紧	jde do tuhého, je napjatá situace	外面很吃紧, 你还不快跑?(Švarný, 2000, s. 1464)
发刊	vycházet tiskem, být vydáván	这种杂志停过几次刊, 可是因为读者的要求, 只得重析「发刊(出版)。(Švarný, 2000, s. 1470)
防疫	podnikat opatření proti epidemii	附近发现了霍乱, 我们这里「应该防疫(应该进行防疫)。(Švarný, 2000, s. 1524)
碰巧	šťastnou náhodou, našťestí	我来的时候儿, 碰巧儿他也刚到。(Švarný, 2000, s. 1538)
受训	procházet výcvikem (školením)	上级派他到北京受训去了。(Švarný, 2000, s. 1548)
夺目	přitahovat zrak, úchvatný	人们都穿上节日的盛装, 手里拿着彩旗, 看上去非常鲜艳夺目。(Švarný, 2000, s. 1550)
入伏	nastávají letní vedra	现在刚入伏。(Švarný, 2000, s. 1552)
忍心	zatvrdit své srdce, být bezohledný	他多么忍心呢, 一走三年连信都不写一封。(Švarný, 2000, s. 1590)

		你怎么能忍心把孩子打得那么利害。(Švarný, 2000, s. 1590)
违法	protizákonný	冒名顶替是「违法的（犯法的「违反法律的」）。(Švarný, 2000, s. 1600)
行刺	tajně zavraždit, odklidit někoho vraždou	今天晚上有人要来「刺你（向你行刺）」。(Švarný, 2000, s. 1600)
遇刺	stát se obětí atentátu	闻一多教授是在什么地方遇刺的？(Švarný, 2000, s. 1600)
吊丧	účastnit se pohřbu, účastí na pohřbu projevovat svou soustrast	昨天我上朋友家吊丧去了。(Švarný, 2000, s. 1600)
拒敌	stavět se na odpor proti nepříteli	(Švarný, 2000, s. 1602)
变态	být abnormální, přičít se běžným pravidlům	从她奇怪的行为上看来，她这个人有点儿变态。(Švarný, 2000, s. 1604) 他是研究变态心理的。(Švarný, 2000, s. 1604)
出炉	koná se tavba, vypouští se tavba z pece	今天是第一炉优质钢出炉的日子，全厂都非常兴奋。(Švarný, 2000, s. 1616)
按股	podle podílů, podle podílnictví	到年底就按股分息。(Švarný, 2000, s. 1612)
捐躯	obětovat život	好男儿为国捐躯。(Švarný, 2000, s. 1640)
害羞	stydět se, být stydlivý	女孩子很容易害羞。(Švarný, 2000, s. 1674) 这些都是熟人，你别害羞！(Švarný, 2000, s. 1674) 表哥又不是生人，你「害什么羞（害什么臊）啊？」(Švarný, 2000, s. 1674)
慕名	obdivovat se slovnosti expl. spolubesedníka	早就慕名了。(Švarný, 2000, s. 1722)
灭蝗	ničit saranče	全村子的人都出去「灭蝗（灭蝗虫）」去了。(Švarný, 2000, s. 1724)

3 Korpus – kategorizace sloves s formálním předmětem

3.1 Slovesa s formálním předmětem vybrána z Učebního slovníku jazyka čínského

说话	říkat	你在爸爸面前替我说几句好话儿吧! (Švarný, 2002, s. 184) 这句说话起来有些别扭。(Švarný, 2002, s. 184)
吃饭	jísti expl. některé z hlavních jídel dne	我们星期天常常在外面吃饭。(Švarný, 2002, s. 274)
照相	fotografovat	(Švarný, 2002, s. 472)
睡觉	spát	我睡了两个钟头[的]觉。(Švarný, 1999, s. 368)
谈话	mluvit, besedovat	主任跟客人谈话呢。(Švarný, 1999, s. 644)
游戏	hrát si	孩子们正在愉快地游戏。(孩子们玩儿得很快活。) (Švarný, 1999, s. 868)
送礼	dát dárek	他过生日, 应该给他送礼。(Švarný, 1999, s. 908) 明天有个同事结婚, 我得送一份儿礼[物]。(Švarný, 1999, s. 908)
唱歌	zpívat	(Švarný, 1999, s. 996)

3.2 Slovesa s formálním předmětem vedená Učebním slovníku jazyka čínského jako slovesa objektová

读书	studovat	我「读书（念书）的时候儿生活很苦。（Švarný, 1999, s. 5520)
念书	studovat	他虽然只念过两年书，可是非常聪明能干。（Švarný, 1999, s. 484) 念书的时候儿不要想着玩儿。（Švarný, 1999, s. 484)
迷路	zabloudit	外地人很容易在布拉格旧城区迷路。（Švarný, 1999, s. 1134) 这么晚还不回来，他们一定是迷了路了。（Švarný, 1999, s. 1134)

3.3 Slovesa s formálním předmětem nevyskytující se v Učebním slovníku jazyka čínského

看书

讲书

开会

写字

教书

走路

到字

背书

唱书

4 Analýza objektového slovesa

4.1 Klasifikace sloves

Klasifikace sloves bude provedena na základě jednotlivých kritérií. Jednotlivé kategorie či skupiny budou stanoveny na základě sémantických kategorií, oddělitelnosti či neoddělitelnosti obou složek, na základě spojení jednotlivých složek či významu jednotlivých sloves. Pokud jde o dělení dle významu jednotlivých složek, bude záviset na tom, zda je význam objektového slovesa složen z obou významů jednotlivých složek, na základě pouze jedné ze složek či zda je význam zcela odlišný od původních významů. V rámci kategorie se slovesy s významem odvozených od obou složek budou dvě podkategorie. Do první podkategorie budou spadat slovesa, jejichž význam je na první pohled odvozen od obou složek. Do druhé podkategorie budou spadat slovesa, jež mají také význam odvozen od obou původních složek, nicméně není na první pohled zcela jednoznačný nebo tvoří pouze jedno slovo, složené z obou významů. Co se týče rozdělení sloves dle jejich druhu, budou kategorizována na základě obecné klasifikace českých sloves dle Valenčního slovníku českých sloves. Tato kategorizace je ovšem pouze obecná a stručná a vyžaduje další zkoumání. Z tohoto důvodu budou jednotlivé kategorie pozměněny či přizpůsobeny dle potřeby. Oddělitelnost či neoddělitelnost obou složek objektového slovesa bude zkoumána na základě Učebního slovníku jazyka čínského. Oddělitelné složky budou dále rozděleny do dalších podkategorií. Tyto podkategorie stanovím na základě složek, jež mohou být umístěny mezi obě složky objektového slovesa. Takovéto složky mohou rozvíjet na jedné straně slovesnou část nebo na druhé straně jmennou část objektového slovesa. V rámci poslední kategorie budou objektová slovesa rozdělena dle spojení daných dvou složek. Zda jde o spojení sloveso – sloveso, sloveso – podstatné jméno či sloveso - adjektivum.

4.2 Klasifikace sloves dle spojení složek

4.2.1 Kategorie 1

Do kategorie číslo 1 jsou zařazena všechna slovesa, jejichž spojení je sloveso – jméno, čili to znamená, že složky daných objektových sloves fungují mimo dané spojení slovesná část jako sloveso a jmenná část jako jméno. Tato kategorie sloves je ze všech nejpočetnější. Tato kategorie je podstatná z hlediska oddělení objektových sloves od sloves s formálním předmětem. K této záměně dochází zejména v případech, kdy se význam jmenné části objektového slovesa nepodílí na tvoření celkového významu slovesa a nelze jej ani odvodit. Pokud je jmenná část tvořena podstatným jménem může dojít k záměně mezi objektovým slovesem a slovesem s formálním předmětem, jelikož formální předmět je také podstatným jménem.

Rozdíl mezi těmito kategoriemi spočívá v jejich užití jako samostatných sloves. Formální předmět ve skutečnosti může fungovat jako samostatné podstatné jméno, kdežto jmenná složka objektových sloves ve většině případů jako samostatné slovo nefunguje a přibírá další morfémy.

落第 luòdì - propadnout při zkoušce (dosl. vypadnout z pořadí)

Sloveso /落第/ je prvním z výše zmíněných sloves vyznačujících se spojením sloveso – jméno. Slovesná část /落/ je jako samostatná báze slovesem s významem „padat“. Jmenná báze /第/ se vyskytuje s významem „řada, pořadí“.¹

作工 zuògōng - pracovat v průmyslu

Sloveso /作工/ je spojením slovesa zuò /作/ ve významu „dělat, vykonávat“ a podstatného jména gōng /工/ ve významu „práce“. U tohoto objektového slovesa je

¹ Viz 2.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 2)

možné uvažovat, zda se nejedná o sloveso s formálním předmětem, vzhledem k tomu, že jmenná část je tvořena podstatným jménem, nicméně v tomto případě se o sloveso s formálním předmětem nejedná. Výraz gōng /工/ ve významu „práce“ se mimo dané spojení nevyskytuje jako samostatné slovo, ale až ve spojení s výše zmíněným slovesem zuò /作/ vytváří podstatné jméno s významem „pracovat“. Tudíž se nevyskytuje jako samostatné slovo a jeho význam lze odvodit z celkového významu daného spojení, proto se nejedná o sloveso s formálním předmětem.²

罢工 bàgōng - stávkovat

Následující sloveso je spojením slovesné části vyjádřené slovesem bà /罢/ ve významu „přestat, přerušovat“ a části jmenné gōng /工/ opět ve významu „práce“.³

下乡 xiàxiāng – odebrat se na venkov (a tam pracovat, jít na dovolenou), jít na venkov (působit, pracovat)

Výše zmíněné sloveso xiàxiāng /下乡/, je objektovým slovesem, jehož slovesná část samostatně vyjadřuje sloveso xià /下/ ve významu „sestupovat, vydávat se“ a jmenná část xiāng /乡/, ve významu „vesnice, rodný kraj“.⁴

成人 chéng rén - dospěti, stát se dospělým

V případě slovesa chéng rén /成人/ můžeme mluvit o spojení slovesa chéng – stát se, dospět /成/ a podstatného jména rén - člověk /人/. Podstatné jméno rén - člověk /人/ se velmi často vyskytuje nejen jako podstatné jméno v rámci objektového slovesa, ale především jako předmět různých samostatných sloves, tudíž by se zde mohlo jednat o

² Viz 2.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 8)

³ Viz 2.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 8), (Švarný, 1999, s. 910), (Švarný, 1999, s. 910)

⁴ Viz 2.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 154), (Švarný, 1999, s. 822)

formální předmět, nicméně význam daného jména je zcela patrný a tudíž se opět jedná o objektové sloveso a ne sloveso s formálním předmětem.⁵

4.2.2 Kategorie 2

Do této kategorie jsou zařazena všechna slovesa, která představují spojení sloveso – sloveso. Na základě analýzy v rámci této skupiny jsem zjistila, že jmenná část spojení objektového slovesa nemusí být nutně jménem, ale může být vyjádřena například slovesem, jako je tomu u následujících objektových sloves:

作揖 zuòyī - zdravit (pozvednutím a spuštěním sepjatých rukou)

Objektové sloveso zuòyī /作揖/ je složeno ze slovesa zuò – dělat, pracovat /作/, které tvoří slovesnou část a část jmenná je tvořena slovesem yī - /揖/ ve významu „zdravit (pozvednutím a spuštěním sepjatých rukou)“. V tomto případě je zcela zřejmé, že se nemůže jednat o sloveso s formálním předmětem, jelikož je daný „předmět“ vyjádřen slovesem.⁶

同学 tóngxué - chodit spolu do školy

Následující sloveso je spojením slovesné složky vyjádřené slovesem tóng – sdílet spolu /同/ a složky jmenné xué- studovat, učit se /学/, které samostatně vystupuje ve funkci slovesa.⁷

帮忙 bāngmáng - pomáhat, pomoci zvládnout nával práce

⁵ Viz 2.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 8), (Švarný, 1999, s. 744)

⁶ Viz 2.1.2 (viz Švarný, 2002, s. 12), (Švarný, 2002, s. 12)

⁷ Viz 2.1.2 (viz Švarný, 2002, s. 24)

Sloveso bāngmáng / 帮忙 / je spojením slovesa / 帮 /, které funguje ve významu „pomáhat“ a slovesa / 忙 / s významem „spěchat“.⁸

告别 gào bié - loučit se, rozloučit se, odloučit se

Výše zmíněné objektové sloveso je spojením slovesa gào – říci, oznámit / 告 / a slovesa bié – oddělovat / 别 /.⁹

4.2.3 Kategorie 3

Kategorie 3 obsahuje všechna slovesa, která představují spojení sloveso – adjektivum. Těchto sloves není mnoho, nicméně je jich dostatek pro vytvoření zvláštní kategorie.

着急 zháojí - být rozčilen, být nervózní

Sloveso / 着急 / je utvořeno ze slovesa zháo - být zasažen / 着 / a z adjektiva jí – být rozčilen, být naléhavý / 急 /.¹⁰

卖乖 mài guāi - dělat naoko dobrotu, dělat se hodným

Sloveso mài – chlubit se předstírat / 卖 / spolu s adjektivem guāi – hodný, obratný / 乖 / tvoří základ výše zmíněného objektového slovesa.¹¹

⁸ Viz 2.1.2 (viz Švarný, 2002, s. 214), (Švarný, 1999, s. 1232)

⁹ Viz 2.1.2 (viz Švarný, 2002, s. 250), (Švarný, 2002, s. 402)

¹⁰ Viz 2.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 352), (Švarný, 2000, s. 1318)

¹¹ Viz 2.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 396)

办公 bàngōng – pracovat

Sloveso /办公/ je složeno ze slovesa bàn – dělat, zařizovat /办/ a adjektiva gōng – veřejný /公/, z čehož vyplývá, že jmenná část objektového slovesa opravdu může být vyjádřena nejen podstatným jménem.¹²

V rámci této klasifikace na základě spojení slovesné části vyjádřené slovesem a jmenné části vyjádřené buďto jménem, slovesem či adjektivem jsem v průběhu sestavování korpusu narazila na zvláštní skupinu sloves, jejichž slovesná část je tvořena jiným slovním druhem než slovesem a jež prof. PhDr. Oldřich Švarný, CSc. ve svém slovníku označuje jako objektová slovesa, ale v tomto případě je toto zařazení sporné. Sám prof. Švarný v jedné ze svých publikací jednoznačně vysvětluje, že slovesná část je vždy původem sloveso a pouze v případě jmenné části spojení je možné, aby byla původní složka jako samostatný výraz jiným slovním druhem než pouze podstatným jménem. (Švarný a kol., 1998, s. 119)

Příkladem takovýchto „objektových sloves“ je například výraz 多事 duōshì - plést se do cizí záležitosti, plést se do záležitostí, po kterých nám nic není. Jedná se, o spojení adjektiva duō – mnoho, být mnohý /多/ a podstatného jména shì – záležitost, věc /事/. Z rozdělení daných složek jasně vyplývá, že slovesná část není vyjádřena slovesem, nýbrž adjektivem a tudíž není splněna podmínka vyjádření slovesné části slovesem. Podobný případ je například u sloves: 点名 diǎnmíng - vyvolávat jména, vyvolávat podle jmen, zjišťovat prezenci vyvoláváním jmena a 破产 pòchǎn - udělat úpadek, zbankrotovat.

V prvním případě se jedná o spojení podstatného jména diǎn - bod, tečka /点/ a podstatného jména míng - jméno, název /名/, kdežto v případě druhém o spojení adjektiva pò – rozbitý /破/ a slovesa chǎn – produkovat /产/. Bohužel záměr prof.

¹² Viz 2.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 468), (Švarný, 1999, s. 512)

Švarného není v tomto případě zcela zřejmý, a proto budou tato slovesa z korpusu vyřazena.¹³

4.3 Klasifikace sloves dle významu jednotlivých složek spojení

V předchozí kategorii bylo hlavním kritériem rozdělení sloves podle slovního druhu obou složek. Následující rozdělení s předchozí kategorií přímo souvisí. V této kategorii bude rozdělení na základě významu jednotlivých složek. Tento význam samozřejmě souvisí se slovním druhem daného výrazu. Jednotlivá slovesa jsou rozdělena na základě významu původních složek, které spolu buďto tvoří význam složený z obou složek, význam tvořený pouze na základě jedné ze složek nebo význam zcela odlišný od původních významů jednotlivých výrazů.

4.3.1 Skupina A

Do skupiny pod písmenem A jsou zařazena všechna objektová slovesa, jejichž význam je odvozen od obou významů původních složek a oba tyto významy můžeme odvodit. V rámci této skupiny bude několik podskupin. První podskupinou jsou slovesa, v jejichž případě je na první pohled patrný původní význam obou složek. Význam těchto výrazů je ve většině případů složen ze dvou slov. Do této podskupiny patří například sloveso: 进屋 jìnwū - vstoupit do místnosti, kdy význam slovesné části jìn – vstoupit /进/ a význam jmenné složky je wū – místnost /屋/ je z významu celého výrazu zcela zřejmý a tudíž se jedná o typické objektové sloveso.¹⁴ Přičemž je nutné odlišit tento výraz od sloves s formálním předmětem. V tomto případě se sice jedná o podstatné jméno, které může fungovat samostatně (ačkoliv ve většině případů je spojeno s příponou zi /子/), nicméně význam tohoto podstatného jména jde na první pohled odvodit z celého spojení

¹³ Viz 9. Seznam příloh – seznam vyřazených sloves

¹⁴ Viz 2.2.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 160)

a tudíž se nejedná o formální předmět. Tento případ je i u dalších sloves jako například: 休假 xiūjià - být na dovolené, trávit dovolenou, mít dovolenou,¹⁵ 逃难 táonàn - utíkat před pohromou, prchat před katastrofou expl. povodní, válečným děním etc.,¹⁶ 停工 tínggōng - zastavit práci.¹⁷

Druhou podskupinou jsou slovesa, jež mají opět význam složený z obou složek objektového slovesa, nicméně celkový význam je od původních významů odvozený a je nutné se nad celkovým významem zamyslet, abychom původní význam viděli. Například u slovesa: 间苗 jiànmiáo - protrhávat sazenice, jednotit, které je spojením složek ve významu jiàn - oddělovat /间/ a miáo - výhonek /苗/.¹⁸ Tato dvě slova ve finále tvoří objektové sloveso s doslovným významem „oddělovat výhonky“ neboli „protrhávat sazenice“, tudíž je zřejmé, že po důkladném prozkoumání je celkový význam odvozen od původních složek, pouze s malými změnami. Dalšími slovesy v této podskupině jsou například: 解渴 jiěkě - uhasit žízeň,¹⁹ 使力 shǐlì - vynakládat úsilí.²⁰ V prvním případě jde o spojení složek s významy jiě - uvolnit /解/ a kě – žíznit /渴/ a v případě druhém jde o spojení slovesa shǐ - používat /使/ a jména lì - síla /力/.

Třetí podskupinou jsou slovesa, která mají význam odvozený od obou původních složek, nicméně dohromady spolu tvoří jeden význam vyjádřený pouze jedním slovem. V rámci této podskupiny vyvstává určitý problém a to záměna objektových sloves se slovesy s formálním předmětem. Jak již bylo řečeno výše, pro odlišení sloves objektových a sloves s formálním předmětem použijí dvě základní kritéria. První kritérium je postaveno na celkovém významu slovesa. Tzv. „formální předmět znamená, že význam jmenné složky nelze odvodit z celkového významu. Druhé kritérium se odvíjí od

¹⁵ Viz 2.2.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 414), (Švarný, 1999, s. 644)

¹⁶ Viz 2.2.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 428), (Švarný, 2000, s. 1444)

¹⁷ Viz 2.2.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 480)

¹⁸ Viz 2.2.1.2 (viz Švarný, 2002, s. 160)

¹⁹ Viz 2.2.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 668), (Švarný, 2000, s. 1694)

²⁰ Viz 2.2.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 680)

samostatnosti jmenné báze slovesa. Pokud může jmenná část fungovat samostatně mimo objektové sloveso, je považováno za formální předmět. (Švarný a kol., 1998, s. 192)

Tato dvě kritéria jsou na sebe vázaná. Příkladem je následující sloveso: 染色 rǎnshǎi - barvit, obarvovat,²¹ přičemž rǎn - barvit /染/ a shǎi - barva /色/, dají dohromady jednoslovný význam „barvit, obarvovat“. V tomto případě se jedná o objektové sloveso a nikoliv o sloveso s formálním předmětem, jelikož shǎi, sè - barva /色/, se jako samostatné podstatné jméno nevyskytuje, pouze ve spojení s výrazem yánsè /颜色/ vystupuje ve významu „barva“, popřípadě ve spojení s jinými složkami jako jednotlivé názvy barev. Další slovesa spadající do této podkategorie jsou například: 订婚 dìnghūn - zasnoubit se,²² opět v tomto případě je celkový význam složený z obou složek a to ze slovesa dìng - stanovit /定/ a podstatného jména hūn - manželství /婚/. V tomto případě se opět nejedná o formální předmět, ačkoliv jej nelze bez dalšího zkoumání odvodit od celkového významu, nicméně podstatné jméno hūn - manželství /婚/ se samostatně v tomto významu nevyskytuje, pouze ve spojení s další složkou jako výraz hūnyīn - manželství /婚姻/. To samé platí u slovesa: 离婚 líhūn - rozejít se, rozvést se.²³

4.3.2 Skupina B

Skupina pod písmenem B obsahuje všechna slovesa, která mají význam odvozený pouze dle jedné složky. Význam může být odvozen jak od složky slovesné, tak od složky jmenné, proto jsou v rámci této skupiny dvě podskupiny. První podskupinou jsou slovesa, jejichž význam je odvozen od slovesné části spojení. Prvním slovesem v této podskupině je sloveso 帮忙 bāngmáng - pomáhat, pomoci zvládnout nával práce,²⁴ jež

²¹ Viz 2.2.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 68)

²² Viz 2.2.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 252), (Švarný, 1999, s. 1232)

²³ Viz 2.2.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 330), (Švarný, 1999, s. 1232)

²⁴ Viz 2.2.2.1 (viz Švarný, 2002, s. 214), (Švarný, 1999, s. 1232)

je tvořeno slovesem bāng - pomáhat /帮/ a slovesem máng – spěchat /忙/. U tohoto slovesa je patrné, že význam první složky udává význam celého objektového slovesa, kdežto význam složky jmenné není v celkovém významu patrný a navíc je jmenná část vyjádřena původně slovesem, což je jeden z faktorů. Rozdělení dle slovního druhu jednotlivých složek bylo komentováno v předchozí kapitole. Dalším slovesem v této podskupině je sloveso 甘心 gānxīn - mít radost, být uspokojen,²⁵ přičemž sloveso gān – rád, mít radost /甘/ opět udává celkový význam objektového slovesa.

Nebo například u slovesa 喝彩 hècǎi - voláním projevovat nadšení a souhlas.²⁶

Druhou podskupinou jsou slovesa, jejichž význam je také odvozený pouze od jedné ze složek objektového slovesa, ale v tomto případě je význam odvozen od jmenné části spojení. U slovesa 生气 shēngqì - hněvat se, zlobit se,²⁷ se jedná o spojení slovesa a jména. Slovesná část shēng – porodit, narodit se /生/ a jmenná část je vyjádřena podstatným jménem qì /气/ ve významu „hněv“. V tomto případě je na první pohled zřejmé, že význam je odvozen od druhé složky a to složky jmenné. Význam slovesné složky se v tomto spojení žádným způsobem neprojevuje. Stejný případ nastává například u sloves: 种痘 zhòngdòu - být očkován proti,²⁸ 赶集 gǎnjí - jít na jarmark.²⁹

4.3.3 Skupina C

Poslední skupinou sloves jsou výrazy, jejichž význam není odvozen od žádného významu původních složek. V takovýchto případech lze říci, že se jedná o ustrnulý výraz, jehož význam se nedá odvodit od původních složek a gramatická skladba a užití se změní. (Švarný, 1998, s. 120)

²⁵ Viz 2.2.2.1 (viz Švarný, 2000, s. 1428)

²⁶ Viz 2.2.2.1 (viz Švarný, 1999, s. 420)

²⁷ Viz 2.2.2.2 (viz Švarný, 2002, s. 238)

²⁸ Viz 2.2.2.2 (viz Švarný, 2002, s. 16)

²⁹ Viz 2.2.2.2 (viz Švarný, 1999, s. 386)

Do této skupiny patří například sloveso 失信 shìxìn - nedržet slovo, nedostát slibu, slovu,³⁰ jehož slovesná část je tvořena slovesem shī – ztratit /失/. Jmenná část je pak tvořena slovesem xìn – věřit, důvěřovat /信/. Doslovný překlad významu by pak zněl „ztratit věřit“ či „ztratit důvěru“. Z doslovného překladu je patrná odlišnost ve významu původních složek a významu celého spojení.

³⁰ Viz 2.2.3 (viz Švarný, 2002, s. 120), (Švarný, 1999, s. 968)

4.4 Klasifikace sloves dle sémantických kategorií

Jednotlivá objektová slovesa budou dělena na základě jejich příslušnosti do daných sémantických kategorií. Slovesa ve stejné kategorii budou obsahovat podobné sémantické vlastnosti. Dané kategorie budou obsahovat slovesa, jež vyjadřují lidskou činnost a lidský pohyb, mentální a psychické pochody, určitou změnu nebo fázi určité akce, dále slovesa, jež budou vyjadřovat sociální interakci a komunikaci. (Lopatková et al., 2008, s. 26)

Jednotlivé kategorie budou označeny velkými písmeny abecedy. V rámci některých kategorií budou slovesa dále rozdělena do několika podkategorií dle společných rysů.

4.4.1 Kategorie A

Do této kategorie označené písmenem A budou zařazena všechna slovesa, jež vyjadřují lidskou činnost a pohyb. V rámci této kategorie, lze slovesa dále rozdělit do několika podkategorií. První z těchto podkategorií jsou slovesa, jež vyjadřují obecnou lidskou činnost. Jsou to činnosti jako pracovat, tábořit, oblékat se atd. V rámci této podkategorie jsou zařazena například slovesa: 作工 zuògōng - pracovat v průmyslu,³¹ 务农 wùnóng - zabývat se zemědělstvím,³² 出差 chūchāi - být na služební cestě.³³

Druhou z těchto podkategorií představují slovesa, která vyjadřují nějaký určitý lidský pohyb, který je vykonávána celým tělem a ne pouze určitými částmi. Do této podkategorie patří například slovesa: 洗澡 xǐzǎo - koupat se, brát koupel,³⁴ 游泳

³¹ Viz 2.3.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 8)

³² Viz 2.3.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 14)

³³ Viz 2.3.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 544)

³⁴ Viz 2.3.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 1092)

yóuyǒng - plavat, koupat se expl. s příležitostí k plavání,³⁵ 赖地 làidì - lehat si na zem, válet se po zemi (v záchvatech zlosti).³⁶

Další podskupinou jsou také slovesa, která sice vyžadují pohyb celého těla, ale ve svém významu skrývají specifickou část těla. Jedná se o činnost, ke které je zapotřebí hlavně rukou. Jedná se například o slovesa: 动凶 dòngxiōng – dát se do rvačky, začít se bít,³⁷ 打拳 dǎquán - cvičit stínový box (tchai-t'i) expl. druh čínského sportu,³⁸ 比拳 bǐquán – boxovat,³⁹ u nichž jde opět o činnost, jež je prováděna celým tělem, ale v tomto případě jsou nutné ruce. Bez rukou by k této činnosti nemohlo dojít.

U sloves: 游园 yóuyuán - procházet se v parku, bavit se procházením v parku,⁴⁰ 赶集 gǎnjí - jít na jarmark,⁴¹ 散步 sǎnbù - procházet se,⁴² se jedná o slovesa, jež vyjadřují pohyb, při kterém je zapotřebí především nohou.

Další skupina sloves, jsou ta, která vyjadřují lidskou činnost, která je prováděna rukama. Do této podskupiny patří slovesa jako: 签字 qiānzi - podepisovat se,⁴³ 理发 lǐfà - stříhat vlasy, upravovat vlasy,⁴⁴ 通信 tōngxìn - vést korespondenci, psát si.⁴⁵

Specifickými slovesy jsou výrazy, jež vyjadřují činnost, která je prováděna pouze jednou částí těla a jsou to buďto oči nebo ústa. U sloves: 观光 guānguāng - prohlížet

³⁵ Viz 2.3.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 1226), (Švarný, 2000, s. 1482)

³⁶ Viz 2.3.1.2 (viz Švarný, 2000, s. 1696)

³⁷ Viz 2.3.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 1090)

³⁸ Viz 2.3.1.3 (viz Švarný, 2000, s. 1482)

³⁹ Viz 2.3.1.3 (viz Švarný, 2000, s. 1482)

⁴⁰ Viz 2.3.1.4 (viz Švarný, 2002, s. 218)

⁴¹ Viz 2.3.1.4 (viz Švarný, 1999, s. 386)

⁴² Viz 2.3.1.4 (viz Švarný, 1999, s. 592)

⁴³ Viz 2.3.1.5 (viz Švarný, 2002, s. 120), (Švarný, 2000, s. 1704)

⁴⁴ Viz 2.3.1.5 (viz Švarný, 1999, s. 494)

⁴⁵ Viz 2.3.1.5 (viz Švarný, 1999, s. 658)

paměťihodnosti,⁴⁶ 阅兵 sledovat vojenskou přehlídku,⁴⁷ se jedná o výrazy, k nimž je zapotřebí očí. Tato objektová slovesa jsou pouze 2, stejně jako slovesa, k nimž je zapotřebí úst: 接吻 jiēwǔ - líbat, líbat se,⁴⁸ 调味 tiáowèi - upravovat chuť expl. pokrmů.⁴⁹

4.4.2 Kategorie B

V rámci této kategorie jsou zařazena všechna slovesa, jejichž význam vyjadřuje různé fáze činnosti nebo aktivity. Sloves v této kategorii není mnoho, tudíž lze předpokládat jejich výjimečnost. První podkategorií jsou všechna objektová slovesa, jež vyjadřují zahájení nějaké činnosti nebo aktivity. Do této podkategorie patří slovesa: 动工 dònggōng - zahájit práce,⁵⁰ 开学 kāixué - začíná škola,⁵¹ 开工 kāigōng - zahajovat práce (expl. na staveništi),⁵² 兴工 xīngōng - zahajovat práce expl. ve stavebnictví,⁵³ 斗起来 dòuqǐlai - začít zápasit,⁵⁴ u všech těchto sloves je počáteční fáze nějaké činnosti, jež je obecná a ve většině případů je jmennou složkou podstatné jméno gōng – práce /工 /, jež se jako samostatné slovo ve významu práce nevyskytuje.

⁴⁶ Viz 2.3.1.6 (viz Švarný, 1999, s. 582)

⁴⁷ Viz 2.3.1.6 (viz Švarný, 2000, s. 1418)

⁴⁸ Viz 2.3.1.7 (viz Švarný, 1999, s. 646)

⁴⁹ Viz 2.3.1.7 (viz Švarný, 1999, s. 1006)

⁵⁰ Viz 2.3.2.1 (viz Švarný, 1999, s. 302)

⁵¹ Viz 2.3.2.1 (viz Švarný, 1999, s. 374)

⁵² Viz 2.3.2.1 (viz Švarný, 1999, s. 374)

⁵³ Viz 2.3.2.1 (viz Švarný, 1999, s. 498),

⁵⁴ Viz 2.3.2.1 (viz Švarný, 1999, s. 1262)

U sloves: 过期 guòqī - prochází doba platnosti, míjí lhůta,⁵⁵ 歇工 xiēgōng - ustát v práci,⁵⁶ se v prvním případě jedná o průběh nějaké činnosti a v případě druhém o zastavení probíhající činnosti avšak ne její ukončení.

U poslední skupiny sloves se jedná o konečnou fázi činnosti nebo aktivity. Opět je nejčastějším výrazem podstatné jméno gōng – práce / 工 /. Jsou to slovesa: 收工 shōugōng - skončit denní práci expl. sklídit nářadí,⁵⁷ 完工 wángōng – skončit práce, být hotov s výstavbou,⁵⁸ 停工 tínggōng - zastavit práci,⁵⁹ 完篇 wánpiān – být dokončen, být napsán char. články,⁶⁰ 毕业 bìyè - skončit studium, absolvovat, zakončit školu, zakončit kurz, graduovat,⁶¹ 闭幕 bì mù - skončit se char. divadelní představení, výstava, konference⁶²

4.4.3 Kategorie C

Do Kategorie C jsou zařazena všechna objektová slovesa, jež nějakým způsobem vyjadřují fyziologické změny či pochody v těle člověka. V rámci této kategorie bude několik podkategorií. První podkategorie zahrnuje všechna slovesa, jež vyjadřují všechny fyziologické změny těla člověka, které mají spojitost s nějakou nemocí.

⁵⁵ Viz 2.3.2.2 (viz Švarný, 2002, s. 198)

⁵⁶ Viz 2.3.2.2 (viz Švarný, 2000, s. 1452)

⁵⁷ Viz 2.3.2.3 (viz Švarný, 2002, s. 284),

⁵⁸ Viz 2.3.2.3 (viz Švarný, 2002, s. 200)

⁵⁹ Viz 2.3.2.3 (viz Švarný, 1999, s. 480)

⁶⁰ Viz 2.3.2.3 (viz Švarný, 1999, s. 582)

⁶¹ Viz 2.3.2.3 (Švarný, 2000, s. 1514)

⁶² Viz 2.3.2.3 (viz Švarný, 2000, s. 1552)

发热 fā rè - mít horečku,⁶³ 受热 shòu rè - dostat úpal,⁶⁴ 伤风 shāng fēng - mít rýmu,⁶⁵
便血 biàn xiě - mít ve stolici krev,⁶⁶

Následující skupina objektových sloves se opět týká fyziologických změn, ale v tomto případě se nejedná o změny způsobené nemocí, nýbrž nějakým úrazem či jiným problémem. Náleží sem slovesa: 养伤 yǎng shāng - zotavovat se po zranění,⁶⁷ 养病 yǎng bìng - zotavovat se, doléčovat se,⁶⁸ 脱节[儿] tuō jié[ér] - vykloubit se, vyvrtnout se,⁶⁹ 挂彩 guà cǎi - být raněn, utrpět zranění expl. v boji, bitvě.⁷⁰

Další podkategorií jsou slovesa spojená s fyziologickými potřebami. Tato slovesa vyjadřují základní lidské potřeby jako ukojit hlad, uhasit žízeň, dýchat atd. Do této podkategorie patří slovesa 解渴 jiě kě - uhasit žízeň,⁷¹ 充饥 chōng jī - ukojit hlad,⁷² 解手 jiě shǒu - konat tělesnou potřebu,⁷³ 哈气 hā qì - dýchat expl. vydechovat teplý, vlhký vzduch,⁷⁴ 出恭 chū gōng - jít vykonávat tělesnou potřebu, jít na stranu expl. pr. na velkou stranu.⁷⁵

⁶³ Viz 2.3.3.1 (viz Švarný, 2002, s. 254)

⁶⁴ Viz 2.3.3.1 (viz Švarný, 2002, s. 254)

⁶⁵ Viz 2.3.3.1 (viz Švarný, 1999, s. 538), (Švarný, 1999, s. 958)

⁶⁶ Viz 2.3.3.1 (viz Švarný, 1999, s. 842), (Švarný, 1999, s. 898)

⁶⁷ Viz 2.3.3.2 (viz Švarný, 1999, s. 674)

⁶⁸ Viz 2.3.3.2 (viz Švarný, 1999, s. 674)

⁶⁹ Viz 2.3.3.2 (viz Švarný, 1999, s. 886), (Švarný, 1999, s. 1052)

⁷⁰ Viz 2.3.3.2 (viz Švarný, 1999, s. 1170), (Švarný, 2000, s. 1364)

⁷¹ Viz 2.3.3.3 (viz Švarný, 1999, s. 668), (Švarný, 2000, s. 1694)

⁷² Viz 2.3.3.3 (viz Švarný, 1999, s. 1188), (Švarný, 2000, s. 1546)

⁷³ Viz 2.3.3.3 (viz Švarný, 1999, s. 670)

⁷⁴ Viz 2.3.3.3 (viz Švarný, 2000, s. 1560)

⁷⁵ Viz 2.3.3.3 (viz Švarný, 2000, s. 1638)

Samozřejmě i u slovesa 撒尿 sāniào - močit, čurat,⁷⁶ se jedná o sloveso vyjadřující lidské fyziologické potřeby, nicméně v této příkladové větě je toto objektové sloveso použito pro vyjádření fyziologických potřeb zvířete.

4.4.4 Kategorie D

V rámci této kategorie jsou zařazena všechna slovesa, která svým významem vyjadřují nějaké mentální či psychické pochody v mysli člověka. Tato kategorie je rozdělena do několika podkategorií. První z těchto podkategorií zahrnuje všechna slovesa, jež svým významem vyjadřují nějaké negativní emoce. Tyto negativní emoce mohou být trvalejšího stavu jako například u sloves: 穿白 chuānbái - nosit smutek,⁷⁷ 伤心 shāngxīn - být smutný, trápit se,⁷⁸ 发愁 fāchóu - být smutný, tesknit atd.⁷⁹ Další skupinou sloves v rámci podkategorie negativních emocí jsou slovesa, jež vyjadřují negativní emoce krátkodobějšího charakteru, jako například slovesa: 生气 shēngqì - hněvat se, zlobit se,⁸⁰ 吃惊 chījīng - uleknout se, polekat se,⁸¹ 着慌 zháohuāng - rozčilovat se, vzrušovat se, být nervózní, ztrácet hlavu.⁸²

Druhou skupinou sloves v rámci této kategorie jsou slovesa, která vyjadřují myšlenkové pochody či vnímání. Zde patří například slovesa: 经心 jīngxīn - nechat projít myslí, uvažovat,⁸³ 定计 dìngjì - vymyslet plán,⁸⁴ 散心 sàn xīn - rozptylovat se.⁸⁵

⁷⁶ Viz 2.3.3.3 (viz Švarný, 2000, s. 1722)

⁷⁷ Viz 2.3.4.1 (viz Švarný, 2002, s. 66)

⁷⁸ Viz 2.3.4.1 (viz Švarný, 1999, s. 404), (Švarný, 1999, s. 956)

⁷⁹ Viz 2.3.4.1 (viz Švarný, 2000, s. 1368)

⁸⁰ Viz 2.3.4.1 (viz Švarný, 2002, s. 238)

⁸¹ Viz 2.3.4.1 (viz Švarný, 2002, s. 262), (Švarný, 2002, s. 446)

⁸² Viz 2.3.4.1 (viz Švarný, 1999, s. 352), (Švarný, 2000, s. 1532)

⁸³ Viz 2.3.4.2 (viz Švarný, 1999, s. 450)

Třetí podskupinou jsou slovesa, která souvisí s pocity a vnímáním vůči jiným osobám, zvířatům či věcem. Ať už jsou to pocity pozitivní či negativní. Tato skupina je reprezentována například slovesy: 关心 guānxīn - starat se o, mít starost o,⁸⁶ 知情 zhīqíng - být vděčný, znát pocit vděčnosti,⁸⁷ 害臊 hàisào - stydět se, být stydlivý.⁸⁸

Poslední podskupinou v rámci této kategorie jsou výrazy, které určitým způsobem vyjadřují pozitivní pocity ať už ve vztahu k člověku, věci nebo zvířeti nebo ve vztahu k sobě samému. Do této skupiny sloves náleží například slovesa: 称心 chènxīn - líbit se, být po chuti,⁸⁹ 甘心 gānxīn - mít radost, být uspokojen,⁹⁰ 解放 jiěfàng - být rozpustilý, dopřávat si svobody.⁹¹

4.4.5 Kategorie E

Do kategorie pod písmenem E spadají všechna slovesa, která určitým způsobem vyjadřují lidskou komunikaci a všeobecně sociální interakci. V rámci této kategorie je opět několik podkategorií. Do první z těchto podkategorií jsou zařazena slovesa, jež vyjadřují komunikaci mezi lidmi. Tato komunikace je založena především na ústní promluvě. Do této podkategorie spadají například následující slovesa: 吵嘴 chǎozuǐ - hádat se,⁹² 闹气 nàogì - hašteřit se,⁹³ 插嘴 chāzuǐ - míchat se do řeči, vměšovat se

⁸⁴ Viz 2.3.4.2 (viz Švarný, 1999, s. 568)

⁸⁵ Viz 2.3.4.2 (viz Švarný, 1999, s. 590)

⁸⁶ Viz 2.3.4.3 (viz Švarný, 1999, s. 404)

⁸⁷ Viz 2.3.4.3 (viz Švarný, 1999, s. 328)

⁸⁸ Viz 2.3.4.3 (viz Švarný, 2000, s. 1726)

⁸⁹ Viz 2.3.4.4 (viz Švarný, 1999, s. 782)

⁹⁰ Viz 2.3.4.4 (viz Švarný, 2000, s. 1428)

⁹¹ Viz 2.3.4.4 (viz Švarný, 1999, s. 354)

⁹² Viz 2.3.5.1 (viz Švarný, 1999, s. 1090)

(slovy),⁹⁴ přičemž u této skupiny sloves je předpokládána reakce z obou stran účastníků komunikace. Kdežto u sloves: 道白 dàobái - recitovat, pronášet mluvenou řeč, recitovat (mluvené vsuvky mezi zpívanými áriemi v čínské opeře,⁹⁵ 賠罪 péizui - omluvit se,⁹⁶ 許愿 xǔyuàn - učinit slib,⁹⁷ je komunikace většinou pouze jednostranná.

Třetí podkategorií jsou slovesa vyjadřující sociální interakci. První skupina sloves v rámci této podkategorie jsou slovesa, jež vyjadřují víceméně jednostrannou sociální interakci. Například u slovesa 搗鬼 dǎoguǐ - strojit úklady, snažit se přelstít, dělat podvodné triky,⁹⁸ se jedná o sociální interakci mezi lidmi, a to z toho důvodu, že význam slovesa „strojit úklady, snažit se přelstít, dělat podvodné triky“ automaticky předpokládá druhou osobu, k níž je děj směřován. Nicméně v tomto a následujících případech se jedná o jednostrannou sociální interakci, jelikož se nepředpokládá okamžitá reakce. Dalšími slovesy, kterých se výše zmíněné týká, jsou například výrazy: 失信 shīxìn - nedržet slovo, nedostát slibu, slovu,⁹⁹ 守节 shǒujié - zachovávat věrnost.

100

Oproti tomu jsou slovesa, jež vyjadřují sociální interakci oboustrannou, což znamená, že dvě a více osob je přímo zasaženo dějem, jež sloveso vyjadřuje. V tomto případě se například jedná o sloveso: 接吻 jiēwǔ - líbat, líbat se,¹⁰¹ 续弦 xùxián - znovu se oženit,¹⁰² 作媒 zuòméi - být prostředníkem při sňatku.¹⁰³

⁹³ Viz 2.3.5.1 (viz Švarný, 2002, s. 238)

⁹⁴ Viz 2.3.5.1 (viz Švarný, 2000, s. 1414)

⁹⁵ Viz 2.3.5.2 (viz Švarný, 2002, s. 66), (Švarný, 2000, s. 210)

⁹⁶ Viz 2.3.5.2 (viz Švarný, 1999, s. 1164)

⁹⁷ Viz 2.3.5.2 (viz Švarný, 1999, s. 428), (Švarný, 1999, s. 486)

⁹⁸ Viz 2.3.5.3 (viz Švarný, 1999, s. 1108)

⁹⁹ Viz 2.3.5.3 (viz Švarný, 2002, s. 120), (Švarný, 1999, s. 968)

¹⁰⁰ Viz 2.3.5.3 (viz Švarný, 1999, s. 886)

¹⁰¹ Viz 2.3.5.4 (viz Švarný, 1999, s. 646)

¹⁰² Viz 2.3.5.4 (viz Švarný, 1999, s. 588)

4.4.6 Kategorie F

Kategorie pod písmenem F představuje všechna slovesa, jejichž význam vyjadřuje určitou změnu, ať už je to změna stavu, činnosti nebo povahy. Jednotlivá slovesa vyjadřující změny se týkají změny, která se týká člověka a jeho činnosti, fyziologie nebo vzhledu. Další změny se týkají změny stavu věcí. Pokud jde o slovesa vyjadřující změny, které se týkají člověka, lze je rozdělit do několika podskupin. První podskupina obsahuje slovesa, která se týkají změny lidského vzhledu: 成人 chéng rén - dospěti, stát se dospělým,¹⁰⁴ 还原 huányuán - být jako dříve expl. ve svém chování, vnějším vzhledu,¹⁰⁵ 变脸 biànlǎn - zachmuřit se, změnit výraz obličeje expl. v nevoli.¹⁰⁶

U následujících sloves je opět vyjádřena lidská změna, nicméně v tomto případě se jedná o změnu fyziologickou. Sem spadají například slovesa: 有喜 yǒuxǐ - být těhotnou, otěhotnět,¹⁰⁷ 发福 fāfú - tloustnout,¹⁰⁸ 长肉 zhǎngròu - přibývat na váze, zesílit.¹⁰⁹

Dalším typem změny je změna životní situace a postavení člověka. Slovesa vyjadřující změnu životní situace jsou následující: 离婚 líhūn - rozejít se, rozvést se,¹¹⁰ 坐牢 zuòláo - být ve vězení, sedět ve vězení,¹¹¹ 发财 fācái - zbohatnout¹¹² a slovesa

¹⁰³ Viz 2.3.5.4 (viz Švarný, 2002, s. 10)

¹⁰⁴ Viz 2.3.6.1 (viz Švarný, 2002, s. 8), (Švarný, 1999, s. 744)

¹⁰⁵ Viz 2.3.6.1 (viz Švarný, 1999, s. 1024)

¹⁰⁶ Viz 2.3.6.1 (viz Švarný, 1999, s. 694)

¹⁰⁷ Viz 2.3.6.1 (viz Švarný, 1999, s. 664)

¹⁰⁸ Viz 2.3.6.1 (viz Švarný, 1999, s. 814)

¹⁰⁹ Viz 2.3.6.1 (viz Švarný, 1999, s. 814), (Švarný, 1999, s. 900)

¹¹⁰ Viz 2.3.6.2 (viz Švarný, 1999, s. 330), (Švarný, 1999, s. 1232)

¹¹¹ Viz 2.3.6.2 (viz Švarný, 2002, s. 146)

vyjadřující změnu postavení člověka jsou například: 降级 jiàngjí - snížit hodnotu, degradovat,¹¹³ 升级 shēngjí - postoupit v hodnotě, postoupit do vyšší třídy,¹¹⁴ 卸任 xièrèn - vzdát se úřadu, abdikovat.¹¹⁵

Dalším typem změny, jež vyjadřují slovesa této kategorie, je změna stavu věcí. Tato změna může být pozitivní nebo negativní. Mezi slovesa vyjadřující pozitivní změny patří například slovesa: 落价 làojià - klesat na ceně,¹¹⁶ 镀银 dùyín – postříbřit,¹¹⁷ 染色 rǎnshǎi - barvit, obarvovat.¹¹⁸ Slovesa: 没房 mòfáng - zatopit domy,¹¹⁹ 涨价 zhǎngjià - stoupat na ceně,¹²⁰ 决口 juékǒu - prolomit se, dostat trhlinu,¹²¹ vyjadřují změnu negativní, která vede ke zhoršení stavu věcí.

Posledním typem v rámci této kategorie jsou slovesa, jejichž význam vyjadřuje změnu v oblasti přírody. Sem spadají například slovesa: 冻冰 dòngbīng - zmrznout, zamrznout, pokrýt se ledem char. voda,¹²² 结冰 jiébīng - tuhnout v led, tvoří se ledový příkrov expl. na řece, jezeře,¹²³ 立冬 lìdōng - nastává zima.¹²⁴

¹¹² Viz 2.3.6.2 (viz Švarný, 1999, s. 540), (Švarný, 1999, s. 958)

¹¹³ Viz 2.3.6.2 (viz Švarný, 1999, s. 726)

¹¹⁴ Viz 2.3.6.2 (viz Švarný, 1999, s. 756)

¹¹⁵ Viz 2.3.6.2 (viz Švarný, 1999, s. 798)

¹¹⁶ Viz 2.3.6.3 (viz Švarný, 1999, s. 308)

¹¹⁷ Viz 2.3.6.3 (viz Švarný, 1999, s. 312)

¹¹⁸ Viz 2.3.6.3 (viz Švarný, 2002, s. 68)

¹¹⁹ Viz 2.3.6.3 (viz Švarný, 2002, s. 72)

¹²⁰ Viz 2.3.6.3 (viz Švarný, 1999, s. 308)

¹²¹ Viz 2.3.6.3 (viz Švarný, 1999, s. 388)

¹²² Viz 2.3.6.4 (viz Švarný, 2000, s. 1454)

¹²³ Viz 2.3.6.4 (viz Švarný, 1999, s. 722), (Švarný, 1999, s. 742)

¹²⁴ Viz 2.3.6.4 (viz Švarný, 1999, s. 570)

4.4.7 Kategorie G

Poslední kategorií v rámci rozdělení sloves dle sémantických tříd je Kategorie G, která obsahuje všechna slovesa, jež nemohla být zařazena do předchozích kategorií. První skupinou sloves v rámci této kategorie jsou slovesa, která nemohla být zařazena do předchozích kategorií. Takovými výrazy jsou například objektová slovesa: 禁烟 jìnyān - je zakázáno kouření opia, platí zákaz kouření,¹²⁵ 遇救 yùjiù - být zachráněn, obdržet záchranu,¹²⁶ 登记 dēngjì - být zaznamenán, být zanesen do seznamu,¹²⁷ v podstatě vyjadřují pasivum.

Druhou podskupinou výrazů, jsou objektová slovesa, která nevyjadřují žádnou činnost či aktivitu, která má něco společného s člověkem. Takovými slovesy jsou například: 耐寒 nàihán - být odolný proti chladu,¹²⁸ 掉色 diào sè - pouštět barvu,¹²⁹ 发酵 fāxiào - kvasit, fermentovat.¹³⁰

¹²⁵ Viz 2.3.7.1 (viz Švarný, 1999, s. 926), (Švarný, 2000, s. 1352)

¹²⁶ Viz 2.3.7.1 (viz Švarný, 1999, s. 366)

¹²⁷ Viz 2.3.7.1 (viz Švarný, 1999, s. 996)

¹²⁸ Viz 2.3.7.2 (viz Švarný, 1999, s. 724), (Švarný, 1999, 988)

¹²⁹ Viz 2.3.7.2 (viz Švarný, 2002, s. 68)

¹³⁰ Viz 2.3.7.2 (viz Švarný, 1999, 988)

4.5 Klasifikace sloves dle oddělitelnosti složek

Jak již bylo výše řečeno, slovesa budou rozdělena na základě oddělitelnosti obou složek tvořících objektové sloveso. Jednotlivé kategorie budou označeny velkými římskými číslicemi. Do kategorie I. budou zařazena slovesa, která jsou oddělitelná a obsahují složku, která rozvíjí slovesnou část slovesa. Do kategorie číslo II. budou zařazena slovesa, jež obsahují složku rozvíjející jmennou část slovesa. Do kategorie číslo III. budou spadat slovesa obsahující složky rozvíjející jak slovesnou, tak jmennou část slovesa. Do kategorie pod číslem IV. zařadím slovesa, u nichž je možné na otázku odpovědět pouze jednou ze složek objektového slovesa. Poslední kategorií pod číslem V. budou slovesa, u nichž buďto není obsažena příkladová věta nebo ve větě nejsou mezi složkami vloženy žádné rozvíjející složky. Do kategorie VI jsou zařazena všechna objektová slovesa, u nichž je možné, aby jmenná část spojení stála před slovesnou částí. Poslední kategorií pod římským číslem VII budou slovesa, u nichž nelze mezi jeho morfémy vložit žádné další rozvíjející či určující složky a tudíž se jedná o objektová slovesa neoddělitelná.

4.5.1 Kategorie I

Tato kategorie obsahuje všechna objektová slovesa, jež mají možnost oddělit své morfémy a vpustit mezi ně složky rozvíjející slovesnou část spojení. Takovýchto složek je několik a mohou to být slovesné přípony nebo modifikátory, popřípadě další složky nejen ve spojení s výše zmiňovanými. První z těchto složek je slovesná přípona le /了/. Mezi slovesa jež jsou rozvíjena právě touto slovesnou příponou, patří například sloveso: 进屋 jìn wū - vstoupit do místnosti,¹³¹ nebo sloveso 受热 shòu rè - dostat úpal¹³² či sloveso 落第 luò dì - propadnout při zkoušce.¹³³ Na příkladových větách je patrné, že mezi

¹³¹ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 160)

¹³² Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 254)

¹³³ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 2)

slovesnou a jmennou složku, lze vložit slovesnou příponu le /了/, jež rozvíjí slovesnou část daného spojení. Z překladu daných vět je také patrné, jaký vliv má tato přípona na slovesný význam, mění slovesný vid nedokonavý na dokonavý. Další slovesnou příponou rozvíjející slovesnou část je slovesná přípona go /过/. Tato přípona vyjadřuje děj již uskutečněný nebo případně opakovaně uskutečňovaný a to nejen v minulosti. (Švarný a kol., 1998, s. 114) Příkladem jsou slovesa: 同学 tóngxué - chodit spolu do školy,¹³⁴ 辞岁 císuì - uctivě se poklonit (rodičům, předkům o Novém roce),¹³⁵ 签名 qiānmíng - podepisovat se.¹³⁶

Třetí gramatickou příponou, jež se pojí s první složkou objektového slovesa je ukazatel zhe /着/. Tento ukazatel vyjadřuje trvání děje nebo děj, který přešel ve stav. (Švarný a kol., 1998, s. 114) U následujících sloves je v patrné, že v prvním případě přípona zhe /着/ vyjadřuje trvání děje, kdežto v případě druhém vyjadřuje spíše trvalý stav, který nastane při každé chůzi, při každém pohybu týkajícím se chůze. Tato přípona je například u sloves: 分肥 fēnfēi - rozdělovat si zisk, brát podíl na zisku,¹³⁷ 哈腰 hāyāo - ohýbat se v pase, hrbít se.¹³⁸

Druhou skupinou složek, jež mohou být vloženy za slovesnou část, jsou tzv. modifikátory. Tyto modifikátory se připojují ke slovesům a označují dosažení cíle slovesného děje. Jedním z těchto modifikátorů je výraz wán /完/ („skončit“). (Švarný a kol., 1998, s. 143) S tímto modifikátorem se může pojit například objektové sloveso 备课 bèikè - připravovat se na přednášky char. vyučující.¹³⁹ Dalším slovesem je například sloveso 注册 zhùcè - zaregistrovat, zanést do seznamu¹⁴⁰ či sloveso 考试 kǎoshì - podrobovat se zkoušce.¹⁴¹

¹³⁴ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 24)

¹³⁵ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 180)

¹³⁶ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 120)

¹³⁷ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1070)

¹³⁸ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1560)

¹³⁹ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 642)

¹⁴⁰ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1544)

¹⁴¹ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 786)

Mezi samostatně stojící složky patří také zápornka bù /不/, jež může být samostatně vložena mezi složky objektového slovesa, jako například u slovesa: 搬倒 bāndào - povalit posunutím.¹⁴² Slovesná část může být také rozvíjena adverbium. V následující větě se jedná o adverbium yīding – nutně, určitě /一定/: 定神 dingshén - uspokojit se, uklidnit se.¹⁴³

Další variantou je spojení slovesné složky jak se slovesnou příponou, tak s modifikátorem. V následujících několika větách je zřejmé, že se daná slovesa mohou pojit jak se slovesnou příponou le /了/, tak s modifikátorem wán /完/ („skončit“). 道白 dàobái – recitovat, pronášet mluvenou řeč: 老旦道完了白, 又唱了一段儿。 *Herečka typu lao – tan zarecitovala svůj monolog a pak (kousek) zazpívala.* (Švarný, 2002, s. 66) 「道完了白 (说完了道白) 还要唱一段儿。 *Po deklamaci bude následovat zpívaná pasáž.* (Švarný, 2000, s. 210), 游园 yóuyuán – procházet se v parku, bavit se procházkou v parku: 春节那天我们班的同学都在颐和园游园联欢, 游完了园又一块儿去看了电影儿。 *V den svátku jara jsme všichni (spolužáci z naší třídy) šli na procházku do parku I - che – jüan (dosl. procházet se po parku a společně se radovat) a potom (dosl. když jsme skončili zábavu v parku) jsme ještě společně šli do kina.* (Švarný, 2002, s. 218), 赶集 gǎnjí – jít na jarmark: 赶完了集, 上我家来吃午饭啊! *Až půjdeš z trhu, zastav se u nás na oběd.* (Švarný, 1999, s. 386)

Slovesná složka může být také mimo jiné určena slovesným numerativem, který se ve spojení s číslovkou klade za sloveso. Toto spojení udává, kolikrát se daný děj udál. Tyto numerativy mohou být obecné nebo určité pro specifická slovesa. (Švarný a kol., 1998, s. 110) V případě slovesa: 落价 làojià – klesat na ceně,¹⁴⁴ je slovesná složka rozvíjena číslovkou liǎng - dva /两/ a obecným slovesným numerativem cì /次/ a vyjadřují, kolikrát se daný děj udál. U dalšího slovesa můžeme vidět spojení číslovky jedna yī /一/ a opět obecného slovesného

¹⁴² Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1334)

¹⁴³ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 252)

¹⁴⁴ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 308)

numerativu cì /次/: 吃亏 chīkuī - utrpět škodu, utrpět ztrátu.¹⁴⁵ U slovesa 斗拳 dòuquán - boxovat,¹⁴⁶ je vložen specifický numerativ chǎng – pro činnost jako bít se, mlátit, bojovat atd. /场/. V tomto případě je tento numerativ opět předcházen číslovkou yī – jeden, jedna /一/.

V dalších dvou větách je obsažen slovesný numerativ, určující délku trvání děje, bèizi - (celý) život /辈子/. V první větě je tento numerativ doplněn číslovkou bàn – půl /半/, a tudíž tímto spojením vznikne výraz „půl života“. V případě druhém se jedná o spojení s číslovkou yī – jeden, jedna /一/: 缝穷 fèngqióng - vydělávat si na nuzné živobytí šitím,¹⁴⁷ 操劳 cāoláo - plahočit se, dřít.¹⁴⁸

Jak již bylo výše zmíněno, mezi složky objektových sloves mohou být vloženy nejen slovesné přípony a modifikátory, ale také další složky. U sloves 打仗 dǎzhàng - bojovat, válčit,¹⁴⁹ 动武 dòngwǔ - prát se expl. at' už se zbraní nebo beze zbraně,¹⁵⁰ 鼓掌 gǔzhǎng - tleskat, aplaudovat,¹⁵¹ je vloženo sloveso qǐ – začít, zvednout, vstát, povstat atd. /起/, jež je slovesem, které označuje pohyb s prostorovou orientací a mění celkový význam slov ve větě. (Vochala, Vochalová, 1980, s. 34)

Podobný případ je také u sloves 惹事 [儿] rěshi[ér] - tropit neplechu, vyvolávat nesnáze,¹⁵² 惹祸 rěhuò - zapříčinit nehodu, způsobit nepříjemnost, tropit neplechu, vyvolávat nesnáze,¹⁵³ nicméně v tomto případě se jedná o zvláštní případ, kdy je ke

¹⁴⁵ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1276)

¹⁴⁶ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1262)

¹⁴⁷ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1276)

¹⁴⁸ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 528)

¹⁴⁹ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1546)

¹⁵⁰ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 618)

¹⁵¹ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 618)

¹⁵² Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1496)

¹⁵³ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1496)

slovesné složce ře – dráždit /惹/ připojeno sloveso chū /出/, jež opět vyjadřuje pohyb s prostorovou orientací a dohromady s daným slovesem pak tvoří slovo rěchū – vyvolat, stát se, přivodit atd. /惹出/.

V případě dalšího slovesa je mezi složkami umístěno jméno času /会/ doplněn erizací ér /儿/, jež dohromady tvoří význam „moment, chvíle“: 乘涼 chéngliáng – občerstvovat se chládkem expl. za horkého počasí.¹⁵⁴ Ve většině případech bývá toto jméno času určeno číslovkou yī - jedna /一/ jako je tomu v následujících případech u sloves 散步 sànbù - procházet se,¹⁵⁵ 撒野 sāyě - skotačit, být rozpustilý, vyvádět,¹⁵⁶ 失神 shīshén - být roztržitý.¹⁵⁷

Posledním jevem v rámci vložení pouze jedné rozvíjející složky slovesné části objektového slovesa je vložení gramatické přípony de /的/ bezprostředně za sloveso. Slovesné přísudky s příponou de /的/ vyjadřují nejčastěji děj minulý popřípadě za určitých okolností děj přítomný i budoucí a tato vazba má zdůrazňovat přesvědčení mluvčího, že výpověď je pravdivá. (Švarný, Uher, 2001, s. 120)

Tato situace nastává například v exemplifikačních větách u sloves: 作媒 zuòméi - být prostředníkem při sňatku,¹⁵⁸ 定婚 dìnghūn - zasnoubit se,¹⁵⁹ 发音 fāyīn - vyslovovat.¹⁶⁰

Samozřejmě jsou objektová slovesa, jež mezi své morfémy pustí více rozvíjejících složek naráz. Tyto varianty jsou různé. U následujících sloves vidíme spojení slovesné přípony go /过/, deiktického slova jǐ - kolik /几/ a obecného numerativu cì /次/: 立功 lìgōng – získat si zásluhy (vyznamenání),¹⁶¹ 冲锋 chōngfēng - vyrazet k útoku,¹⁶² 停刊

¹⁵⁴ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 558)

¹⁵⁵ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 592)

¹⁵⁶ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1032)

¹⁵⁷ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1230)

¹⁵⁸ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 10)

¹⁵⁹ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 252)

¹⁶⁰ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 344)

¹⁶¹ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 360)

tíngkān - přestat vycházet.¹⁶³ Další variantou je spojení slovesné přípony go /过/, číslovky sān - tři /三/, liǎng - dva /两/ nebo číslovkou yī - jedna /一/ a obecného numerativu cì /次/u sloves: 失信 shìxìn – nedržet slovo, nedostát slibu,¹⁶⁴ 下乡 xiàxiāng - odebrat se na venkov (a tam pracovat),¹⁶⁵ jít na venkov (působit, pracovat).¹⁶⁶ Dále je možné vidět slovesnou příponu go /过/ u slovesa: 伤心 shāngxīn - být zarmoucen,¹⁶⁷ vyjádřenou ve spojení s tázací číslovkou duōshǎo – kolikrát, kolik, jak moc? /多少/ a slovesným numerativem cì /次/. Stejný případ je i u slovesa: 贬值 biǎnzhí - ztrácet hodnotu, ztrácet kupní sílu,¹⁶⁸ nicméně s malou obměnou, a to přidáním slovesa bùzhī – nevědět, nemít ponětí /不知/.

U sloves: 发炎 fāyán - zanítiti se,¹⁶⁹ 录音 lùyīn - nahrávat, zaznamenávat expl. zvukově,¹⁷⁰ je názorně ukázáno spojení slovesné přípony le /了/, deiktického slova jǐ – kolik /几/ nebo číslovky liǎng - dva /两/ a opět obecného numerativu cì - krát /次/. Zajímavým případem je spojení dvou slovesných přípon go /过/ a le /了/ u slovesa: 拜寿 bàishòu - blahopřát k narozeninám expl. osobám úctyhodného stáří.¹⁷¹ Jak již bylo výše řečeno, pokud jde o slovesné numerativy je možné je rozdělit na obecné a specifické. Mezi specifické slovesné numerativy patří například numerativ zhèn – pro krátký intenzivní děj /阵/. Tento numerativ je obsažen v příkladové větě slovesa: 发横 fāhèng -

¹⁶² Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 610)

¹⁶³ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1470)

¹⁶⁴ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 120)

¹⁶⁵ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 968)

¹⁶⁶ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 822)

¹⁶⁷ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 956)

¹⁶⁸ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 692)

¹⁶⁹ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 976)

¹⁷⁰ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1380)

¹⁷¹ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1420)

rozzuřit se, vyvádět v zuřivosti,¹⁷² ve spojení se slovesnou příponou le /了/, číslovkou yī - jedna /一/ a doplněno o erizaci ér /儿/. U slovesa 解闷儿 jiěmèn - rozptýlit nudu, obveselovat,¹⁷³ je opět slovesná přípona le /了/, nicméně tentokrát ve spojení s číslovkou yī - jedna /一/ a jménem času hui – moment, chvíle /会儿/.

Další rozvíjejícím členem sloves je adverbium. V následujících větách je použito adjektiva hǎo - být dobrý, zdravý, pěkný /好/ a deiktického slova jǐ – kolik /几/. Tyto dvě složky spolu tvoří slovo hǎojiǐ - poměrně dost, nemálo, mnoho /好几/. V prvních dvou větách je tento výraz vložen mezi slovesnou příponu go /过/ a obecný slovesný numerativ cì - krát /次/. Jsou to slovesa 失约 shīyuē - nedodržet úmluvu expl. nedostavit se na určené místo,¹⁷⁴ 延期 yánqī - být odložen, mít prodloužen termín, mít prodlouženou lhůtu.¹⁷⁵ U sloves 摔跤 shuāijiāo - udělat přemet, svalit se, praštit sebou expl. po uklouznutí, podražení nohou etc,¹⁷⁶ 停工 tínggōng - zastavit práci,¹⁷⁷ je obdobně použito výrazu hǎojiǐ - poměrně dost, nemálo, mnoho /好几/, nicméně v tomto případě danému výrazu předchází slovesná přípona le /了/ a za daným výrazem může nebo nemusí nenásledovat obecný ani jakýkoliv další numerativ. Pokud jde o spojení objektového slovesa s výrazem hǎojiǐ - poměrně dost, nemálo, mnoho /好几/, další variantou je vložení tohoto výrazu, před nímž je umístěna slovesná přípona go /过/ a za daným výrazem pak následuje obecný slovesný numerativ huí – krát /回/. Tento případ je možný například u slovesa 寻死 xúnsǐ - pokoušet se o sebevraždu.¹⁷⁸ Dalším numerativem je výraz shēng /声/, který slouží jako numerativ pro slovesa vyjadřující

¹⁷² Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1040)

¹⁷³ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1530)

¹⁷⁴ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 944)

¹⁷⁵ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1586)

¹⁷⁶ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1714)

¹⁷⁷ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 480)

¹⁷⁸ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1506)

zvuky u slovesa: 喝彩 hècǎi - voláním projevovat nadšení a souhlas.¹⁷⁹ V tomto případě ve spojení s číslovkou jǐ – kolik, několik, pár /几/ a příponou le /了/.

Pokud jde o adjektivum hǎo - být dobrý, zdravý, pěkný /好/, ve spojení se slovesnou příponou le /了/ tvoří nové slovo ve významu „, ok, být uděláno, být hotovo“, toto spojení je obsaženo mezi složkami u následujících sloves: 练兵 liànbīng - podrobovat se vojenskému výcviku,¹⁸⁰ 站队 zhànduì - řadit se, stavět se do řady,¹⁸¹ 排队 páiduì - řadit se, stavět se do řady.¹⁸² Mimo adjektiv mohou být mezi složky slovesa vložena také adverbia jako například adverbium yǎnqián – nyní, v tento moment, před něčíma očima /眼前/ u slovesa 吃亏 chīkuī - utrpět škodu, utrpět ztrátu.¹⁸³

U následujících několika sloves a jejich příkladových vět je vložen další zcela odlišný výraz od předchozích příkladů. Základem těchto výrazů je adverbium bù /不/ a jeho spojení s dalším slovem či výrazem. V následujících větách se jedná o potenciální komplement, jež vyjadřuje neschopnost dosáhnout určitého výsledku. Tento komplement vznikl spojením infixu bù /不/ a výrazu liǎo - skončit /了/ a tudíž dalo vzniknout spojení, které nese význame „nemoci skončit, neschopný dokončit“. 耐冬 nàidōng - přezimující, neodumírající během zimního období,¹⁸⁴ 脱身[儿] tuōshēn [ér] - uvolnit se k odchodu, uvolnit se a odejít,¹⁸⁵ 垮台 kuātai - rozpadnout se, rozvalit se.¹⁸⁶ U slovesa 见怪 jiànguài - cítit se uraženým, zlobit se,¹⁸⁷ je mezi složkami objektového

¹⁷⁹ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 420)

¹⁸⁰ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 518)

¹⁸¹ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 608)

¹⁸² Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1198)

¹⁸³ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1276)

¹⁸⁴ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 988)

¹⁸⁵ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1052)

¹⁸⁶ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1620)

¹⁸⁷ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1008)

slovesa vložen výraz *bùdé* – nesmět, nemuset /不得/. Ukazatelem zvláštnosti tohoto spojení slovesné složky objektového slovesa a výrazu /不得/ je fakt, že v celém korpusu byla nalezena pouze jedna příkladová věta s danou formou spojení.

Dalším spojením zápornky *bù* /不/ a slovesa *chéng* – stát se, uspět /成/ vznikne výraz *bùchéng* – nepodařit, nebýt schopný /不成/. Tento výraz je pak možno vložit mezi dvě složky objektového slovesa 突围 *tūwéi* - prorazit obklíčení.¹⁸⁸ Pokud jde o sloveso *chéng* – stát se, uspět /成/ v následující větě je v postavení za slovesnou složkou *jié* /结/ a dohromady tvoří slovo s významem „tvořit, formovat“: 结帮 *jiébāng* - utvořit skupinu.¹⁸⁹ Posledním spojením výše zmíněné zápornky je spojení s výrazem *dòng* /动/. V následující větě je tento výraz připojen ke slovesné části a vyjadřuje „neschopnost něčeho docílit“ stejně jako v případě zmíněného výrazu *bùchéng* – nepodařit, nebýt schopný /不成/. Jedná se zejména o sloveso 调兵 *diàobīng* - přemísťovat vojska.¹⁹⁰

Jako u mnoha dalších, je i u následujícího slovesa možnost vložit nejen jednu rozvíjející složku, ale i další výrazy. V tomto případě se jedná o možnost vložit zápornku *bù* /不/ a slovesný komplement *shàng* /上/, jež doplňuje sloveso a může být indikátorem pohybu směrem nahoru nebo začátku či úspěchu nějaké činnosti. V následujících větách je tento indikátor popřen zápornku *bù* /不/ (jak již bylo řečeno výše): 染色 *rǎnsè* - barvit, obarvovat,¹⁹¹ 配角 *pèiǎng* - obsazovat role.¹⁹²

Opakem slovesného komplementu *shàng* /上/, je komplement *xià* /下/, který je indikátorem pohybu dolů. U následujících dvou sloves je tento komplement ve spojení, prvním případě se slovesnou příponou *le* /了/, jež mění slovesný vid nedokonavý na vid

¹⁸⁸ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1056), (Švarný, 2000, s. 1564)

¹⁸⁹ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1232)

¹⁹⁰ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1004)

¹⁹¹ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2002, s. 68)

¹⁹² Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1106)

dokonavý: 夸口 kuākǒu - vychloubat se¹⁹³ a v případě druhém, opět se zápornou bù /不/:
放心 fàngxīn - neznepokojoovat se.¹⁹⁴

Dalším příkladem zvláštního spojení složek a tudíž vzniku nového slova jsou výrazy: děle – zastavit, zahnat /得了/ a guàzài – hodit za hlavu, vykašlat se /挂在/. Přičemž u prvního z nich jde ve vztahu k objektovému slovesu pouze o vložení nového výrazu mezi složky, kdežto u výrazu druhého jde o spojení vložené složky se složkou slovesnou a tudíž o vznik nového slova v rámci objektového slovesa u sloves: 充饥 chōngjī - ukojit hlad,¹⁹⁵ 治标 zhìbiāo - léčit symptom, léčit vnější projevy nemoci, léčit vnější projevy zla,¹⁹⁶ 挂心 guàxīn - znepokojoovat se, starostlivě se znepokojoovat, být neklidný.¹⁹⁷

Posledním jevem v této kategorii je již výše zmíněné spojení s gramatickou příponou de /的/, nicméně v tomto případě této příponě předchází přípona slovesná le /了/ a adverbium hěn – velmi /很/, které vyjadřuje stupeň vlastnosti a gramatická přípona je důrazněním tohoto výrazu. Příkladem je sloveso: 结冰 jiébīng - tuhnout v led, tvoří se ledový příkrov expl. na řece, jezeře.¹⁹⁸

4.5.2 Kategorie II

Do kategorie pod číslem II budou zařazena všechna objektová slovesa, u nichž je rozvíjena pouze jmenná část slovesa. Takovýchto rozvíjejících členů je mnoho a je možné, že v daných příkladových větách nebudou všechny obsaženy. Prvním z

¹⁹³ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1550)

¹⁹⁴ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 404)

¹⁹⁵ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1546)

¹⁹⁶ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 2000, s. 1474)

¹⁹⁷ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 1170)

¹⁹⁸ Viz 2.4.1.1 (viz Švarný, 1999, s. 722)

rozvíjejících jmenných členů jsou například přivlastňovací zájmena. Přivlastňovací zájmena jsou složena z osobních zájmen a k nim je za určitých okolností připojen gramatický ukazatel de /的/, jež nejčastěji určuje, že slovo nebo výraz, který za ním následuje je určen slovem mu předcházejícím, a tudíž je jeho přívlastkem nebo v tomto případě tvoří s osobními zájmeny zájmena přivlastňovací. (Švarný, Uher, 2001, s. 84)

V následujících větách jsou jako rozvíjející složka jmenné části objektového slovesa obsažena jak, zájmena přivlastňovací, tak zájmena osobní můj, svůj, tobě přičemž v první větě nastává situace, při níž může, ale nemusí být přítomný výše zmíněný gramatický ukazatel přivlastňovacích zájmen: 中意 zhòngyì - vystihnout smysl,¹⁹⁹ 经手 jīngshǒu - mít v rukou, zařizovat, nechat procházet (svýma) rukama,²⁰⁰ 帮忙 bāngmáng - pomáhat, pomoci zvládnout nával práce,²⁰¹ 扫兴 sāoxìng - kazit radost,²⁰² 知情 zhīqíng - být vděčný, znát pocit vděčnosti.²⁰³ Jako jediné ze všech objektových sloves, má sloveso 够受 gòushòu - působit dost nesnázi, být téměř na hranici snesitelnosti,²⁰⁴ vložen podmět mezi složkou slovesnou a složkou jmennou.

Důležitým větným členem je přívlastek. Přívlastek může být v čínské větě vyjádřen nejen podstatným jménem, ale také jménem místa či adjektivem a stojí v pozici před blíže určeným jménem, v našem případě jmennou složkou objektového slovesa. U následujících sloves je přívlastek vyjádřen podstatným jménem. V první větě se jedná o podstatné jméno 大家 dàjiā - všichni, každý /大家/ ve spojení s gramatickým ukazatelem de /的/: 扫兴 sāoxìng - kazit radost.²⁰⁵ Ve druhé větě se jedná o podstatné jméno 人家 rénjiā – jiný, další /人家/ a gramatický ukazatel de /的/: 造谣 zàoyáo - vymýšlet pomluvy,

¹⁹⁹ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 2002, s. 32)

²⁰⁰ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 450)

²⁰¹ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 2002, s. 214), Švarný, 1999, s. 1232)

²⁰² Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 748)

²⁰³ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 328)

²⁰⁴ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 966)

²⁰⁵ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 500)

vymýšlet pověsti, dělat klevety, dělat řeči.²⁰⁶ V poslední větě se pak jedná o podstatné jméno háizi - dítě, děti /孩子/a opět gramatický ukazatel de /的/: 护短 hùduǎn - omlouvat nedostatky.²⁰⁷ U slovesa 报恩 bà'ēn - odplatit dobrodiní, odměnit se,²⁰⁸ je opět vloženo podstatné jméno, v tomto případě jde o podstatné jméno zhǔrén - pán /主人/ gramatický ukazatel de /的/. Jak již bylo výše řečeno, dalším slovním druhem, jež může rozvíjet jmennou část slovesa, je adjektivum. Adjektivum se vyskytuje, v tomto případě ve spojení s numerativem ge /个/ například u slovesa: 推头 tuītóu - stříhat vlasy.²⁰⁹ Jedná se o adjektivum guāng – holý /光/.

Další složkou, jež může rozvíjet jmennou část a může být vložena mezi složky objektového slovesa je výraz yīdiǎn /一点/, popřípadě doplněno erizací /儿/ vznikne výraz 一点儿 ve významu „trochu, kousek, trošku. U následujících sloves se tento výraz vyskytuje právě v tomto významu: 留神 liúshén - být opatrný, dávat pozor, být pozorný, soustředit se,²¹⁰ 用力 yònglì - vynakládat úsilí.²¹¹

Následující slovo může fungovat nejen jako deiktické slovo, ale také jako zájmeno. Jedná se o slovo shénme – nic, co, jaký, jaká, jaké? /什么/. V prvních dvou větách je slovo shénme /什么/ ve významu co, jaké a ve funkci otázkového slova: 谢恩 xiè'ēn - děkovat za prokázané dobrodiní,²¹² 信教 xìnjiào - vyznávat náboženství.²¹³ U slovesa 着急 zháojí - být rozčilen, být nervózní,²¹⁴ pak vyjadřuje význam „co“ a ve funkci

²⁰⁶ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 922)

²⁰⁷ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 818)

²⁰⁸ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 2002, s. 208)

²⁰⁹ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 852)

²¹⁰ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 2002, s. 274), (Švarný, 1999, s. 1230)

²¹¹ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 680)

²¹² Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 306)

²¹³ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 506)

²¹⁴ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 2000, s. 1318)

zájmena. U posledního slovesa vyjadřuje význam „nic“ a funkci opět zájmena, ale v tomto případě ve funkci záporné: 关心 guānxīn - starat se o, mít starost o.²¹⁵

Velmi frekventovaným členem, jež rozvíjí nebo lépe řečeno určují, jména obecně jsou numerativy a již výše zmíněná deiktická slova. Jednotlivé jmenné numerativy mohou být specifické pro jednotlivá jména nebo popřípadě mohou jméno blíže určovat numerativy obecné. U následujícího slovesa je obsažen mezi prvky slovesa obecný numerativ 个 /个/, který je nejčastěji užívaným numerativem: 道喜 dàoxǐ - gratulovat, blahopřát, mít obchodní styky, být v obchodním spojení,²¹⁶ 留后 liúhòu - zanechat po sobě potomky (mužské).²¹⁷ Numerativy jsou často doplněny deiktickými slovy, které stojí v pozici před numerativem. Nejčastější je deiktické slovo zhè – tento, tato, toto /这/, které se vyskytuje například u sloves: 评理 pínglǐ - posuzovat expl. pravdu, kdo je v právu,²¹⁸ 冒险 màoxiǎn - riskovat, vrhat se do nebezpečí.²¹⁹

Další slovní druh, s nímž se může pojit jmenný numerativ, jsou číslovky. Číslovky opět předcházejí numerativ. U prvního slovesa je obecný numerativ 个 /个/ spojen s číslovkou yī – jeden, jedna /一/. U druhého slovesa je pak tentýž numerativ spojen s deiktickým slovem jǐ – kolik, několik /几/. 挂名儿 guà míng er - nominálně zapsat, nominálně být zapsán, pouze formálně zapsat,²²⁰ 雇工 gù gōng - najímat pracovníky, najímat dělníky.²²¹ V následujících dvou příkladech je poněkud složitější způsob vložení obecného numerativu 个 /个/. Nejenže v postavení předním je umístěna číslovka bàn – půl /半/, ale bezprostředně za ní následuje podstatné jméno zhōngtóu – hodina /钟头/. Příkladem jsou slovesa: 打拳 dǎquán - cvičit stínový box (tchai-tí) expl.

²¹⁵ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 404)

²¹⁶ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 664)

²¹⁷ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 2002, s. 258)

²¹⁸ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 1296)

²¹⁹ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 498), (Švarný, 1999, s. 902)

²²⁰ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 1170)

²²¹ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 2000, s. 1368)

druh čínského sportu,²²² 练拳 liànquán - cvičit stínový box (tchai-t'i) expl. druh čínského sportu.²²³ Další věta je příkladem použití číslovky bàn – půl /半/, ale v tomto případě se již nepojí s žádným numerativem: 降旗 jiàngqí - spouštět vlajku.²²⁴ U sloves: 干杯 gānbēi - vypít až do dna, připít si a vypít sklenici až do dna,²²⁵ 让步 ràngbù – ustoupit,²²⁶ je na rozdíl od předchozích případů vložena pouze číslovka yī – jeden, jedna /一/. Nicméně v prvním případě tato číslovka nevyjadřuje již zmíněný význam „jeden, jedna“, nýbrž „celý, všechen“.

Pokud zůstaneme u měrových slov, je tu další podskupina, jež může rozvíjet jmennou složku slovesa. Jedná se o tzv. měrové jméno. Těchto měrových jmen je mnoho například: sui – rok (věku) /岁/, yè – noc /夜/ nebo měrové jméno, jež se vyskytuje v následující příkladové větě: tiān – den /天/, ve spojení s deiktickým slovem jǐ – kolik, několik /几/: 戒荤 jièhūn - zdržovat se požívání živočišných produktů expl. masa, vajec etc.²²⁷ nebo v případě slovesa 抬杠 táigāng - přit se, hádat se,²²⁸ je toto měrové jméno ve spojení s číslovkou bàn – půl /半/.

U slovesa 降级 jiàngjí - snížit hodnost, degradovat,²²⁹ je mezi složky objektového slovesa vloženo osobní zájmeno tā – on /他/ a číslovka liǎng /两/, která v tomto případě je odpovídá našim číslovkám násobným. Zájmeno tā – on /他/ je v tomto případě předmětem nepřímým.

²²² Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 2000, s. 1482)

²²³ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 2000, s. 1482)

²²⁴ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 726)

²²⁵ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 502)

²²⁶ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 592)

²²⁷ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 2000, s. 1556)

²²⁸ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 2000, s. 1482)

²²⁹ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 726)

Poslední možnou složkou, jež rozvíjí jmennou část slovesa je tázací číslovka duōshao – kolik, jak moc? /多少/, jež rozvíjí následující sloveso: 交租 zapravovat nájemné, zapravovat pachtovné.²³⁰

4.5.3 Kategorie III

Do kategorie číslo III budou zařazena všechna slovesa, jež mohou mezi své složky vpustit jak výrazy, které rozvíjejí slovesnou část, tak výrazy, které rozvíjejí jmennou část objektového slovesa.

Tato kategorie bude rozdělena do tří podkategorií. Podkategorie „a“ bude obsahovat všechna objektová slovesa, jejichž složka, která rozvíjí slovesnou část je slovesná přípona le /了/. Do druhé podkategorie „b“ budou spadat všechna slovesa, jejichž složkou, která rozvíjí slovesnou část, je slovesná přípona go /过/. Do třetí podkategorie „c“ budou zařazena všechna ostatní slovesa.

4.5.3.1 Slovesná přípona le /了/

V této podkategorii budu analyzovat všechna slovesa, která obsahují slovesnou příponu le /了/ plus další rozvíjející členy. Následující slovesa obsahují (mimo složky le /了/) různé varianty měrových jmen. Měrová jména ve spojení s číslovkou rozvíjejí jmennou část spojení. Tato měrová jména jsou ve spojení s číslovkou, která je v postavení před nimi. První z těchto měrových jmen je výraz nián – rok (kalendářní) /年/. Výraz „nián“ se pojí v prvním případě s číslovkou liǎng – dva /年/, v případě druhém

²³⁰ Viz 2.4.1.2 (viz Švarný, 1999, s. 850)

s číslovkou jǐ – kolik, několik /几/: 作工 zuògōng - pracovat v průmyslu,²³¹ 经商 jīngshāng - zabývat se obchodem.²³²

Dalším měrovým jménem je výraz tiān – den /天/. Opět spojen s číslovkou, avšak v tomto případě se jedná o číslovky sān – tři /三/, bàn – půl /半/: 罢工 bàgōng – stávkovat,²³³ 闹气 nàoqì - hašteřit se.²³⁴ S výše zmíněným měrovým jménem je možné spojit také již zmiňovaný výraz hǎoji – poměrně dost, nemálo, mnoho /好几/, který je vložen mezi příponu le /了/ a měrové jméno tiān /天/, za měrovým jménem následuje gramatický ukazatel de /的/. Například u slovesa: 担心 dānxīn - znepokojovat se.²³⁵

Dalším možným spojením s příponou le /了/ je umístění v pozici za touto příponou obecného jmenného numerativu ge /个/. Opět může být tento numerativ ve spojení jak s číslovkou, tak s deiktickým slovem. Například u sloves: 作揖 zuòyī: zdravit (pozvednutím a spuštěním sepjatých rukou),²³⁶ 测字 cèzì - hádat podle znaků, věštit podle znaků,²³⁷ 开例 kāilì - vytvářet precedens.²³⁸ Samozřejmě je také možnost spojení čistě slovesné přípony a obecného numerativu bez dalšího určujícího členu: 敬礼 jìnglǐ - uctivě zdravit, dávat pozdravení.²³⁹

Pokud jde o výše zmíněné spojení s numerativy, jsou numerativy obecné (například výše zmíněné ge /个/) a numerativy specifické. Takovým specifickým numerativem je například numerativ kǒu – pro ústa, lidi /口/, který se v tomto případě pojí se

²³¹ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 8)

²³² Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 228)

²³³ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 8)

²³⁴ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 238)

²³⁵ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 1136)

²³⁶ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 12)

²³⁷ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2000, s. 1634)

²³⁸ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 474)

²³⁹ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 908)

slovesnou příponou a číslovkou sān - tři /三/: 吹气 chuīqì - foukat,²⁴⁰ nebo v případě sloves: 镀银 dùyín - postříbřit²⁴¹ a 退皮 tuìpí - loupat se lit. shazovat kůži,²⁴² se jedná o specifický numerativ céng – pro vrstvu, úroveň, podlaží, patro atd. /层/, v případě slovesa: 发财 fācái - zbohatnout,²⁴³ se jedná o numerativ bǐ – pro peněžní obnosy, účty /笔/, u objektového slovesa 撒尿 sāniào - močit, čurat,²⁴⁴ se jedná o numerativ pāo – pro moč, výkaly /泡/. Všechny tyto předchozí numerativy byly ve spojení s číslovkou yī – jeden, jedna /一/. Následující sloveso obsahuje numerativ jù – pro věty /句/ ve spojení s deiktickým slovem jǐ – kolik, několik /几/: 強嘴 jiàngzuǐ – odmlouvat.²⁴⁵

Pokud jde o číslovku yī – jeden, jedna /一/, v následujících dvou případech je určující složkou jmenné části objektového slovesa společně s rozvíjející složkou části slovesné a tou je výše zmíněná slovesná přípona le /了/: 告状 gàoziàng - podávat žalobu,²⁴⁶ 记功 jìgōng - učinit pochvalný záznam expl. o dobrém výkonu,²⁴⁷ přičemž u druhého slovesa tato číslovka vyjadřuje význam „celý, všechen“.

Další možností je spojení přípony, osobního zájmena nǐ – ty /你/, popřípadě wǒ - já /我/ a gramatické přípony de /的/, jež spolu tvoří funkci přivlastňovacího zájmena: 如愿

²⁴⁰ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 236)

²⁴¹ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 312)

²⁴² Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2000, s. 1470)

²⁴³ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 540)

²⁴⁴ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2000, s. 1722)

²⁴⁵ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 936)

²⁴⁶ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 1056)

²⁴⁷ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 410)

rúyuàn - stát se podle něčí vůle,²⁴⁸ 称心 chèn xīn - líbit se, být po chuti,²⁴⁹ 解气 jiěqì - ukojit zlost, ulevit od hněvu.²⁵⁰

V rámci této podkategorie jsou další skupinou objektová slovesa ve spojení se slovesnou příponou le /了/, jejichž jmenná část je rozvíjena adjektivem, popřípadě v některých případech ve spojení s dalšími složkami. V následujících dvou případech se jedná o spojení slovesné přípony le /了/, a obecného numerativu ge /个/. V prvním případě je toto spojení doplněno adjektivem hǎo – být dobrý, zdravý, pěkný /好/ a v případě druhém adjektivem lěng – chladný, studený /冷/: 过年 guònián - slavit Nový rok, trávit novoroční svátky,²⁵¹ 打战 dǎzhàn - třásti se, chvěti se.²⁵² U sloves: 生气 shēngqì - hněvat se, zlobit se,²⁵³ 接吻 jiēwǔ - líbat, líbat se,²⁵⁴ se jedná o adjektivum ve spojení s adverbiem hěn – velmi /很/, které vyjadřuje stupeň vlastnosti a v některých případech má již pouze formální funkci a tudíž se již nepřekládá. V první větě je toto adverbium spojen s adjektivem dà – velký /大/ a gramatickým ukazatelem de /的/ a ve větě druhé s adjektivem duō – být mnohý, četný /多/. Pokud jde o adjektivum dà – velký /大/ objevuje se také ve spojení s číslovkou yī – jeden, jedna /一/ u příkladové větě slovesa: 结帮 jiébāng - utvořit skupinu.²⁵⁵ V posledních dvou větách se jedná o adjektivum shǎo – být nečetný, být v malém počtu /少/, nicméně v tomto případě je toto adjektivum popřeno záporkou bù /不/: 费神 fèishén - starat se, vynakládat energii,²⁵⁶ 吃苦 chīkǔ - snášet utrpení, mít strastiplný život.²⁵⁷

²⁴⁸ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 228)

²⁴⁹ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 782)

²⁵⁰ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 668)

²⁵¹ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 280)

²⁵² Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 690)

²⁵³ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 238)

²⁵⁴ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 646)

²⁵⁵ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 1232)

²⁵⁶ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 1230)

Následující skupinou je soubor objektových sloves, jejichž jmenná část je rozvíjena měrovým jménem. V případě slovesa: 休假 xiūjià - být na dovolené, trávit dovolenou, mít dovolenou,²⁵⁸ se jedná o spojení slovesné přípony, číslovky liǎng - dva /两/, obecného numerativu ge /个/ a měrového jména xīngqī – týden /星期/ ve spojení s gramatickým ukazatelem de /的/. Dalším měrovým jménem je výraz yuè – měsíc /月/ u sloves: 有喜 yǒuxǐ - být těhotnou, otěhotnět,²⁵⁹ 怀孕 huáiyùn – otěhotnět,²⁶⁰ v obou případech se jedná o stejné spojení, slovesné přípony, číslovky, obecného numerativu a výše zmíněného měrového jména, nicméně v případě prvním jde o číslovku sān – tři /三/ a v případě druhém o číslovku liù – šest /六/. Je výrazu yuè – měsíc /月/ je nutné dodat, že tento výraz vystupuje jako měrové jméno pouze ve spojení s deiktickým slovem, popřípadě doplněným číslovkou. V opačném případě se jedná o obecné podstatné jméno. Obdobně je to s výše zmíněným výrazem xīngqī – týden /星期/. (Švarný a kol., 1998, s. 191)

Mimo adjektiv, měrových jmen a numerativů je samozřejmě možné vložit jako určující složku jmenné části, podstatné jméno. U slovesa: 站岗 zhàngǎng - stát na stráži, stát hlídkou,²⁶¹ se jedná o podstatné jméno zhōngtóu – hodina /钟头/ ve spojení s číslovkou sì – čtyři /四/ a obecným numerativem ge /个/. V případě slovesa 负债 fùzhài – mít dluhy,²⁶² jde o spojení číslovky yī – jeden, jedna /一/ a podstatného jména shēn – tělo /身/ a dohromady tvoří význam „celé tělo“.

U následujících sloves se jedná o určitá spojení, u nichž byl nalezen vždy pouze jeden maximálně dva příklady. V prvním případě se jedná o sloveso 吃惊 chījīng - uleknout

²⁵⁷ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 748)

²⁵⁸ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 644)

²⁵⁹ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 664)

²⁶⁰ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2000, s. 1360)

²⁶¹ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2000, s. 1496)

²⁶² Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 876)

se, polekat se,²⁶³ které mezi své složky vpustilo samozřejmě slovesnou příponu a číslovkou yī – jeden, jedna /一/. V tomto případě tato číslovka ve spojení se jmennou složkou tvoří výraz yījīng /一惊/ s významem „být překvapený“. V druhých dvou případech jde o slovesa 闯祸 chuǎnghuò - provést nepříjemnost, provádět zlo,²⁶⁴ 犯法 fànǎ - provinit se proti zákonu (dopustit se přestupku,²⁶⁵ mezi jehož složky je vloženo otázkové zájmeno shénme – nic, co, jaký, jaká, jaké? /什么/. V případě slovesa 伤心 shāngxīn - být smutný, trápit se,²⁶⁶ se jedná o výraz duōshǎo – kolik /多少/, jež je spojením dvou adjektiv již výše zmíněných adjektiv.

U slovesa 惹祸 rěhuò - zapříčinit nehodu, způsobit nepříjemnost, tropit neplechu, vyvolávat nesnáze,²⁶⁷ se jedná o spojení hned několika složek. V první řadě je komplement xià /下/, který je indikátorem pohybu dolů, za ním následuje slovesná přípona le /了/, dále číslovka yī – jeden, jedna /一/, specifický jmenný numerativ chǎng – pro představení, vystoupení, události, dění atd. /场/ a poslední v řadě je adjektivum dà – být velký /大/.

4.5.3.2 Slovesná přípona go /过/

V rámci této podkategorie budou zařazena všechna objektová slovesa Kategorie III, jejichž slovesná složka je rozvíjena slovesnou příponou go /过/ a zároveň je u těchto sloves rozvíjena jmenná část výrazu. V prvních dvou případech je v příkladových

²⁶³ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 262)

²⁶⁴ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 1134)

²⁶⁵ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 156), (Švarný, 2000, s. 1546)

²⁶⁶ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 404)

²⁶⁷ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 1134)

větech názorně ukázáno spojení slovesné přípony go /过/ s číslovkou sān – tři /三/ s měrovým jménem nián – rok (kalendářní) /年/: 上学 shàngxué - chodit do školy,²⁶⁸ 坐牢 zuòláo - být ve vězení, sedět ve vězení.²⁶⁹

V případě sloves 贪污 tānwū - dopouštět se zpronevěry,²⁷⁰ 行善 xíngshàn - být dobročinný, konat milosrdenství,²⁷¹ jde o spojení slovesné přípony go /过/, zápornky bù /不/ a adjektiva shǎo – být nečetný, být v malém počtu /少/. Dané adjektivum shǎo – být nečetný, být v malém počtu /少/ je v následující větě spojeno s adjektivem duō – být mnohý, četný /多/, jež jej předchází a vytváří s ním výraz duōshǎo – kolik, kolikrát /多少/. Toto spojení se vyskytuje v následující příkladové větě slovesa 碰壁 pèngbì - vyjít s nepořízenou (lit. narazit na stěnu).²⁷²

4.5.3.3 Zbylá slovesa Kategorie III

V rámci této podkategorie budou zařazena všechna slovesa, jež obsahují složky rozvíjející, jak slovesnou, tak jmennou část, nicméně nepojí se s žádnou slovesnou příponou. První variantou je spojení zápornky bù /不/, která vytvoří se slovesem liǎo - skončit /了/ slovo s významem „nemoci skončit, neschopný dokončit“: 劝架 quànjià - krotit hádku,²⁷³ 逃债 táozhài - vyhýbat se placení dluhů.²⁷⁴

V předchozích dvou větech výše zmíněný výraz určuje slovesnou část objektového slovesa. Co se týče jmenné části, ta je určena deiktickým slovem zhè – tento, toto, tato /

²⁶⁸ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 28)

²⁶⁹ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 146)

²⁷⁰ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 1062)

²⁷¹ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 1190)

²⁷² Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 1292)

²⁷³ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2002, s. 170)

²⁷⁴ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 2000, s. 1444)

这/ a obecným numerativem ge /个/. U sloves 耐苦 nàikǔ - odolný proti strádání,²⁷⁵ se jedná prakticky o totéž spojení, pouze s rozdílem v numerativu. V tomto případě se nejedná o numerativ, ale o měrovou jednotku zhǒng – druh /种/. Jedná se o měrovou jednotku obecného charakteru, která se velice často nepřekládá. (Švarný a kol., 1998, s. 109)

Další možností je vložení výrazu bùliǎo /不了/ a adjektiva dà – být velký /大/, například u sloves: 成器 chéngqì - stát se užitečným a platným členem společnosti, stát se pořádným člověkem,²⁷⁶ 成事 chéngshì - dokázat něco, stát se platným člověkem²⁷⁷ a v případě slovesa: 生利 shēnglì - přinášet zisk,²⁷⁸ je opět daný výraz, nicméně v tomto případě je jmenná část určována výrazem duōshǎo – kolik, jak moc? /多少/.

U slovesa 享福 xiǎngfú - těšit se šťastnému stáří, těšit se štěstím, těšit se pohodlí,²⁷⁹ nastal zvláštní případ, kdy je mezi obě složky objektového slovesa vložena celá řada určujících či rozvíjejících složek. Pokud je vezmeme popořadě, na prvním místě se nachází pomocné sloveso bùguàn - nepoužívat, nebýt zvyklý /不惯/, za ním následuje výraz /一天到晚/ ve významu „celý (dlouhý) den“, dále je vloženo objektové sloveso méishìr - nemít co dělat, být volný /没事儿/ a nakonec je vloženo sloveso gàn – dělat /干/ a gramatický ukazatel de /的/.

4.5.4 Kategorie IV

V rámci této kategorie budou zařazena všechna objektová slovesa, jejich složky také vykazují jistou formu oddělitelnosti. V tomto případě se jedná o rozdělení složky při

²⁷⁵ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 988)

²⁷⁶ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 580)

²⁷⁷ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 744)

²⁷⁸ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 844)

²⁷⁹ Viz 2.4.1.3 (viz Švarný, 1999, s. 814)

odpovědi na otázky. V této skupině jsou slovesa, u nichž je možné odpovědět na otázku pouze jednou složkou objektového slovesa. U následujících sloves je možné odpovědět na otázku pouze první složkou. Jsou to například slovesa: 种痘[儿] zhòngdòu[ér] - být očkovan proti neštovicím,²⁸⁰ 换班 huànbān - střídat směnu, střídat se v práci,²⁸¹ 挂号 guàhào - zapsat pořadí, dát se zapsat do pořadníku, přihlásit,²⁸² přičemž u této skupiny sloves je tato první složka v odpovědi doplněna slovesnou příponou go /过/ a u slovesa 交费 jiāofèi - zaplatit příspěvek,²⁸³ pro změnu slovesnou příponou le /了/.

U slovesa 掉色 diàoshǎi - pouštět barvu,²⁸⁴ je pak složka v odpovědi doplněna zápornkou bù /不/.

U sloves 致谢 zhìxiè - vzdávat dík, děkovat,²⁸⁵ 道谢 dàoxiè - děkovat, vyjadřovat své díky,²⁸⁶ je možné odpovědět, jak pouze první složkou, tak pouze složkou druhou. Je to způsobené tím, že obě složky objektového slovesa jsou složeny ze sloves, to znamená, že pokud jsou tyto složky ve formě samostatných slov, mimo dané spojení jsou obě slovesy.

4.5.5 Kategorie V

Do této kategorie jsou zařazena všechna objektová slovesa, u nichž je možné, aby jmenná část spojení stála před slovesnou částí. Takovýchto sloves ovšem není mnoho a

²⁸⁰ Viz 2.4.1.4 (viz Švarný, 2002, s. 16)

²⁸¹ Viz 2.4.1.4 (viz Švarný, 1999, s. 522)

²⁸² Viz 2.4.1.4 (viz Švarný, 1999, s. 566)

²⁸³ Viz 2.4.1.4 (viz Švarný, 1999, s. 324)

²⁸⁴ Viz 2.4.1.4 (viz Švarný, 2002, s. 68)

²⁸⁵ Viz 2.4.1.4 (viz Švarný, 1999, s. 906)

²⁸⁶ Viz 2.4.1.4 (viz Švarný, 1999, s. 306)

jedná se spíše o výjimečné postavení dvou složek. V následujících větách jsou pouze obsaženy složky objektového slovesa v pořadí na prvním místě jmenná část a na místě druhém část slovesná: 活心 huóxīn - váhat, být nerozhodný,²⁸⁷ 酸心 suānxīn - trpět v duši, mít pokaženou radost²⁸⁸. Z předchozích vět je patrné, že na významu se toto zvláštní pořadí neprojevuje.

U sloves 专心 zhuānxīn - být pečlivý, být soustředěný,²⁸⁹ 出嫁 chūjià - provdat se,²⁹⁰ jsou složky nejen v opačném pořadí, ale také je mezi ně vložena zápornka 不 /不/. Z toho lze vyvodit, že nejen u sloves s běžným pořadím je možné vložit jiné složky, ale je to možné také v případě, kde jsou složky objektových sloves v opačném pořadí. Další možností vložení mezi netradičně postavené složky objektového slovesa je vložení zápornky 没 /没/ u slovesa 平乱 píngluàn - potlačit vzpouru.²⁹¹ V případě slovesa 发财 fācái – zbohatnout,²⁹² je vloženo sponové sloveso 是 – být /是/ a otázkové slovo 怎么 – jak? /怎么/ a na konci věty je uveden gramatický ukazatel 的 /的/. V tomto případě se jedná o konstrukci 是...的, která má funkci zdůraznit nejdůležitější nebo nejnovější informaci. V tomto případě jde o zdůraznění otázky způsobu. U slovesa 调味 tiáowèi - upravovat chuť expl. pokrmů,²⁹³ je vloženo adjektivum 精 za jmennou část a tvoří s ní nové slovo s významem wèijīng - glutasol (glutamát sodný) /味精/. Posledním slovesem v rámci této kategorie je objektové sloveso 拼命 pīnmìng - chytit se do křížku, vyřídit si to za každou cenu,²⁹⁴ mezi jehož složky je vložena spojka 跟 – s /跟/ a osobní zájmeno 你 – ty /你/.

²⁸⁷ Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 1999, s. 766)

²⁸⁸ Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 2000, s. 1712), (Švarný, 2000, s. 1712)

²⁸⁹ Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 1999, s. 758)

²⁹⁰ Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 1999, s. 1222)

²⁹¹ Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 1999, s. 828)

²⁹² Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 1999, s. 958)

²⁹³ Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 1999, s. 1006)

²⁹⁴ Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 1999, s. 1124)

4.5.6 Kategorie VI

V rámci této kategorie jsou zařazena všechna slovesa, jež ve svých příkladových větách buďto nemají vloženy žádnou rozvíjející složku, jak slovesné, tak jmenné části, nebo ta, která nemají ve slovníku uvedeny žádné příkladové věty. Samozřejmě to neznamená, že tato slovesa nemohou mít žádné další rozvíjející členy. Mezi slovesa jež nemají příkladovou větu, patří například slovesa: 同事 tóngshì - pracovat spolu, být kolegou,²⁹⁵ 下学 xiàxué - mít po škole, vyučování,²⁹⁶ 话别 huàbié - rozloučit se.²⁹⁷

U následujících sloves sice jsou k dispozici příkladové věty, nicméně mezi složky objektového slovesa nejsou vloženy žádné rozvíjející složky: 选种[儿] xuǎnzhǒng[ér] - přebírat sadbu, osivo,²⁹⁸ 捎色 shàoshǎi - ztrácet barvu, blednout,²⁹⁹ 打架 dǎjià - prát se, bít se.³⁰⁰

4.5.7 Kategorie VII

Poslední kategorií v rámci tohoto rozdělení je kategorie číslo VII, do které jsou zařazena všechna objektová slovesa, mezi jejichž složky nelze vložit žádné další rozvíjející členy. Pokud je nutné ve větě použít nějaké určité rozvíjející členy, jsou v pozici před nebo za slovesem. Těchto sloves není mnoho. Patří mezi ně například

²⁹⁵ Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 2002, s. 24)

²⁹⁶ Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 2002, s. 28)

²⁹⁷ Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 2002, s. 34)

²⁹⁸ Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 2002, s. 16)

²⁹⁹ Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 2002, s. 68)

³⁰⁰ Viz 2.4.1.5 (viz Švarný, 2002, s. 170)

slovesa: 守信 shǒuxìn - držet slovo, dostát slibu,³⁰¹ 作文 zuòwén - psát slohové
cvičení,³⁰² 起身 qǐshēn - vstát z lože.³⁰³

³⁰¹ Viz 2.4.2 (viz Švarný, 1999, s. 1076)

³⁰² Viz 2.4.2 (viz Švarný, 2002, s. 152)

³⁰³ Viz 2.4.2 (viz Švarný, 2002, s. 242)

5 Analýza sloves s formálním předmětem

Slovesa s formálním předmětem jsou zvláštní skupinou, jelikož jsou velice často zaměněna se slovesy objektovými. Jednotlivá slovesa s formálním předmětem budou rozdělena dle výskytu, jelikož v rámci Učebního slovníku je sloves s formálním předmětem pouze pár. Některá slovesa s formálním předmětem jsou v Učebním slovníku vedena jako slovesa objektová a některá zde nejsou ani uvedena. Na tomto základě bude postaveno následující rozdělení.

5.1 Kategorie I

Slovesa zařazena do této kategorie jsou slovesa s formálním předmětem, jež byla vybrána z Učebního slovníku jazyka čínského. Tato slovesa byla ve slovníku označena písmenem „F“, která značí „přívěsné (finální) slovo“. Do této kategorie jsou zařazena například slovesa: 说话 shuōhuà – říkat,³⁰⁴ 吃饭 chīfàn – jísti expl. některé z hlavních jídel dne,³⁰⁵ 睡觉 shuìjiào – spát.³⁰⁶ V prvním případě jde o spojení slovesa shuō – mluvit, říkat /说/ a podstatné jméno huà – řeč, věta /话/, doslovný překlad tohoto výrazu je „mluvit řeč“, tudíž lze říci, že jmenná část je v tomto případě významově prázdná neboli formální a pokud jde o samostatnost tohoto podstatného jména v naprosté většině případů se ve významu „slovo, věta“ vyskytuje ve spojení s výrazem jù /句/ a tvoří podstatné jméno jùhuà – slovo, věta /句话/. Podobně je tomu i u následujících příkladů.

³⁰⁴ Viz 3.1 (viz Švarný, 2002, s. 184)

³⁰⁵ Viz 3.1 (viz Švarný, 2002, s. 274)

³⁰⁶ Viz 3.1 (viz Švarný, 1999, s. 368)

5.2 Kategorie II

Do kategorie označené číslicí II jsou zařazena všechna slovesa s formálním předmětem, jež jsou v Učebním slovníku vedená jako slovesa objektová, ale podle mého názoru do této kategorie nepatří. Takovými slovesy jsou například slovesa: 读书 dúshū – studovat,³⁰⁷ 念书 niànshū – studovat.³⁰⁸ V obou případech se jedná o spojení sloves dú – číst /读/, popřípadě niàn – předčítat, studovat /念/ a podstatného jména shū – kniha /书/. V obou případech je toto podstatné jméno, co se týče významu, pouze formální složkou a v daném významu může fungovat jako samostatné podstatné jméno a tudíž bylo toto sloveso přeřazeno ze sloves objektových do sloves s formálním předmětem.

5.3 Kategorie III

Poslední kategorií v rámci analýzy sloves s formálním předmětem jsou slovesa, která jsou slovesy s formálním předmětem, nicméně v Učebním slovníku se nevyskytují. Takovýchto sloves může být mnoho a jejich znalost souvisí se znalostí slovní zásoby každého jednotlivce. Mezi slovesa neobsažena v Učebním slovníku patří například slovesa: 走路 zǒulù – chodit, doslovný význam by byl „chodit cestu“, dále sloveso: 写字 xiězì – psát, doslova „psát znaky“, či sloveso 看书 kànshū – číst, doslova „číst knihu“.

Pokud bychom hledali společné rysy sloves s formálním předmětem se slovesy objektovými, pak je to možnost vložit mezi dané dvě složky další rozvíjející či určující větné složky. Opět je možné vložit mezi dané dvě složky slovesné přípony jako jsou přípony le /了/ a go /过/. U slovesa s formálním předmětem 睡觉 shuìjiào – spát,³⁰⁹ je

³⁰⁷ Viz 3.2 (viz Švarný, 1999, s. 520)

³⁰⁸ Viz 3.2 (viz Švarný, 1999, s. 484)

³⁰⁹ Viz 3.1 (viz Švarný, 1999, s. 368)

vložena slovesná přípona le /了/, která blíže určuje slovesnou část, a číslovka liǎng – dva /两/, společně s obecným numerativem ge /个/ a podstatným jménem zhōngtóu – hodina /钟头/, které blíže určují jmennou část daného výrazu. Sloveso 送礼 sònglǐ – dát dar,³¹⁰ vpustilo mezi své složky číslovku yī – jedna /一/ spolu s numerativem fēn – pro dary, podíl, díl atd. /份/ a tudíž je v tomto případě rozvíjena jmenná (u tohoto slovesa významově formální) část spojení. U slovesa 念书 niànshū – studovat,³¹¹ je vložena slovesná přípona go /过/, číslovka liǎng – dva /两/ a měrové jméno nián – rok /年/.

³¹⁰ Viz 3.1 (viz Švarný, 1999, s. 908)

³¹¹ Viz 3.2 (viz Švarný, 1999, s. 484)

6 Závěr

Hlavním předmětem této diplomové práce byla zvláštní skupina sloves, tzv. sloves objektových. Tato slovesa jsou speciální svým složením ze dvou složek a to složky slovesné a jmenné. Zatímco je složka slovesná vyjádřena slovesem, může být složka jmenná kromě podstatného jména vyjádřena i dalšími slovními druhy, např. adjektivem či slovesem. Nejčastěji je ovšem vyjádřena substantivem a funguje tak jako předmět slovesné složky. Co se týče předmětu objektových sloves, je nutné nezaměňovat objektová slovesa se slovesy s formálním předmětem, což je v některých případech velmi obtížné. Z tohoto důvodu byla i tato slovesa předmětem mé analýzy.

Primárním zdrojem jazykového korpusu byl *Učební slovník jazyka čínského* prof. PhDr. Oldřicha Švarného, CSc., který se problematikou objektových sloves zabýval. Jednotlivá objektová slovesa jsou ve slovníku označena zkratkou „v-n“, popřípadě (v-n). Z tohoto slovníku jsem vybrala všechna objektová slovesa označena těmito zkratkami. Celkem bylo v práci analyzováno 740 sloves. Hlavním cílem této práce bylo rozdělit tato objektová slovesa do kategorií a skupin dle zvolených kritérií a tím osvětlit jejich použití. Jednotlivé kategorie byly vytvořeny na základě oddělitelnosti daných složek, významu a slovního druhu jednotlivých složek a nakonec i podle sémantických tříd.

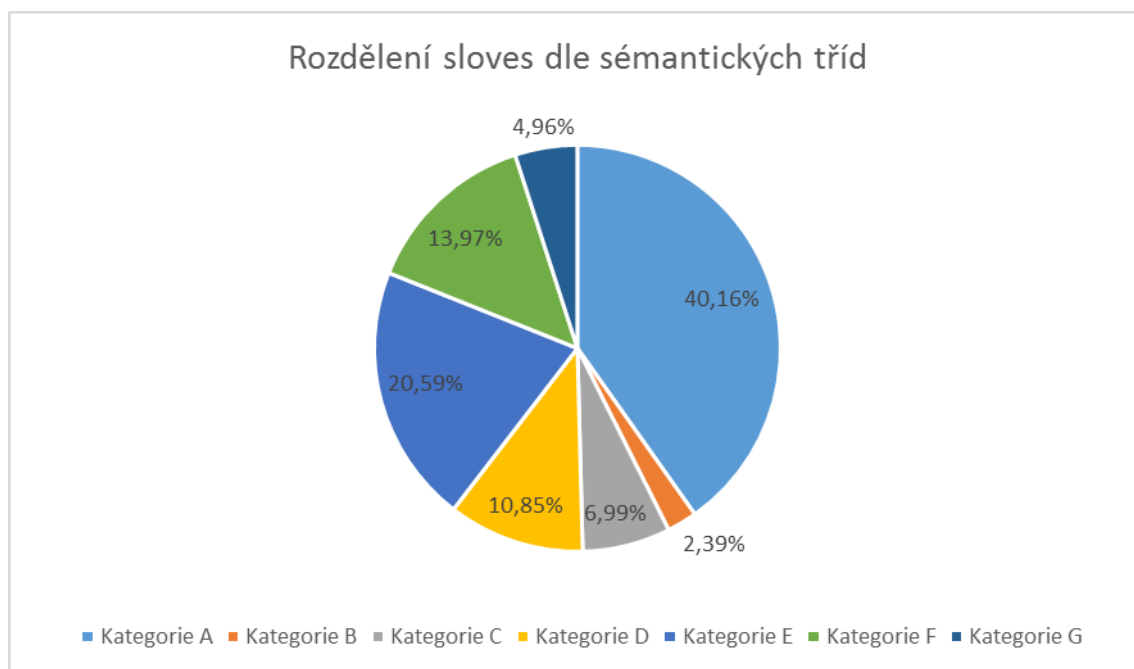
Co se týče rozdělení sloves podle slovního druhu jednotlivých složek objektového slovesa, byly vytyčeny tři základní kategorie. První kategorií byla slovesa, jejichž slovesná část byla vyjádřena slovesem a část jmenná podstatným jménem. Těchto sloves bylo celkem 422. Další kategorií byla slovesa, jejichž jmenná část byla vyjádřena slovesem. Sloves v rámci této kategorie bylo celkem 64. Poslední kategorií v rámci tohoto rozdělení bylo spojení slovesa se složkou vyjádřenou adjektivem. Těchto sloves bylo celkem 53. Z uvedených číselných údajů jasně vyplývá, že celkově je nejméně objektových sloves tvořeno spojením sloveso – adjektivum a nejvíce sloves je tvořeno slovesem a podstatným jménem, což je logické vzhledem k tomu, že jmenná část je v podstatě předmětem části slovesné. Nicméně i předmět může být v čínštině vyjádřen jiným slovním druhem, než je podstatné jméno, např. adjektivem, slovesem či zájmenem. Tudíž je zcela zřejmé, proč může být jmenná část objektového slovesa vyjádřena i slovesem či adjektivem. Základem pro toto rozdělení byla slovesná část,

kteřá má být vždy vyjádřena slovesem. Při kategorizaci sloves jsem nicméně narazila na skupinu výrazů označených v *Učebním slovníku jazyka čínského* jako objektová slovesa, jejichž slovesná část nebyla vyjádřena slovesem, a tudíž byla tato slovesa z analýzy vyřazena a jsou obsažena pouze v seznam vyřazených sloves na konci této práce.

Dalším kritériem pro rozdělení sloves v této práci byl význam jednotlivých složek objektového slovesa. I v tomto případě jsem vydělila tři skupiny. Do první z nich jsem zařadila všechna slovesa, jejichž význam lze odvodit od původních významů obou složek. V rámci této kategorie jsem stanovila 3 subkategorie. První z nich obsahuje slovesa, jejichž význam, lze odvodit od obou jejich složek. Do druhé podkategorie jsou zařazena slovesa, jejichž význam není na první pohled zcela jednoznačný. Do poslední podkategorie jsem zařadila slovesa, jejichž význam vyjadřuje pouze jedna složka objektového slovesa. Sloves v rámci této kategorie je celkem 325. Druhou kategorií sloves rozdělených dle významu jsou slovesa, jejichž význam je odvozen pouze od jedné ze složek spojení, tato kategorie je identická se subkategorií 3 kategorie 1. I zde vydělují dvě subkategorie v závislosti na tom, která složka je určující pro význam celého spojení. Sloves, jejichž význam je odvozen ze slovesné složky je 48 a sloves, která mají význam vytvořen na základě složky jmenné, je celkem 85. Třetí kategorií jsou slovesa, jejichž význam je zcela odlišný od významu původních složek a jejich celkový počet je 77. Z výše uvedeného vyplývá, že nejpočetnější skupinou jsou slovesa, jejichž význam lze odvodit od původních významů obou složek.

Třetím kritériem bylo rozdělení sloves podle sémantických tříd. Tyto kategorie jsem označila velkými písmeny abecedy. Kategorie A obsahuje slovesa, jež vyjadřují lidskou činnost a pohyb. Podkategoriemi jsou slovesa, která vyjadřují obecně lidskou činnost, pohyb celého těla, slovesa vyjadřující pohyb celého těla s předpokladem použití rukou, slovesa vyjadřující pohyb s použitím nohou, slovesa vyjadřující pohyb s použitím rukou, slovesa vyjadřující činnost s použitím očí, slovesa vyjadřující činnost s použitím úst. Sloves v rámci této kategorie je celkem 219. Kategorie B obsahuje slovesa, která vyjadřují fáze činnosti nebo aktivity. Podkategoriemi jsou slovesa vyjadřující zahájení nějaké činnosti, její průběh či konečnou fázi činnosti či aktivity. Celkový počet těchto sloves je 13. Do kategorie pod písmenem C patří slovesa, vyjadřující fyziologické změny v těle člověka. V rámci této kategorie jsou opět tři podkategorie. Těmi jsou slovesa vyjadřující změny způsobené nemocí, změny způsobené v důsledku nemoci či

jiného problému a poslední skupinou jsou slovesa vyjadřující fyziologické potřeby člověka. Těchto sloves je celkem 38. Pod písmenem D jsou zařazena slovesa, jejichž celkový počet je 59 a vyjadřují mentální a psychické pochody člověka. Podkategorie tohoto rozdělení obsahují slovesa, která vyjadřují negativní emoce, myšlenkové pochody a vnímání člověka, psychické a myšlenkové pochody ve vztahu k jiným osobám a v neposlední řadě také slovesa, která vyjadřují emoce pozitivní. V kategorii označené písmenem E jsou zařazena slovesa, jež vyjadřují lidskou komunikaci a sociální interakci. Podkategorie se liší podle toho, zda je komunikace či sociální interakce jednostranná či oboustranná. Těchto sloves je celkem 112. Předposlední kategorií pod písmenem F jsou slovesa vyjadřující nějakou určitou změnu. Těchto sloves je celkem 76 a jsou rozděleny do několika podkategorií. Těmito podkategoriemi jsou slovesa vyjadřující změnu týkající se lidského vzhledu a fyziologie, vyjadřující změnu situace či postavení člověka, změnu stavu věcí a změny týkající se přírody. Poslední kategorií jsou slovesa zařazena pod písmenem G, která nemohla být zařazena do předchozích kategorií a není jich dostatek pro vytvoření vlastních kategorií. Těchto sloves je celkem 27. Pro lepší přehlednost je tato kategorizace znázorněna následujícím grafem.

Posledním kritériem pro dělení objektových sloves byla oddělitelnost či neoddělitelnost obou složek daného spojení. Neoddělitelných sloves je celkem 203. Sloves oddělitelných je celkem 537. Slovesa oddělitelná jsou dále rozdělena do několika podkategorií. První podkategorií jsou slovesa, mezi jejichž složky může být vložen další výraz, který rozvíjí slovesnou část. Druhou podkategorií jsou slovesa, u nichž je rozvíjena část jmenná, a třetí podkategorií jsou slovesa, u kterých je rozvíjena jak část slovesná, tak jmenná. Do čtvrté podkategorie jsem zařadila všechna objektová slovesa, u nichž lze na otázku odpovědět pouze jednou složkou a to buďto složkou slovesnou nebo složkou jmennou. V předposlední podkategorii jsou pak slovesa, jejichž jmenný morfém může stát před slovesným a v kategorii poslední jsou zařazena slovesa, jež nemají další rozvíjející složky, ale jsou vedena jako slovesa oddělitelná.

Jak jsem již zmínila výše, v této práci byla také analyzována slovesa s formálním předmětem. Těchto sloves není mnoho. Jejich odlišení od objektových sloves není navíc vždy snadné. Význam předmětu, jak již název této kategorie sloves napovídá, je formální. Problém nastává ve chvíli, kdy je tomu tak i v případě slovesa objektového. V takovém to případě bylo základním kritériem pro odlišení těchto dvou typů sloves samostatnost „předmětu“. Jinak řečeno, pokud může daný výraz, vyjadřující předmět samostatně fungovat jako podstatné jméno mimo dané spojení, jedná se o sloveso s formálním předmětem. V opačném případě se, jedná se o objektové sloveso. V rámci analýzy sloves s formálním předmětem jsem odlišila tři kategorie. První kategorií jsou slovesa, která byla vybrána z *Učebního slovníku jazyka čínského* a určena jako slovesa s formálním předmětem. Druhá kategorie obsahuje slovesa, která byla v tomto slovníku vedena jako slovesa objektová, nicméně podle mého názoru a výše zmíněného kritéria byla tato slovesa přeřazena do sloves s formálním předmětem. Poslední kategorií jsou slovesa s formálním předmětem, která se ve výše zmíněném slovníku nevyskytují, přesto jsou slovesy s formálním předmětem. Tento přehled proto není vyčerpávající a je limitován zadáním této práce.

Výše zmíněná kategorizace může usnadnit pochopení a použití kategorie objektové sloveso a odlišit ji od kategorie sloveso s formálním předmětem, popřípadě i od spojení sloveso – předmět. U některých sloves bylo možné je zařadit i do více kategorií,

například s přihlédnutím k oddělitelnosti složek. Pokud jde o dělení sémantických tříd je daná kategorizace nejednoznačná a bylo by vhodné se tímto rozdělením podrobněji zabývat nejen v případě objektových sloves.

7 Abstract

The core of each language in modern Chinese is a verb. His perfect knowledge is thus a key to mastering the Chinese language. In the category of chinese verb is a specific group of verbs, called verb – object verbs. Originally, it is a structure that goes beyond words, but in certain contexts behaves like the word and his independence is therefore limited. This group of verbs can be subdivided into verb – object verbs, in the strict sense of the verb, and verbs with a formal object. Corpus for this work were exemplified sentences from *Učební slovník jazyka čínského* prof. PhDr. Oldřicha Švarného, PhD. (1920-2011) because this author dealt with the issue. On the basis of defined criteria were selected verbs from the above-mentioned dictionary, categorized and analyzed within each category.

Key-words: chinese verbs, verb-object verbs, grammar analysis, verb with formal object

8 Bibliografie

CHAO, Yuanren. *A Grammar of Spoken Chinese*. Berkeley: University of California Press, 1986.

LOPATKOVÁ, Markéta et al. *Valenční slovník českých sloves*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2008. 381 s. ISBN 978-80-246-1467-0.

PACKARD, Jerome L. *The Morphology of Chinese: A Linguistic and Cognitive Approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 2000. ISBN 0521771129.

ŠVARNÝ, Oldřich a UHER, David. *Hovorová čínština: úvod do studia hovorové čínštiny*. 2., přeprac. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. 190 s. ISBN 80-244-0298 - x.

ŠVARNÝ, Oldřich et al. *Hovorová čínština v příkladech*. 3. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998. 251 s. ISBN 80-7067-819-4.

ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského*. 2, Hesla č. 266-799. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 1999. s. 290-799. ISBN 80-7067-987-5.

ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského*. 2. vyd. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2002- . 1 sv. ISBN 80-244-0527-X.

ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského*. 3, Hesla č. 800-1389. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 1999. s. 800-1311. ISBN 80-244-0071-5.

ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského*. 4, Hesla č. 1390-1969. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2000. s. 1312-1731, příl. ISBN 80-244-0213-0.

VOCHALA, Jaromír a VOCHALOVÁ, Žu-čen. *Základní kurs současné čínštiny. Díl 2*. Vyd. 2. Praha, 1988.

VOCHALA, Jaromír a VOCHALOVÁ, Žu-čen. *Základní kurs současné čínštiny. Díl 3*. Vyd. 1. Praha, 1980.

9 Seznam příloh

Příloha č. 1 – Seznam vyřazených sloves

Příloha č. 1

Seznam vyřazených sloves

多事	plést se do cizí záležitosti, plést se do záležitostí, po kterých nám nic není	又是你多[了]事, 现在可麻烦了。(Švarný, 2002, s. 88)
晚点	mít zpoždění	火车「晚点了(误点了)。(Švarný, 2002, s. 194) 火车「晚点晚了(误点误了)半个钟头。(Švarný, 2002, s. 194)
点名	vyvolávat jména, vyvolávat podle jmen, zjišťovat prezenci vyvoláváním jmen	你来晚了, 已经点过名了。(Švarný, 2002, s. 222) 我走进教室的时候儿, 老师刚点过名。(Švarný, 1999, s. 614)
雪耻	smýt hanbu	这样总算雪了三十年的耻。(Švarný, 1999, s. 388)
雪恨	smýt křivdu, ukojit pomstu	必须杀了仇人才能雪恨。(Švarný, 1999, s. 388) 他现在可雪[了]恨了。(Švarný, 1999, s. 388)
破产	udělat úpadek, zbankrotovat	自由竞争的结果, 很多小厂主都破产了。(Švarný, 1999, s. 462) 他们家破了产, 就要饭去了。(Švarný, 1999, s. 462)
破身	přestat být pannou, ztratit panenskou neporušenost	(Švarný, 1999, s. 462)
破例	nedodržet pravidlo	这是特殊情形, 就破一次例吧!(Švarný, 1999, s. 462)
安心	uklidnit se, být klidný	先安一安踏的心。(Švarný, 1999, s. 514)
宽衣	odložit si, uvolnit si oděv,	请宽宽衣吧!(Švarný, 1999, s. 516)

svléci si kabát (sako)

请宽衣! (Švarný, 1999, s. 516)

不要客气, 请宽衣吧。(Švarný, 1999, s. 664)

您宽过衣, 请过来喝茶。(Švarný, 1999, s. 664)

请宽宽衣, 到这儿来坐吧! (Švarný, 1999, s. 664)

宽心 uklidnit se

你也该出去玩儿玩儿, 宽宽心! (你也许出去玩儿玩儿了, 好宽宽心!) (Švarný, 1999, s. 516)

题名 složit nápis, složit výrok
expl. sloužící jako nápis

亭子盖好了, 请以位诗人题个名吧。(Švarný, 1999, s. 518)

细心 být pečlivý, být svědomitý

请你细点儿心。(请你细心点儿。)(Švarný, 1999, s. 562)

向阳 být obrácen na sluneční
stran char. příbytek,
místnost

我那间屋子向阳, 所以很暖和。(Švarný, 1999, s. 652)

这盆花儿「向阳(朝着太阳)开得很不错。(Švarný, 1999, s. 652)

我们的阳台是向阳的。(Švarný, 1999, s. 652)

寒心 být zklamán, ochladnout a
ztratit zájem

我对这件事算是寒了心了。(Švarný, 1999, s. 724)

你念书这样不用功, 真叫人寒心。(Švarný, 1999, s. 724)

专心 být pečlivý, být
soustředěný

学习要是不专心, 就什么也学不好。(Švarný, 1999, s. 758)

我看他学不好不是因为笨, 是「心不专(不专心)。(Švarný, 1999, s. 758)

		他读书很专心。(Švarný, 1999, s. 758)
舞剑	tančit mečový tanec	她舞剑鳞得很好。(Švarný, 1999, s. 942)
武装起来	vyzbrojit	他们又把过去的侵略者武装起来了。(Švarný, 1999, s. 1042)
灰心	být malomyslný	不要因为失败就灰心。(Švarný, 1999, s. 1212)
		难道因为这次失败了你就灰了心了吗? (Švarný, 1999, s. 1212)
安神	uklidnit, uklidnit	给他吃点儿什么药,让他安安神。(Švarný, 1999, s. 1230)
		给他点儿镇静剂,先安安他的神。(Švarný, 1999, s. 1230)
圆脸	dát zadostiučinění někomu, vrátit tvář někomu	你去赔个不是,「就圆了他的脸了(就给他圆了脸了)。(Švarný, 1999, s. 1244)
圆慌	zakrýt lež, vytočit se ze lži	你帮我圆个慌吧,免得爸爸骂我。(Švarný, 1999, s. 144)
圆梦	vyložit sen	听说庙里那个老和尚会圆梦。(Švarný, 1999, s. 1244)
驼背	hrbit se, mít shrbená záda	站着,坐着和走路的时候儿都不要驼背。(Švarný, 2000, s. 1606)
多疑	být podezřívavý	你别多疑,我们不是说你。(Švarný, 2000, s. 1716)
		你这人太小心眼儿,人家刚说一句话你就多[了]疑了。(Švarný, 2000, s. 1716)
破案	rozhodnout soudní případ	(Švarný, 2000, s. 1654)
大意	být nepozorný, být nedbalý	请你原谅,是我大意了。(Švarný, 2002, s. 124)
		这次是我大意了,造成了这个后果。(Švarný, 2002,

s. 124)

亲苏	být prosovětský, být přátelský vůči Sovětskému svazu	(Švarný, 1999, s. 400)
亲日	být pro japonský, být přátelský vůči Japonsku	有一个时期人们都怀疑他亲日。(Švarný, 1999, s. 400)
黑心	zlý, krutý, chamtivý	不要太黑心。(Švarný, 1999, s. 438) 黑心的地主把他们全家都赶出了村[子], 连一根草叶不许拿。(Švarný, 1999, s. 438)
干锅	připálit se char. pokrm při pečení	煮饭不小心「干[了]锅了(干了锅)。(Švarný, 1999, s. 634)
背运	mít smůlu	我这个人「背运(没有运气),老碰见倒霉事儿。(Švarný, 1999, s. 714)
寒心	být zklamán, ochladnout a ztratit zájem	我对这件事算是寒了心了。(Švarný, 1999, s. 724) 你念书这样不用功,真叫人寒心。(Švarný, 1999, s. 724)
健胃	prospívat žaludku expl. zdravotně	吃大蒜可以健胃。(Švarný, 1999, s. 772)
健身	zdravá utužující, zdravotní	他每天早上做健身体操。(Švarný, 1999, s. 772)
反日	být proti Japoncům	那时候儿谁要是「反日(反对日本)就被让为是共产党。(Švarný, 1999, s. 1260)
反美	být proti Spojeným Státům	(Švarný, 1999, s. 1260)
反正	vrátit se na správnou cestu, vrátit se k loajalitě	叛军的一个连全休反正了。(Švarný, 1999, s. 1260)
反光	odrážet světlo	玻璃反光,我看不清楚窗口儿有没有人。(Švarný,

1999, s. 1260)

粗心 být nedbalý

作任何事情都不可以粗心。(Švarný, 1999, s. 1288)

虚心 skromný

他非常自负，一点儿都不「谦虚（虚心）」。(Švarný, 2000, s. 1682)